

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่



นายสกลชนก เพื่อนพงษ์

ศูนย์วิทยพัทยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาานฤมิตศิลป์ ภาควิชาานฤมิตศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

GRAPHIC DESIGN PRINCIPLES AND ELEMENTS FOR MODERN THAI POETRY



Mr. Sakolchanok Puenpong

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for the Degree of Master of Fine and Applied Arts Program in Creative Arts

Department of Creative Arts

Faculty of Fine and Applied Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทย  
สมัยใหม่

โดย

นายสกลชนก เผื่อนพงษ์

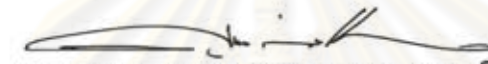
สาขาวิชา

นฤมิตศิลป์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ อารยะ ศรีกัลยาณบุตร

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย  
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต



..... คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์  
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภกรณ์ ดิษฐพันธุ์)

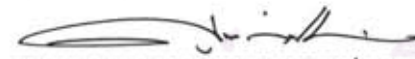
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์



..... ประธานกรรมการ  
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง)



..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก  
(รองศาสตราจารย์ อารยะ ศรีกัลยาณบุตร)



..... กรรมการ  
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภกรณ์ ดิษฐพันธุ์)



..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย  
(รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา หงษ์อุเทน)

สกลชนก เขื่อนพงษ์ : หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่. (GRAPHIC DESIGN PRINCIPLES AND ELEMENTS FOR MODERN THAI POETRY) อ. ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ.อารยะ ศรีกัลยาณบุตร, 283 หน้า.

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อหาหลักการในการจัดแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ 2. เพื่อหาบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท 3. เพื่อหาหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท 4. เพื่อนำหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภทไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบ

วิธีการวิจัย ใช้แบบสอบถาม 2 ชุด ชุดที่ 1 สำหรับใช้สอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม 5 ท่าน เพื่อหาหลักการที่เหมาะสมในการจัดประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ แบบสอบถามในชุดที่ 2 สำหรับสอบถามผู้เชี่ยวชาญในด้านออกแบบ 5 ท่าน เพื่อหาว่าหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตแบบใดที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แบบสอบถามทั้ง 2 ชุด โดยใช้เกณฑ์การวัดคะแนนแบบการหาค่าความถี่ของจำนวนครั้งในการเลือก จากทุกกลุ่มตัวอย่างและจากทุกผู้เชี่ยวชาญรวมกัน

จากผลการวิจัยพบว่า หลักการที่เหมาะสมในการจัดประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่คือ แนวคิดทางวรรณกรรม ซึ่งแบ่งได้เป็น 7 แนวคิด โดยมีหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมแต่ละประเภทแนวคิด ดังนี้

1. แนวคิดแบบอุดมคตินิยม มีหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสม คือ เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบ ใช้การแทนค่า และ/หรือการแทนที่ ตัวอักษรพาดหัวใช้ตัวอักษร ทีเอช จักรเพชร ตัวอักษรเนื้อความใช้ตัวอักษร อีเอส ทอมไลท์ ภาพประกอบใช้ภาพประกอบแบบปะติด ภาพถ่ายใช้แบบสมมาตร
2. แนวคิดแบบจินตนิยม มีหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสม คือ เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบ ใช้การเพิ่ม ตัวอักษรพาดหัว ใช้ตัวอักษร ดินแดน ตัวอักษรเนื้อความใช้ตัวอักษร ทีเอสแอล ดิสเพลย์ ภาพประกอบใช้ภาพประกอบระบายสี และ/หรือภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์ ภาพถ่าย ใช้แบบไอคีย์และโลว์คีย์ และ/หรือ แบบการใช้สี
3. แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม มีหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสม คือ เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบ ใช้สภาวะคุณลักษณะ และ/หรือ การเลียนแบบอย่างสมจริง ตัวอักษรพาดหัวใช้ตัวอักษร โลม่า ตัวอักษรเนื้อความใช้ตัวอักษร ดีบี ฟองน้ำ ภาพประกอบใช้ภาพประกอบจากแอร์บรัช ภาพถ่าย ใช้แบบเก็บรายละเอียด
4. แนวคิดแบบตั้งนิยม มีหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสม คือ เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบ ใช้การเลียนแบบอย่างสมจริง หรือ/และการเป็นไปตามตัวอักษร ตัวอักษรพาดหัวใช้ตัวอักษร ดีบี เอราวัณ ตัวอักษรเนื้อความใช้ตัวอักษร เอสอาร์ ฟาใหม่ ภาพประกอบใช้ภาพประกอบจากแม่พิมพ์ ภาพถ่ายใช้แบบเก็บรายละเอียด
5. แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม มีหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสม คือ เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบ ใช้การแทนค่า และ/หรือ ความกำกวมของภาษาภาพ ตัวอักษรพาดหัวใช้ตัวอักษร ทีเอสแอล ดิสเพลย์ ตัวอักษรเนื้อความใช้ตัวอักษร ฟ็อนเล็บ ภาพประกอบ ใช้ภาพประกอบแบบปะติด และ/หรือภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์ ภาพถ่าย ใช้แบบตัดโค้ง และ/หรือ แบบการใช้สี
6. แนวคิดแบบสังคมนิยม มีหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสม คือ เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบ ใช้แบบผู้มีส่วนร่วมหรือ/และ การปฏิเสธ ตัวอักษรพาดหัวใช้ตัวอักษร ดินแดน ตัวอักษรเนื้อความใช้ตัวอักษร ดีบี โขด ภาพประกอบใช้ภาพประกอบแบบปะติด ภาพถ่ายใช้แบบการใช้สี
7. แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม มีหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสม คือ เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบ ใช้การปฏิเสธ ตัวอักษรพาดหัวใช้ตัวอักษร ทีเอสแอล ดิสเพลย์ ตัวอักษรเนื้อความใช้ตัวอักษร ฟ็อนเล็บ ภาพประกอบใช้ภาพประกอบลายเส้น ภาพถ่ายใช้แบบไอคีย์และโลว์คีย์ และ/หรือ แบบพื้นผิว

ภาควิชา นฤมิตศิลป์

สาขาวิชา นฤมิตศิลป์

ปีการศึกษา 2553

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

## 5186726735 : MAJOR CREATIVE ARTS

KEYWORDS: GRAPHIC DESIGN / ELEMENTS / MODERN / THAI / POETRY

SAKOLCHANOK PUENPONG : GRAPHIC DESIGN PRINCIPLES AND ELEMENTS FOR MODERN THAI POETRY. ADVISOR : ASSOC. PROF. ARAYA SRIKANLAYANABUTH, 283 pp.

The objectives of this research are 1.to get principles in classification of Modern Thai Poetry 2. To get the personality in each classification of Modern Thai Poetry 3.to get the graphic design principles and elements suited with each classification of Modern Thai Poetry 4. to get the graphic design principles and elements suited with each classification of Modern Thai Poetry to be applied in Design

The 2 sets of questionnaire were used in this research. 1<sup>st</sup> set used for 5 experts in Literature in order to get the principles suited in classification of Modern Thai Poetry, and 2<sup>nd</sup> set used for 5 experts in Design in order to get the graphic design principles and elements according with personality of Modern Thai Poetry. Both of questionnaires evaluated by frequency of selection by all of samplings and experts.

From the research, we found that the principles that suited with the classification of Modern Thai Poetry is the idea of Literature which classified in 7 types

1. Idealism : the graphic design principles and elements suited is Witty Thinking Technique of Substitute by using font "TH Chakra Petch " for Heading, "EAC Tom Light " for Text, using Collage Illustration, using "Symmetry" for photo
2. Romanticism : the graphic design principles and elements suited is Witty Thinking Technique of Addition by using font "Dindan " for Heading, "PSL Display" for Text, using Painting Illustration and/or Computer Graphic Illustration, using High Key and Low Key for photo or using color.
3. Naturalism: the graphic design principles and elements suited is Witty Thinking Technique of Quality and/or Trompe l'oeil by using font "Loma" for Heading, "DB Fongnam " for Text, using airbrush Illustration, using Detail for photo.
4. Realism: the graphic design principles and elements suited is Witty Thinking Technique of Trompe l'oeil and/or Talking It Literally by using font "DB Erawan " for Heading, "SR FahMai " for Text, using Print-Making Illustration, using Detail for photo
5. Symbolism: the graphic design principles and elements suited is Witty Thinking Technique of Substitute and/or Ambiquity by using font "PSL Display" for Heading, "Fonleb" for Text, using Collage Illustration and/or Computer Graphic Illustration, using Bending to bend and Color for photo
6. Socialism: the graphic design principles and elements suited is Witty Thinking Technique of Interactive Graphic and/or Rejection by using font "Dindan" for Heading, "DB Soda" for Text, using Collage Illustration, using Color for photo
7. Existentialism: the graphic design principles and elements suited is Technique of Rejection by using font "PSL Display" for Heading, "Fonleb" for Text, using Drawing Illustration, using High Key and Low Key and/or texture for photo.

Department Creative Arts

Student's Signature 

Field of Study Creative Arts

Advisor's Signature 

Academic Year 2010

## กิตติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยหวังเพียงเป็นเรี่ยวแรงเล็กๆ ที่จะผลักดันให้ กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ที่มีคุณค่า ได้สืบทอดต่อไปกลายเป็นกวีนิพนธ์ไทยในอนาคต ซึ่งในระหว่าง ทำวิจัยที่เนิ่นนานนั้น ผู้วิจัยได้ค้นพบความหมายระหว่างเส้นทางที่สำคัญไม่น้อยไปกว่า ความสำเร็จ ณ จุดหมายปลายทางเมื่อดำเนินการวิจัยเสร็จสิ้น นั่นคือการได้พบกับน้ำใจ กำลังใจ และความช่วยเหลืออย่างไม่ได้หวังผลตอบแทนใดๆ ดังเช่นบทกวีที่นิพนธ์โดยมีคาคหวังอามิส

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ อารยะ ศรีกัลยาณบุตร อาจารย์ใหญ่ของนิสิต ศิลปกรรม ครูผู้สอนผู้วิจัยในหลายๆ เรื่องที่ไม่มีหลักสูตรใดๆ เขียนขึ้นมาได้ครบคลุม

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง และ รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภกกรณ์ ดิษฐพันธ์ และคณาจารย์สาขาานฤมิตศิลป์ทุกท่าน พระคุณของครู จะอยู่ในใจศิษย์คนนี้อย่างเสมอ

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา หงษ์อุเทน ครูที่สอนอย่างไม่รู้จัก เหน็ดเหนื่อย ทั้งนอกและในวิชาเรียน ศิษย์สัมผัสได้ในความห่วงใยที่มีให้เสมอมา

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรมและผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบ ทุกท่านที่เสียสละเวลาและความคิดในการทำแบบสอบถามจนสำเร็จลุล่วง

ขอขอบพระคุณ กวีทุกท่าน อาจารย์สุธีร์ พุ่มกุมาร อุเทน มหามิตร และมุหัมหมัด ฮาริส กาเหย์ม ที่ทำให้ผู้วิจัยได้สัมผัสกับกวีนิพนธ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ คุณสิทธิานต์ จันทร์แจ่มใส และคุณนิตยา อ่อนทอง ที่เสียสละ เวลาให้คำปรึกษาด้านเอกสาร และแก้ปัญหาให้กับผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณประสบการณ์ระหว่างทำงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ทำให้ผู้วิจัยโต ขึ้นทั้งหัวใจและความคิด

ขอขอบพระคุณศิลปะที่มีอยู่จริงบนโลกใบนี้ และการได้มาพบบันของเรา

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
1. ข้อมูลเกี่ยวกับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่.....	9
- ความหมายของกวีนิพนธ์.....	9
- องค์ประกอบของกวีนิพนธ์.....	9
- ความแตกต่างระหว่างกวีนิพนธ์ไทยในอดีตกับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่.....	12
- รางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน.....	25
2. หลักการในการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์.....	39
- แนวคิดในการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่.....	39
- รสทางวรรณกรรม.....	42
- แนวคิดทางวรรณกรรม.....	44
3. แนวคิด ทฤษฎี และองค์ประกอบทางเรขศิลป์.....	47
- ส่วนประกอบของหนังสือ.....	49
- การออกแบบหนังสือ.....	55
- ภาพประกอบ.....	58

- ตัวอักษร.....	61
- สี.....	63
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
1. ขั้นตอนของการวิจัยที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	68
1.1 ขั้นตอนของการวิจัยเพื่อหาหลักการในการจัดแบ่งประเภท ของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่.....	68
- ผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม.....	68
1.2 ขั้นตอนของการหาบุคลิภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท - เกณฑ์ในการคัดเลือกผลงานศิลปะเพื่อใช้สื่อสารบุคลิภาพของ แต่ละแนวคิด.....	71
1.3 ขั้นตอนเพื่อหาหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ที่เหมาะสมกับ บุคลิภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท.....	103
- ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ.....	104
1.4 ขั้นตอนนำหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ที่เหมาะสมกับ บุคลิภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท ไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบโดยใช้กรณีศึกษา.....	106
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	107
2.1 แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม.....	107
2.2 แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ.....	110
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	138
1. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม.....	138
2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ.....	152
ผลวิเคราะห์ร่วมกันระหว่างแบบสอบถามทั้งสองชุด.....	200
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	207
บทที่ 6 การออกแบบ.....	219
รายการอ้างอิง.....	249
ภาคผนวก.....	251
ภาคผนวก ก แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม.....	252
ภาคผนวก ข แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ.....	266
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	283



## สารบัญญัตราสาร

		หน้า
ตารางที่ 1	เปรียบเทียบวรรณกรรมไทยแบบเดิม และวรรณกรรมไทยหลังจากได้รับอิทธิพลจากตะวันตก.....	23
ตารางที่ 2	รายนามนักประพันธ์และรายชื่อวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลซีไรต์ของประเทศไทย.....	26
ตารางที่ 3	รายนามกวีและรายชื่อกวีนิพนธ์ที่ได้รับรางวัลซีไรต์ของประเทศไทย.....	27
ตารางที่ 4	ตัวอย่างของความหมายของสี่.....	64
ตารางที่ 5	รายนามกวีและรายชื่อกวีนิพนธ์ที่ได้รับรางวัลซีไรต์ของประเทศไทย.....	107
ตารางที่ 6	ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎีของกวีนิพนธ์เพียงความเคลื่อนไหว.....	139
ตารางที่ 7	ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎีของกวีนิพนธ์นาฏกรรมบนลานกว้าง.....	140
ตารางที่ 8	ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎีของกวีนิพนธ์ปนิธานกวี.....	141
ตารางที่ 9	ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎีของกวีนิพนธ์ไปไม้ที่หายไป.....	142
ตารางที่ 10	ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎีของกวีนิพนธ์มีอนันต์สีขาว.....	143
ตารางที่ 11	ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎีของกวีนิพนธ์ม้าก้านกล้วย.....	144
ตารางที่ 12	ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎีของกวีนิพนธ์ในเวลา.....	145
ตารางที่ 13	ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎีของกวีนิพนธ์บ้านเก่า.....	146
ตารางที่ 14	ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎีของกวีนิพนธ์แม่น้ำรำลึก.....	147
ตารางที่ 15	ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎีของกวีนิพนธ์โลกในดวงตาข้าพเจ้า.....	148

ตารางที่ 16	ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎี ของกวีนิพนธ์ไม่มีหญิงสาวในบทกวี.....	149
ตารางที่ 17	บทสรุปประเภทของกวีนิพนธ์สมัยใหม่ที่ผ่านเกณฑ์.....	150
ตารางที่ 18	ตารางแสดงผลความเหมาะสมของทฤษฎี เพื่อการจัดประเภทกวีนิพนธ์สมัยใหม่.....	151
ตารางที่ 19	ตารางสรุปสถิติความถี่เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย เรื่องแนวความคิดที่มีอยู่ในกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ทั้ง 11 เล่ม.....	152
ตารางที่ 20	ตารางสถิติความถี่การเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดอุดมคตินิยม.....	153
ตารางที่ 21	ตารางสถิติความถี่เกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) ของการเลือก หลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ประเภทแนวคิดอุดมคตินิยม.....	156
ตารางที่ 22	ตารางสรุปของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดอุดมคตินิยม ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทุกท่าน (จำนวนความถี่ที่ 5).....	157
ตารางที่ 23	ตารางสถิติความถี่การเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดจินตนิยม.....	158
ตารางที่ 24	ตารางสถิติความถี่เกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) ของการเลือก หลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ประเภทแนวคิดจินตนิยม.....	161
ตารางที่ 25	ตารางสรุปของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดจินตนิยม ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทุกท่าน (จำนวนความถี่ที่ 5).....	162
ตารางที่ 26	ตารางสถิติความถี่การเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดธรรมชาตินิยม.....	163
ตารางที่ 27	ตารางสถิติความถี่เกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) ของการเลือก หลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ประเภทแนวคิดธรรมชาตินิยม.....	165

ตารางที่ 28	ตารางสรุปของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดธรรมชาตินิยม ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทุกท่าน (จำนวนความถี่ที่ 5).....	167
ตารางที่ 29	ตารางสถิติความถี่การเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสังคมนิยม.....	167
ตารางที่ 30	ตารางสถิติความถี่เกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) ของการเลือก หลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ประเภทแนวคิดสังคมนิยม.....	170
ตารางที่ 31	ตารางสรุปของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสังคมนิยม ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทุกท่าน (จำนวนความถี่ที่ 5).....	171
ตารางที่ 32	ตารางสถิติความถี่การเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสัญลักษณ์นิยม.....	172
ตารางที่ 33	ตารางสถิติความถี่เกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) ของการเลือก หลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ประเภทแนวคิดสัญลักษณ์นิยม.....	175
ตารางที่ 34	ตารางสรุปของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสัญลักษณ์นิยม ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทุกท่าน (จำนวนความถี่ที่ 5).....	176
ตารางที่ 35	ตารางสถิติความถี่การเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสังคมนิยม.....	177
ตารางที่ 36	ตารางสถิติความถี่เกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) ของการเลือก หลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ประเภทแนวคิดสังคมนิยม.....	180
ตารางที่ 37	ตารางสรุปของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสังคมนิยม ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทุกท่าน (จำนวนความถี่ที่ 5).....	181
ตารางที่ 38	ตารางสถิติความถี่การเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดอัตถิภาวะนิยม.....	182

ตารางที่ 39	ตารางสถิติความถี่เกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) ของการเลือก หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ประเภทแนวคิดอัตถิภาวะนิยม.....	185
ตารางที่ 40	ตารางสรุปของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดอัตถิภาวะนิยม ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทุกท่าน (จำนวนความถี่ที่ 5).....	186
ตารางที่ 41	ตารางสรุปหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพ ของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดแบบอุดมคตินิยม.....	210
ตารางที่ 42	ตารางสรุปหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพ ของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดแบบจินตนิยม.....	211
ตารางที่ 43	ตารางสรุปหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับ บุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม..	212
ตารางที่ 44	ตารางสรุปหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพ ของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดแบบสังคมนิยม.....	213
ตารางที่ 45	ตารางสรุปหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพ ของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม.....	214
ตารางที่ 46	ตารางสรุปหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพ ของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดแบบสังคมนิยม.....	215
ตารางที่ 47	ตารางสรุปหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพ ของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม.....	216

## สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	ตัวอย่างหนังสือกวีนินท์เพียงความเคลื่อนไหว ของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์.....	28
ภาพที่ 2	ตัวอย่างหนังสือกวีนินท์นาฏกรรมบนลานกว้าง ของคมทวน คันธนู.....	29
ภาพที่ 3	ตัวอย่างหนังสือกวีนินท์ปณิธานกวี ของอังคาร กัลยาณพงศ์.....	30
ภาพที่ 4	ตัวอย่างหนังสือกวีนินท์ใบไม้ที่หายไป: กวีนิพนธ์แห่งชีวิต ของจิระนันท์ พิตรปรีชา.....	31
ภาพที่ 5	ตัวอย่างหนังสือกวีนินท์มีอนันต์สีขาว ของศักดิ์ศิริ มีสมสืบ.....	32
ภาพที่ 6	ตัวอย่างหนังสือกวีนินท์ม้าก้านกล้วย ของไพรวรินทร์ ขาวงาม.....	33
ภาพที่ 7	ตัวอย่างหนังสือกวีนินท์ในเวลา ของแรคำ ประโดยคำ.....	34
ภาพที่ 8	ตัวอย่างหนังสือกวีนินท์บ้านเก่า ของโชคชัย บัณฑิต.....	35
ภาพที่ 9	ตัวอย่างหนังสือกวีนินท์แม่น้ำรำลึก ของเรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์.....	35
ภาพที่ 10	ตัวอย่างหนังสือกวีนินท์โลกในดวงตาข้าพเจ้า ของมนตรี ศรีรงค์.....	36
ภาพที่ 11	ตัวอย่างหนังสือกวีนินท์ไม่มีหญิงสาวในบทกวี ของชะกาเรียยา อมตยา.....	36
ภาพที่ 12	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบอุดมคตินิยม ภาพที่ 1 ลีโอนาโด ดา วินชี (Leonardo da Vinci's), ไมนาลีซ่า (Mona Lisa), ค.ศ.1506.....	86
ภาพที่ 13	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบอุดมคตินิยม ภาพที่ 2 มิเกลันเจโล (Michelangelo) กำเนิดของอดัม (The Creation of Adam), ค.ศ.1508-1512..	86
ภาพที่ 14	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบอุดมคตินิยม ภาพที่ 3 ราฟาเอล (Raphael) แม่พระแห่งทุ่งหญ้า (Madonna of the Meadow), ค.ศ.1505.....	87
ภาพที่ 15	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบอุดมคตินิยม ภาพที่ 4 ทิเทียน (Titian) วีนิสแห่งเออร์บีโน (Venus of Urbino), ค.ศ.1538.....	87
ภาพที่ 16	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบอุดมคตินิยม ภาพที่ 5 ซานโดร บอตติเชลลี (Sandro Botticelli), กำเนิดวีนิส (The Birth of Venus) ค.ศ.1482.....	88

ภาพที่ 17	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบจินตนิยม ภาพที่ 1 เออชอน เดอลากัวว์ซ์. (Eugene Delacroix) อิสระภาพนำประชาชน (Liberty Leading the People), ค.ศ.1830.....	88
ภาพที่ 18	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบจินตนิยม ภาพที่ 2 ฟรานซิสโก โกยา (Francisco Goya), 3 พฤษภาคม 2351(The Third of May 1808), ค.ศ.1814.	89
ภาพที่ 19	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบจินตนิยม ภาพที่ 3 แคสเปอร์ เดวิด ฟรีดริช (Caspar David Friedrich) ป่าไม้โอ๊ค (Abbey in the Oak Forest), ค.ศ.1810.....	89
ภาพที่ 20	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบจินตนิยม ภาพที่ 4 วิลเลียม เบลค (William Blake), วันแห่งอดีต (The Ancient Of Days), ค.ศ.1794.....	90
ภาพที่ 21	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบจินตนิยม ภาพที่ 5 ธีโอดอร์ เจริโคต์ (Theodore Gericault). การอัปปางของเรือเมดูซา (Raft of the Medusa), ค.ศ.1819.....	90
ภาพที่ 22	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม ภาพที่ 1. วิลเลียม บลิส บาคเกอร์ (William Bliss Baker) ซ่อนแอบในกองหญ้า (Hiding in the Haycocks) ค.ศ.1881.....	91
ภาพที่ 23	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม ภาพที่ 2 อีวาน อิวาโนวิช ชีสคิน (Ivan Ivanovich Shishkin), ต้นโกρφ (Mast-Tree Grove), ค.ศ.1898...	91
ภาพที่ 24	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม ภาพที่ 3 ทอมัส เอียคินส์ (Thomas Eakins), คลินิกแอก์นิว (The Agnew Clinic), ค.ศ.1889.....	92
ภาพที่ 25	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม ภาพที่ 4 อีมิล ฟรีออง์ (Emile Friant), การสนทนาเกี่ยวกับการเมือง (Political Discussion), ค.ศ.1889.....	92
ภาพที่ 26	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม ภาพที่ 5 ทอมัส พอลลอค แอนซ์ทซ์ (Thomas Pollock Anschutz), ช่างเหล็ก (The Ironworkers' Noontime), ค.ศ.1880.....	93
ภาพที่ 27	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสัจนิยม ภาพที่ 1 กุสตาฟ คูร์เบต์ (Gustave Courbet), คนย่อยหิน (Stone-Breakers), ค.ศ.1849.....	93

ภาพที่ 28	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสังคมนิยม ภาพที่ 2 ฌอง ฟรังซัวส์ มิลล์เลท์ (Jean-Francois Millet). คนเก็บข้าวตก (The Gleaners). ค.ศ.1857.....	94
ภาพที่ 29	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสังคมนิยม ภาพที่ 3 โอนอเร โดมึเย (Honore Daumier), รถชั้นสาม (Third-Class Carriage), ค.ศ.1862.....	94
ภาพที่ 30	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสังคมนิยม ภาพที่ 4 วินสโลว์ โฮเมอร์ (Winslow Homer), ผู้มีประสบการณ์ในทุ่งนาผืนใหม่ (The Veteran in a New Field), ค.ศ.1865.....	95
ภาพที่ 31	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสังคมนิยม ภาพที่ 5 วิลเฮล์ม ไลป์ (Wilhelm Leibl), ผู้หญิงสามคนในโบสถ์ (Three Women in Church), ค.ศ.1882.....	95
ภาพที่ 32	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม ภาพที่ 1 ออดิลอง เรอดง (Odilon Redon), ยักษ์ไซคลอปส์ (The Cyclops), ค.ศ.1914....	96
ภาพที่ 33	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม ภาพที่ 2 ปีแยร์-เซซิล ปูวิส เดอ ชาวาน (Pierre-Cecile Puvis de Chavannes), ความฝัน (The Dream), ค.ศ.1883.....	96
ภาพที่ 34	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม ภาพที่ 3 พอล โกแกง (Paul Gauguin), การต่อสู้ของจาคอปส์กับนางฟ้า (Jacobs fight with the angel), ค.ศ.1888.....	97
ภาพที่ 35	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม ภาพที่ 4 อองรี รูโซ (Henri rousseau), ยิปซีหลับ (Sleeping Gypsy), ค.ศ.1897.....	97
ภาพที่ 36	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม ภาพที่ 5 กุสตาฟ มอโร (Gustave Moreau), การปรากฏตัวของผี (The Apparition), ค.ศ.1876.....	98
ภาพที่ 37	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสังคมนิยม ภาพที่ 1 จอร์จ กรอสซ์ (George Grosz), สุริยุปราคา (Eclipse of the Sun), ค.ศ.1926..	98
ภาพที่ 38	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสังคมนิยม ภาพที่ 2 วิลเลียม กอร์ปเปอร์ (William Gropper), วุฒิสภา (The Senate), ค.ศ.1935...	99
ภาพที่ 39	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสังคมนิยม ภาพที่ 3 ไอแซก โซเยอร์ (Isaac Soyer), สำนักงานจัดหางาน (The Employment Agency), ค.ศ.1937.	99

ภาพที่ 40	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสังคมนิยม ภาพที่ 4 ฟิลิป อีเวอร์กู๊ด (Philip Evergood), ความหายนะของเหมืองแร่ (Mine Disaster), ค.ศ.1933/37	100
ภาพที่ 41	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสังคมนิยม ภาพที่ 5 ออตโต ดิกซ์ (Otto Dix), แฟลนเดอร์ส (Flanders) ค.ศ.1934-36.....	100
ภาพที่ 42	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม ภาพที่ 1 ฌ็อง โฟตริเยร์ (Jean Fautrier), ตัวประกัน (Hostage), ค.ศ.1945.....	101
ภาพที่ 43	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม ภาพที่ 2 บาร์ม แวน เวลเดอ (Bram Van Velde), เอ็มพี 362 (MP 362), ค.ศ.1980.....	101
ภาพที่ 44	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม ภาพที่ 3 ลูเซียน ฟรอยด์ (Lucian Freud), ประโยชน์ของการนอนหลับ (Benefits Supervisor Sleeping), ค.ศ.1995.....	102
ภาพที่ 45	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม ภาพที่ 4 ฟรานซิส เบคอน (Francis Bacon), การเคลื่อนไหวของรูปร่าง (Figure in movement), ค.ศ.1976.....	102
ภาพที่ 46	ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม ภาพที่ 5 ฟรานซิส กรับเบอร์ (Francis Gruber), งาน (Job), ค.ศ.1944.....	103
ภาพที่ 47	ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบผู้มีส่วนร่วม.....	112
ภาพที่ 48	ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการแทนค่า.....	112
ภาพที่ 49	ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการปฏิเสธ.....	113
ภาพที่ 50	ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการยึดความหมายของสิ่งเก่ามาใช้.....	113
ภาพที่ 51	ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบสภาวะและคุณลักษณะ.....	114
ภาพที่ 52	ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการเล่าเรื่องตามเวลา.....	114
ภาพที่ 53	ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการจับคู่.....	115
ภาพที่ 54	ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบใช้ภาษา.....	115
ภาพที่ 55	ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบความกำกวมของภาษาภาพ.....	116
ภาพที่ 56	ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการแทนที่.....	116
ภาพที่ 57	ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการเพิ่ม.....	117
ภาพที่ 58	ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการเชื่อมโยง.....	117



ภาพที่ 59	ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการเลียนแบบอย่างสมจริง.....	118
ภาพที่ 60	ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบคำพ้องเสียงและวลีทำยคำ.....	118
ภาพที่ 61	ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการเป็นไปตามตัวอักษร.....	119
ภาพที่ 62	ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบวางอุบายให้คาดหวังสิ่งหนึ่ง แต่พบกับอีกสิ่งหนึ่ง.....	119
ภาพที่ 63	ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบความไม่เกี่ยวข้องกันเลย.....	120
ภาพที่ 64	ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการเป็นไปตามเทศกาลหรือตามเศรษฐกิจ.....	120
ภาพที่ 65	ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบเล่นกับหน้าตาและร่างกาย.....	121
ภาพที่ 66	ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบที่ว่างบวกและที่ว่างลบ.....	121
ภาพที่ 67	ภาพตัวอย่างฟอนต์ อีเอซี ชวนพิมพ์.....	122
ภาพที่ 68	ภาพตัวอย่างฟอนต์ อีเอซี ทอมไลท์.....	122
ภาพที่ 69	ภาพตัวอย่างฟอนต์ มานพติก้า.....	122
ภาพที่ 70	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ดินแดน.....	122
ภาพที่ 71	ภาพตัวอย่างฟอนต์ พีเอสแอล กิตติธาดา.....	122
ภาพที่ 72	ภาพตัวอย่างฟอนต์ พีเอสแอล ดิสเพลย์.....	123
ภาพที่ 73	ภาพตัวอย่างฟอนต์ คอร์เดีย นิว.....	123
ภาพที่ 74	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ดีบี ฟองน้ำ.....	123
ภาพที่ 75	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ดีบี โชดา.....	123
ภาพที่ 76	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ดีบี ไล่กรอก.....	123
ภาพที่ 77	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ดีบี ไทยเท็กซ์.....	123
ภาพที่ 78	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ดีบี เอร่าวัน.....	123
ภาพที่ 79	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ดีบี นารายณ์.....	124
ภาพที่ 80	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ดีบี เทมเพลท.....	124
ภาพที่ 81	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ดีบี ข้าวสาร.....	124
ภาพที่ 82	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ครุฑ.....	124
ภาพที่ 83	ภาพตัวอย่างฟอนต์ กิन्नรี.....	124
ภาพที่ 84	ภาพตัวอย่างฟอนต์ นรสีห์.....	124
ภาพที่ 85	ภาพตัวอย่างฟอนต์ โลมา.....	125
ภาพที่ 86	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ทีเอช จามรมาน.....	125

	หน้า
ภาพที่ 87	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ที่เลข คว้า..... 125
ภาพที่ 88	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ที่เลข ศรีศักดิ์..... 125
ภาพที่ 89	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ที่เลข นิรมิต..... 125
ภาพที่ 90	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ที่เลข ชาร์ม ออฟ เอเชีย..... 125
ภาพที่ 91	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ที่เลข คชสาร..... 126
ภาพที่ 92	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ที่เลข สารบรรณ..... 126
ภาพที่ 93	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ที่เลข 8 กรกฎา..... 126
ภาพที่ 94	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ที่เลข ด.ญ.มะลิ..... 126
ภาพที่ 95	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ที่เลข จักรเพชร..... 126
ภาพที่ 96	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ที่เลข ไบจามจรี..... 126
ภาพที่ 97	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ที่เลข กอ-ฮอ..... 126
ภาพที่ 98	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ที่เลข ฟ้ากว้าง..... 127
ภาพที่ 99	ภาพตัวอย่างฟอนต์ อักษราเมธี..... 127
ภาพที่ 100	ภาพตัวอย่างฟอนต์ จุฬานารัก..... 127
ภาพที่ 101	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ซีเอ็ม ประสานมิตร..... 127
ภาพที่ 102	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ดีซี-पालมงคล..... 127
ภาพที่ 103	ภาพตัวอย่างฟอนต์ ฟ็อนเล็บ..... 127
ภาพที่ 104	ภาพตัวอย่างฟอนต์ หิมพานต์..... 127
ภาพที่ 105	ภาพตัวอย่างฟอนต์ คณิกา..... 128
ภาพที่ 106	ภาพตัวอย่างฟอนต์ นาคราช..... 128
ภาพที่ 107	ภาพตัวอย่างฟอนต์ พีเอสเค สมาร์ท..... 128
ภาพที่ 108	ภาพตัวอย่างฟอนต์ เอสอาร์ ฟ้าใหม่..... 128
ภาพที่ 109	ภาพตัวอย่างภาพประกอบลายเส้น..... 129
ภาพที่ 110	ภาพตัวอย่างภาพประกอบระบายสี..... 129
ภาพที่ 111	ภาพตัวอย่างภาพประกอบจากแม่พิมพ์..... 130
ภาพที่ 112	ภาพตัวอย่างภาพประกอบจากแอร์บริช..... 130
ภาพที่ 113	ภาพตัวอย่างภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์..... 131
ภาพที่ 114	ภาพตัวอย่างภาพประกอบแบบภาพปะติด..... 131
ภาพที่ 115	ภาพตัวอย่างภาพประกอบด้วยการปั้น..... 132

ภาพที่ 116	ภาพตัวอย่างภาพประกอบแบบภาพตัดเจาะ.....	132
ภาพที่ 117	ภาพตัวอย่างภาพถ่ายแบบตัดให้แง่.....	133
ภาพที่ 118	ภาพตัวอย่างภาพถ่ายแบบสมมาตร.....	133
ภาพที่ 119	ภาพตัวอย่างภาพถ่ายแบบไฮคีย์และโลคีย์.....	134
ภาพที่ 120	ภาพตัวอย่างภาพถ่ายแบบขาวดำ.....	134
ภาพที่ 121	ภาพตัวอย่างภาพถ่ายแบบลวงตา.....	135
ภาพที่ 122	ภาพตัวอย่างภาพถ่ายแบบใช้พื้นที่ว่าง.....	135
ภาพที่ 123	ภาพตัวอย่างภาพถ่ายแบบพื้นผิว.....	136
ภาพที่ 124	ภาพตัวอย่างภาพถ่ายแบบทำให้เก่า.....	136
ภาพที่ 125	ภาพตัวอย่างภาพถ่ายแบบใช้สี.....	137
ภาพที่ 126	ภาพตัวอย่างภาพถ่ายแบบเก็บรายละเอียด.....	137
ภาพที่ 127	โครงสีแบบที่ 1 ของแนวคิดแบบอุดมคตินิยม.....	188
ภาพที่ 128	โครงสีแบบที่ 2 ของแนวคิดแบบอุดมคตินิยม.....	188
ภาพที่ 129	โครงสีแบบที่ 3 ของแนวคิดแบบอุดมคตินิยม.....	188
ภาพที่ 130	โครงสีแบบที่ 4 ของแนวคิดแบบอุดมคตินิยม.....	189
ภาพที่ 131	โครงสีแบบที่ 5 ของแนวคิดแบบอุดมคตินิยม.....	189
ภาพที่ 132	โครงสีแบบที่ 1 ของแนวคิดแบบจินตนิยม.....	189
ภาพที่ 133	โครงสีแบบที่ 2 ของแนวคิดแบบจินตนิยม.....	190
ภาพที่ 134	โครงสีแบบที่ 3 ของแนวคิดแบบจินตนิยม.....	190
ภาพที่ 135	โครงสีแบบที่ 4 ของแนวคิดแบบจินตนิยม.....	190
ภาพที่ 136	โครงสีแบบที่ 5 ของแนวคิดแบบจินตนิยม.....	191
ภาพที่ 137	โครงสีแบบที่ 1 ของแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม.....	191
ภาพที่ 138	โครงสีแบบที่ 2 ของแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม.....	191
ภาพที่ 139	โครงสีแบบที่ 3 ของแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม.....	192
ภาพที่ 140	โครงสีแบบที่ 4 ของแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม.....	192
ภาพที่ 141	โครงสีแบบที่ 5 ของแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม.....	192
ภาพที่ 142	โครงสีแบบที่ 1 ของแนวคิดแบบสัจนิยม.....	193
ภาพที่ 143	โครงสีแบบที่ 2 ของแนวคิดแบบสัจนิยม.....	193
ภาพที่ 144	โครงสีแบบที่ 3 ของแนวคิดแบบสัจนิยม.....	193

ภาพที่ 145	โครงสร้างแบบที่ 4 ของแนวคิดแบบสังคมนิยม.....	194
ภาพที่ 146	โครงสร้างแบบที่ 5 ของแนวคิดแบบสังคมนิยม.....	194
ภาพที่ 147	โครงสร้างแบบที่ 1 ของแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม.....	194
ภาพที่ 148	โครงสร้างแบบที่ 2 ของแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม.....	195
ภาพที่ 149	โครงสร้างแบบที่ 3 ของแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม.....	195
ภาพที่ 150	โครงสร้างแบบที่ 4 ของแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม.....	195
ภาพที่ 151	โครงสร้างแบบที่ 5 ของแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม.....	196
ภาพที่ 152	โครงสร้างแบบที่ 1 ของแนวคิดแบบสังคมนิยม.....	196
ภาพที่ 153	โครงสร้างแบบที่ 2 ของแนวคิดแบบสังคมนิยม.....	196
ภาพที่ 154	โครงสร้างแบบที่ 3 ของแนวคิดแบบสังคมนิยม.....	197
ภาพที่ 155	โครงสร้างแบบที่ 4 ของแนวคิดแบบสังคมนิยม.....	197
ภาพที่ 156	โครงสร้างแบบที่ 5 ของแนวคิดแบบสังคมนิยม.....	197
ภาพที่ 157	โครงสร้างแบบที่ 1 ของแนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม.....	198
ภาพที่ 158	โครงสร้างแบบที่ 2 ของแนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม.....	198
ภาพที่ 159	โครงสร้างแบบที่ 3 ของแนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม.....	199
ภาพที่ 160	โครงสร้างแบบที่ 4 ของแนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม.....	199
ภาพที่ 161	โครงสร้างแบบที่ 5 ของแนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม.....	199
ภาพที่ 162	โครงสร้างทั้งหมดของแนวคิดแบบอุดมคตินิยม.....	200
ภาพที่ 163	โครงสร้างทั้งหมดของแนวคิดแบบจินตนิยม.....	201
ภาพที่ 164	โครงสร้างทั้งหมดของแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม.....	202
ภาพที่ 165	โครงสร้างทั้งหมดของแนวคิดแบบสังคมนิยม.....	203
ภาพที่ 166	โครงสร้างทั้งหมดของแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม.....	204
ภาพที่ 167	โครงสร้างทั้งหมดของแนวคิดแบบสังคมนิยม.....	205
ภาพที่ 168	โครงสร้างทั้งหมดของแนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม.....	206
ภาพที่ 169	หนังสือรวมบทกวีนิพนธ์เพลงพิน ของสุธีร์ พุ่มกุมาร.....	220
ภาพที่ 170	โปสเตอร์สัมมนาบทกวีนิพนธ์เพลงพิน.....	223
ภาพที่ 171	ซีดีและปกบทกวีนิพนธ์เพลงพิน.....	224
ภาพที่ 172	ปกหน้าหนังสือบทกวีนิพนธ์เพลงพิน.....	224
ภาพที่ 173	ปกหลังหนังสือบทกวีนิพนธ์เพลงพิน.....	225

ภาพที่ 174	สันหนังสือ ปีกหน้าและปีกหลังหนังสือกวีนิพนธ์เพลงพิน.....	225
ภาพที่ 175	ปกหนังสือกวีนิพนธ์เพลงพิน.....	226
ภาพที่ 176	เลย์เอาต์ (Layout) หนังสือกวีนิพนธ์เพลงพิน.....	227
ภาพที่ 177	หนังสือรวมบทกวีนิพนธ์กอปร ของอุเทน มหามิตร.....	228
ภาพที่ 178	โปสเตอร์สัมมนา กวีนิพนธ์กอปร.....	231
ภาพที่ 179	ซีดีและปกกวีนิพนธ์กอปร.....	232
ภาพที่ 180	ปกหน้าหนังสือกวีนิพนธ์กอปร.....	232
ภาพที่ 181	ปกหลังหนังสือกวีนิพนธ์กอปร.....	233
ภาพที่ 182	สันหนังสือ ปีกหน้าและปีกหลังหนังสือกวีนิพนธ์กอปร.....	233
ภาพที่ 183	ปกหนังสือกวีนิพนธ์กอปร.....	234
ภาพที่ 184	เลย์เอาต์หนังสือกวีนิพนธ์กอปร.....	235
ภาพที่ 185	หนังสือรวมบทกวีนิพนธ์ในท้องปลาฉลาม ของมุหัมหมัดฮาริส กาเหย็ม.....	236
ภาพที่ 186	โปสเตอร์สัมมนา กวีนิพนธ์ในท้องปลาฉลาม.....	239
ภาพที่ 187	ซีดีและปกกวีนิพนธ์ในท้องปลาฉลาม.....	240
ภาพที่ 188	ปกหน้าหนังสือกวีนิพนธ์ในท้องปลาฉลาม.....	241
ภาพที่ 189	ปกหลังหนังสือกวีนิพนธ์ในท้องปลาฉลาม.....	241
ภาพที่ 190	สันหนังสือ ปีกหน้าและปีกหลังหนังสือกวีนิพนธ์ในท้องปลาฉลาม.....	242
ภาพที่ 191	ปกหนังสือกวีนิพนธ์ในท้องปลาฉลาม.....	242
ภาพที่ 192	เลย์เอาต์หนังสือกวีนิพนธ์ในท้องปลาฉลาม.....	243
ภาพที่ 193	ภาพเปรียบเทียบโปสเตอร์ของกรณีศึกษาในแต่ละแนวคิด.....	245
ภาพที่ 194	ภาพเปรียบเทียบซีดีและปกของกรณีศึกษาในแต่ละแนวคิด.....	245
ภาพที่ 195	ภาพเปรียบเทียบปกหนังสือของกรณีศึกษาในแต่ละแนวคิด.....	247
ภาพที่ 196	ภาพเปรียบเทียบเลย์เอาต์หนังสือของกรณีศึกษาในแต่ละแนวคิด.....	248

# บทที่ 1

## บทนำ

### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คำว่า "กวีนิพนธ์" เป็นศัพท์ใหม่ที่บัญญัติขึ้นใช้แทนคำว่า Poetry ในภาษาอังกฤษ แต่เดิมนั้นเราเรียกกวีนิพนธ์โดยใช้ฉันทลักษณ์เป็นตัวกำหนด เช่น ก้าสรวลโคลงฉันท์ กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง กาพย์เห่เรือ เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน เป็นต้น หรือ มิฉะนั้นก็ใช้คำว่า "กลอน" เป็นคำรวมหมายถึงคำประพันธ์ ประเภทกวีนิพนธ์ทั้งหลาย

รูปแบบของบทกวีนิพนธ์ หรือชนิดของคำประพันธ์แต่ละชนิด ได้แก่ ถ้อยคำที่ถูกนำมาเรียบเรียงกันเข้า โดยมีข้อบังคับกำหนดเอาไว้เป็นแบบแผน ซึ่งส่วนมากจำแนกออกเป็น 7 ประเภท คือ โคลง ร่าย ลิลิต กลอน กลบทต่างๆ ฉันท์ และกาพย์

การที่นักคิดไทยใช้งานเขียนที่มีกฎข้อบังคับในการบันทึกความรู้สึกนึกคิดทุกด้าน ย่อมสะท้อนให้เห็นว่าคนไทยให้ความสำคัญกับฉันทลักษณ์ของการประพันธ์ เป็นการชี้ให้เห็นว่านักคิดไทยมีความตระหนักรู้เสมอว่า วรรณคดีเป็นเรื่องของการใช้ภาษาสร้างศิลปะในการประพันธ์อันประณีต โดยมีกรอบและกฎเกณฑ์พิเศษที่เรียกว่า "ฉันทลักษณ์" เป็นตัวกำหนด

เนื่องจากกวีนิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของวรรณคดี และกวีมิได้สร้างสรรค์วรรณคดีขึ้นจากความว่างเปล่า หากแต่สร้างสรรค์ขึ้นจากสำนึกของสังคม วรรณคดีและวรรณกรรมทั้งปวงก่อนที่จะปรากฏเป็นศิลปะด้านอักษรศาสตร์อันเป็นเครื่องสะท้อนถึงความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ ประชญา ค่านิยม ความเชื่อ สภาพประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครอง ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีตามที่ปรากฏในปัจจุบัน ล้วนมีรากฐานสำคัญมาจากวรรณคดีมุขปาฐะทั้งในด้านรูปแบบและเนื้อหา

วรรณคดีมุขปาฐะดำรงอยู่ในระบบชีวิตชุมชนมนุษย์ยุคโบราณทุกเผ่าพันธุ์ ในฐานะเป็นเครื่องมือในการนำเสนอความรู้สึกนึกคิดของสังคม (ญาณวชิระ: 2549)

ในปัจจุบัน เมื่อสภาพแวดล้อมของสังคมเปลี่ยนไป กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ย่อมมี “ทัศนคติ” เกี่ยวกับคุณค่าและความหมายที่แตกต่างไปจากกวีนิพนธ์ในอดีต กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่เริ่มมีแนวโน้มที่จะเบนออกจากกรอบฉันทลักษณ์ของกวีโบราณในช่วงต้น หันไปสู่ความมีอิสระในการเขียนตามรูปแบบใหม่ๆ ที่ตนถนัด หรือสนใจมากขึ้น แนวการเขียนกวีนิพนธ์ไทยสมัยปัจจุบันจึงเปลี่ยนไปจากเดิมมาก ทั้งทางรูปแบบ เนื้อหา แนวความคิด การใช้ถ้อยคำ กฎเกณฑ์ และข้อบังคับทางฉันทลักษณ์อื่นๆ ทำให้การจัดแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ตามกรอบของฉันทลักษณ์แบบกวีนิพนธ์ในอดีตไม่สอดคล้องกับบริบทของยุคสมัยที่เปลี่ยนไปนัก

สิ่งสำคัญกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แตกต่างจากกวีนิพนธ์ในอดีต คือ ภาษาของกวีสมัยใหม่มีความเป็นปัจเจกบุคคลค่อนข้างสูง กวีแต่ละคนแม้จะร่วมสมัยกันแต่จะมีลีลาภาษาเฉพาะตนแตกต่างกัน ดังนั้น จึงมีกวีที่ใช้ภาษา “อสังการ” ตามชนบทกวีโบราณ และกวีที่พยายามใช้ภาษาเรียบง่าย ไม่มีศัพท์วรรณคดีตามชนบทเดิม ทำให้รสรวรรณกรรมของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ย่อมผิดแผกแตกต่างไปจากเดิมด้วย

“อสังการ” หรือ รสรวรรณกรรม เกิดจากพลังของตัวบทวรรณกรรมที่สามารถสื่อให้กระทบอารมณ์และความคิดของผู้อ่านได้ จนทำให้ผู้อ่านเกิดปฏิกิริยาตอบสนอง เช่น เมื่อได้อ่านวรรณกรรมที่สื่ออารมณ์รัก ผู้อ่านก็จะได้รับรสความซาบซึ้งในความรัก ได้อ่านเรื่องที่สื่ออารมณ์โกรธ ก็จะได้รับรสความแค้นเคือง เป็นต้น

“รส” ในกวีนิพนธ์นั้นเกิดจากความงามในการสรรคำ น้ำเสียง ลีลาในการประพันธ์ ภาพพจน์ ตลอดจนความงามในเนื้อหา ตำราไทยแบ่งรสแห่งวรรณคดีเป็น 4 รส กล่าวคือ

1. เสาวजनีย์ รสนี้เป็นการชมความงาม ชมโฉม พร่ำพรรณนาและบรรยายถึงความงามแห่งนาง ทั้งตามชนบทกวีเก่าก่อนและในแบบฉบับส่วนตัว
2. นารีปราโมทย์ คือ การทำให้ “นารี” นั้น ปลื้ม “ปราโมทย์” ซึ่งรูปแบบหนึ่งก็คือ การแสดงความรักผ่านการเกี่ยวแลไฉไลมปฎิไฉไล อันคำว่า “ไฉไลมปฎิไฉไล” นี้ ความหมายอันแท้จริงของคำก็คือ การใช้มือลูบไปตาม (ไฉ่) แขนข (โลมา) และย่อน (ปฎิ) ขนขึ้นมา
3. พิโรธวาทัง คือ การแสดงความโกรธแค้นผ่านการใช้คำตัดพ้อต่อว่าให้สาใจ ทั้งยังสำแดงความน้อยเนื้อต่ำใจ ความผิดหวัง ความแค้นคับอับจิต แลความโกรธกริ้ว
4. สัลลปังคพิสัย คือ การโอดคร่ำครวญ หรือบทโศกอันว่าด้วยการจากพวากสิ่งอันเป็นที่รัก

ส่วนทฤษฎีรสทางสุนทรียศาสตร์ของอินเดีย จากคัมภีร์สุโฑธาลังการและอลังการศาสตร์  
แบ่งรสวรรณคดีออกเป็น 9 รส ได้แก่

1. รติ (ศฤงคารรส) หรือรสรัก ตามศัพท์มุ่งหมายเอาความรักระหว่างหนุ่มสาวเป็นจุด  
ใหญ่ เช่น การพรรณนาความสวยงามของสตรีหรือบุรุษที่รูปงามเสียงเพราะชวนให้น่ารัก น่ายินดี  
น่าอภิรมย์ชมชื่น

2. หาสะ (หาสยรส) รสขื่น ยิ้มแย้ม หัวเราะครื้นเครงสนุกสนาน สามารถทำให้รู้สึกขื่น  
ยิ้มกับรูปที่เห็น หนังสือที่อ่าน เสียงที่ได้ยิน ทำให้เพลิดเพลินสดชื่น ลืมทุกข์ดับกลุ่ม บรรเทาโกรธไป  
ชั่วขณะ

3. โสกะ (กรอุณารส) รสสงสาร โศก เศร้าใจ ทำให้คนอ่านคนฟังใจเหี่ยวแห้งสลดถึงกับ  
น้ำตาไหล นึกลำบากเวทนาบุคคลในท้องเรื่องเพราะเห็นความทุกข์ยากก็พลอยเป็นทุกข์ไปด้วย

4. โกรธะ (รุทธรส) รสโกรธ ผิดใจ ไม่พอใจ ทำให้ผู้อ่านผู้ฟังฉุนเฉียว ชัดใจ เคืองใจ  
ในถ้อยคำ ในการกระทำของบุคคลในท้องเรื่องว่าไม่ชอบธรรม ชมเหง ดูหมิ่นเหยียดหยาม เสีย  
ศีลธรรมของสังคม ทนฟังทนดูด้วยความสงบอยู่ไม่ได้ต้องประณามด้วยถ้อยคำอันเผ็ดร้อนออกมา  
ทันทีก็มี

5. อุสุสาหะ (วีรรส) รสกล้า แก้วกล้า อาจหาญ เอามาใช้เป็นสัญลักษณ์ของนักรบที่  
ไม่พรั่นพรึงเสียสละชีวิตต่อสู้เพื่อรักษาความเป็นธรรม รักษาเกียรติยศชื่อเสียง

6. ภยะ (ภยานกรส) รสกลัว สะดุ้ง หวาดเสียวที่เกิดเพราะอ่าน ฟัง รู้เห็นทุกข์โทษของการ  
ทำบาป ประพฤติทุจริต กลัวภัยในนรก กลัวโรคติดต่อ กลัวป่า กลัวน้ำท่วม กลัวลมพัด กลัว  
อดอยาก กลัวญาติปีศาจ

7. ชิคุจฉา (พีภัตสรส) รสเกลียด ขยะแขยง ทำให้ผู้อ่านผู้ฟังชังน้ำหน้าบุคคลที่ได้  
พรรณนาความชั่วร้ายไว้ต่างๆ ว่าเป็นคนคดโกง เป็นคนใจจัดใจดำ ไม่มีความเมตตาปราณี  
เลวทรามต่ำช้า เกิดความเกลียดชังไม่อยากจะพบเห็นแม้แต่ชื่อก็ไม่อยากจะได้ยิน

8. วิมุหยา (อัปภูตรส) รสตื่นเต้น ประหลาด หลากใจ นึกไม่ถึงว่าจะมีจะเป็นได้  
นึกอัศจรรย์ในความสามารถ ในความพยายามของถ้อยคำ ในอุบาย ในศิลปะ ในวิทยาคุณ  
ในปฏิบัติแห่งขันธ์ เมตตา กตัญญู และในฉานสมาบัติซึ่งยากที่บุคคลทั่วไปจะทำได้

9. สมะ (ศานติรส) รสสงบ เป็นรสสำคัญซึ่งเรื่องทุกเรื่องต้องมี ด้วยเป็นอุดมคติของ  
เรื่องทั้งหลาย เป็นจุดที่มุ่งหมายของทางโลกทางธรรม เพราะเป็นคุณากรให้ประสบสุขที่ไม่มีใคร  
ปฏิเสธ ทั้งช่วยสร้างนิสัยผู้อ่านผู้ฟังให้รักสงบด้วยสอดหนึ่ง

(<http://www.mahachat.com/index.php/2010-07-12-09-45-53/2010-07-14-01-22->



แนวคิดในกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ส่วนหนึ่งจะเป็นแนวคิดแบบอุดมคติและแบบจินตนิยม เหมือนแนวคิดของกวีนิพนธ์ไทยแต่เดิม ขณะเดียวกันกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่อีกส่วนหนึ่งก็เริ่มมีแนวคิดที่แปลกไปจากกวีนิพนธ์ในอดีต เพราะผู้แต่งรับอิทธิพลแนวความคิดจากวรรณกรรมตะวันตกมาใช้กับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่มากขึ้น ซึ่งแนวคิดตะวันตกสามารถแบ่งได้เป็น 7 ประเภท ดังนี้

1. แนวคิดแบบอุดมคตินิยม (Idealism) เป็นแนวคิดที่มุ่งจะสะท้อนภาพหรือเรื่องราวตามความนึกคิดของผู้แต่งที่เห็นว่า "น่าจะมี" หรือ "ควรจะเป็น" แนวคิดที่ผู้แต่งสร้างสรรค์ขึ้นนี้มักมีลักษณะที่ขาดความสมจริง เพราะผู้แต่งมิได้สร้างสรรค์แนวคิดดังกล่าวขึ้นมาจากหลักแห่งความเป็นจริงของสรรพสิ่งต่างๆ หากแต่สร้างขึ้นจากความนึกคิดของผู้แต่งเองที่มุ่งหวังจะให้สรรพสิ่งเหล่านี้ "มี หรือ เป็นอยู่" เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีที่สุด งามที่สุด หรือสมบูรณ์แบบที่สุด

2. แนวคิดแบบจินตนิยม (Romanticism) คือ แนวคิดที่มุ่งให้ความสำคัญแก่เรื่องอารมณ์ ความรู้สึกและญาณสังหรณ์ของผู้แต่งมากเป็นพิเศษ เพราะมุ่งจะให้เป็นเรื่องประเทืองอารมณ์ของผู้อ่านมากกว่าจะเป็นเรื่องประเทืองปัญญา ฉะนั้นเนื้อหาของบทกวีนิพนธ์ตามแนวจินตนิยมจึงมักจะพัวพันอยู่กับเรื่องความรัก โลก โกรธ หลง ซึ่งเป็นกิเลสและตัณหาของมนุษย์ทั่วไป

3. แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม (Naturalism) คือ แนวคิดที่กล่าวถึงชีวิตมนุษย์ทางด้านที่เลวร้ายว่ามีสาเหตุมาจากพันธุกรรมหรือจากภาวะสิ่งแวดล้อม

4. แนวคิดแบบสัจนิยม (Realism) คือ แนวคิดที่มุ่งสะท้อนความเป็นจริงในชีวิตของมนุษย์ และสังคมมนุษย์ออกมาโดยตรงทั้งในด้านดีและด้านร้าย

5. แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม (Symbolism) คือ แนวคิดที่มุ่งสะท้อนความจริงในชีวิตตามแนวสัจนิยม แต่แทนที่จะแสดงความจริงดังกล่าวนี้ออกมาตรงๆ นักเขียนแนวสัญลักษณ์นิยมกลับใช้สิ่งใดสิ่งหนึ่งมาเป็นสัญลักษณ์แทนสิ่งที่เขาต้องการจะกล่าวถึง อาจใช้แทนเพียงบางส่วนหรือใช้เรื่องทั้งเรื่องเป็นสิ่งที่แทนก็ได้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะนักคิดแนวสัญลักษณ์นิยมมีความเชื่อว่า การใช้สัญลักษณ์สามารถสื่อความหมายได้ลึกซึ้งและกว้างไกลกว่าการกล่าวโดยตรง

6. แนวคิดแบบสังคมนิยม (Socialism) คือแนวคิดที่มุ่งสะท้อนปัญหาทางสังคมของส่วนรวมมากกว่าเรื่องราวส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการต่อสู้ของชนชั้นกรรมาชีพทั้งในด้านเพื่อปากเพื่อท้อง เพื่อสิทธิและเพื่อความเสมอภาค ทั้งนี้เพราะผู้เขียนต้องใช้กวีนิพนธ์เป็น "สื่อ" ในการตีแผ่สภาพความทุกข์ยากของชนชั้นกรรมาชีพและเพื่อเรียกร้องความยุติธรรมให้แก่ชนกลุ่มนี้ด้วย

7. แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม (Existentialism) คือ แนวคิดที่ยกย่องคนที่กล้าตัดสินใจเลือกสิ่งต่างๆ ด้วยตัวของตนเอง แต่พร้อมกันนี้คนๆ นั้นจะต้องมีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจเลือกของตนเองในแต่ละครั้งด้วย ไม่ว่าจะการตัดสินใจนั้นๆ จะถูกหรือผิดก็ตาม ทั้งนี้เพราะหากเขา

ปฏิเสธความรับผิดชอบเมื่อใด ก็ย่อมหมายถึงเขาปฏิเสธคุณค่าที่เขาได้เลือกไว้ด้วย (สายทิพย์ นุกูลกิจ, 2537:65)

รศทางวรรณกรรมตามหลักทฤษฎีของไทยโบราณ และตามหลักทฤษฎีของอินเดีย รวมถึงแนวคิดตะวันตกที่ส่งทอดมาสู่กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ย่อมเปลี่ยนไปตามบริบทที่แวดล้อมกวี ซึ่งมี คำว่ากวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่เป็นตัวแปร ดังนั้นในงานวิจัยฉบับนี้จึงต้องการหาหลักการการจัดแบ่ง ประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ให้สอดคล้องกับบริบทของยุคสมัยอย่างแท้จริง เพื่อเป็นแหล่ง อ้างอิงในการออกแบบทางเรขศิลป์ให้สอดคล้องกับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท

สำหรับนักออกแบบเรขศิลป์ กวีนิพนธ์ไทยเป็นสิ่งที่นักออกแบบมีความเข้าใจอยู่น้อย และ เมื่อได้รับโจทย์ทางการออกแบบกวีนิพนธ์ไทย ย่อมสร้างปัญหาให้กับนักออกแบบมาก เพราะไม่มี แนวทางในการจัดแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ที่เหมาะสมกับการนำไปประยุกต์ทางการออกแบบได้ รวมทั้งไม่มีแหล่งในการอ้างอิงหรือคู่มือในการออกแบบหนังสือกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ด้วยในสมัย ปัจจุบัน การให้ความสนใจกับหนังสือกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่น้อย แต่คุณค่าของกวีนิพนธ์ สมัยใหม่มีอยู่มาก ดังจะเห็นได้จากการบรรจุกวีนิพนธ์ไว้เป็นหนึ่งในประเภทของรางวัลวรรณกรรม สร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน หรือรางวัลซีไรต์ (S.E.A. Write) ซึ่งกวีนิพนธ์ที่ได้รับรางวัลก็ล้วน เป็นกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ทั้งสิ้น

การวิจัยเพื่อหาหลักการในการจัดแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่และหาหลักการ และองค์ประกอบทางเรขศิลป์ที่เหมาะสมสำหรับการออกแบบกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ฉบับนี้ จึงเป็น สิ่งที่มีคุณค่าในเชิงทฤษฎี คือ เป็นการหาตำแหน่งแห่งที่ให้กับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ในปัจจุบัน และเชิงปฏิบัติ คือ สามารถใช้เป็นตำราอ้างอิงให้กับนักออกแบบนำไปประยุกต์ใช้ออกแบบเพื่อ สื่อสารกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภทได้อย่างเหมาะสมต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาหลักการในการจัดแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่
2. เพื่อหาบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท
3. เพื่อหาหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทย สมัยใหม่แต่ละประเภท
4. เพื่อนำหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทย สมัยใหม่แต่ละประเภทไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบ

## ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะหนังสือกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ที่ได้รับการยอมรับว่าแต่งได้ดีและมีคุณค่าทางวรรณกรรมเท่านั้น โดยใช้เฉพาะหนังสือกวีนิพนธ์ที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (รางวัลซีไรต์) ตั้งแต่ พ.ศ.2523 – พ.ศ.2553 ทั้งหมด 11 เล่ม มาเป็นตัวแทนหนังสือกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ เพื่อหาหลักการในการจัดแบ่งประเภทและองค์ประกอบทางเรขศิลป์สำหรับประเภทที่จัดแบ่งได้

## คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

หลักการ	หมายถึง สาระสำคัญที่ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ
กวีนิพนธ์	หมายถึง รูปแบบทางศิลปะที่มนุษย์ใช้ภาษา เพื่อคุณประโยชน์ด้านสุนทรียะ ซึ่งเพิ่มเติมจากเนื้อหาทางความหมาย นับเป็นส่วนหนึ่งของวรรณกรรม โดยเป็นคำประพันธ์ที่กวีแต่ง เป็นงานเขียนที่มีวรรณศิลป์ ให้อรรถประโยชน์ได้
ฉันทลักษณ์	หมายถึง ตำราที่ว่าด้วยวิธีกวีนิพนธ์ถ้อยคำหรือเรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นระเบียบตามลักษณะบังคับและบัญญัติที่นักปราชญ์ได้วางเป็นแบบไว้ ถ้อยคำที่กวีนิพนธ์ขึ้นตามลักษณะบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์ เรียกว่า คำประพันธ์ ซึ่งก็คือกวีนิพนธ์ บทกลอน โคลง ร่าย ฉันท์ กาพย์ต่างๆ มีลักษณะบังคับต่างกันไป ลักษณะบังคับนี้เองที่เรียกว่า ฉันทลักษณ์
อลังการศาสตร์	หมายถึง วิชาว่าด้วยวิธีการประพันธ์ที่จะทำให้เกิดอรรถรสและความประทับใจ
รสวรรณกรรม	หมายถึง การใช้ภาษาที่มีภาพพจน์ ซึ่งเรียกว่า Synesthesia คือ การนำคำที่ใช้อธิบายการรับรู้ของผัสสะหนึ่ง มาอธิบายการรับรู้ของอีกผัสสะหนึ่ง เช่น เสียงหวาน เสียง คือ สิ่งที่ได้รับรู้ได้ด้วยหู หวาน คือ สิ่งที่ได้รับรู้ได้ด้วยลิ้น กวีนิพนธ์มักใช้ภาษาที่มีภาพพจน์ทำให้ใช้คำคุณศัพท์ หวาน มาใช้อธิบายรสของเสียงได้
องค์ประกอบทางเรขศิลป์	หมายถึง ส่วนประกอบที่ใช้ในการออกแบบ เช่น จุด (Dot), เส้น (Line), รูปทรง (Shape), รูปทรง (Form), พื้นที่ว่าง (Space), สี (Color), คำน้ําหนัก (Volume), พื้นผิว (Texture), กริด (Grid), ภาพประกอบ (Illustration), ตัวอักษร (Typography), ภาพถ่าย (Photo)

## ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงหลักการในการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่
2. ได้ทราบถึงบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท
3. ได้ทราบถึงหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท
4. สามารถเป็นข้อมูลอ้างอิงให้กับนักออกแบบสำหรับออกแบบงานที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ได้

## วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูล แนวคิดและทฤษฎีจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่ หนังสือ ตำรา เอกสาร งานวิจัย บทความ วิทยานิพนธ์ สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ และสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งมีแหล่งข้อมูลอ้างอิงหรือบรรณานุกรม ซึ่งสามารถที่จะค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย โดยกำหนดหัวข้อในการหาข้อมูล ดังนี้
  - 1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่
  - 1.2 หลักการในการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์
  - 1.3 แนวคิด ทฤษฎี และองค์ประกอบทางเรขศิลป์
2. สร้างเครื่องมือวิจัยและแบบสอบถามสำหรับสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับหลักการที่เหมาะสมในการจัดประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่
3. สร้างเครื่องมือวิจัยและแบบสอบถามสำหรับสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ เพื่อหาหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ที่เหมาะสมกับการออกแบบกวีนิพนธ์ในแต่ละประเภทที่ได้จากข้อสรุปเกี่ยวกับหลักการที่เหมาะสมในการจัดประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่เป็นหลัก
4. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล
5. ปฏิบัติการออกแบบ
  - 5.1 เลือกกรณีศึกษาจำนวน 3 ตัวอย่างเพื่อการออกแบบ
  - 5.2 ออกแบบกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ตามผลการวิจัย

## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้เป็นการนำเสนอ ข้อมูล แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ โดยในขั้นต้นผู้วิจัยกำหนดหัวข้อสำคัญในการหาข้อมูลไว้ 3 หัวข้อ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่
  - ความหมายของกวีนิพนธ์
  - องค์ประกอบของกวีนิพนธ์
  - ความแตกต่างระหว่างกวีนิพนธ์ไทยในอดีตกับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่
  - รางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน
2. หลักการในการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์
  - แนวคิดในการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์
  - รหัสทางวรรณกรรม
  - แนวคิดทางวรรณกรรม
3. แนวคิด ทฤษฎี และองค์ประกอบทางเรขาคณิต
  - ความหมายและแนวคิด
  - การจำแนกประเภทหนังสือ
  - ส่วนประกอบของหนังสือ
  - การออกแบบหนังสือ
  - ภาพประกอบ
  - ตัวอักษร
  - สี

## 1. ข้อมูลเกี่ยวกับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่

### ความหมายของกวีนิพนธ์

คำว่า ร้อยกรอง ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Poetry บางครั้งก็เรียก บทกวี หรือ กวีนิพนธ์ คำว่ากวีนิพนธ์ เป็นคำที่สำนักวัฒนธรรมทางวรรณกรรม กำหนดขึ้นใช้เรียกรวบรวมที่มีลักษณะบังคับในการแต่งเพื่อให้เข้ากับคำว่า "ร้อยแก้ว" ซึ่งเดิมบทประพันธ์ประเภทนี้ เรียกกันหลายอย่าง เช่น กลอน กาพย์ ฉันท์ กานท์ (दनया वग्सनश्चय, 2542:211)

ได้มีผู้ให้คำจำกัดความของกวีนิพนธ์ไว้หลากหลายดังนี้

- พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ (2506:2) ทรงอธิบายว่า กวีนิพนธ์ คือ การเรียงถ้อยคำตามระเบียบข้อบังคับ ซึ่งได้แก่ มาตรการฉันทลักษณ์ คำกวีนิพนธ์เป็นส่วนประกอบของกวีนิพนธ์เท่านั้น ไม่ใช่แก่นสารของกวีนิพนธ์

- สิทธิา พินิจภูวดล และนิตยา กาญจนวรรณ (2520:10) ได้อธิบายว่ากวีนิพนธ์ได้แก่ ข้อเขียนที่มีการจำกัดจำนวนคำ หรือพยางค์ จำกัดความยาว มีการกำหนดเสียงสูงต่ำ กำหนดเสียงสั้นยาว หนักเบา กำหนดสัมผัส และกำหนดจังหวะไว้อย่างแน่นอน

- ชลธิรา กลัดอยู่ (2517:161-162) ได้ให้ความหมายของกวีนิพนธ์ ไว้ 2 ระดับ คือ ระดับแรก หมายถึงถ้อยคำ สำนวน ภาษาที่เรียบเรียงขึ้นอย่างมีบทบัญญัติ มีกฎเกณฑ์ หรือเรียกกันทั่วไปว่ามีฉันทลักษณ์ตามแบบโบราณ ระดับสองหมายถึง ถ้อยคำ สำนวน ภาษาที่เรียบเรียงขึ้นอย่างมีบทบัญญัติหรือฉันทลักษณ์ตามแบบที่มีมาแต่เดิมและรวมถึงฉันทลักษณ์ที่ผู้แต่งคิดขึ้นเองได้

### องค์ประกอบของกวีนิพนธ์

องค์ประกอบของกวีนิพนธ์ของไทยโดยทั่วไป ทั้งกวีนิพนธ์แบบเก่าและกวีนิพนธ์ปัจจุบัน (ยกเว้นกลอนเปล่าอาจไม่เคร่งครัดทางด้านองค์ประกอบบางประเภท เช่น ฉันทลักษณ์ เป็นต้น) ก็ยังคงใช้อยู่ ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญดังต่อไปนี้ คือ

## 1. จันท์ลักษณะหรือลักษณะบังคับ โดยทั่วไป มี 9 ชนิด ดังนี้

1.1 คณะ หมายถึง การจัดหมวดหมู่ของคำประพันธ์กวีนิพนธ์ทุกประเภท ว่าบทหนึ่งจะประกอบด้วย บท วรรค ตอนหรือคำอย่างไร เช่น กาพย์ยานี 11 กำหนดคณะไว้ว่า 1 บท จะมี 2 บท แต่ละบทจะประกอบด้วย 2 วรรค วรรคแรกจะต้องมี 5 คำ วรรคหลัง 6 คำ ดังนี้ เป็นต้น

1.2 สัมผัส หมายถึง ความคล้องจองตามกฎเกณฑ์ที่บังคับไว้ในคำประพันธ์ แบ่งออกเป็น 4 ชนิด ได้แก่

1.2.1 สัมผัสสระ คือ สระพ้องกันตามมาตราแม่เสียงวรรณยุกต์จะต่างกันก็ตาม เช่น ไคร-ไป-นัยน์-ใหม่-ใกล้ เป็นต้น

1.2.2 สัมผัสอักษร คือ ใช้เสียงตัวอักษรพ้องกัน ไม่กำหนดเสียงสระ หรือเสียงวรรณยุกต์สูงต่ำ เช่น เขา-ขัน, คู่-ค่า เป็นต้น

1.2.3 สัมผัสนอก คือ สัมผัสที่ส่งและรับสัมผัสกันนอกวรรคออกไป คือส่งจากคำสุดท้ายของวรรคหน้าไปยังคำใดคำหนึ่งในวรรคต่อไป สัมผัสนอกนี้เป็นสัมผัสบังคับในกวีนิพนธ์ทุกประเภทจะไม่มีไม่ได้ และกำหนดให้ใช้แต่สัมผัสสระเท่านั้น

1.2.4 สัมผัสใน คือ สัมผัสที่ส่งและรับภายในวรรคเดียวกัน ไม่เป็นสัมผัสบังคับและจะใช้สัมผัสสระหรือพยัญชนะก็ได้แล้วแต่ความเหมาะสม

1.3 คำครุ คำลหุ คือ คำที่บังคับใช้ในการแต่งฉันทลักษณ์ ซึ่งมีบังคับแจกแจกต่างกันไปโดยใช้เครื่องหมายเป็นเครื่องบอกคือ คำครุ ใช้เครื่องหมาย ~ แทน และคำลหุ ใช้เครื่องหมาย , แทน

1.4 คำเอก คำโท คือ คำที่บังคับใช้ในการแต่งโคลงและร่าย คำเอก ได้แก่ คำหรือพยางค์ที่มีรูปวรรณยุกต์เอกและคำตายทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นเสียงวรรณยุกต์ใดๆ ส่วนคำโท ได้แก่ คำหรือพยางค์ที่มีรูปวรรณยุกต์โท

1.5 คำเป็น คำตาย คือ คำที่ใช้การแต่งโคลง ร่าย และกวีนิพนธ์ ที่เป็นกลบท เช่น กลอนกลบทที่มีคำตายล้วน เป็นต้น คำเป็น ได้แก่ คำที่ประกอบด้วยสระเสียงยาวในแม่ ก.กา และคำที่มีตัวสะกดในแม่ กง กน กม เกย เกอว รวมทั้งคำที่ประกอบด้วยสระ อ้า ไอ โอ เออ ส่วนคำตาย ได้แก่ คำที่ประกอบด้วยสระเสียงสั้นในแม่ ก.กา (ยกเว้นสระ อ้า ไอ โอ เออ) และตัวสะกดในแม่ กก กด กบ

1.6 เสียงวรรณยุกต์ คือข้อกำหนดที่บังคับใช้ในการแต่งกลอนโดยถือเรื่องเสียงวรรณยุกต์ เป็นสำคัญ ได้แก่ เสียงสามัญ, เอก, โท, ตรี และ จัตวา เป็นต้น

1.7 พยางค์ คือ เสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่งๆ ไม่ว่าจะสั้นยาวอย่างไร จะมีความหมายหรือไม่มีความหมายก็ตาม ในการแต่งกวีนิพนธ์จะถือว่าพยางค์ก็คือคำนั่นเอง

1.8 คำขึ้นต้นและคำลงท้าย คือ คำที่ใช้กล่าวขึ้นต้นหรือคำที่ใช้ลงท้ายวรรค ท้ายบาท ท้ายบทซึ่งอาจจะใช้เป็นคำเดียว หลายคำ หรือวลีก็ได้ เช่น คำว่า "สัปดาห์" "เมื่อนั้น, บัดนั้น" "คนเฒ่าคนดี" หรือลงท้ายว่า "เออ" เป็นต้น

1.9 คำสร้อย คือ คำที่ใช้ลงท้ายวรรค ท้ายบาท หรือท้ายบท เพื่อความไพเราะ หรือเพื่อให้ครบจำนวนคำตามลักษณะบังคับ บางแห่งก็ใช้เป็นคำถามหรือใช้ย้ำความ คำสร้อยนี้ มักจะใช้เฉพาะโคลงกับร่าย และมักจะเป็นคำเป็น เช่น พ่อ แม่ พี่ เทอญ นา ฤา แล ฮา แอ เป็นต้น

**2. เนื้อหาและแนวความคิด** บทกวีนิพนธ์ปัจจุบันจะเสนอเนื้อหา หรือแนวความคิดเดียว ในกวีนิพนธ์เรื่องหนึ่งๆ เช่น ความรัก ธรรมชาติ อารมณ์ ความคิดฝัน หรือสิ่งประทับใจของ ผู้ประพันธ์ สังคม เป็นต้น เพื่อที่จะสื่อสารกับผู้อ่านอาจเป็นความคิดหรือเนื้อหาโดยตรงไปตรงมา หรือความคิดที่แยบคาย ซ่อนเร้นแปลกใหม่ตามความสามารถของผู้ประพันธ์

**3. ชนิดของกวีนิพนธ์** ผู้ประพันธ์จะเลือกใช้ ชนิดของกวีนิพนธ์ ให้เหมาะสมกับความคิด และเนื้อหา ที่ต้องการเสนอให้กับผู้อ่าน ซึ่งมีดังนี้

3.1 โคลง เป็นกวีนิพนธ์ที่มีวิธีเรียบเรียงถ้อยคำเข้าคณะโดยกำหนด คำเอก คำโท และสัมผัสเป็นสำคัญ โคลงแบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ โคลงสุภาพ โคลงฉันท์ และโคลงโบราณและยังแบ่งย่อยออกไปแต่ละประเภท เช่น โคลงสอง โคลงสาม โคลงสี่ โคลงกระทู้ โคลงฉันท์บาทกฤษณกร เป็นต้น

3.2 ฉันท์ เป็นกวีนิพนธ์ที่มีระเบียบบังคับ คำหนักคำเบา หรือ คำครุ คำลหุ เป็นสำคัญ นอกจากนั้นก็บังคับในเรื่องคณะและสัมผัสด้วย ฉันท์มีหลายชนิดแต่นิยมแต่ง คือ ฉันท์วิเชียรฉันท์ วสันตดิถีฉันท์ มาลินีฉันท์ วิชชุมมาลาฉันท์ เป็นต้น

3.3 กาพย์ เป็นกวีนิพนธ์ที่มีระเบียบบังคับคล้ายกับฉันท์เพียงแต่กาพย์มิได้ กำหนดครุลหุ ดังนั้นกวีโบราณจึงนิยมแต่งฉันท์ปนกับกาพย์ ซึ่งเรียกว่าคำฉันท์ เช่น สมุทรโฆษ คำฉันท์ สามัคคีเภทคำฉันท์ เป็นต้น กาพย์มีหลายชนิดแต่นิยมแต่งมี กาพย์ฉันท์ กาพย์ห่อโคลง กาพย์ขับไม้ กาพย์สุรางคนางค์ เป็นต้น

3.4 กลอน เป็นกวีนิพนธ์ประเภทที่บังคับคณะ สัมผัส และเสียงวรรณยุกต์ เนื่องจากเป็นกวีนิพนธ์ที่แต่งง่าย จึงมีคนนิยมมากกว่ากวีนิพนธ์ประเภทอื่น ซึ่งแบ่งออกเป็น กลอนสุภาพ กลอนสัปดาห์ กลอนดอกสร้อย กลอนเสภา กลอนบทละคร กลอนเพลง เป็นต้น



3.5 ร่าย เป็นกวีนิพนธ์ประเภทที่บังคับคณะ สัมผัส และบางชนิดก็บังคับคำเอก คำโทด้วย ลักษณะคณะของร่ายจะไม่มีกำหนดว่าต้องมีบทละกี่วรรค จะแต่งยาวเท่าไรก็ได้ เพียงแต่ให้มีสัมผัสทุกวรรคและจบลงตามข้อบังคับเท่านั้น ซึ่งแบ่งออกเป็น ร่ายสุภาพ ร่ายสั้น ร่ายยาว ร่ายโบราณ

3.6 ลิลิต เป็นกวีนิพนธ์ที่ประกอบไปด้วย ร่าย และโคลงแต่งสลับกันเป็นเรื่องยาว โดยมีการร้อยสัมผัส ลิลิต มี 2 ชนิด คือ ลิลิตสุภาพ (โคลงสุภาพแต่งสลับร่ายสุภาพ) และลิลิตด้น (โคลงด้นแต่งสลับกับร่ายด้น)

3.7 กลอนเปล่า เป็นงานเขียนชนิดหนึ่ง ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Blank Verse หรือ Free Verse ซึ่งไทยรับมาจากประเทศทางตะวันตก กลอนเปล่าจะไม่มีข้อบังคับทางฉันทลักษณ์ ผู้ประพันธ์มีอิสระในการแสดงความคิดและใช้คำได้อย่างเต็มที่ กวีนิพนธ์ประเภทกลอนเปล่า ปัจจุบันกำลังได้รับความนิยม

## ความแตกต่างระหว่างกวีนิพนธ์ไทยในอดีตกับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่

กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ มีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปจากกวีนิพนธ์ไทยในอดีตทั้งในด้านรูปแบบ เนื้อหา แนวคิด และกลวิธีในการนำเสนอ ดังรายละเอียดที่จะนำเสนอต่อไปนี้

### 1. ด้านรูปแบบ

กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่มีรูปแบบแตกต่างจากกวีนิพนธ์ในอดีต หลายประการดังนี้ (رينฤทัย สัจจพันธุ์, 2525 : 261-267)

1.1 ขนาด กวีนิพนธ์สมัยใหม่จะมีขนาดสั้นลง ส่วนใหญ่จะแต่งเพียง 6-12 บท และเหตุที่มีขนาดสั้นลงเนื่องจากผู้แต่งไม่ได้มุ่งพรรณนาเนื้อเรื่อง แต่มุ่งแสดง "ข้อคิด" หรือเสนอ "ความคิด" ให้กระชับรัดกุมเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามมีกวีนิพนธ์บางเรื่องที่ยุ่เขียนมีความมุ่งหมายที่จะเขียนให้มีขนาดยาวเพื่อบันทึกหรือบรรยายเหตุการณ์ เช่น ชักม้ามชมเมือง ของ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ บางกอกแก้วกำสรวล (นิราศนครศรีธรรมราช) ของ อังคาร กัลยาณพงศ์ นาฏกรรมบนลานกว้าง ของ คมทวน คันธนู เสภาไพร่ ของ สุจิตต์ วงษ์เทศ ภาคติ ของ วันเพ็ญ ธีรนตระกูล เป็นต้น

1.2 ฉันทลักษณ์ กวีนิพนธ์เป็นคำประพันธ์ที่มีฉันทลักษณ์เฉพาะตัวในแต่ละชนิดและสืบทอดศิลปะการแต่งมาช้านาน แต่ในปัจจุบันได้มีความเปลี่ยนแปลงในด้านฉันทลักษณ์บ้างดังนี้

1.2.1 ไม่เคร่งครัดต่อฉันทลักษณ์ จะพบว่ากวีนิพนธ์ที่แต่งกันในระยะหลังไม่ได้ให้ความสำคัญต่อกฎเกณฑ์ทางด้านฉันทลักษณ์นัก จะเห็นได้จากในขณะที่ยกวีไทยในอดีตนิยมเขียนตามครูกวี แต่ผู้แต่งกวีนิพนธ์ในปัจจุบันกลับพยายามแสวงหาแนวทางตนเองประกอบกับผู้แต่งกวีนิพนธ์ในปัจจุบันให้ความสำคัญแก่นิยามมากกว่ารูปแบบ ดังนั้นจึงสนใจเพียงลักษณะต่างๆ ไปแต่จะละเลยรายละเอียด เช่น ไม่สนใจเรื่องเสียงสัมผัสอันจะทำให้เกิดความกลมกลืนในด้านเสียงและจังหวะ ไม่สนใจจำนวนคำในแต่ละวรรค อาจสั้นหรือยาวขึ้นอยู่กับเนื้อความ หรือบางบทมีเพียงสัมผัสนอกเท่านั้นที่บอกให้เราทราบว่าเป็นกวีนิพนธ์ แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นกวีนิพนธ์ชนิดใด

1.2.2 เกิดความนิยมในการแต่งกลอนเปล่า ลักษณะสำคัญของกลอนเปลาคือ ไม่มีข้อบังคับใดๆ ในการแต่ง ไม่ว่าจะเป็นจำนวนคำ การสัมผัส จังหวะ แต่จะแบ่งเนื้อความออกเป็นวรรคเป็นตอน เพียงแต่วรรคตอนเหล่านั้นไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว ศิลปะในการแต่งกลอนเปลาคือ ใจอยู่ที่ความสามารถในการใช้ภาษาที่ก่อให้เกิดความสะเทือนอารมณ์ และสามารถแสดงความคิดได้ลึกซึ้งและเป็นสากลมากน้อยเพียงไร

1.2.3 การคิดฉันทลักษณ์แบบใหม่ นอกจากกวีนิพนธ์ประเภท โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย ซึ่งเป็นกวีนิพนธ์รูปแบบเดิมแล้ว ได้มีผู้คิดฉันทลักษณ์แบบใหม่ขึ้นในกวีนิพนธ์ปัจจุบันซึ่งมีลักษณะสำคัญพอจะสรุปได้ดังนี้

ก. มีการกำหนดจำนวนคำในวรรค ในบาท ในบทใหม่ รวมทั้งเปลี่ยนแปลงสัมผัสระหว่างบทให้มีลักษณะต่างไปจากรูปแบบเดิม

ข. มีการวางรูปแบบคำประพันธ์อย่างใหม่ ด้วยการแสดงความหมายด้วยรูปที่เกิดขึ้นจากการวางตัวอักษร ที่เรียกว่า "วรรณรูป" หรือ "กวีนิพนธ์รูปธรรม" (Concrete Poetry)

รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ (2525) กล่าวถึงเรื่องฉันทลักษณ์ไว้ว่า ความเปลี่ยนแปลงในด้านฉันทลักษณ์ในระยะแรกๆ เห็นไม่เด่นชัดนัก เพราะเคยนิยมแต่งกาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย ลิลิต ฯลฯ กันมาอย่างไร หลังจากการรับอิทธิพลตะวันตกมาแล้วตั้งแต่รัชสมัยรัชกาลที่ 5 ก็ยังนิยมแต่งกวีนิพนธ์โดยใช้ฉันทลักษณ์ตามแบบเดิม ยังไม่มีใครคิดแต่งฉันทลักษณ์แบบใหม่ให้จริงจัง จะใช้รูปแบบฉันทลักษณ์น้อยกว่าในอดีตด้วยซ้ำไป อย่างเช่น ฉันท์ ลิลิต ฯลฯ ไม่นิยมแต่งกันมากนัก เพราะแต่งยาก และจะแต่งให้ไพเราะยิ่งยากขึ้นไปอีก ฉะนั้นหากมิได้เป็นการแต่งเพื่อประกวด หรือแต่งเพื่อโอกาสพิเศษ เช่นเป็นบทอาศิรวาทแล้ว ก็มักไม่ค่อยนิยมแต่งกันนัก อย่างไรก็ตามในเรื่องการแต่งฉันท์ ก็น่าบันทึกไว้ด้วยว่า มีกวีในแนวเพื่อชีวิตบางคนแสดงความสามารถในการแต่งฉันท์ให้มีเนื้อหาเพื่อชีวิตและมีคุณค่าด้านศิลปะการแต่งไม่แพ้กวีที่นิยมแต่งฉันท์ในอดีต นั่นคือ นายผี (อัศนี พลจันทร) และจิตร ภูมิศักดิ์ นายผีแต่งคำฉันท์เรื่องยาวเรื่อง "เราชนะแล้ว"

แม่เจ้า” โดยใช้สัญลักษณ์ที่พิถีพิถันเป็นอันดับที่มักจะแต่งเป็นบทไหว้ครู และกาพย์ยานี กาพย์ฉบัง นายผี เป็นกวีที่มีฝีมือถึงขั้นนำยกย่องมากคนหนึ่ง ส่วนจิตร ภูมิศักดิ์ เป็นกวีกลุ่มก้าวหน้าอีกคนหนึ่งที่ตั้งใจประพันธ์ชนิดต่างๆ ได้แทบทุกชนิด ทั้งกาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย ลิลิต และกลอนชาวบ้าน คำฉันท์ที่แต่งมีหลายบท หลายชนิด เช่น “วิญญูญาณสยาม” แต่งด้วยอิทธิสังข์ 20

อย่างไรก็ตามกวีนิพนธ์ชนิดที่นิยมแต่งมากที่สุดคือกลอนแปด ซึ่งคงจะเป็นเพราะแต่งง่ายกว่ากวีนิพนธ์ชนิดอื่นๆ ขนบนิยมในการแต่งกลอนก็นิยมกลอนสัมผัสในแพรวพราวตามแบบสุนทรภู่ อย่างเช่น กลอนของประยอม ซอมทอง จินตนา ปิ่นเฉลียว ทวีสุข ทองถาวร ประมวล โกมารทัต นิภา บางยี่ขัน ซึ่งมีอิทธิพลต่อ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ประวิตร โพธิอาศน์ สุรศักดิ์ ศรีประพันธ์ หรือแม้กลุ่มนักกลอนก้าวหน้าอย่าง อุซเซณี เปลื้อง วรณศรี ทวีปวร นายผี ก็นิยมแต่งกลอนแปดด้วย

рінฤทัย สัจจพันธุ์ (2525) กล่าวถึง ความคลี่คลายในด้านฉันทลักษณ์ของ กวีนิพนธ์ในปัจจุบันที่เห็นได้ชัดมี 3 ประการคือ

**ประการที่หนึ่ง** คือมีการนำเอาทำนองกลอนของเพลงพื้นบ้านมาแต่ง อย่างเช่น “ครูเทพ” ซึ่งถือกันว่าเป็นกวีคนแรกที่นำเอาทำนองเพลงพื้นบ้านมาประยุกต์แต่งกวีนิพนธ์เพื่อชีวิต แต่งไว้หลายบทด้วยเพลงพื้นบ้านหลายชนิด นักกลอนในรุ่นหลังได้ดำเนินรอยตาม “ครูเทพ” ในการนำเอาเพลงพื้นเมืองมาประยุกต์แต่งกวีนิพนธ์ เช่น ผา เพลิงไทย กวีสมัย 2489 – 2501 สุจิตต์ วงษ์เทศ ไพบูลย์ วงษ์เทศ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ สำหรับนักกลอนรุ่นหลังที่กล่าวมานี้ เป็นการประยุกต์เอาเนื้อหามาใช้มากกว่ารูปแบบ เช่น สุจิตต์ นำเอาเพลงกล่อมเด็ก คือเพลงวัดโบสถ์มา แต่งบทกวีครวญถึงเจ้าขุนทอง ซึ่งหมายถึงวีรชนที่เข้าต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยสมัย 14 ตุลาคม การนำเนื้อเพลงกล่อมเด็กมาใส่เนื้อหาใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพสังคม จึงเริ่มเป็นที่นิยมกันมาในหมู่นักกลอนแนวเพื่อชีวิต ปรีชัญ รัตนา ได้นำเอาเพลงวัดเขี้ยววัดโบสถ์อีกเนื้อความหนึ่งมาแปลงเสียใหม่ ไพบูลย์ วงษ์เทศ ก็นำเอาเพลงกล่อมเด็กมาแต่งใหม่เป็นเพลงกล่อมผู้ใหญ่ เพลงนกขมิ้น ที่เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ เคยนำมาแต่งและเป็นบทกวีที่มีชื่อเสียงมากที่สุดบทหนึ่ง พิบูลย์ศักดิ์ ละครพล ก็นำมาใส่เนื้อหาใหม่ นักกลอนร่วมสมัยอีกผู้หนึ่งนำเอาเพลงกล่อมเด็กมาประยุกต์เนื้อหาใหม่อย่างได้อารมณ์ และสอดคล้องกับเนื้อความ วีระ ศิริอาชาวัฒนา นำเอาบทดอกสร้อยที่ท่องจำกันขึ้นใจมาแปลงเนื้อหาใหม่โดยสะท้อนให้เห็นค่านิยมใหม่ ส่วนเพลงจันทร์เจ้า ซึ่งเคยร้องเล่นสมัยเด็กๆ ในวันพระจันทร์เต็มดวง ก็ถูกประสิทธิ์ มุสิกเกษม นำมาแปลงเนื้อหาใหม่ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ เป็นนักกลอนร่วมสมัยอีกผู้หนึ่งที่นำเพลงพื้นบ้านมาประยุกต์ใช้มาก เช่นใน ชักม้าชมเมือง และ คำหยาด มีเพลงเห็นนางแมว เพลงกล่อมเด็ก เช่น เจ้ากระแจะ เจ้าขุนทอง (วัดโบสถ์) จันทร์เจ้า เป็นต้น

**ประการที่สอง** คือ ไม่เคร่งครัดในชั้นลักษณะตามแบบแผนนัก เช่น จำนวนคำ อาจจะมากกว่าหรือน้อยกว่าที่กำหนด ไม่นิยมสัมผัสในแพรวพราวเหมือนสุนทรภู่ คงแต่เสียงสัมผัสนอกเอาไว้ แต่เสียงสัมผัสในบางครั้งก็ใช้เสียงสามัญหรือเสียงเดียวกัน ทำให้ไม่รื่นหู ในคำฉันทก็ไม่มียึดเสียงครุ-ลหุตามแบบแผนตายตัวนัก อย่างเช่น จิตร ภูมิศักดิ์ หรือ กวีการเมือง ให้คำอธิบายการแต่งฉันทของเขาไว้ว่า “สัทพหูวิกฤติพิตฉันทที่ใช้นี้ ยึดถือคำครุ-ลหุหรือคำเสียงหนักเสียงเบาตามการเปล่งเสียงพูดในชีวิตจริง แบบเดียวกับการออกเสียงพยางค์พยางค์เบาในภาษาอังกฤษ ผู้แต่งมิได้ยึดหลักครุ-ลหุแบบที่ดูรูปร่างอักษรเป็นเกณฑ์ ดังที่นิยมกันในยุคหลังๆ นี้ ทั้งนี้เพราะคำฉันทที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแต่งไว้ให้อ่านทอดจังหวะหนักเบาโดยออกเสียง มิใช่แต่งไว้ดูรูปร่างอักษรเอ๋ยไปไหนมาเป็นแถวๆ ด้วยตา หลักเกณฑ์ที่ผู้แต่งยึดถือนี้เป็นของเก่าแก่ดั้งเดิมในมรดกวรรณคดีของเขา คือเคยเป็นหลักที่ยึดถือนิยมกันมาแล้วในหมู่กวีสำคัญ สมัยกรุงศรีอยุธยา เป็นต้นว่า “สมุทรโฆษคำฉันท” ซึ่งนักรู้รุ่นปัจจุบันที่รู้จักเรื่องราวธรรมชาติของเสียงในภาษาไทยน้อยกว่าท่านกวีเหล่านั้น มักกล่าวหาไม่เมเอาว่าท่านกวีครั้งกรุงศรีอยุธยาแต่งฉันทช่อยๆ ไม่เคร่งครัดต่อครุ-ลหุ

ลักษณะการประพันธ์กวีนิพนธ์อีกอย่างหนึ่งที่น่าสนใจคือ กลอนของ วัฒน์ วรรลยางกูร ซึ่งมักแต่งกลอนสี่หรือกลอนหกที่ใช้คำเรียบง่าย แต่ลงน้ำหนักคำด้วยคำเดียวกันเพื่อเน้นเนื้อความเป็นการเล่นคำในลักษณะที่น่าสนใจ บทที่มีชื่อเสียงของวัฒน์ วรรลยางกูร คือ กล้วย และเด็กชายเกษกนก และเด็กหญิงบุญเย็น เป็นกลอนที่เด่นในด้านศิลปะการแต่งด้วยการเล่นคำและเด่นที่เนื้อความในแนวเพื่อชีวิต

**ประการที่สาม** การสร้างฉันทลักษณะใหม่ ดังได้กล่าวมาแล้วว่ามีกรณีคล้ายในเรื่องฉันทลักษณะจนบางครั้งไม่อาจบอกได้ว่าเป็นกวีนิพนธ์ชนิดใด ต่อมาได้พบว่ามีกรสร้างฉันทลักษณะแบบใหม่ๆ ขึ้นมา แต่จะได้รับความนิยมเช่นฉันทลักษณะของเดิมหรือไม่ กาลเวลาจะเป็นผู้ตัดสินรูปแบบของฉันทลักษณะใหม่นั้น ซึ่งฉันทลักษณะใหม่ เป็นเครื่องหมายแสดงให้เห็นความพยายามของคนรุ่นใหม่ที่จะหลีกเลี่ยงไปจากกฎเกณฑ์เก่าๆ แม้จะอ่านไม่ลื่นปาก ฟังไม่ลื่นหู และขาดสุนทรียภาพของภาษากวี แต่ก็สะท้อนความต้องการของนักกลอนรุ่นใหม่ที่ต้องเรียบง่ายชัดเจน มีกรอบเล็กน้อยพอให้รู้ว่าเป็นกวีนิพนธ์ มิใช่ร้อยแก้ว

**ประการที่สี่** ความคลี่คลายในด้านรูปแบบของกวีนิพนธ์ปัจจุบันมีอีกประการหนึ่งคือ เกิดความนิยมการแต่ง “กลอนเปล่า” เป็นอย่างมาก “กลอนเปล่า” ไม่ใช่รูปแบบของกวีนิพนธ์ชนิดใหม่ นอกเหนือจากฉันทลักษณะที่เราคุ้นกันดีอยู่แล้ว เพราะ “กลอนเปล่า” เป็นรูปแบบการเขียนที่จะเรียกว่าร้อยแก้วก็ไม่ใช่ กวีนิพนธ์ก็ไม่เชิง สิ่งที่เป็นลักษณะสำคัญของกลอนเปล่าคือ การไม่มีข้อบังคับใดๆ ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็จำนวนคำในแต่ละวรรค แต่ละบาท แต่ละบท การสัมผัส คำครุ-ลหุ เอก-โท ฯลฯ แต่ขณะเดียวกันก็ไม่ใช่ความเรียงติดต่อกันไปอย่างร้อยแก้ว จะ

แบ่งเป็นช่วง เป็นวรรคที่ได้จังหวะงดงาม สั้น-ยาวแล้วแต่เนื้อความ การแบ่งข้อความเป็นวรรคเป็นช่วงนี้เองทำให้มีลักษณะเหมือนอย่างกลอน แต่ก็มีใช้กลอนชนิดใดชนิดหนึ่ง อย่างไรก็ตามถ้อยคำที่เลือกมาใช้ในกลอนเปล่านั้นก็เป็นถ้อยคำที่เลือกสรรกลั่นกรองมาแล้วอย่างดี มีศิลปะการแต่งผิดจากร้อยแก้วทั่วไป “กลอนเปล่า” มักจะเป็นรูปแบบคำประพันธ์ที่ใช้บรรยายอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ไม่ใช่การพรรณนาเรื่องอย่างความเรียงร้อยแก้ว การริเริ่มแต่งกลอนเปล่านั้นมีมาตั้งแต่เมื่อใด ยากจะบอกได้แน่นอน บางคนกล่าวว่า ได้อิทธิพลมาจากงานแปลพระราชนิพนธ์รัชกาลที่ 6 จากวรรณกรรมต่างประเทศ เช่น โรมิโอ จูเลียต ซึ่งทรงถอดความในบทสนทนาไว้เป็นร้อยแก้ว แต่มีสัมผัสเชื่อมโยงทำให้อ่านได้คล้องจองกันไป บางคนกล่าวว่าผู้ริเริ่มแต่งกลอนเปล่าคือ ราช รักรอง (รัตนะ ยาวะประภาฯ) ในคอลัมน์ “ขอบกรุง” ของหนังสือ ชาวกรุง ฉบับเดือนเมษายน 2502 ด้วยผลงานชื่อ “แต่ความสุขและสิ่งที่ลี้ลับ” (วรรณกรรมปัจจุบัน : ประทีป เหมือนนิล) อย่างไรก็ตามกลอนเปล่าเป็นคำประพันธ์ที่นิยมกันมากในปัจจุบัน ซึ่งน่าจะเป็นเพราะว่าเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกความคิด และอารมณ์โดยไม่ถูกจำกัดด้วยกฎเกณฑ์ใดๆ ของกวีนิพนธ์ ความที่แต่งได้ง่ายจึงทำให้การแต่งให้มีศิลปะและมีคุณภาพทำได้ยากไปด้วย กลอนเปล่าที่ตี้นอกจากแสดงความคิดดีแล้ว ยังต้องมีศิลปะในการใช้ถ้อยคำให้สะท้อนอารมณ์ได้ไม่แพ้ข้อเขียนอื่นๆ ด้วย เช่น กลอนเปล่าบทที่ชื่อว่า “ความว่างเปล่าของหญิงชรา” เรียงร้อยถ้อยคำโดยวันเพ็ญ ภาคสุวรรณ เป็นตัวอย่างให้เห็นว่า ผู้แต่งเลือกสรรถ้อยคำที่มีความหมาย และสร้างภาพพจน์ได้ลึกซึ้งกว้างขวาง รวมทั้งอารมณ์สะท้อนใจด้วย

อย่างไรก็ตามจุดเด่นที่สุดในด้านวิธีการเสนอของกวีนิพนธ์ปัจจุบัน คือ ความเรียบง่ายทั้งรูปแบบและกลวิธี ด้านรูปแบบนิยมกาพย์ กลอน และกลอนเปล่า ซึ่งนับว่าเป็นกลุ่มฉันทลักษณ์ที่แต่งง่ายที่สุด นอกจากนี้ การไม่เคร่งครัดต่อฉันทลักษณ์เห็นได้ชัดเจนที่สุด โดยมากคงรักษาไว้เพียงสัมผัสให้ต่อเนื่องกันเท่านั้น จนบางครั้งไม่อาจจัดประเภทได้ว่าเป็นกวีนิพนธ์ชนิดใด อีกประการหนึ่งกวีนิพนธ์ปัจจุบันไม่ให้ความสำคัญต่อศิลปะการแต่งซึ่งแพรวพราวไปด้วยสัมผัสใน การเล่นคำ เล่นเสียง เล่นความหมาย ฯลฯ ยกเว้นในงานของนักกลอนบางคน เช่น เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ซึ่งไม่ว่าจะพัฒนาในด้านเนื้อหาไปอย่างไร ก็ไม่ทิ้งศิลปะการแต่งเรื่องสัมผัส ส่วน วัฒน์ วรรณยางกูร มีกลวิธีการนำเสนอด้วยการเล่นคำในลักษณะอย่างใหม่เพื่อนำเนื้อหาให้หนักแน่นขึ้น ความเรียบง่ายในด้านภาษากวีเป็นจุดเด่นที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง กวีนิพนธ์ปัจจุบันไม่ใช้ภาษายาก ศัพท์สูง ที่ต้องแปลไทยเป็นไทยอีกครั้งหนึ่ง มักใช้คำธรรมดาสามัญที่เข้าใจได้ทั่วไป และสื่อความหมายได้ตรง แจ่มชัด บางครั้งอาจใช้ภาษาพูด ภาษาสะแลง คำหยาบ เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อความและอารมณ์

## 2. ด้านแนวคิด

แนวคิดในกวีนิพนธ์ไทยแต่โบราณ จะปรากฏอิทธิพลของปรัชญาพุทธศาสนาอยู่อย่างเด่นชัด แม้จะเป็นเพียงปรัชญาขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต มิใช่อภิปรัชญาก็ตาม เช่น ความเชื่อในเรื่องกรรม เชื่อในความไม่เที่ยงแท้ เชื่อว่าชีวิตนี้เป็นทุกข์ เชื่อว่ารูปรสกลิ่นเสียง เป็นสิ่งที่ทำให้คนลุ่มหลงได้ ฯลฯ แม้แต่การมองปัญหาของกวีไทยในอดีตก็จะพุ่งไปถึงที่ปัญหาของแต่ละบุคคลมากกว่าปัญหาของมนุษยชาติ หรือปัญหาเหนือโลก และแม้กวีจะไฝฝืนถึงความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมือง แต่ก็ไม่หลงไหลไปถึงสังคมในอุดมคติ แต่เมื่อรับอิทธิพลจากตะวันตกแล้ว แนวคิดที่ปรากฏในกวีนิพนธ์ไทยปัจจุบัน เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างเห็นได้ชัด ผู้แต่งรับอิทธิพลแนวคิดจากตะวันตกมาใช้ในกวีนิพนธ์ไทยมากขึ้น ซึ่งสามารถจำแนกแนวคิดที่ปรากฏในบทกวีนิพนธ์ไทยปัจจุบัน ออกได้ดังนี้

**2.1 แนวคิดแบบจิตนิยม** คือ แนวคิดที่มุ่งให้ความสำคัญแก่เรื่องอารมณ์ ความรู้สึก และญาณสังหรณ์ของผู้แต่งมากเป็นพิเศษ เพราะมุ่งจะให้ เป็นเครื่องประเทืองอารมณ์ของผู้่านมากกว่าจะเป็นเครื่องประเทืองปัญญา ฉะนั้นเนื้อหาของบทกวีนิพนธ์ตามแนวจิตนิยม จึงมักจะพัวพันอยู่กับเรื่องความรัก โลก โกรธ หลง ซึ่งเป็นกิเลสและต้นเหตุของมนุษย์ทั่วไป

**2.2 แนวคิดแบบอุดมคตินิยม** เป็นแนวคิดที่มุ่งเสนอเรื่องราวหรือสิ่งที่ผู้แต่งเห็นว่า "น่าจะมี" หรือ "ควรจะเป็น" อันเป็นความมุ่งหวังในความสมบูรณ์แบบของสรรพสิ่งซึ่งในความเป็นจริงแล้วความสมบูรณ์แบบเป็นสิ่งที่มืออยู่ในความคิดเท่านั้นยากที่จะเป็นจริงได้ งานเขียนแนวอุดมคตินิยมจึงมักเสนอภาพหรือเรื่องราวของสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้มีลักษณะดีกว่า งดงามกว่า หรือสูงส่งกว่าสภาพที่เป็นอยู่จริงเสมอ

**2.3 แนวคิดแบบสัจนิยม** เป็นแนวคิดที่มุ่งสะท้อนภาพ ชีวิต และสังคมมนุษย์ตามสภาพที่เป็นจริง ดังนั้นงานกวีนิพนธ์แนวสัจนิยม จึงแสดงให้เห็นภาพทั้งในด้านดีและด้านร้ายอย่างตรงไปตรงมา

**2.4 แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม** เป็นแนวคิดที่แตกแขนงไปจากแนวคิดแบบสัจนิยมแต่จะมุ่งมองไปในด้านเศร้าและหม่นหมองของชีวิต และสังคมมนุษย์ ด้วยความคิดที่ว่าความเลวร้ายต่างๆ เหล่านั้น มีสาเหตุมาจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม เช่น ภาวะเศรษฐกิจ ธรรมชาติ หรือค่านิยมของสังคมบีบบังคับให้มนุษย์ต้องมีฐานะต่ำต้อยในสังคม หรือทำให้อยู่ในฐานะที่ต้องเสียเปรียบคนอื่นๆ ในสังคม

**2.5 แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม** เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการแสวงหาคคุณค่าใหม่ๆ ในชีวิต โดยปฏิเสธกฎเกณฑ์ หรือคุณค่าของสังคมเก่า ไม่ว่าจะ เป็นขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนา ความเชื่อ หรือกฎหมาย เป็นต้น แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม จะยกย่องคนที่กล้าตัดสินใจเลือกสิ่ง

ต่างๆ ด้วยตนเอง และพร้อมจะรับผิดชอบต่อการตัดสินใจเลือกของตนเองในแต่ละครั้ง ไม่ว่าจะการตัดสินใจนั้นๆ จะถูกหรือผิดก็ตาม

**2.6 แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม** เป็นแนวที่ใช้สัญลักษณ์ในการเขียนแทนสิ่งที่ต้องการจะกล่าวถึง อาจจะใช้สัญลักษณ์แทนเพียงบางส่วน หรือใช้เรื่องทั้งเรื่องเป็นสิ่งที่แทนก็ได้ ทั้งนี้เนื่องจากนักคิดแนวสัญลักษณ์นิยมเชื่อว่าการใช้สัญลักษณ์ช่วยให้การสื่อความหมายทำได้ลึกซึ้งและกว้างไกลกว่าการกล่าวถึงตรงๆ

**2.7 แนวคิดแบบสังคมนิยม** คือ แนวคิดที่มุ่งสะท้อนปัญหาทางสังคมของส่วนรวมมากกว่าเรื่องราวส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการต่อสู้ของชนชั้นกรรมาชีพทั้งในด้านเพื่อปากเพื่อท้องเพื่อสิทธิและเพื่อความเสมอภาค ทั้งนี้เพราะผู้เขียนต้องใช้กวีนิพนธ์เป็น "สื่อ" ในการตีแผ่สภาพความทุกข์ยากของชนชั้นกรรมาชีพและเพื่อเรียกร้องความยุติธรรมให้แก่ชนกลุ่มนี้ด้วย

### 3. ด้านเนื้อหา

กวีนิพนธ์ไทยหลังรับอิทธิพลจากตะวันตก มิใช่เป็นกวีนิพนธ์เพื่ออารมณ์อย่างแต่ก่อน แต่เป็นกวีนิพนธ์ที่มุ่งเสนอ "ความรู้" และ "ข้อคิด" เป็นสำคัญ ดังนั้นกวีนิพนธ์ปัจจุบันจึงมีลักษณะสะท้อนปัญหาของสังคมมากยิ่งขึ้น มิได้มีแต่กวีนิพนธ์แนวเพื่อฝันเท่านั้น เนื้อหาของกวีนิพนธ์ปัจจุบันอาจแบ่งได้กว้างๆ เป็น 2 แนว ดังนี้ (สายทิพย์ นุกุลกิจ, 2537 : 74-77)

#### 3.1 กวีนิพนธ์แนวพาฝัน

คือ บทกวีนิพนธ์ที่ผู้แต่งมุ่งแสดงความรู้สึกส่วนตัวออกมาให้อ่านได้ร่วมรับรู้ เนื้อหาของกวีนิพนธ์แนวพาฝัน อาจแบ่งย่อยได้ดังนี้

3.1.1 เนื้อหาสะท้อนอารมณ์ส่วนตัวของผู้แต่ง ได้แก่ อารมณ์รัก โลก โกรธ หลง ตามแบบปुरुชนทั่วไปแต่ส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์รัก ซึ่งมีทั้งแบบรัก สุข สมหวัง และโศกเศร้าท้อใจ

3.1.2 เนื้อหาสะท้อนแนวคิดเชิงอุดมคติของผู้แต่ง หมายถึง บทกวีนิพนธ์ที่เสนอแนวคิดที่มีประโยชน์ต่อผู้อ่านและสังคม ซึ่งแนวคิดดังกล่าวผู้แต่งอาจคิดขึ้นเอง หรือนำมาจากลัทธิปรัชญาต่างๆ ก็ได้

3.1.3 เนื้อหาสะท้อนจินตนาการของผู้แต่ง หมายถึงสะท้อนความนึกฝันอันบริสุทธิ์ของผู้แต่งที่มีต่อธรรมชาติและสิ่งต่างๆ รอบตัว

3.1.4 เนื้อหาสะท้อนเรื่องราวต่างๆ เนื่องในโอกาสวันสำคัญของชาติและศาสนา

### 3.2 กวีนิพนธ์แนวเพื่อชีวิต

คือ บทกวีนิพนธ์ที่ผู้แต่งสะท้อนเรื่องราวของสังคมมากกว่าเรื่องราวส่วนบุคคล ทั้งนี้เพราะต้องการให้เนื้อหาของบทกวีนิพนธ์เป็นประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่ในสังคมเป็นสำคัญ เนื้อหาของกวีนิพนธ์แนวเพื่อชีวิตมีลักษณะหลากหลาย ดังนี้

3.2.1 เนื้อหากล่าวถึงปัญหาของชาวนา ชาวไร่ กรรมกร คนจน และผู้ใช้แรงงานพร้อมทั้งชี้แนะแนวทางแก้ไขปัญหาไว้ด้วย

3.2.2 เนื้อหากล่าวถึงคุณค่าและพลังของประชาชน ในการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งความเป็นธรรมในสังคม

3.2.3 เนื้อหาที่กล่าวถึงความรักที่ต้องมีให้แก่ประชาชน เป็นความรักที่คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม

3.2.4 เนื้อหาที่สะท้อนภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

3.2.5 เนื้อหาแสดงการคัดค้านค่านิยมเก่าที่ล้าสมัย และไม่ก่อประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม

3.2.6 เนื้อหากล่าวถึงสถานภาพใหม่และบทบาทของสตรีที่มีต่อสังคม

рінฤทัย สัจจพันธุ์ (2525) กล่าวว่า ในด้านเนื้อหาและแนวคิด เนื้อหาและแนวคิดเป็นสิ่งที่สอดคล้องกัน เนื้อหาและแนวคิดของกวีนิพนธ์ปัจจุบันแบ่งได้เป็น 2 พวกใหญ่ๆ คือ พวกพาฝัน และพวกก้าวหน้า

พวกพาฝัน ได้แก่ กลอนที่แสดงความรู้สึกอารมณ์ส่วนตัว โดยเฉพาะเรื่องความรัก ทั้งที่สุขสมและซึ้งเศร้า กลอนที่มีเนื้อหาและแนวคิดเช่นนี้มีอยู่มากและมีอยู่อย่างสม่ำเสมอเพราะเป็นผลสะท้อนประสบการณ์และอารมณ์ช่วงหนึ่งในชีวิตของคนทุกคน นักกลอนปัจจุบันที่ฝากผลงานเป็นแนวทางแก่นักกลอนและนักอ่านในรุ่นหลังๆ คือ นักกลอนในช่วง พ.ศ.2490-2500 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่กลอนประเภทพาฝันได้รับความนิยมอย่างสูง

ส่วนเนื้อหาและแนวคิดแบบก้าวหน้า มีชื่อเรียกกันหลายชื่อ เช่น แนวคิดเพื่อสังคม กวีนิพนธ์มวลชน กวีนิพนธ์เพื่อชีวิต กวีนิพนธ์ในเนื้อหาและแนวคิดเช่นนี้ คือกวีนิพนธ์ที่มองข้ามจากตนเองไปสู่ผู้อื่นและสังคมรอบตัว ผู้เขียนใช้กวีนิพนธ์เป็น "สื่อ" ส่งสารบางอย่างสู่ผู้อ่าน อาจจะเป็นเพียงการสะท้อนภาพ การปลุกเร้าชักชวน การร้องขอ ฯลฯ แต่ละจุดประสงค์ในเนื้อหาของกวีนิพนธ์ประเภทนี้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ไม่ใช่ส่วนตัว



#### 4. ด้านกลวิธีการแต่ง

ผู้แต่งกวีนิพนธ์ปัจจุบันได้ใช้กลวิธีต่างๆ เพื่อให้กวีนิพนธ์ของตนน่าอ่าน น่าสนใจ ซึ่งกลวิธีต่างๆ มีดังนี้ (สายทิพย์ นุกุลกิจ, 2537 : 78-9)

4.1 การใช้คำ กวีนิพนธ์ในอดีต ผู้แต่งจะเลือกสรรถ้อยคำที่ขัดเกลามาแล้วอย่างไพเราะด้วยเสียงและความหมาย แต่การใช้คำในกวีนิพนธ์ปัจจุบันเน้นความง่าย ความเป็นธรรมชาติสามัญ และมักจะใช้ภาษาที่ถ่ายทอดอารมณ์ตามเนื้อหา กล่าวคือ ถ้าเนื้อหามีท่วงทำนองก้าวร้าว รุนแรง ถ้อยคำที่ใช้จะก้าวร้าว หยาบคายแสดงอารมณ์รุนแรงตามไปด้วย ในขณะที่เดียวกันหากเป็นกวีนิพนธ์แนวพาฝัน ผู้แต่งจะเลือกใช้คำที่มีเสียงเสนาะ มีความหมายลึกซึ้ง เพื่อเป็นเครื่องมือในการแสดงออกซึ่งความนึกคิดและอารมณ์ของผู้แต่ง

4.2 การใช้โวหาร ผู้แต่งกวีนิพนธ์ปัจจุบันนิยมใช้โวหารต่างๆ หลายชนิดด้วยกัน เพื่อเป็นสื่อในการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความฝัน หรือความรู้ของผู้แต่งไปยังผู้อ่าน หรือเป็นเครื่องช่วยขยายเนื้อความให้ชัดเจนยิ่งขึ้น หรือช่วยทำให้ผู้อ่านเกิดมโนภาพคล้ายตามผู้แต่งไปด้วย โวหารที่ผู้แต่งใช้เพื่อให้เกิด "ภาพพจน์" มีวิธีการดังต่อไปนี้

4.2.1 อุปมาอุปไมย (Simile) เป็นการนำสิ่งที่มีลักษณะเหมือนกันมาเปรียบเทียบกัน เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพสิ่งที่พูดถึงได้ชัดเจนแจ่มแจ้งขึ้น โดยมีคำว่า เหมือน คล้าย รวากับดุษ เป็นต้น

4.2.2 อุปลักษณะ (Metaphor) เป็นการเปรียบเทียบที่มีใช้การเปรียบเทียบโดยตรงแต่เป็นการนำลักษณะเด่นของสิ่งนั้นมากล่าว หรือนำชื่อสิ่งนั้นมากล่าว มักใช้คำว่า เป็น คือ เท้า ในการเปรียบเทียบ

4.2.3 อติพจน์ (Hyperbole) หรือโวหารเกินจริง เป็นการพรรณนาภาพหรือ อารมณ์ที่เกินความจริงเพื่อช่วยให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการที่กว้างไกลและแปลกใหม่กว่าธรรมชาติ

4.2.4 บุคคลาธิษฐาน (Personification) การสมมุติให้มีตัวตน เป็นโวหารซึ่งกล่าวถึงสิ่งที่ไม่มีชีวิตราวกับว่าสิ่งนั้นมีชีวิต แสดงกิริยาอาการต่างๆ ให้เหมือนคน เช่น พุดได้ ร้องให้ ได้ รู้สึกได้ เป็นต้น

4.2.5 ปฏิพจน์ (Antithesis) เป็นการใช้คำที่มีความหมายตรงข้ามกันในลักษณะแย้งหรือถ่วงความ เช่น สวยอย่างร้าย ดีเป็นบ้า

4.2.6 ปฏิวาหะ (Oxymoron) เป็นการนำคำที่มีความหมายตรงกันข้ามหรือค้านกันมารวมกันเพื่อให้เกิดคำซึ่งมีความหมายใหม่ เช่น บาบบริสุทธ์ ขอทานบรรดาศักดิ์ นางบุญ ไจบาป องุ่นเปรี้ยว มะนาวหวาน น้ำผึ้งขม

4.2.7 ปฏิปจฉา (Rhetorical-question) เป็นศิลปะการใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบของผู้แต่งเพราะมุ่งจะให้คำถามนั้นเป็นสื่อ นำความคิดของผู้อ่านหรือเป็นเครื่องเรียกร้องความสนใจของผู้อ่านมากกว่าต้องการคำตอบ

4.2.8 สัทพจน์ (Onomatopoeia) เป็นการนำเสียงที่ได้ยินตามธรรมชาติมาใช้บรรยายให้เกิดมโนภาพแก่ผู้อ่าน เช่น กรอบแกรบ หวิวหวิว ออดแอด หึ่งหึ่ง เป็นต้น

4.2.9 อุทาหรณ์ (Analogy) เป็นวิธีการเปรียบเทียบเรื่องราว เหตุการณ์ หรือความคิดสองอย่างที่มีความหมายต่างกันว่าคล้ายกัน โดยการยกข้อความที่เชื่อว่าง่ายแก่การเข้าใจมาเปรียบเทียบกับสิ่งที่ผู้แต่งต้องการจะเสนอ มักจะนิยมใช้สุภาษิต คำพังเพย หรือเพลงกล่อมเด็กเพื่อช่วยสรุปใจความสำคัญหรือช่วยสร้างบรรยากาศของเรื่อง การเปรียบเทียบแบบนี้จะต่างจากวิธีเปรียบเทียบแบบอุปมาอุปไมย ตรงที่โวหารอุปมาอุปไมยเป็นการเปรียบเทียบคำ แต่โวหารอุทาหรณ์เป็นการเปรียบเทียบข้อความ

4.2.10 การกล่าวทำความหรือปฏิรูปพจน์ (Allusion) เป็นวิธีการเขียนแบบหนึ่ง ที่ผู้แต่งนิยมอ้างถึงบุคคลหรือเหตุการณ์หรือพฤติกรรม หรือข้อความที่เป็นที่รู้จักแพร่หลายดีแล้ว เพื่อเปรียบเทียบกับตัวผู้แต่งหรือพฤติกรรมบางประการ จะได้ช่วยโยงความคิดให้แก่ผู้อ่านและทำให้เข้าใจเรื่องราวได้ถูกต้องและรวดเร็วยิ่งขึ้น เช่น อังคาร กัลยาณพงศ์ กล่าวตัดพ้อว่าทุกสิ่งในโลกนี้ล้วนเกิดมาคู่กันทั้งสิ้น เช่น เจ้าฟ้าธรรมธิเบศร์ เกิดมาคู่กับ เจ้าฟ้าสังวาลย์ แมลงผึ้งเกิดมาคู่กับดอกไม้ แต่เหตุไฉนตัวเขาเองกลับไร้คู่

4.2.11 การกล่าวถึงความขัดกันเข้าคู่กัน หรือ ปฏิภาคพจน์ (Paradox) เป็นวิธีการกล่าวถึงข้อความที่มีความขัดกัน เพื่อให้เป็นเครื่องดึงความสนใจของผู้อ่านอีกวิธีหนึ่ง เพราะความตรงกันข้ามดังกล่าวนี้ อาจจะดูเหมือนว่าไม่น่าเป็นไปได้แต่ก็เป็นไปแล้ว ทำนอง "น้ำร้อนปลาเป็น น้ำเย็นปลาตาย"

4.2.12 อาวัตพากย์ (Synesthesia) คือโวหารที่ใช้คำเรียกผลของการสัมผัสที่ผิดไปจากธรรมดา เพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่าน เช่น ตามปกติเราใช้คำว่า "รส" เรียกผลการสัมผัสจากลิ้น ใช้คำว่า "กลิ่น" เรียกผลสัมผัสจากจมูก เป็นต้น แต่การใช้โวหารแบบอ่าวัตพากย์นี้ผู้แต่งเจตนาจะใช้ภาษาให้ดูเหมือนผิดไปจากการใช้คำตามธรรมดา เพื่อให้คำดังกล่าวนี้เป็นจุดกระแทกใจของผู้อ่าน

4.2.13 การเลียงคำ หรือ สมพจน์ย หรือ อนุนามนัย (Synecdoche) เป็นโวหารที่กล่าวถึงเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของจำนวนเต็ม แต่มีความหมายคลุมหมดยุ่ทุกส่วน

4.3 การใช้เครื่องหมายไวยากรณ์เป็นสัญลักษณ์สื่ออารมณ์และน้ำเสียงของผู้แต่ง

4.4 การใช้วิธีเล่าเรื่องปนบทสนทนาหรือใช้เป็นบทสนทนาล้วนๆ เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น ถ้อยคำที่ใช้ในบทสนทนาจะมีลักษณะเหมือนภาษาพูดประจำวัน ทำให้บทกวีนิพนธ์ประเภทนี้ดูคล้ายมีลีลาเหมือนร้อยแก้วยิ่งขึ้น

4.5 สัญลักษณ์ (Symbol) เป็นวิธีการที่ผู้แต่งคิดหาคำมาใช้แทนสรรพสิ่งต่างๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม และคำที่นำมาใช้นั้นมีความหมายแตกต่างไปจากความหมายตามตัวอักษรด้วย เช่น ใช้ "ฝน" เป็นสัญลักษณ์แทน "ความสดชื่น" ใช้ "แมลงและดอกไม้" เป็นสัญลักษณ์แทน "บุรุษและสตรี" เป็นต้น

รันทัญญ์ สัจจพันธุ์ (2525) กล่าวว่า พัฒนาการของกวีนิพนธ์ปัจจุบันจะต้องดำเนินต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง การแบ่งกลุ่มของกวีนิพนธ์สมัยใหม่ขึ้นอยู่กับว่าเอาอะไรเป็นเกณฑ์ หากใช้เนื้อหาเป็นเกณฑ์ ก็จะมีกวีนิพนธ์ 2 ประเภทดังกล่าวแล้ว คือ กลอนที่มีเนื้อหาพาฝัน ซึ่งอาจจะเป็นการบรรยายความรัก ความเศร้า อารมณ์ต่างๆ พรรณนาธรรมชาติ หรือเป็นบทสดุดี ฯลฯ อีกแบบหนึ่งเป็นกลอนที่มีเนื้อหาเพื่อชีวิต สะท้อนสภาพสังคมชักชวนให้มีการเปลี่ยนแปลงสังคม ฯลฯ หากใช้ลีลาการแต่งเป็นเกณฑ์ จะแบ่งกลุ่มนักกลอนได้ 3 พวก คือ

1. กลุ่มอนุรักษ์นิยม นักกลอนกลุ่มนี้จะรักษารูปแบบ ฉันทลักษณ์ตามขนบนิยมดั้งเดิม และมักนิยมแต่งกวีนิพนธ์เล่าเรื่องขนาดยาวๆ เช่น นิราศขุนช้างขุนแผน นิราศพระอภัยมณี ของนายฉันทน์ ขำวิไล นิราศเกาหลี ของพลเรือตรีประจวบ หงสกุล ลิลิตสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ของ พ.ต.ต. พิศาล เสนะเวส เป็นต้น

2. กลุ่มเสรีนิยม นักกลอนกลุ่มนี้ไม่ให้ความสำคัญต่อรูปแบบเท่าเนื้อหา คือไม่เคร่งครัดในเรื่องฉันทลักษณ์เท่ากับการแสดงความคิด นักกลอนในกลุ่มนี้มีตั้งแต่ที่มีความสามารถพร้อมมูลทั้งในด้านเสนอข้อคิดและศิลปะการแต่งอย่าง นาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ อุซเซณี ทวีปวร เปลื้อง วรรณศรี นายผี จิตร ภูมิศักดิ์ รวี โดมพระจันทร์ สถาพร ศรีสังข์ สุจิตต์ วงษ์เทศ ฯลฯ ไปจนถึงพวกที่มุ่งเสนอความคิดจนไม่สนใจรูปแบบการแต่ง ว่าจะจะเป็นกวีนิพนธ์ชนิดใด มีฉันทลักษณ์อย่างไร และไปจนถึงพวกที่ตัดเกณฑ์ในเรื่องฉันทลักษณ์ออกจนหมดคือ แต่งเป็น “กลอนเปล่า” กวีนิพนธ์ในกลุ่มนี้อาจจะแสดงความคิดและอารมณ์ได้ทั้งในแบบพาฝันและเพื่อชีวิต

3. กลุ่มก้าวหน้า นักกลอนกลุ่มนี้มีความก้าวหน้าในด้านศิลปะการแต่งมาก ได้สร้างจุดริเริ่มให้วงการกวีนิพนธ์ของไทย ผู้นำกลุ่มคือ อังคาร กัลยาณพงศ์ จุดเด่นของนักกลอนกลุ่มนี้คือการสร้างจินตนาการกว้างไกล มีการเลือกใช้สัญลักษณ์ที่แปลกใหม่และให้ภาพพจน์ที่สร้างความหวั่นไหวแก่ผู้อ่าน และอาจจะใช้แนวคิดแบบเหนือความจริง การอ่านกลอนของนักกลอนกลุ่มก้าวหน้านี้ ผู้อ่านจะไม่ได้รับรส “กวีศิลป์” ด้วยเสียง ด้วยจังหวะ ด้วยความงดงามของภาษา อย่าง

ในกลุ่มอนุรักษนิยม หรือด้วยความเรียบง่ายของรูปแบบและภาษาอย่างกลุ่มเสรีนิยม มากเท่ากับ การได้คิด ได้ตรอง ได้ตีความ และการค้นหาความหมายตลอดจนความคิดของผู้เขียน นอกจากนี้ อังคาร กัลยาณพงศ์ นักกลอนในกลุ่มนี้ได้แก่ วิโรจน์ ศรีสุโร วรฤทธิ์ ฤทธาคนี วิทยากร เชียงกุล หรือบางคนก็นิยมเขียนเป็นกลอนเปล่า เช่น สุชาติ สวัสดิ์ศรี และจ่าง แซ่ตั้ง ที่ใช้วิธีการของการ วาดภาพด้วยตัวอักษร กวีนิพนธ์แบบนี้เรียกกันเป็นภาษาอังกฤษ ว่า CONCRETE POETRY ซึ่ง ศาสตราจารย์ ม.ล. บุญ เหลือ เทพยสุวรรณให้ชื่อภาษาไทยว่า กวีนิพนธ์แบบรูปธรรม พร้อมทั้งให้ คำอธิบายลักษณะของกวีนิพนธ์ชนิดนี้ไว้ว่า “กวีนิพนธ์แบบรูปธรรมนั้น นักปรัชญาในตะวันตก สมัยใหม่อธิบายว่า เป็นกวีนิพนธ์ที่ไม่ถือว่า ภาษา เป็นสิ่งที่ไม่มีความหมายแต่มีความหมาย ที่จริงนั้น ภาษา นอกจากจะมีเสียงแล้วยังมีรูป คือรูปที่เขียนลงบนหน้ากระดาษหรือวัตถุใดก็ตามที่ใช้เขียน จึงหันมานิยมการเขียนกวีนิพนธ์ที่มีรูปแบบที่ช่วยนัยน์ตาให้แลเห็นภาพ และจากภาพนั้น ให้เกิด ความนึกคิดไปตามแนวใดแนวหนึ่ง ตามที่ผู้ประพันธ์จะคิด หรือที่ผู้อ่านจะตีความ”

**ตารางที่ 1** เปรียบเทียบวรรณกรรมไทยแบบเดิม และวรรณกรรมไทยหลังจากได้รับอิทธิพลจาก ตะวันตก (สุจิตรา จรจิตร, 2547)

วรรณกรรมไทยแบบเดิม	วรรณกรรมไทยแบบปัจจุบัน
1. แนวนิยมหรือปรัชญาในการแต่งเป็นแบบ อุดมคตินิยม จินตนิยม และอาจะมี สัญลักษณ์นิยม บ้างเล็กน้อย	1. แนวนิยมหรือปรัชญาในการแต่งนิยมแบบ - สัจนิยม - สัญลักษณ์นิยม - ธรรมชาตินิยม - สังคมนิยม
2. จุดหมายในการแต่งวรรณกรรม เดิมมีจุดหมาย ในการแต่งเพื่อ - ยกเกียรติ สดุดีกษัตริย์ - เป็นเครื่องมือทางการเมืองของชนชั้นปกครองในการ ที่จะอบรมควบคุมผู้อยู่ใต้การปกครอง - ใช้ในพระราชพิธี - เพื่อสำเร็จอารมณ์ - เพื่อใช้ในงานสมโภช - เพื่อบันทึกเหตุการณ์	2. วรรณกรรมปัจจุบันมุ่งเขียนเพื่อประเพณีปัญหา ชี้แนะแนวทางให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ สะท้อนภาพสังคมที่เป็นความจริงให้รู้ และเพื่อสำเร็จอารมณ์
3. ธรรมเนียมนิยมในการแต่ง ( literary convention ) นิยมยึดแบบครุ เช่น เริ่มด้วยบทไหว้พระรัตนตรัย ไหว้ครูบาอาจารย์ กล่าวยกเกียรติ ชมบ้านชมเมือง	3. ไม่เคร่งครัดธรรมเนียมในการแต่ง มักจะแสวงหารูปแบบใหม่ที่แหวกออกไป

<p>ชมธรรมชาติ แล้วเริ่มเนื้อเรื่องในตอนจบ มักนิยม ถ่อมตัว หรือออกตัว และนิยมบอกนามผู้แต่งไว้ด้วย</p>	
<p>4. เนื้อเรื่องซ้ำซากเกี่ยวกับเรื่องจ้จกรๆ วงศ์ๆ มักประกอบด้วยอนุภาคต่างๆ เช่น การพลัดพราก การออกติดตาม การผจญภัย การอิจฉาวิชา การแก้แค้น เป็นต้น นอกจากนี้แล้ว จะเป็นเรื่องของ สวรรค์ นรก ยักษ์ หรือ เทวดา เป็นต้น เรื่องเกี่ยวกับ คนธรรมดา มีน้อยมาก</p>	<p>4. เนื้อเรื่องส่วนใหญ่หลีกเลี่ยงจากกษัตริย์ ชนชั้นสูง ไปสู่ชีวิตของชนชั้นกลางมากขึ้น และเนื้อหาแหวก ออกไปถึงการแสดงสภาพสังคม ปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม</p>
<p>5. รูปแบบของการเขียน เดิมนิยมกวีนิพนธ์มาก เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ลิลิต คำหลวง ว่าย นอกจากนั้นยังมีรูปแบบของบทละคร เสภา นิทานคำกลอน หรือ เรื่องเล่าอีกด้วย</p>	<p>5. รูปแบบนิยมร้อยแก้วมากกว่ากวีนิพนธ์ เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย บทละคร สารคดี บทความ หากเป็นกวีนิพนธ์ก็เป็นกวีนิพนธ์ที่ไม่เคร่งครัด ฉันทลักษณ์มาก</p>
<p>6. ศิลปะในการแต่ง - การดำเนินเรื่องนิยมใช้บทพรรณนาหรือบรรยายเป็น ส่วนใหญ่ เน้นถึง ศิลปะการใช้ถ้อยคำ ภาษา โฉม ที่ไพเราะ การเล่นคำ เล่นเสียงเพื่อแสดงความสามารถ ในเชิงวรรณศิลป์เป็นสำคัญ - การเปิดเรื่อง ปิดเรื่อง ไม่ได้ใช้เทคนิควิธีแปลกใหม่ ผู้อ่านสามารถเดาเรื่องได้ และในตอนจบเรื่องนิยมจบ แบบสุชานาฏกรรมมากกว่าโศกนาฏกรรม</p>	<p>6. ศิลปะในการแต่งเรื่อง การดำเนินเรื่องนิยมใช้เทคนิคต่างๆ เช่น ใช้นัยประหวัด การย้อนกลับ หรือตามปฏิทินเวลา เป็นตัวเดินเรื่อง ประกอบกับการบรรยายเป็นตอนๆ โดยส่วนใหญ่นิยมดำเนินเรื่องโดยยึดความสมจริง เป็นสำคัญ</p>
<p>7. ตัวละคร ฉาก หรือ บรรยายภาค นิยมสร้างแบบ เรื่องสมมติ ลักษณะนิสัย และพฤติกรรมของตัวละคร มักจะไม่ค่อยสมจริง ฉากหรือบรรยายภาค เป็นฉากสมมติเป็นส่วนใหญ่</p>	<p>7. ตัวละคร ฉาก มักจะจำลองจากสภาพเป็นจริงที่ เกิดขึ้นในสังคม พฤติกรรมจริงๆ ของมนุษย์</p>
<p>8. คุณค่าของวรรณกรรมเน้นคุณค่าทางอารมณ์ ศีลธรรม มากกว่าคุณค่าทางสติปัญญา</p>	<p>8. คุณค่าของวรรณกรรมเน้นคุณค่าทางปัญญา เป็นสำคัญ เป็นการสร้างประสบการณ์ชีวิตให้แก่ผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจชีวิต สังคม ปัญหา ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และในขณะเดียวกัน ก็ได้รับความเพลิดเพลินอีกด้วย</p>

## รางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (รางวัลซีไรต์)

### ประวัติความเป็นมาของรางวัลซีไรต์

รางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (รางวัลซีไรต์) โดยบริษัท สายการบินไทย จำกัดและโรงแรมโอเรียนเต็ล ได้ร่วมกันจัดตั้งรางวัลวรรณกรรมอาเซียน โดยมี เจตนารมณ์ เพื่อส่งเสริมนักเขียนในกลุ่มประเทศอาเซียนและเผยแพร่วัฒนธรรมของวรรณกรรมของภูมิภาคนี้

รางวัลซีไรต์มีขึ้นตั้งแต่ ปี พ.ศ.2522 การดำเนินงานรางวัลซีไรต์ในระยะเริ่มแรกนั้นมีพระเจ้าบรมวงศ์เธอพระองค์เจ้าเปรมบุรฉัตรเป็นองค์ประธาน และมีคณะกรรมการ ที่เป็นผู้บริหารของโรงแรม และได้มอบหมายให้สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย และสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย จัดตั้งคณะกรรมการคัดเลือกวรรณกรรมของไทย ส่วนของประเทศอื่นนั้น นายกสมาคมทั้งสองได้เจรจาขอให้ประเทศเหล่านั้นส่งนักเขียนผู้มีผลงานดีเด่นเข้ามาประเทศละ 1 คน

นอกจากนั้นยังมีการกำหนดประเภทของวรรณกรรมที่ส่งเข้าประกวด ได้แก่ นวนิยาย เรื่องสั้น กวีนิพนธ์ และบทละคร ซึ่งจะเวียนเปลี่ยนกันไป ยกเว้นบทละครยังไม่เคยมีผู้ส่งประกวด สำหรับกำหนดเวลาส่งงานแบ่งออกเป็นว่า วรรณกรรมนวนิยาย ให้ส่งภายใน 31 มีนาคม ส่วนเรื่องสั้น และกวีนิพนธ์ให้ส่งภายใน 30 เมษายนของทุกปี และจะประกาศผลภายในเดือนสิงหาคม ส่วนงานพระราชทานรางวัลจะจัดขึ้นภายในเดือน กันยายนหรือตุลาคม

### วัตถุประสงค์ของรางวัลซีไรต์มีดังนี้ คือ

1. เพื่อให้เป็นที่รู้จักถึงความสามารถด้านสร้างสรรค์ของนักเขียนในกลุ่มประเทศอาเซียน
2. เพื่อให้ทราบถึงโรคภัยทางวรรณกรรม ทรัพย์สินทางปัญญาวรรณศิลป์แห่งกลุ่มประเทศอาเซียน
3. เพื่อรับทราบ รับรอง ส่งเสริม และจรรโลงเกียรติ อัจฉริยะทางวรรณกรรมของนักเขียนผู้สร้างสรรค์
4. เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและสัมพันธภาพอันดีในหมู่นักเขียนและประชาชนทั่วไปในกลุ่มประเทศอาเซียน

ตารางที่ 2 รายนามนักประพันธ์และรายชื่อวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลซีไรต์ของประเทศไทย

ปี พ.ศ.	ชื่อหนังสือ	ชื่อผู้แต่ง
พ.ศ. 2522	ลูกอีสาน	คำพูน บุญทวี
พ.ศ. 2523	เพียงความเคลื่อนไหว	เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
พ.ศ. 2524	ขุนทอง เจ้าจะกลับเมื่อฟ้าสว่าง	อัศศิริ ธรรมโชติ
พ.ศ. 2525	คำพิพากษา	ชาติ กอบจิตติ (ครั้งที่ 1)
พ.ศ. 2526	นาฏกรรมบนลานกว้าง	คมทวน คันธนู (ประสาทรพ ภูศิลป์ธร)
พ.ศ. 2527	ชอยเดียวกัน	วาณิช จรุงกิจอนันต์
พ.ศ. 2528	ปูนปิดทอง	กฤษณา อโศกสิน (สุกัญญา ชลศึกษ์)
พ.ศ. 2529	ปณิธานกวี	อังคาร กัลยาณพงศ์
พ.ศ. 2530	ก่อกองทราย	ไพฑูริย์ รัญญา (รัญญา สังขพันธานนท์)
พ.ศ. 2531	ตลิ่งสูง ชุงหนัก	นิคม รายยวา
พ.ศ. 2532	ใบไม้ที่หายไป : กวีนิพนธ์แห่งชีวิต	จิระนันท์ พิตรปรีชา
พ.ศ. 2533	อัญมณีแห่งชีวิต	อัญชัน (อัญชลี วิวัฒน์ชัย)
พ.ศ. 2534	เจ้าจันทร์ผมหอม นิราศพระธาตุอินทร์แขวน	มาลา คำจันทร์ (เจริญ มาลาโรจน์)
พ.ศ. 2535	มือนั้นสีขาว	ศักดิ์ศิริ มีสมสืบ (กิตติศักดิ์ มีสมสืบ)
พ.ศ. 2536	ครอบครัวกลางถนน	ศิลา โคมฉาย (วินัย บุญช่วย)
พ.ศ. 2537	เวลา	ชาติ กอบจิตติ (ครั้งที่ 2)
พ.ศ. 2538	น้ำก้านกล้วย	ไพโรจน์ทร์ ชาวงาม
พ.ศ. 2539	แผ่นดินอื่น	กนกพงศ์ สงสมพันธุ์
พ.ศ. 2540	ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน	วินทร์ เลียววาริณ (ครั้งที่ 1)
พ.ศ. 2541	ในเวลา	แรคำ ประโดยคำ (สุพรรณ ทองคล้าย)
พ.ศ. 2542	สิ่งมีชีวิตที่เรียกว่าคน	วินทร์ เลียววาริณ (ครั้งที่ 2)
พ.ศ. 2543	อมตะ	วิมล ไทรนิมิต
พ.ศ. 2544	บ้านเก่า	โชคชัย บัณฑิต (โชคชัย บัณฑิตศิลปะศักดิ์)
พ.ศ. 2545	ความน่าจะเป็น	ปราวดา หยุน
พ.ศ. 2546	ช่างสำรวจ	เดือนวาด พิมวนา
พ.ศ. 2547	แม่น้ำรำลึก	เรวัตร์ พันธุ์พัฒน์
พ.ศ. 2548	เจ้าหญิง	บินหลา สันกาลาคีรี (อุษิชาติ ชุ่มสนิท)
พ.ศ. 2549	ความสุขของกะทิ	งามพรรณ เวชชาชีวะ
พ.ศ. 2550	โลกในดวงตาข้าพเจ้า	มนตรี ศรีรงค์
พ.ศ. 2551	เราหลงลืมอะไรบางอย่าง	วัชร สัจจะสารสิน
พ.ศ. 2552	ลับแล แก่งคอย	อุทิศ เหมะมูล
พ.ศ. 2553	ไม่มีหญิงสาวในบทกวี	ชะการ์ียา อมตยา

ตารางที่ 3 รายนามกวีและรายชื่อกวีนิพนธ์ที่ได้รับรางวัลซีไรต์ของประเทศไทย

ปี พ.ศ.	ชื่อหนังสือ	ชื่อผู้แต่ง
พ.ศ. 2523	เพียงความเคลื่อนไหว	เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
พ.ศ. 2526	นาฏกรรมบนลานกว้าง	คมทวน คันธนู (ประสาทพร ภูสศิลป์ธร)
พ.ศ. 2529	ปณิธานกวี	อังคาร กัลยาณพงศ์
พ.ศ. 2532	ใบไม้ที่หายไป : กวีนิพนธ์แห่งชีวิต	จิระนันท์ พิตรปรีชา
พ.ศ. 2535	มือนั้นสีขาว	ศักดิ์ศิริ มีสมสืบ (กิตติศักดิ์ มีสมสืบ)
พ.ศ. 2538	ม้าก้านกล้วย	ไพรวรินทร์ ขาวงาม
พ.ศ. 2541	ในเวลา	แรคำ ประโดยคำ (สุพรรณ ทองคล้าย)
พ.ศ. 2544	บ้านเก่า	โชคชัย บัณฑิต (โชคชัย บัณฑิตศิลปะศักดิ์)
พ.ศ. 2547	แม่น้ำรำลึก	เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์
พ.ศ. 2550	โลกในดวงตาข้าพเจ้า	มนตรี ศรีรงค์
พ.ศ. 2553	ไม่มีหญิงสาวในบทกวี	ชะการ์รียา อมตยา

จากการสัมภาษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณา เกียรติกรเพ็ชร นักวิชาการด้านภาษาและวรรณกรรมไทย อดีตอาจารย์คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนายกสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้ให้ความเห็นในการกำหนดช่วงเวลาของวรรณกรรมไทยสมัยใหม่ว่า ให้กำหนดช่วงเวลาของวรรณกรรมสมัยใหม่ไว้ที่ 20-30 ปีนับถอยหลังจากปัจจุบันคือปีพ.ศ.2520-2550 เนื่องด้วยหลังยุควรรณกรรมเพื่อชีวิตคือปี พ.ศ.2510 – 2520 นั้น วรรณกรรมเพื่อชีวิตมีบทบาทน้อยลงและไม่มีวรรณกรรมใดที่โดดเด่นขึ้นมา (อาจารย์สุวรรณาเรียกว่า สุญญากาศทางกระแสวรรณกรรม)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้ กวีนิพนธ์ไทยที่ได้รับรางวัลซีไรต์มาเป็นขอบเขตในการวิจัยนี้ โดยอ้างอิงเงื่อนไขของช่วงเวลาจากการสัมภาษณ์ข้างต้น และอาจารย์สุวรรณายังให้คำแนะนำว่า ให้สำรวจรูปแบบทางเรขศิลป์ของหนังสือวรรณกรรมสมัยใหม่ ในช่วงปี พ.ศ.2520-2550 ว่าหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์มีลักษณะเช่นไร เพื่อให้การวิจัยฉบับนี้จะได้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงดำเนินการสำรวจตัวอย่างของรูปแบบหนังสือกวีนิพนธ์ซีไรต์ ตามตัวอย่าง ดังนี้

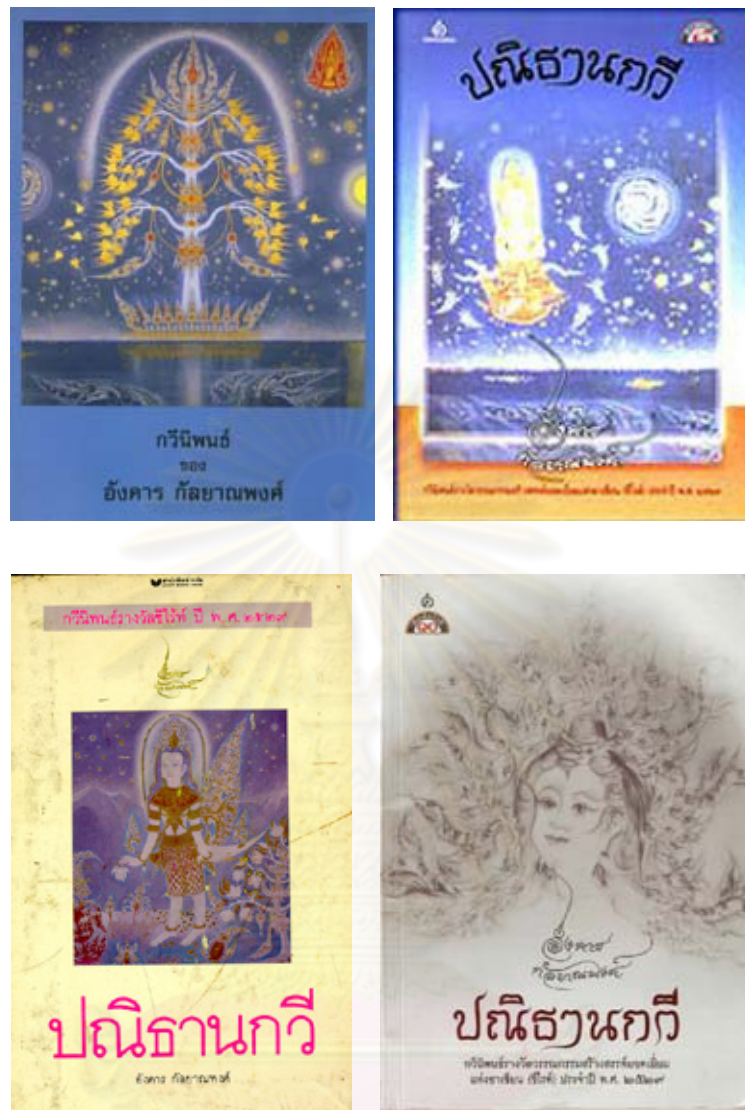




ภาพที่ 1 : ตัวอย่างหนังสือกวีนิพนธ์เพียงความเคลื่อนไหว ของเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์  
ที่มา : ภาพถ่ายจากปกหนังสือ, 2553



ภาพที่ 2 : ตัวอย่างหนังสือกวีนิพนธ์นาฏกรรมบนลานกว้าง ของคมทวน คันธนู  
ที่มา : ภาพถ่ายจากปกหนังสือ, 2553



ภาพที่ 3 : ตัวอย่างหนังสือกวีนิพนธ์ปณิธานกวี ของอังคาร กัลยาณพงศ์  
ที่มา : ภาพถ่ายจากปกหนังสือ, 2553

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

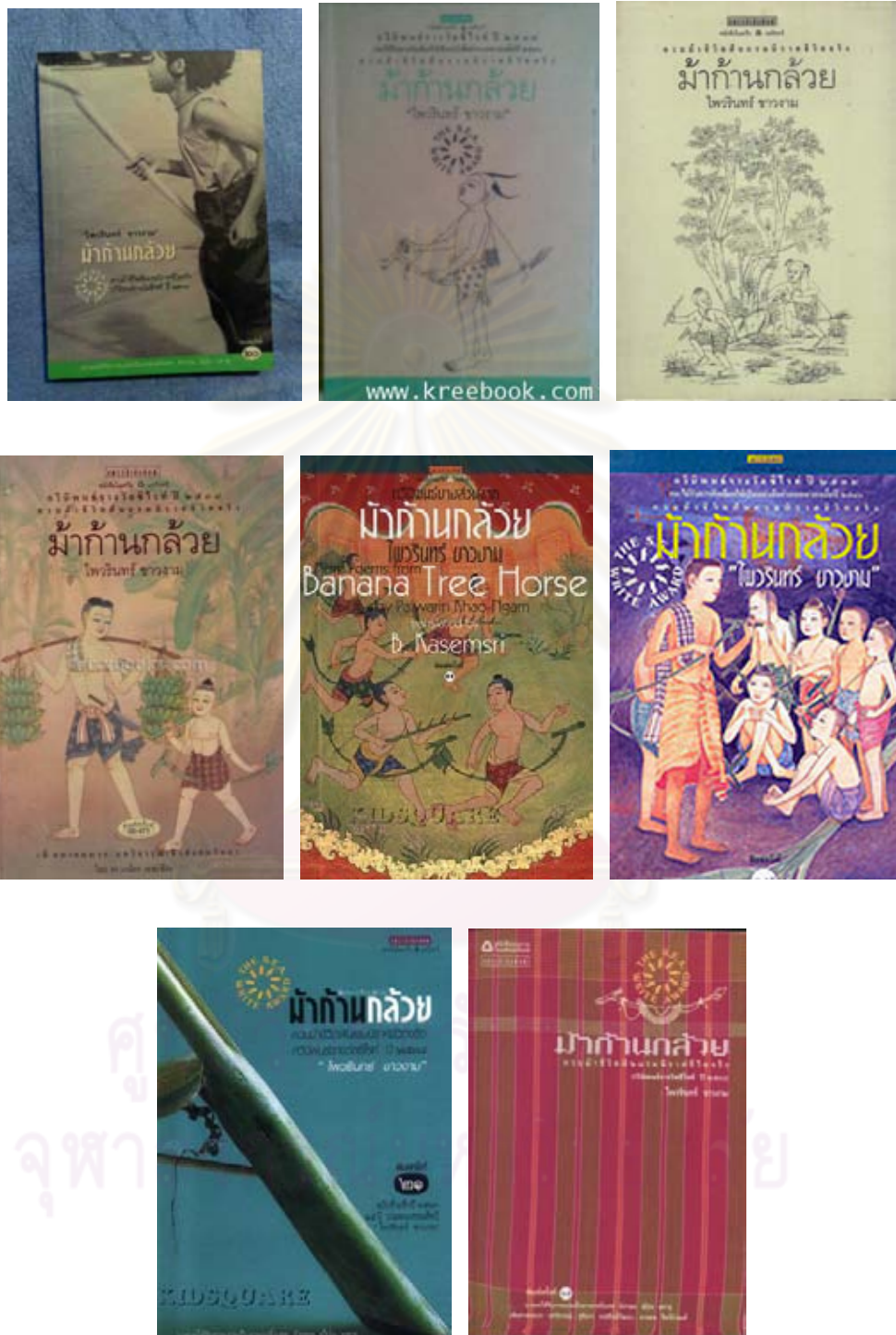


ภาพที่ 4 : ตัวอย่างหนังสือกวีนิพนธ์ใบไม้ที่หายไป : กวีนิพนธ์แห่งชีวิต ของจิระนันท์ พิตรปรีชา  
ที่มา : ภาพถ่ายจากปกหนังสือ, 2553

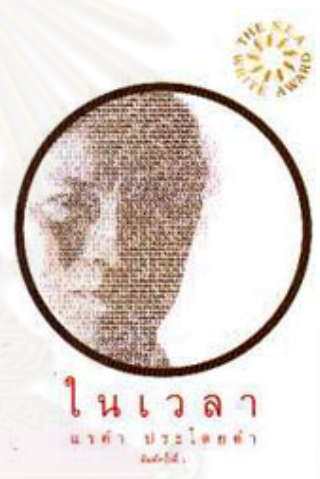


ภาพที่ 5 : ตัวอย่างหนังสือกวินิพนธ์มือนั้นสีขาว ของศักดิ์ศิริ มีสมสืบ  
ที่มา : ภาพถ่ายจากปกหนังสือ, 2553

ศูนย์วิจัยการศึกษาศาสตร์  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาพที่ 6 : ตัวอย่างหนังสือกวินพนธ์ม้าก้านกล้วย ของไพวัฒน์ ชาวงาม  
ที่มา : ภาพถ่ายจากปกหนังสือ, 2553



ภาพที่ 7 : ตัวอย่างหนังสือกวีนิพนธ์ในเวลา ของแพรคำ ประโดคำ  
ที่มา : ภาพถ่ายจากปกหนังสือ, 2553



ภาพที่ 8 : ตัวอย่างหนังสือกวีนิพนธ์บ้านเก่า ของโชคชัย บัณฑิต  
ที่มา : ภาพถ่ายจากปกหนังสือ, 2553



ภาพที่ 9 : ตัวอย่างหนังสือกวีนิพนธ์แม่น้ำรำลึก ของเรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์  
ที่มา : ภาพถ่ายจากปกหนังสือ, 2553





ภาพที่ 10 : ตัวอย่างหนังสือกวีนิพนธ์โลกในดวงตาข้าพเจ้า ของมนตรี ศรียงค์  
ที่มา : ภาพถ่ายจากปกหนังสือ, 2553



ภาพที่ 11 : ตัวอย่างหนังสือกวีนิพนธ์ไม่มีหญิงสาวในบทกวี ของชะการ์ียา อมตยา  
ที่มา : ภาพถ่ายจากปกหนังสือ, 2553

จากการสำรวจภาพปกกวีนิพนธ์ซีไรต์ทั้ง 11 เล่ม ในแต่ละครั้งของการจัดพิมพ์ซ้ำ ทำให้เห็นว่าปกกวีนิพนธ์ชื่อเดียวกันในการจัดพิมพ์ใหม่แต่ละครั้ง มีหลักการและองค์ประกอบที่เหมือนและแตกต่างกันอย่างไร จากการสังเกตและวิเคราะห์โดยผู้วิจัย มีความเห็น ดังนี้

- หนังสือกวีนิพนธ์เพียงความเคลื่อนไหว ภาพปกในแต่ละครั้งที่จัดพิมพ์มีความแตกต่างกันมาก ในหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตเรื่องการใช้ตัวอักษร ภาพประกอบ ภาพถ่าย และโครงสี

- หนังสือกวีนิพนธ์นาฏกรรมบนลานกว้าง ภาพปกในแต่ละครั้งที่จัดพิมพ์มีความแตกต่างกันมาก ในหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตเรื่องการใช้ตัวอักษร ภาพประกอบ ภาพถ่าย และโครงสี แต่ในบางปกมีความคล้ายคลึงกันโดยใช้สัญลักษณ์กะโหลกควายแทนความเป็นชนชั้นกรรมชีพ และแสดงความเป็นวรรณกรรมเพื่อชีวิต

- หนังสือกวีนิพนธ์ปณิธานกวี ภาพปกในแต่ละครั้งที่จัดพิมพ์มีความแตกต่างกันเฉพาะองค์ประกอบของโครงสี แต่เหมือนกันในหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตเรื่องการใช้ภาพประกอบแบบบรรยายสีเป็นหลัก และในบางเล่มมีการใช้ภาพประกอบแบบลายเส้น ซึ่งอาจเป็นเพราะการนำผลงานของกวีซึ่งเป็นจิตรกรด้วย มานำเสนอในทุกครั้งของการจัดพิมพ์

- หนังสือกวีนิพนธ์ใบไม้ที่หายไป ภาพปกในแต่ละครั้งที่จัดพิมพ์มีความแตกต่างกันมาก ในหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตเรื่องการใช้ตัวอักษร ภาพประกอบ ภาพถ่าย และโครงสี แต่มีสิ่งที่เหมือนกันคือองค์ประกอบทางภาพที่ใช้ภาพใบไม้เป็นหลัก ซึ่งน่าจะเป็นเพราะการนำชื่อเรื่องมาใช้เป็นองค์ประกอบหลักของหน้าปกนั่นเอง

- หนังสือกวีนิพนธ์มือนั้นสีขาว ภาพปกในแต่ละครั้งที่จัดพิมพ์มีความแตกต่างกันมาก ในหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตเรื่องการใช้ตัวอักษร ภาพประกอบ ภาพถ่าย และโครงสี จุดที่น่าสนใจคือการใช้ชื่อหนังสือ “มือนั้นสีขาว” มีการนำรูปมือมาใช้เป็นองค์ประกอบหลักในการออกแบบภาพประกอบมีอยู่น้อยมาก ซึ่งแตกต่างจากกวีนิพนธ์เรื่องใบไม้ที่หายไป

- หนังสือกวีนิพนธ์ม้าก้านกล้วย ภาพปกในแต่ละครั้งที่จัดพิมพ์มีความแตกต่างกันมาก ในหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตเรื่องการใช้ตัวอักษร ภาพประกอบ ภาพถ่าย และโครงสี จุดที่น่าสนใจคือการใช้ชื่อหนังสือ มาใช้ในการเป็นองค์ประกอบหลักในการออกแบบภาพประกอบมีอยู่เกือบทุกเล่ม และเน้นภาพประกอบไปที่ภาพวาดระบายสีและภาพวาดเส้น แต่มีภาพถ่ายนำมาใช้อยู่บ้าง

- หนังสือกวีนิพนธ์ในเวลา ภาพปกในแต่ละครั้งที่จัดพิมพ์มีความเหมือนกันในเรื่องหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตเรื่องการใช้ตัวอักษร ภาพประกอบ ภาพถ่าย และโครงสร้าง และการใช้ใบหน้าของกวีผู้แต่งมาเป็นองค์ประกอบหลัก ซึ่งแตกต่างกันบ้างตรงใบหน้าที่เป็นภาพประกอบระบายสีในบางเล่ม และภาพถ่ายที่ผ่านการตกแต่งด้วยคอมพิวเตอร์ในบางเล่ม
- หนังสือกวีนิพนธ์บ้านเก่า ภาพปกในแต่ละครั้งที่จัดพิมพ์มีความแตกต่างกันบ้างในหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตเรื่องการใช้ตัวอักษร ภาพประกอบ และภาพถ่าย แต่โครงสร้างมีความคล้ายคลึงกัน การใช้ชื่อหนังสือ “บ้านเก่า” คือรูปบ้านมาเป็นองค์ประกอบหลักในการออกแบบภาพประกอบมีอยู่ในทุกเล่ม ทำให้ได้ข้อสังเกตว่านักออกแบบหนังสือมักจะนำชื่อหนังสือมาเป็นหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตบ่อยครั้ง แต่หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตอื่นๆ เช่นตัวอักษร ภาพประกอบ ภาพถ่าย และโครงสร้างจะผันแปรไป แล้วแต่นักออกแบบแต่ละท่าน
- หนังสือกวีนิพนธ์แม่น้ำรำลึก ภาพปกในแต่ละครั้งที่จัดพิมพ์มีความเหมือนกันในหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตเรื่องการใช้ตัวอักษร ภาพประกอบ ภาพถ่าย และโครงสร้าง แต่ในบางเล่มมีการใช้ภาพถ่ายใบหน้าของกวีมาเป็นองค์ประกอบหลัก ซึ่งแตกต่างจากเล่มอื่นๆ
- หนังสือกวีนิพนธ์โลกในดวงตาข้าพเจ้า ภาพปกในแต่ละครั้งที่จัดพิมพ์มีความเหมือนกันในหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตเรื่องการใช้ตัวอักษร ภาพประกอบ และภาพถ่าย แต่แตกต่างกันเรื่องโครงสร้าง
- หนังสือกวีนิพนธ์ไม่มีหญิงสาวในบทกวี ภาพปกในแต่ละครั้งที่จัดพิมพ์มีความเหมือนกันในหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตเรื่องการใช้ตัวอักษร และโครงสร้าง แต่แตกต่างกันเรื่องการใช้ภาพประกอบ และภาพถ่าย

จากการสำรวจ สังเกต และวิเคราะห์ปกหนังสือกวีซีไรต์ในการพิมพ์แต่ละครั้งทั้ง 11 เล่ม ทำให้เห็นปัญหาได้ในระดับหนึ่งว่า กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ยังไม่มีหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่สามารถใช้อ้างอิงสำหรับการออกแบบได้ งานวิจัยฉบับนี้จึงต้องการหาคำตอบเพื่อเป็นทางเลือกหนึ่งให้กับนักออกแบบใช้เป็นคู่มือสำหรับอ้างอิงในการออกแบบหนังสือกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่

## 2. หลักการในการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์

### 2.1 แนวคิดในการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่

เสถียร จันทิมาธร (2517:158-160) ได้สรุปว่าแนวความคิดในการเขียนกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่อาจแบ่งได้เป็น 3 แนวทาง คือ

1. **แนวทางอนุรักษนิยม** หมายถึง ความคิดที่ชื่นชมกับอดีต เกรี้ยวกราดต่อปัจจุบัน และมองไม่เห็นอนาคต ซึ่งได้แก่งานจากนักเขียนวรรณคดีรุ่นเก่าที่ยกย่องความงามจากวรรณคดีโดยไม่วิเคราะห์สภาพความเป็นจริงของสังคมในขณะนั้น กวีที่มีแนวคิดในทางนี้ได้แก่ อังคาร กัลยาณพงศ์ สุจิตต์ วงศ์เทศ ว. ศรีสวัสดิ์ เป็นต้น

2. **แนวทางเสรีนิยม** หมายถึง ความคิดที่ยึดถือปัจเจกชนเป็นใหญ่ มุ่งทำลายล้างอิทธิพลของเจ้าขุนมูลนาย มีทั้งนักกลอนที่เขียนถึงอารมณ์ของตัวเองเป็นใหญ่และเขียนถึงอารมณ์ในวงกว้างออกมา เช่น ความรักต่อความดี ความถูกต้อง เช่น จ่าง แซ่ตั้ง ขรรค์ชัย บุญปาน วรฤทธิ์ ฤทธาภาณี เป็นต้น

3. **แนวทางที่ก้าวหน้า** หมายถึง ความคิดที่ศึกษาและรับจากอดีตอย่างวิพากษ์เลือกข้อดีข้อเสีย คำนึงประโยชน์ประชาชนที่ถูกกดขี่เป็นใหญ่ มีชีวิตอยู่กับปัจจุบันอย่างมองเห็นอนาคต ว่าวันข้างหน้าต่อไปความเสมอภาคและเป็นธรรมจะต้องเกิดขึ้น ฉะนั้นเป้าหมายการเขียนของกลุ่มนี้จะมุ่งถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าความดีงามเป็นส่วนตัว กวีในกลุ่มนี้ได้แก่ วิทยากร เชียงกุล สุชาติ สวัสดิ์ศรี เป็นต้น

### ประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่

การแบ่งประเภทของบทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ สามารถแบ่งได้หลายแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าจะใช้อะไรเป็นเกณฑ์ ในที่นี้จะได้เสนอวิธีการแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ โดยใช้เกณฑ์ต่างๆ ดังนี้ (สายทิพย์ นุกูลกิจ, 2537 : 89)

#### 1. ใช้รูปแบบฉันทลักษณ์เป็นเกณฑ์ แบ่งย่อยได้ 3 แนวดังนี้

1.1 **กวีนิพนธ์ที่มีรูปแบบฉันทลักษณ์ตามแบบแผน** เป็นบทกวีนิพนธ์ที่ยึดรูปแบบและลักษณะบังคับของบทกวีนิพนธ์แบบเดิมอย่างเคร่งครัด และนิยมแต่งบทกวีนิพนธ์ให้เป็นเรื่องเล่าขนาดยาว เช่น นิราศขุนช้างขุนแผน ของ นายฉันทน์ ขำวิไล นิราศเกาหลี ของ พลเรือตรี จวบ หงสกุล ลิลิตสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ของ พ.ต.ต. พิศาล เสนะเวส เป็นต้น

**1.2 กวีนิพนธ์ที่ประยุกต์ชั้นทลักษณ์** เป็นบทกวีนิพนธ์ที่ยังคงชั้นทลักษณ์แบบเดิมแต่ไม่เคร่งครัดนัก ผู้แต่งอาจเปลี่ยนแปลงจำนวนคำในแต่ละวรรค จำนวนวรรคในแต่ละบทใหม่อาจเปลี่ยนแปลงแบบแผนสัมผัสให้ต่างไปจากของเดิม เช่น คงสัมผัสส่นอกไว้ ส่วนสัมผัสในอาจมีหรือไม่มีก็ได้ และอาจวางรูปแบบให้ผิดไปจากแบบแผนโบราณบ้าง กวีนิพนธ์ลักษณะนี้จะปรากฏในงานเขียนของ อังคาร กัลยาณพงศ์ ขรรค์ชัย บุนปาน จิตร ภูมิศักดิ์ และไพบุลย์ วงษ์เทศ เป็นต้น

**1.3 กวีนิพนธ์ที่มีรูปชั้นทลักษณ์อิสระ** คือบทกวีนิพนธ์ที่เป็นอิสระจากธรรมเนียมและชั้นทลักษณ์แบบเดิม ด้วยการคิดแบบแผนขึ้นใหม่ เช่น กวีนิพนธ์ประเภทกลอนเปล่า ที่มีลักษณะประสมประสานกันระหว่างร้อยแก้วกับกวีนิพนธ์ ดังจะเห็นได้จากงานของ ราช รักรอง วิทยากร เชียงกุล สุชาติ สวัสดิ์ศรี และกวีนิพนธ์ประเภทวรรณรูป ซึ่งเป็นการประสานศิลปะการวาดภาพเข้ากับศิลปะการประพันธ์ ดังจะเห็นได้จากงานของ จ่าง แซ่ตั้ง เป็นต้น

**2. ใช้เนื้อหาและแนวคิดเป็นเกณฑ์** แบ่งออกเป็น 2 แนว ดังนี้ (อวยพร มลินีทางกูร, 2519 : 2-3)

**2.1 กวีนิพนธ์แนวพาฝัน** เป็นบทกวีนิพนธ์ที่มุ่งความบันเทิง หรือให้อารมณ์สะเทือนใจแก่ผู้อ่านเป็นสำคัญ กวีนิพนธ์ประเภทนี้จึงมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องความรู้สึกส่วนตัวของผู้เขียน อาจเป็นเรื่องของความรักทั้งที่สมหวังและผิดหวัง เรื่องความสวยงามของธรรมชาติ หรือเป็นบทสดุดี ดังจะเห็นได้จากงานเขียน ของ กุลทรัพย์ รุ่งฤดี เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ เจษฎา วิจิตร ทวีสุข ทองถาวร เป็นต้น

**2.2 กวีนิพนธ์แนวก้าวหน้า** เป็นบทกวีนิพนธ์ที่แสดงความก้าวหน้าทางความคิดสะท้อนสภาพสังคมตามความเป็นจริง เสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่ในสังคมหรือชักชวนผู้อ่าน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงสังคมให้ดีขึ้นกว่าเดิม ดังจะเห็นได้จากงานของ นายผี จิตร ภูมิศักดิ์ รวี โดมพระจันทร์ คมทวน คันธนู วัฒน์ วรรณยางกูร เป็นต้น

**3. ใช้กลุ่มกวีและท่วงทำนองการแต่งเป็นเกณฑ์** แบ่งได้เป็น 3 แนว ดังนี้

**3.1 ประเภทพราวคำ-ความเด่น** เป็นงานกวีนิพนธ์ที่ให้ความสำคัญกับความคิดและเนื้อหาเท่าๆ กับกลวิธีทางวรรณศิลป์ ซึ่งหมายความว่าบทกวีนิพนธ์กลุ่มนี้ จะเด่นทั้งอรรถรส ความไพเราะและแน่นด้วยความคิดสร้างสรรค์ ดังจะเห็นได้จากผลงานของ อุชเชณี เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ (ในระยะหลัง) แร่คำ ประโดยคำ ประกาย ปรัชญา เป็นต้น

**3.2 ประเภทหวนลึก - รู้สึกนำ** เป็นงานกวีนิพนธ์ที่จะปรากฏอารมณ์ความรู้สึกของผู้ประพันธ์เด่นชัดกว่า "สาร" อื่น โดยผู้ประพันธ์จะใช้รูปแบบชั้นลักษณะ และการสรรคำเป็นสิ่งที่โน้มนำผู้อ่านให้เข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกนั้นๆ ความไพเราะของบทประพันธ์เด่นเท่ากับประเภทพราวคำ - ความเด่น แต่สื่อด้านอารมณ์มากกว่าความคิด ซึ่งจะเห็นได้จากงานของ ประยอม ซองทอง ทวีสุข ทองถาวร นิภา บางยี่ขัน วาณิช จรุงกิจอนันต์ เฉลิมศักดิ์ ศิลาพร ไพรวรินทร์ ขาวงาม ถนอม ไชยวงษ์แก้ว เป็นต้น

**3.3 ประเภทมุ่งความคิด-พิศสังคม** เป็นกวีนิพนธ์ที่เน้นการให้ความคิดแก่ผู้อ่านอย่างโดดเด่นเห็นได้ชัด ส่วนใหญ่จะสะท้อนภาพหรือเสนอความคิดในการปรับปรุงสังคม เป็นการนำเสนออย่างมีเป้าประสงค์ชัดเจน กวีนิพนธ์ประเภทนี้การเลือกสรรถ้อยคำตลอดจนเรื่อง การประดิษฐ์ตกแต่งโวหารจะเป็นเรื่องรองจากความคิด ดังจะเห็นได้จากผลงานของ จินตนา ปิ่นเฉลียว ปิยะพันธ์ จัมปาสุต พิบูลชัย พันธุลี ประเสริฐ จันดำ คมทวน คันธนู ญิบ พันจันทร์ ศิวากานต์ ปทุมสูติ เป็นต้น (दनया वग्सनखस्य, 2542 : 324-23)

ประทีป เหมือนนิล (2519 : 22-23) กล่าวถึงวรรณกรรมประเภทร้อยกรองว่า คือ วรรณกรรมที่การเขียนมีการบังคับรูปแบบด้วยฉันทลักษณ์ต่างๆ เช่น บังคับคณะ บังคับคำ และแบบแผนการสัมผัสต่างๆ บางครั้งเรียกงานเขียนประเภทนี้ว่า กวีนิพนธ์ หรือ คำประพันธ์ เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย ลิลิต เป็นต้น นอกจากนี้กวีนิพนธ์ ยังแบ่งเป็นชนิดย่อยๆ ดังนี้

- **วรรณกรรมประเภทบรรยาย (Narrative)** คือ วรรณกรรมร้อยกรองที่มีโครงเรื่อง ตัวละคร และเหตุการณ์ต่างๆ ผูกเป็นเรื่องราวต่อเนื่องกันไป เช่น ขุนช้างขุนแผน พระอภัยมณี อีเหนา เป็นต้น

- **วรรณกรรมประเภทพรรณนา หรือ รำพึงรำพัน (Descriptive or Lyrical)** มักเป็น บทร้อยกรองที่ผู้แต่งมุ่งแสดงอารมณ์ส่วนตัวอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่มีโครงเรื่อง เช่น นิราศ และ เพลงยาว เป็นต้น

- **วรรณกรรมประเภทบทละคร (Dramatic)** เป็นบทร้อยกรองสำหรับการอ่านและใช้เป็น บทสำหรับการแสดงด้วย เช่น บทพากย์โขน บทละครร้อง บทละครจำ เป็นต้น

## รสนทางวรรณกรรม

วรรณกรรมมิใช่เพียงการสื่อสารธรรมดา แต่เป็นการสื่อสารอย่างมีศิลปะ ความสำคัญ ของตัวบทวรรณกรรมจึงเหมือนกับงานศิลปะอื่นๆ ที่ผู้อ่านย่อมจะต้องพินิจในกรอบศิลปะได้ ศิลปะ อื่นๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม ซึ่งเป็นทัศนศิลป์ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน คือ รูปทรงกับ เนื้อหา

รูปทรง คือส่วนที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ วัสดุ และทัศนธาตุ (เช่น น้ำหนักก่อนแก่ของแสงและเงา สี ลักษณะผิว เป็นต้น) ที่สัมผัสได้ด้วยประสาทตา

เนื้อหา คือส่วนที่เป็นนามธรรม ที่รับรู้ได้ด้วยความรู้สึกนึกคิดผ่านทางรูปทรง เช่น เรื่องราว อารมณ์ และสัญลักษณ์

องค์ประกอบของวรรณกรรม ก็แบ่งได้กว้างๆ เป็น 2 ส่วนเช่นกัน คือ รูปแบบและเนื้อหา แต่ถ้าจะพิจารณาอย่างละเอียดให้เห็นความสำคัญของตัวบทวรรณกรรมแล้ว รูปแบบเป็นเพียง โครงร่างคร่าวๆ ที่กำหนดประเภทของงานเท่านั้น ถ้าจะเปรียบกับมนุษย์ รูปแบบคือประเภทของ สัตว์โลกชนิดหนึ่งที่ต่างกับสัตว์โลกอื่น แต่ในตัวมนุษย์นี้เอง มีส่วนประกอบ เช่น กระดูก เลือดเนื้อ และอวัยวะต่างๆ ที่ทำให้เป็นร่างของมนุษย์ องค์ประกอบของวรรณกรรม อันได้แก่ แนวคิด โครงเรื่อง เนื้อเรื่อง การดำเนินเรื่อง ฯลฯ รวมกันเรียกว่า วัสดุ เปรียบเหมือนกับส่วนประกอบของ มนุษย์ที่กล่าวแล้ว และมนุษย์ต้องมีอารมณ์ระดับกายฉันใด วรรณกรรมก็ต้องมีองค์การคือภาษา ที่งดงามตกแต่งฉันนั้น แต่ร่างกายจะเป็นดั่งร่างที่ไร้วิญญาณหากปราศจากจิตใจ รสนของ วรรณกรรมเปรียบเหมือนชีวิตจิตใจของร่างกายนั้น

รสนวรรณกรรม เกิดจากพลังของตัวบทวรรณกรรมที่สามารถสื่อให้กระทบอารมณ์และ ความคิดของผู้อ่านได้ จนทำให้ผู้อ่านเกิดปฏิกิริยาตอบสนอง เช่น เมื่อได้อ่านวรรณกรรมที่สื่อ อารมณ์รัก ผู้อ่านก็จะได้รับรสความซาบซึ้งในความรัก ได้อ่านเรื่องที่สื่ออารมณ์โกรธ ก็จะได้รับรส ความแค้นเคือง เป็นต้น (กุสุมา รักษมณี, 2537)

"อันว่า รสนวรรณคดีไทย นี้ เป็นการใช้ภาษาที่มีภาพพจน์ ซึ่งเรียกว่า Synesthesia คือ การ นำคำที่ใช้อธิบายการรับรู้ของผัสสะหนึ่ง มาอธิบายการรับรู้ของอีกผัสสะหนึ่ง เช่น เสียงหวาน เสียง คือ สิ่งที่รับรู้ได้ด้วยหู หวาน คือ สิ่งที่รับรู้ได้ด้วยลิ้น แน่นอนว่า ไม่มีใครชิมเสียงได้ แต่เวลาเขียนบท ร้อยแก้ว-ร้อยกรองนั้น จำเป็นต้องก้าวเกินคำที่จำกัดอยู่กับผัสสะทั้งหก Synesthesia จึงได้เข้ามา ช่วย โดยสามารถทำให้นำคำคุณศัพท์ หวาน มาใช้อธิบายรสของเสียงได้ ฉันใดก็ฉันนั้น เราใช้ ตาอ่านวรรณคดี แต่ใจหรือสมองเราก็สามารถชิมรสของวรรณคดีนั้นๆ ได้"

"รส" ในวรรณคดีนั้นเกิดจากความงามในการสรรคำ น้ำเสียง สีสานในการประพันธ์ ภาพพจน์ ตลอดจนความงามในเนื้อหา ตำราไทยแบ่งรสแห่งวรรณคดีเป็น 4 รส กล่าวคือ

1. **เสาวรจนี** (เสาว ว. ดี, งาม. + รจนี ก. ตกแต่ง, ประพันธ์; ว. งาม) หรือจาง่ายๆ ว่า "คำหยาด" รสนี้เป็นการชมความงาม ชมโฉม พร่ำพรรณนาแลบรรยายถึงความงามแห่งนาง ทั้งตามขนบวิเภาก่อนแลในแบบฉบับส่วนตัว

2. **นารีปราโมทย์** (นารี น. หญิง + ปราโมทย์ น. ความบันเทิงใจ ความปลื้มใจ ปราโมช ก็ว่า) คือ การทำให้ "นารี" นั้น ปลื้ม "ปราโมทย์" ซึ่งรูปแบบหนึ่งก็คือ การแสดงความรักผ่านการเกี่ยวแลไถโลมปฏิโลม อันคำว่า "ไถโลมปฏิโลม" นี้ ความหมายอันแท้จริงของคำก็คือ การใช้มือลูบไปตาม (ไถ) แนวขน (โลม) และย่อน (ปฏิ) ขนขึ้นมา

3. **พิโรธวาทัง** (พิโรธ ก. โกรธเกรี้ยว ไม่สบอารมณ์ + วาทัง น. วาทะ คำพูด) คือ พิโรธวาทัง การแสดงความโกรธแค้นผ่านการใช้คำตัดพ้อต่อว่าให้เสียใจ ทั้งยังสำแดงความน้อยเนื้อต่ำใจ ความผิดหวัง ความแค้นคับอับจิต แลความโกรธกริ้ว

4. **สลลาบังคพิไสย** (สลล น. ความโศกโศกาเศร้าร่ำน้ำตานอง ความเจ็บปวดแปลบๆ แลแปลนในเนื้อใจ การครวญคร่ำร่ำพันร่ำพิง / สลลลป น. การพูดจាកัน + องค์ น. บท ขึ้น อัน ตัว + พิไสย น. ความสามารถ ถาจะแผลงมาจาก วิสัย ซึ่งแปลว่า ธรรมชาติของสิ่งนั้นๆ ถาสันดานก็อาจเป็นได้) คือ การโอดคร่ำครวญ หรือบทโศกอันว่าด้วยการจากพรากสิ่งอันเป็นที่รัก

ส่วนตำราสันสกฤตนั้น ได้แจกรสของวรรณคดีไว้ละเอียดกว่า โดยแบ่งออกเป็น 9 รสด้วยกัน กล่าวคือ

1. รสแห่งความรักหรือความยินดี
2. รสแห่งความรื่นเริง
3. รสแห่งความสงสาร
4. รสแห่งความเกรี้ยวกราด
5. รสแห่งความกล้าหาญ
6. รสแห่งความน่ากลัวหรือทุกขเวทนา
7. รสแห่งความเกลียดชัง
8. รสแห่งความประหลาดใจ
9. รสแห่งความสงบสันติ

([http://www.suphawut.com/poetry/thai/moods\\_literature.htm](http://www.suphawut.com/poetry/thai/moods_literature.htm))



## แนวคิดทางวรรณกรรม

แนวคิดที่ปรากฏในกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ส่วนหนึ่งจะเป็นแนวคิดแบบอุดมคติและแบบจินตนิยมเหมือนแนวคิดกวีนิพนธ์ไทยเดิม เช่น แนวคิดเชิงอุดมคติที่ปรากฏในบทกวีนิพนธ์ประเภทเรื่องสมมุติจะสะท้อนให้เห็นเรื่องความเป็นเลิศของตัวละครเอก ทั้งในด้านความงามและความประพฤติ โดยผู้แต่งมักกำหนดให้ตัวละครเอกมีลักษณะเป็นบุคคลในอุดมคติ คือ เป็นคนมีรูปร่างหน้าตาดี มีฝีมือ เป็นคนเก่งสามารถเอาชนะอุปสรรคได้ทุกอย่าง สมดังคำกล่าวที่ว่า “ทำดีแล้วย่อมได้รับผลดีตอบสนอง” ในทำนองเดียวกัน ถ้าเป็นคนร้ายก็มักกำหนดให้เป็นคนที่แสนร้ายและได้รับผลกระทบตามสนองในบั้นปลายเช่นกัน ส่วนแนวคิดแบบจินตนิยมนั้นเป็นแนวคิดที่มุ่งแสดง “จิตสำนึกของผู้แต่ง” ที่มีต่อสิ่งต่างๆ โดยมีอิทธิพลของพุทธศาสนาปรากฏอยู่อย่างชัดเจน เช่น แนวคิดที่เน้นเรื่องกรรม เน้นการทำดี เน้นอำนาจของพุทธานุภาพและธรรมานุภาพ เป็นต้น

ขณะเดียวกัน กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่อีกส่วนหนึ่งก็เริ่มมีแนวคิดที่แปลกจากกวีนิพนธ์ไทยในอดีต เพราะผู้แต่งรับอิทธิพลแนวความคิดจากวรรณกรรมตะวันตกมาใช้กับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่มากขึ้น อาจกล่าวได้ว่าแนวความคิดต่างๆ ของตะวันตกที่ผู้แต่งนิยมนำมาใช้กับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่มีหลายแนว เช่น

1. **แนวคิดแบบจินตนิยม** คือ แนวคิดที่มุ่งให้ความสำคัญแก่เรื่องอารมณ์ความรู้สึกและญาณสังหรณ์ของผู้แต่งมากเป็นพิเศษ เพราะมุ่งจะให้ เป็นเครื่องประเทืองอารมณ์ของผู้อ่านมากกว่าจะเป็นเครื่องประเทืองปัญญา ฉะนั้นเนื้อหาของบทกวีนิพนธ์ตามแนวจินตนิยมจึงมักจะพัวพันอยู่กับเรื่องความรัก โลก โกรธ หลง ซึ่งเป็นกิเลสและตัณหาของมนุษย์ทั่วไป

2. **แนวคิดแบบอุดมคตินิยม** คือ แนวคิดที่มุ่งสะท้อนภาพหรือเรื่องราวของสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามความคิดนึกของผู้แต่งที่เห็นว่า “น่าจะมี” หรือ “ควรจะเป็น” แนวคิดที่ผู้แต่งสร้างสรรค์ขึ้นนี้มักมีลักษณะขาดความสมจริง เพราะผู้แต่งมิได้สร้างสรรค์แนวคิดดังกล่าวนี้ขึ้นจากหลักแห่งความเป็นจริงของสรรพสิ่งต่างๆ หากแต่สร้างขึ้นจากความนึกคิดของผู้แต่งเองที่มุ่งหวังจะให้สรรพสิ่งเหล่านั้น “มี หรือ เป็นอยู่” เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีที่สุด งามที่สุด หรือสมบูรณ์แบบที่สุด ฯลฯ โดยใช้ความศรัทธา ความปรารถนา และค่านิยมส่วนตัวของผู้แต่งในเรื่องของความถูกต้อง ความดี ความงาม และความยุติธรรมเป็นเกณฑ์ในการสร้างสรรค์ เมื่อเป็นดังนี้เราจึงพบว่าแนวคิดเชิงอุดมคตินี้ มักจะสะท้อนภาพหรือเรื่องราวของสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้มีลักษณะที่ดีกว่า งดงามกว่า หรือสูงส่งกว่าเรื่องราวของสิ่งนั้นๆ เสมอ เช่น การสร้างตัวละครให้มีลักษณะเชิงอุดมคติ สำหรับผู้แต่งที่มีความเชื่อมั่นว่า คนดีคือคนที่มีหน้าตาดี มั่งมีเงินทอง และมีฐานะทางสังคมสูง ก็จะทำให้ตัวละครเอกมีลักษณะเช่นนั้น ทั้งๆ ที่ในความเป็นจริงนั้นเราอาจพบว่า คนที่มีหน้าตาดีและฐานะทาง

สังคมสูง อาจมีจิตใจโหดเหี้ยมและมีวิธีเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานของตนให้สูงขึ้นด้วยการใช้อำนาจเงินตราก็ได้

**3. แนวคิดแบบสังคมนิยม** คือ แนวคิดที่มุ่งสะท้อนความเป็นจริงในชีวิตของมนุษย์และสังคมมนุษย์ออกมาโดยตรงทั้งในด้านดีและด้านร้าย ดังจะเห็นได้ในตัวอย่างบทกวีนิพนธ์ชื่อ “ทุ่งข้าว” อังคาร กัลยาณพงศ์ ผู้อ่านจะสังเกตได้ว่า อังคารไม่ได้มอง “ทุ่งข้าว” เฉพาะด้านความงดงาม ความสงบร่มรื่นตามธรรมชาติเท่านั้น หากอังคารยังมอง “ทุ่งข้าว” ได้ลึกและชัดเจนกว่านั้น เพราะเขาสามารถมองเห็นถึงความจริงซึ่งเป็นสิ่งที่น่าเกลียดน่ากลัว น่าขยะแขยง ที่ซ่อนอยู่ภายใต้ความงดงามของธรรมชาติ “ทุ่งข้าว” ได้ ความจริงดังกล่าวคือ การต่อสู้เพื่อความอยู่รอดของสัตว์ต่างๆ ที่อาศัยอยู่ใน “ทุ่งข้าว” ซึ่งมีแต่ความเอารอดเอาเปรียบชนิด “สัตว์ใหญ่กินสัตว์เล็ก” แทบทั้งสิ้น ถึงกระนั้นก็ตาม ผู้อ่านก็ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าสิ่งที่อังคารหยิบยกมาเสนอต่อผู้อ่านนั้นมิใช่ “สภาพความเป็นจริงของทุ่งข้าว” ไม่ว่าจะเป็ความจริงในด้านความงดงาม หรือในด้านความน่าขยะแขยง นอกจากนี้หากผู้อ่านไม่เพ่งเล็งตีความเฉพาะตามตัวอักษรที่ปรากฏใน “ทุ่งข้าว” แล้ว ผู้อ่านก็จะพบว่า อังคารมิได้เพียงแต่แสดงสังคมนิยมของ “ทุ่งข้าว” ไว้เท่านั้น หากแต่สามารถแสดงสังคมนิยมของโลกไว้ด้วย ทั้งนี้เพราะผู้อ่านอาจจะตีความหมายในวงกว้างได้ว่า ทุ่งข้าวเปรียบเสมือนเป็นสังคมหรือโลกอันกว้างใหญ่ของสิ่งที่มีชีวิต แล้วผู้อ่านก็จะพบว่ากติกาเบื้องต้นของสิ่งที่มีชีวิตล้วนอยู่ใต้กฎของการต่อสู้เพื่อเอาชีวิตรอดของตัวเองทั้งสิ้น แม้สังคมมนุษย์ที่มีวัฒนธรรมอันสูงส่งแล้ว ก็ยังมีลักษณะเป็นสังคมที่สัตว์ใหญ่กินสัตว์เล็กด้วยเช่นกัน ด้วยเหตุดังกล่าวนี้เอง จึงสรุปได้ว่า อังคารสามารถแสดงแนวคิดตามสังคมนิยมไว้ในบทกวีนิพนธ์ชื่อ “ทุ่งข้าว” ได้อย่างสมจริงมากที่สุด

**4. แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม** คือ แนวคิดที่กล่าวถึงมนุษย์ทางด้านที่เลวร้ายว่ามีสาเหตุมาจากพันธุกรรมหรือจากภาวะสิ่งแวดล้อม เช่น ภาวะเศรษฐกิจ ธรรมชาติ หรือค่านิยมของสังคมที่บีบบังคับให้มนุษย์ต้องมีฐานะต่ำต้อยในสังคม หรืออยู่ในฐานะที่ต้องเสียเปรียบคนอื่น ๆ ในสังคม

**5. แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม** คือ แนวคิดที่ยกย่องคนที่กล้าตัดสินใจเลือกสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง แต่พร้อมกันนี้ คนๆ นั้นจะต้องมีความรับผิดชอบต่อการเลือกตัดสินใจของตนในแต่ละครั้งด้วย ไม่ว่าจะการตัดสินใจนั้นๆ จะถูกหรือผิดก็ตาม ทั้งนี้เพราะหากเขาปฏิเสธความรับผิดชอบเมื่อใด ก็ย่อมหมายถึงว่าเขาปฏิเสธคุณค่าที่เขาได้เลือกไว้แล้วด้วย ดังนั้นจะเห็นได้ว่า นักคิดแนวอัตถิภาวะนิยมมุ่งเน้นเรื่องการแสวงหาคคุณค่าใหม่ๆ ของชีวิตอย่างเสรี ขณะเดียวกันก็ปฏิเสธไม่ยอมรับกฎเกณฑ์หรือคุณค่าของสังคมเก่าอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็ขนบธรรมเนียมประเพณี ศาสนา ความเชื่อ หรือกฎหมายก็ตาม

6. **แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม** เป็นแนวคิดที่มุ่งสะท้อนความจริงในชีวิตตามแนวคิดแบบสัจนิยม แต่แทนที่จะแสดงความเป็นจริงดังกล่าวนี้ออกมาตรงๆ นักเขียนแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยมกลับใช้สิ่งใดสิ่งหนึ่งมาเป็นสัญลักษณ์แทนสิ่งที่ต้องการจะกล่าวถึง อาจจะใช้แทนเพียงบางส่วน หรือใช้เรื่องทั้งเรื่องเป็นสิ่งที่แทนก็ได้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะนักคิดแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยมเชื่อว่า การใช้สัญลักษณ์สามารถสื่อความหมายได้ลึกซึ้งและกว้างไกลกว่าการกล่าวถึงตรงๆ ดังนั้นนักเขียนกลุ่มนี้จึงนิยมเสนอแนวคิดในรูปของสัญลักษณ์ ทั้งในลักษณะที่เป็นสัญลักษณ์สากล ซึ่งบุคคลทั่วไปอ่านเข้าใจได้ง่าย เช่น ใช้ “แสงสว่าง” เป็นสัญลักษณ์แทน “ปัญญา” ใช้ “กา” เป็นสัญลักษณ์แทน “คนชั้นต่ำ” ใช้ “ดอกไม้” เป็นสัญลักษณ์แทน “สตรี” ใช้ “นกขมิ้น” เป็นสัญลักษณ์แทน “คนพเนจร” ฯลฯ และใช้เป็นสัญลักษณ์ส่วนบุคคล ซึ่งอาจยากต่อการทำความเข้าใจสำหรับผู้คนที่ขาดประสบการณ์ทางการอ่านและมีความรู้เกี่ยวกับผู้แต่งไม่มากพอ เช่น วิทยากร เชียงกูล ใช้ “ดอกหางนกยูงสีแดงฉาน” เป็นสัญลักษณ์แทน “วิชาความรู้” ใช้ “ความหมาย” เป็นสัญลักษณ์แทน “ปัญญา” ใช้ “กระดาศ” เป็นสัญลักษณ์แทน “ใบปริญาญา” ไว้ในบทกวีนิพนธ์ชื่อ “เพลงเถื่อนแห่งสถาบัน” เป็นต้น แต่ไม่ว่าผู้แต่งจะใช้สัญลักษณ์แบบใดก็ตาม ประเด็นสำคัญที่ผู้อ่านควรพิจารณา คือ การพิจารณาว่าผู้แต่งใช้สัญลักษณ์นั้นแทนสิ่งใด และการใช้สัญลักษณ์นั้นๆ ช่วยสื่อความหมายที่ลึกซึ้งและสื่อความคิดที่กว้างไกลให้แก่ผู้อ่านมากน้อยเพียงไร

7. **แนวคิดแบบสังคมนิยม** คือแนวคิดที่มุ่งสะท้อนปัญหาทางสังคมของส่วนรวมมากกว่าเรื่องราวส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการต่อสู้ของชนชั้นกรรมมาชีพทั้งในด้านเพื่อปากเพื่อท้อง เพื่อสิทธิและเพื่อความเสมอภาค ทั้งนี้เพราะผู้เขียนต้องใช้อกวีนิพนธ์เป็น “สื่อ” ในการตีแผ่สภาพความทุกข์ยากของชนชั้นกรรมมาชีพและเพื่อเรียกร้องความยุติธรรมให้แก่ชนกลุ่มนี้ด้วย (สายทิพย์ นุกุลกิจ, 2543)

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

### 3. แนวคิด ทฤษฎี และองค์ประกอบทางเรขาคณิต

ความพยายามของมนุษย์ในการบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตนั้นมีมายาวนาน นับตั้งแต่สมัยมนุษย์ยังอาศัยอยู่ในถ้ำแล้ว และต่อมาเมื่อสังคมมนุษย์เจริญขึ้นผู้คนจึงได้ค้นหาวิธีในการบันทึกข้อมูลด้วยการใช้วัสดุต่างๆ เช่น บันทึกแผ่นดินเผา (clay tablet) สมัยศตวรรษที่ 3 ก่อนคริสตกาลในดินแดนเมโสโปเตเมีย (Mesopotamia) หรือดินแดนตะวันออกกลางในปัจจุบัน หรือแผ่นขี้ผึ้ง (wax tablet) และแผ่นหนังสือของอาณาจักรโรมัน จนต่อมาเมื่อกระดาษถูกคิดค้นขึ้นในประเทศจีนในช่วงสองศตวรรษก่อนคริสตกาลกระดาษได้รับความนิยมใช้แพร่หลายไปทั่วโลก ตลอดจนกลายเป็นวัสดุหลักในการทำหนังสือในที่สุด

หนังสือเริ่มเป็นที่นิยมในวงกว้างอย่างแท้จริงในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 1 ภายในอาณาจักรโรมันซึ่งได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมต่างๆ ของกรีก แม้ว่าหนังสือในขณะนั้นจะเป็นหนังสือที่คัดลอกด้วยมือ แต่ก็มีจำนวนมากและได้รับความนิยมแพร่หลาย จนมีการตั้งห้องสมุดขึ้นหลายแห่ง

พัฒนาการครั้งใหญ่ของการผลิตหนังสือ เกิดขึ้นในประเทศจีนเมื่อมีการคิดค้นตัวพิมพ์ที่เคลื่อนย้ายได้ หรือตัวเรียง และเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้โยฮันน์ กูเทนเบิร์ก (Johannes Gutenberg) ช่างพิมพ์ชาวเยอรมัน สามารถทำการบุกเบิกการพิมพ์ในทวีปยุโรป การพิมพ์ในช่วงแรกๆ ในทวีปยุโรปนั้น มีการให้ความสำคัญกับการออกแบบหนังสืออย่างมาก ช่วงเวลานั้นแสดงให้เห็นถึงความเอาใจใส่ ความพิถีพิถัน และการทุ่มเทให้กับการออกแบบที่ดี ในปัจจุบัน มีการกำหนดให้หนังสือที่ได้รับการพิมพ์ขึ้นก่อนวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1501 เป็นหนังสือหายาก และมีชื่อเรียกเป็นพิเศษว่า อินคิวนาบูลา (incunabula หรือ incunabulum หรือ incunables)

ในช่วงเวลาต่อมา เมื่อความนิยมในหนังสือขยายตัวกว้างขึ้น ทำให้ความต้องการหนังสือมีมากขึ้น ประกอบกับความก้าวหน้าทางด้านการผลิตทำให้เกิดการแข่งขันและรีบเร่งที่จะนำหนังสือออกสู่สาธารณชน ทำให้ความใส่ใจในการออกแบบหนังสือค่อยๆ ลดลง แม้ว่าในบางช่วงของประวัติศาสตร์ จะมีกลุ่มบุคคลที่ให้ความสำคัญและพยายามรื้อฟื้นมาตรฐานทางการออกแบบหนังสือเป็นระยะๆ แต่นับว่าเป็นความพยายามที่ประปราย ความประณีตในการจัดทำหนังสือไม่ใช่ข้อกำหนดที่หนังสือส่วนใหญ่จะต้องบรรลุให้ได้ เหมือนในช่วงแรกๆ ที่เริ่มมีการพิมพ์หนังสืออีกต่อไป ในปัจจุบัน ผู้พิมพ์จำนวนมากมักจะเห็นว่าารออกแบบหนังสือไม่ใช่เรื่องหลักที่จะต้อง

นำมาพิจารณา ในการผลิตหนังสือที่เป็นที่ต้องการของคนจำนวนมากๆ นั้น การออกแบบแบบจะเป็นสิ่งที่ทำกันก่อนจะขึ้นแท่นพิมพ์ก็ได้ และบ่อยครั้งที่จะมีการว่าจ้างนักออกแบบที่มีฝีมือมารับผิดชอบการออกแบบหนังสือหนึ่งเล่มโดยตรง ยกเว้นในกรณีของการผลิตหนังสือราคาแพงที่พิมพ์ในจำนวนไม่มากนักที่การออกแบบยังได้รับการให้ความสำคัญอยู่ อย่างไรก็ตาม ด้วยสถานการณ์การแข่งขันที่สูงขึ้นในปัจจุบันจากการเพิ่มขึ้นของสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ หรือ อินเทอร์เน็ตซึ่งมีทั้งภาพเคลื่อนไหวและเสียงที่สวยงามดึงดูดใจมากกว่า ทำให้การออกแบบหนังสือกลับมามีความสำคัญอีกครั้ง เพราะในปัจจุบันผู้อ่านที่ซื้อหนังสือไม่ได้คาดหวังเพียงจะได้รับทราบเนื้อหาของหนังสือเท่านั้น แต่ยังคาดหวังที่จะได้ความสวยงามดึงดูดใจอีกด้วย (อารยะ ศรีกัลยาณบุตร, 2550)

### การจำแนกประเภทหนังสือ

การออกแบบหนังสือ นอกจากจะเป็นการทำหน้าที่สื่อสารข้อมูลจากผู้เขียนสู่ผู้อ่านแล้ว ยังต้องทำหน้าที่ในการสื่อสารบุคลิกลักษณะของข้อมูลนั้นให้ออกมาเป็นรูปธรรม โดยการเลือก หรือ สร้างภาพ ตัวอักษร และองค์ประกอบทางการออกแบบอื่นๆ แล้วนำมาจัดวางอย่างเหมาะสม หนังสือแต่ละประเภทที่มีลักษณะของข้อมูลที่แตกต่างกัน ก็ย่อมมีบุคลิกลักษณะที่แตกต่างกันด้วยการทราบว่าหนังสือที่จะทำการออกแบบเป็นหนังสือประเภทใด จะช่วยให้เข้าใจบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมสำหรับข้อมูลเนื้อหา ทำให้สามารถเลือกใช้องค์ประกอบ และหลักการในการออกแบบที่เหมาะสมกับหนังสือนั้นๆ ได้ดีขึ้น

โดยทั่วไปแล้ว หนังสือจะมีการแบ่งตามลักษณะเนื้อหาออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. **ฟิクション (fiction)** เป็นหนังสือที่แต่งขึ้นโดยมีเนื้อหาที่เน้นให้เกิดความสนุกเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านเป็นหลัก อาจจะเป็นเนื้อหาที่มีพื้นฐานมาจากความเป็นจริง หรือเป็นเนื้อหาที่นึกฝันขึ้นจากจินตนาการของผู้เขียนล้วนๆ ก็ได้ หนังสือประเภทนี้ ได้แก่ นวนิยาย เรื่องสั้น หรือโคลงกลอนต่างๆ
2. **นอน-ฟิクション (non-fiction)** เป็นหนังสือที่แต่งขึ้นโดยมีเนื้อหาที่เน้นให้เกิดความรู้ความเข้าใจในศาสตร์หรือในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแก่ผู้อ่านเป็นหลัก โดยจะต้องเป็นเนื้อหาที่มีพื้นฐานมาจากความเป็นจริงหรือเป็นเนื้อหาที่เกิดจากการค้นคว้าวิจัยและวิเคราะห์ของผู้เขียน หนังสือประเภทนี้ ได้แก่ ตำรา วิจัย ประวัติ หรือสารคดีต่างๆ

การแยกประเภทหนังสือตามลักษณะเนื้อหาในอีกแนวทางหนึ่ง จะแบ่งหนังสือออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. **ตำรา หรือหนังสือเรียน (textbook)** เป็นหนังสือที่แต่งขึ้นโดยมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับศาสตร์ด้านใดด้านหนึ่ง เช่น วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ศิลปะ ฯลฯ เพื่อใช้สำหรับการเรียน การสอนศาสตร์นั้นๆ ในระดับชั้นต่างๆ มีผู้อ่านที่เฉพาะเจาะจง คือ นักเรียน นิสิต นักศึกษา และ นักวิชาการ

2. **หนังสือจำหน่ายทั่วไป (trade book)** เป็นหนังสือที่แต่งขึ้นโดยมีเนื้อหาเป็นนวนิยาย หรือไม่ใช่นวนิยายก็ได้ แต่ไม่ได้มุ่งเน้นไปเพื่อใช้ในการประกอบการเรียน การสอน มีผู้อ่านไม่เฉพาะเจาะจงเหมือนประเภทแรก

หนังสือจำหน่ายทั่วไปครอบคลุมไปถึงหนังสือประเภท “ทำได้ด้วยตัวเอง” (self-help book) ด้วย

นอกจากนี้ อารยะ ศรีกัลยาณบุตร (2550 : 162) กล่าวถึงการพิจารณาแบ่งประเภทของ หนังสือจากวิธีการเขียนเนื้อหาไว้เป็น 3 ประเภทดังนี้

1. **หนังสือร้อยแก้ว (prose)** เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาที่เขียนขึ้นในรูปแบบความเรียงที่ไม่มี การบังคับชั้นทลัษณ์ คือ ไม่ได้ใช้แบบแผนในเชิงโคลงกลอนใดๆ

2. **หนังสือร้อยกรอง (poetry, verse)** เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาที่เขียนขึ้นในรูปแบบที่เขียน ขึ้นในรูปแบบที่เป็นไปตามการบังคับชั้นทลัษณ์ คือ ใช้แบบแผนต่างๆ เช่น โคลง กลอน กาพย์ ร่าย ลิลิต เสภา ฯลฯ

3. **หนังสือการ์ตูน (comic)** เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาที่เขียนขึ้นในรูปแบบภาพวาดหรือ บางครั้งก็เป็นภาพถ่ายในการถ่ายทอดเนื้อหา

### ส่วนประกอบของหนังสือ

อารยะ ศรีกัลยาณบุตร (2550 : 163) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหนังสือไว้ว่า เนื่องจาก มีเนื้อหาที่แตกต่างกัน การกำหนดหน้าต่างๆ ของหนังสือที่จำเป็นในการนำเสนอเนื้อหาจึงแตกต่างกันไปด้วย หนังสือที่มีเนื้อหาจัดเป็นพิกชันนั้นจะมีหน้าที่เป็นส่วนประกอบอยู่ไม่มากประเภท เท่ากับหนังสือนวน-พิกชัน หากจะมองในภาพกว้างจะพบว่าในหนังสือหนึ่งเล่มนั้น จะแบ่งเนื้อหา ออกได้เป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ คือ ส่วนหน้าหรือส่วนต้น (font matter หรือ preliminaries) ส่วนหลัก (text) และ ส่วนท้าย (back matter)

สำหรับหน้าต่างๆ ในแต่ละส่วนซึ่งรวมกันเป็นส่วนประกอบสำคัญของหนังสือ มี รายละเอียดแยกตามส่วน ดังนี้

## ส่วนต้น

### 1. ปกหน้า (front cover)

ปกหน้าเป็นส่วนหน้าสุดของหนังสือ เป็นรูปลักษณะภายนอกที่ห่อหุ้มเนื้อหาภายในส่วนต่างๆ ที่จะต้องได้รับการออกแบบและจัดวางองค์ประกอบในปกหน้าของหนังสือ ได้แก่

1.1 ชื่อหนังสือหรือชื่อเรื่อง (title) เป็นส่วนประกอบที่เป็นตัวอักษรที่สำคัญที่สุด โดยทำหน้าที่ระบุชื่อเรื่องให้ผู้อ่านทราบ

1.2 ชื่อผู้แต่งหรือชื่อผู้แปล เป็นส่วนประกอบที่เป็นตัวอักษรที่ทำหน้าที่ระบุชื่อผู้แต่งหรือแปลหนังสือ ส่วนประกอบนี้มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าชื่อหนังสือหรือชื่อเรื่อง โดยเฉพาะกรณีชื่อผู้แต่งหรือผู้แปลหนังสือเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงและมีผู้ติดตามผลงานเป็นประจำ

1.3 ภาพประกอบปกหน้า เป็นส่วนประกอบที่เป็นภาพที่สำคัญที่สุด อย่างไรก็ตาม หนังสือบางเล่มอาจจะเลือกที่จะไม่ใช้ภาพประกอบก็ได้

1.4 ข้อความประกอบปกหน้า ซึ่งอาจจะมีในหนังสือบางเล่ม เป็นข้อความที่ให้รายละเอียดที่สำคัญเพิ่มเติม เช่น เป็นหนังสือในชุดที่มีหลายเล่ม หรือเป็นหนังสือที่ได้รับรางวัล เป็นต้น

1.5 ตราสัญลักษณ์ของสำนักพิมพ์ ซึ่งอาจจะมีอยู่ที่ปกหน้าหรือในส่วนอื่นๆ เช่น สันหนังสือก็ได้

นอกจากนี้หนังสือบางเล่มโดยเฉพาะหนังสือที่มีขนาดใหญ่และหนา อาจมีใบหุ้มปกซึ่งเป็นกระดาษหรือวัสดุอื่นที่หนาหรือแข็งแรงเพื่อปกป้องปกหน้าเป็นการเพิ่มเติมได้

ปกหนังสือถือเป็นหน้าที่มีความจำเป็นสำหรับหนังสือประเภทฟิสิกส์ และนอน-ฟิสิกส์

### 2. หน้าชื่อเรื่อง (title page)

หน้าชื่อเรื่องเป็นหน้าในหน้าแรก ส่วนต่างๆ ที่จะต้องได้รับการออกแบบและจัดวางองค์ประกอบในหน้าชื่อเรื่อง ได้แก่

2.1 ชื่อหนังสือหรือชื่อเรื่อง

2.2 ชื่อผู้แต่งหรือชื่อผู้แปล

หน้าชื่อเรื่องเป็นหน้าที่มีความจำเป็นทั้งหนังสือประเภทฟิสิกส์และนอน-ฟิสิกส์

### 3. หน้าที่ลิขสิทธิ์ (copyright notice and catalogue number)

หน้าที่ลิขสิทธิ์เป็นหน้าที่มีรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับหนังสือ ได้แก่ ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ จำนวนครั้งที่จัดพิมพ์ จำนวนหน้า ข้อมูลเกี่ยวกับรายการห้องสมุด (ถ้ามี) และที่สำคัญจะต้องระบุว่าลิขสิทธิ์ในหนังสือนี้เป็นของผู้ใด หน้าที่นี้จะอยู่ที่หน้าในของหนังสือ

### 4. หน้าที่อุทิศ (dedication หรือ book dedication)

หน้าที่อุทิศเป็นหน้าที่อาจเรียกได้ว่าเป็นพื้นที่ส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งผู้เขียนจะใช้ในการอุทิศหนังสือเล่มนี้ให้แก่ผู้ใดผู้หนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นผู้มีบุญคุณในด้านต่างๆ หรือผู้ที่เป็นแรงบันดาลใจ หรือผู้ที่เป็นกำลังใจในการจัดทำหนังสือให้แก่ผู้เขียน

หนังสือทั้งประเภทฟิกชัน และนอนฟิกชันไม่จำเป็นต้องมีคำอุทิศ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความปรารถนาของผู้เขียน

### 5. คำนิยม (forward)

คำนิยม เป็นหน้าที่ผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์ขอให้ผู้อื่นซึ่งมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในด้านที่เกี่ยวข้องกับหนังสือนั้นเขียนขึ้นเพื่อแนะนำหนังสือหรือแนะนำผู้เขียน หนังสือบางเล่มอาจจะไม่มีส่วนประกอบนี้ หรือบางเล่มอาจจะมีส่วนประกอบนี้โดยไม่มีหน้าคำนำก็ได้

หนังสือทั้งประเภทฟิกชัน และนอนฟิกชันไม่จำเป็นต้องมีคำนิยม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความปรารถนาของผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์

### 6. หน้าคำนำ (preface)

หน้าคำนำ เป็นหน้าที่ให้ข้อมูลเบื้องต้นและคำแนะนำหนังสือโดยผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์ อาจกล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการเขียน ที่มาของเนื้อเรื่อง หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดจากหนังสือเล่มนี้

หน้าคำนำ ถือเป็นหน้าที่มีความจำเป็นสำหรับหนังสือประเภทนอน-ฟิกชัน ส่วนหนังสือประเภทฟิกชันอาจจะมีหน้านี้หรือไม่ก็ได้

### 7. หน้าที่กิตติกรรมประกาศ (acknowledgments หรือ acknowledgment)

หน้าที่กิตติกรรมประกาศ เป็นหน้าที่ผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์จะใช้ในการแสดงความขอบคุณต่อผู้ที่มีส่วนในการจัดทำหนังสือ หรือเป็นผู้อื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งได้ให้การสนับสนุนด้านต่างๆ

หนังสือทั้งประเภทฟิกชัน และนอนฟิกชัน จะมีหน้าที่กิตติกรรมประกาศหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความปรารถนาของผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์



## 8. หน้าสารบัญ (table of contents)

หน้าสารบัญเป็นหน้าที่บ่งบอกถึงเนื้อหาที่อยู่ในหนังสือว่า เรื่องใด บทใด หรือตอนใดอยู่ที่หน้าไหน

หน้าสารบัญเป็นหน้าที่มีความจำเป็นต้องมีทั้งหนังสือประเภทฟิสิกส์และนอน-ฟิสิกส์ โดยเฉพาะหนังสือประเภทฟิสิกส์ที่เป็นหนังสือรวมเรื่องสั้นและหนังสือประเภทนอน-ฟิสิกส์ที่เป็นหนังสือวิชาการ

## 9. สารบัญภาพ หรือลำดับภาพประกอบ (list of illustration)

หน้าลำดับภาพประกอบเป็นหน้าที่บ่งบอกถึงภาพประกอบที่อยู่ในหนังสือว่าเป็นภาพอะไร และอยู่ที่หน้าไหน นอกจากนี้ในหนังสือบางเล่มอาจจะมีสารบัญตารางซึ่งระบุว่าตารางเรื่องอะไรอยู่ในหน้าใดด้วย

หนังสือประเภทฟิสิกส์ไม่จำเป็นต้องมีหน้าลำดับภาพประกอบ ส่วนหนังสือนอน-ฟิสิกส์ที่เป็นหนังสือวิชาการมักจะต้องมีหน้านี้

## 10. บทนำ (introduction)

บทนำเป็นบทที่หนึ่งของหนังสือ มักเป็นการเกริ่นหรือให้ข้อมูลที่เป็นภูมิหลังของเนื้อเรื่อง บทนำมักจะมีขนาดสั้นๆ

บทนำเป็นส่วนที่มีความจำเป็นสำหรับทั้งหนังสือประเภทฟิสิกส์ และหนังสือนอน-ฟิสิกส์ อย่างไรก็ตามในหนังสือบางเล่ม ผู้เขียนอาจจะเลือกที่จะไม่มีบทนำ โดยเริ่มเป็นบทที่ 1 เลยก็ได้

## ส่วนหลัก

### 1.1 ชื่อบท (chapter opening หรือ chapter head)

หน้าชื่อบทหรือหน้านำบท เป็นหน้าที่แบ่งเนื้อหาในหนังสือออกเป็นส่วนๆ โดยระบุว่าเนื้อหาที่อยู่ในหน้าต่อๆ มาเป็นเนื้อหาของบทใด นอกจากหมายเลขบทแล้วหน้าชื่อบทยังอาจจะมีข้อความที่เป็นชื่อบทด้วย นอกจากนี้ยังอาจจะมีการเพิ่มเติมข้อความที่ชวนให้ติดตาม หรือภาพเพื่อให้อ่านน่าสนใจ

หน้าชื่อบทเป็นหน้าที่มีความจำเป็นทั้งหนังสือประเภทฟิสิกส์ และหนังสือนอน-ฟิสิกส์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับหนังสือประเภทนอน-ฟิสิกส์ที่เป็นหนังสือวิชาการ

### 1.2 หน้าเนื้อเรื่อง (text)

หน้าเนื้อเรื่องเป็นหน้าที่เรียบเรียงนำเสนอเนื้อหาของหนังสือ หน้าเนื้อเรื่องเป็นส่วนที่มีเนื้อหามากที่สุด โดยทั่วไปแล้วจะมีการแบ่งหน้าเนื้อเรื่องออกเป็นบทตามลำดับ จำนวนบทมากน้อยตามแต่ผู้เขียนต้องการจะนำเสนอ ส่วนหน้าเนื้อเรื่องนี้มีส่วนประกอบย่อย ดังนี้

12.1 เนื้อหา (body) เป็นส่วนประกอบที่เป็นตัวพิมพ์ซึ่งเป็นส่วนประกอบหลัก และมีปริมาณมากที่สุดของหนังสือ

12.2 พาดหัวรอง (subhead) เป็นส่วนประกอบที่เป็นตัวพิมพ์ซึ่งทำหน้าที่แบ่งเนื้อหาในบทออกเป็นส่วนย่อยๆ และระบุให้ทราบว่าเนื้อหาที่จะอ่านต่อไปนี้เกี่ยวกับเรื่องใด

12.3 เฮดเดอร์ หรือฟุตเตอร์ (header or running head/footer) เป็นตัวอักษรหรือตัวพิมพ์ที่เป็นชื่อหนังสือหรือชื่อบทที่วางไว้ที่ส่วนบนหรือส่วนล่างของทุกๆ หน้า

12.4 เลขหน้า (page number) เป็นหมายเลขที่กำกับและระบุหน้าหนังสือ มักมีอยู่ในทุกหน้า โดยอาจแบ่งลักษณะการใช้ เช่น ส่วนต้นใช้เลขโรมัน ส่วนหลักใช้เลขอารบิก เป็นต้น

12.5 เชิงอรรถ (footnote) เป็นข้อความระบุที่มาหรือการอ้างอิงของข้อมูลในเนื้อเรื่องว่าคัดลอกมาจากที่ใด

12.6 ชื่อผู้แต่งบท (byline/credit line/writer's credit) เป็นตัวอักษรระบุชื่อผู้แต่งในแต่ละบท ในกรณีที่หนังสือนั้นมีผู้แต่งหลายคน มักใช้ชื่อตามคำว่า “โดย” (by)

12.7 ส่วนประกอบที่เป็นภาพหรือองค์ประกอบอื่นๆ ที่ไม่ใช่ตัวอักษร

12.8 คำบรรยายภาพ (caption)

หน้าเนื้อเรื่องเป็นหน้าหลักของหนังสือทั้งประเภทฟิกชันและนอน-ฟิกชันและเป็นส่วนประกอบที่มีจำนวนหลายหน้าที่สูงกว่าส่วนประกอบอื่น พื้นที่ส่วนใหญ่ของหนังสือจะเป็นหน้าเนื้อเรื่องเสมอ สำหรับส่วนประกอบย่อยในเนื้อเรื่องของหนังสือทั้งประเภทฟิกชันและนอน-ฟิกชันจะเหมือนกัน ยกเว้นเชิงอรรถซึ่งมักจะมีเฉพาะในหนังสือนอน-ฟิกชันที่เป็นหนังสือวิชาการ

## ส่วนท้าย

### 1.3 หน้าภาคผนวก (appendix)

หน้าภาคผนวกเป็นหน้าที่เป็นเนื้อหาต่างๆ ในส่วนหรือในเรื่องที่ไม่ใช่เนื้อเรื่องโดยตรง แต่ผู้เขียนเห็นว่าจะเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน

หนังสือทั้งประเภทฟิกชันและนอน-ฟิกชัน ไม่จำเป็นต้องมีหน้าภาคผนวกแต่ส่วนใหญ่แล้ว หนังสือนอน-ฟิกชันที่เป็นหนังสือวิชาการมักจะต้องมีหน้านี้

### 1.4 หน้าบรรณานุกรม (bibliography)

หน้าบรรณานุกรมเป็นหน้าที่บ่งบอกถึงที่มาต่างๆ ของข้อมูลที่ใช้ในการอ้างอิงในการเขียนหนังสือ แหล่งข้อมูลนี้อาจจะเป็นจากหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์หรือการสัมภาษณ์บุคคลก็ได้

หนังสือทั้งประเภทฟิสิกส์และนอน-ฟิสิกส์ไม่จำเป็นต้องมีหน้าบรรณานุกรม แต่ถ้าเป็นหนังสือประเภทนอน-ฟิสิกส์ที่เป็นหนังสือวิชาการจะต้องมีหน้านี้

### 1.5 หน้าอภิธานศัพท์ (glossary)

หน้าอภิธานศัพท์เป็นหน้าที่รวบรวมคำศัพท์ที่มีปรากฏอยู่ในหนังสือ เพื่ออธิบายความหมายของศัพท์ที่ให้อ่านเข้าใจ ศัพท์เหล่านี้อาจจะเป็นศัพท์เฉพาะในสาขาวิชาหรือศัพท์ที่มีความหมายได้หลายอย่าง แต่ผู้เขียนต้องการจะใช้ความหมายอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น

หนังสือทั้งประเภทฟิสิกส์และนอน-ฟิสิกส์ไม่จำเป็นต้องมีหน้าอภิธานศัพท์ ส่วนใหญ่แล้วอภิธานศัพท์มักจะมีเฉพาะในหนังสือนอน-ฟิสิกส์ประเภทหนังสือวิชาการ อย่างไรก็ตามในบางครั้งหนังสือฟิสิกส์บางประเภท เช่น นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ หรือนวนิยายวิทยาศาสตร์ อาจจะมีศัพท์ที่เลิกใช้ไปแล้วหรือไม่นิยมใช้ หรือศัพท์ที่แต่งขึ้นมาเอง ผู้เขียนอาจจะกำหนดให้มีหน้าที่ให้ความหมายแก่คำศัพท์เฉพาะเหล่านี้ไว้ด้วยก็ได้

### 1.6 หน้าดรรชนี (index)

หน้าดรรชนีเป็นหน้าที่ระบุชื่อต่างๆ และบอกเลขหน้าในเรื่องที่มีชื่อเหล่านั้นปรากฏอยู่ ชื่อที่ว่านี้อาจจะเป็นชื่อคน ชื่อสถานที่ ชื่อสารเคมี ฯลฯ ส่วนใหญ่มักจะอยู่ในส่วนท้ายของหนังสือ บางครั้งเรียกว่า บีโอบี (back-of-book index)

หนังสือประเภทฟิสิกส์ไม่จำเป็นต้องมีหน้าดรรชนี ส่วนหนังสือประเภทนอน-ฟิสิกส์ที่เป็นหนังสือวิชาการจะต้องมีหน้านี้

### 1.7 เชิงอรรถท้ายเล่ม (endnote)

เชิงอรรถท้ายเล่ม เป็นรูปแบบหนึ่งของเชิงอรรถ คือ เป็นข้อความระบุที่มาหรือการอ้างอิงข้อมูลในเรื่องว่าคัดลอกมาจากที่ใด แต่ต่างกันว่าเชิงอรรถท้ายเล่มเป็นการรวบรวมเชิงอรรถทั้งหมดมาไว้ที่ท้ายเล่ม บางครั้งก็อาจจะเลือกทำเป็นเชิงอรรถท้ายบทก็ได้

หนังสือประเภทฟิสิกส์ไม่จำเป็นต้องมีเชิงอรรถท้ายเล่ม ยกเว้นแต่ว่าได้มีการคัดลอกข้อความมาจากผู้อื่น ส่วนมากเชิงอรรถท้ายเล่มมักจะมีเฉพาะหนังสือประเภทนอน-ฟิสิกส์ที่เป็นหนังสือวิชาการ

### 1.8 พิมพ์นิเทศ (colophon)

พิมพ์นิเทศเป็นหน้าที่ระบุข้อมูลสั้นๆ เกี่ยวกับการออกแบบ รวมทั้งการพิมพ์หรือขั้นตอนต่างๆ ในการผลิตหนังสือ

หนังสือทั้งประเภทฟิสิกส์และนอนฟิสิกส์ไม่จำเป็นต้องมีพิมพ์นิเทศทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความปรารถนาของสำนักพิมพ์

## 1.9 ปกหลัง (back cover)

ปกหลังเป็นหน้าที่อาจเว้นว่างไว้หรือใส่ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียนหนังสือ เช่นประวัติหรือผลงานในอดีต หรืออาจจะเป็นหน้าที่ยกเอาคำวิจารณ์ที่เป็นคำชมเชยหนังสือมาใส่ไว้

หนังสือทั้งประเภทฟิสิกส์และนอนฟิสิกส์จำเป็นต้องมีปกหลัง แต่อาจจะนำมาใช้งานในลักษณะที่แตกต่างกัน (อารยะ ศรีกัลยาณบุตร, 2550)

ปาพจน์ หนูนกัถี (2553 : 297) กล่าวถึงส่วนประกอบต่างๆ ของหนังสือว่ามีดังนี้ ปกหน้า หน้าลิขสิทธิ์ หน้าอุทิศ คำนิยม หน้าคำนำ หน้ากิตติกรรมประกาศ หน้าสารบัญ สารบัญภาพ หน้าชื่อบท หน้าเนื้อเรื่อง หน้าผนวก หน้าบรรณานุกรม หน้าอภิธานศัพท์ หน้าดรรชนีเชิงอรรถท้ายเล่ม พิมพ์เทศน์ และปกหลัง

## การออกแบบหนังสือ (Book Design)

อารยะ ศรีกัลยาณบุตร (2550 : 172) ได้กล่าวถึงการออกแบบหนังสือไว้ว่า ก่อนจะทำกรออกแบบหนังสือนั้น นอกจากจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนการเตรียมการก่อนการออกแบบแล้ว ยังมีเรื่องที่ต้องกำหนดและวางแผนเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบเพิ่มเติมดังนี้

### 1. ศึกษาและทำความเข้าใจหนังสือ

ก่อนที่จะทำการออกแบบได้ นักออกแบบต้องพยายามหาข้อมูลจากผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์ถึงวัตถุประสงค์ในการเขียนหรือจัดทำหนังสือ และต้องทราบถึงลักษณะของผู้อ่านที่เป็นกลุ่มเป้าหมายว่าเจตนาจะมุ่งที่ใครเป็นหลัก และคนกลุ่มนี้มีพฤติกรรมและความชอบอย่างไร

นอกจากนี้ยังต้องทราบให้ชัดเจนว่า ผู้เขียนมีความคิดหลักหรือแนวคิดซึ่งเป็นเบื้องหลังหรือที่มาของหนังสืออย่างไร รวมทั้งต้องทราบว่าหนังสือนี้จัดว่าเป็นหนังสือประเภทใด และควรมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมแบบไหน

### 2. กำหนดขนาดและรูปแบบของหนังสือ

เมื่อเปรียบเทียบกับหนังสือพิมพ์และนิตยสารแล้ว หนังสือสามารถจัดทำได้หลายขนาดและหลายรูปแบบมากกว่า ซึ่งในการเลือกขนาดและรูปทรงที่เหมาะสมนี้จะต้องดูจากขนาดที่ตัดกระดาษได้โดยเหลือเศษน้อยที่สุดเพื่อเป็นการประหยัดกระดาษ ซึ่งก็คือการลดต้นทุนในการผลิต นอกจากนี้ในกรณีที่เป็นหนังสือที่ระลึกราคาแพงและต้องการรูปทรงที่แปลกแตกต่างไปจากปกติ

### 3. รูปแบบของปกหน้า

เนื่องจากความหลากหลายในรูปแบบที่เป็นไปได้ในการออกแบบปกหน้าของหนังสือ นักออกแบบจึงควรจะได้มีการตกลงร่วมกันกับผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์ เรื่องรูปแบบของปกหน้าเสียก่อนในประเด็นต่อไปนี้

- 3.1 กระดาษที่ใช้ในการพิมพ์ปกหน้า
- 3.2 ควรจะมีหน้าหุ้มปกหรือไม่
- 3.3 หน้าปกจะพิมพ์ด้วยระบบการพิมพ์ใด

### 4. รูปแบบของหน้าใน

รูปแบบของหน้าในของหนังสือนั้นมีลักษณะเช่นไร ก็ย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะของสิ่งที่จะเป็นองค์ประกอบของเนื้อหา ได้แก่ เนื้อหาที่เป็นตัวพิมพ์และภาพประกอบต่างๆ ว่ามีมากน้อยและต้องการคุณภาพในระดับใด

### 5. แบบและขนาดตัวอักษร

ปกติแล้วตัวอักษรที่ใช้ในหนังสือเล่มหนึ่งจะไม่มี ความหลากหลายมากนักอาจจะมี ความแตกต่างกันระหว่างตัวที่เป็นหัวเรื่องหรือพาดหัว กับตัวที่เป็นเนื้อเรื่องเท่านั้น

### 6. แบบและจำนวนภาพประกอบ

### 7. การกำหนดขั้นตอนหลังการพิมพ์

พงษ์ศักดิ์ ไชยทิพย์ (2544) ได้กล่าวถึงการออกแบบปกหนังสือไว้ว่า ปกหนังสือเป็นส่วนที่ ห่อหุ้มส่วนที่เป็นเนื้อหา และแสดงให้เห็นว่าเนื้อหาในเล่มกล่าวถึงเรื่องอะไร รายละเอียดบน แผ่นปกจะประกอบด้วยชื่อเรื่องหรือชื่อหนังสือ ชื่อผู้ประพันธ์หรือชื่อผู้แปล และรูปภาพประกอบ ทั้งสามส่วนมีความสำคัญเท่ากัน ผู้ออกแบบจะต้องจัดวางองค์ประกอบต่างๆ ให้เหมาะสม สวยงามตามคุณลักษณะของการจัดวางองค์ประกอบ และคำนึงถึงลักษณะของหนังสือ ลักษณะ ของผู้บริโภค อาจมีหลักที่ต้องพิจารณาก่อนการดำเนินงานดังนี้

### 1. พิจารณาถึงประเภทหนังสือ

หนังสือแต่ละประเภทมีลักษณะเฉพาะตัว และรูปแบบแตกต่างกันอย่างมาก วัตถุประสงค์ ในการสร้างหนังสือก็ไม่เหมือนกัน เช่น หนังสือที่เป็นตำราอ้างอิง หนังสือวิชาการ แบบเรียน หนังสือโอกาสพิเศษ หนังสืออ่านเสริม นวนิยาย นิทานสำหรับเด็ก หนังสือภาพ หนังสือบันเทิง หนังสือกีฬา ฯลฯ การออกแบบหนังสือวิชาการหรือแบบเรียน มีลักษณะแบบเป็นทางการ รูปแบบ ตัวอักษรแบบเรียบๆ กำหนดภาพอยู่ในกรอบ หรือมีเฉพาะตัวอักษร ข้อความ หรือผู้แต่งเท่านั้น การออกแบบหนังสือบันเทิงเริงรมย์ กีฬา นวนิยาย หรือสารคดี จะมีรูปแบบอิสระ มีการออกแบบ ชื่อหนังสือที่แปลกตาออกไป การออกแบบจัดภาพประกอบปกก็เน้นความสวยงามมากกว่าการ

ถ่ายทอดเนื้อหา เน้นสีสันที่สดใส สะดุดตา การจัดวางรูปแบบแตกต่างกันไปตามลักษณะของหนังสือ การออกแบบหนังสือสำหรับเด็ก เน้นที่รูปภาพประกอบบนปกที่มีความสวยงามเป็นหลัก ตัวอักษรเป็นแบบเรียบง่าย ดูสบายตา ไม่นิยมการจัดระเบียบและการกำหนดกรอบ ใช้สีสันสดเข้ม ดูฉลาด รูปภาพคมชัดแสดงสาระของเรื่องราว

## 2. พิจารณาถึงบุคลิกของหนังสือ

บุคลิกของหนังสือจะมีความแตกต่างกันตามประเภทของสาระเนื้อหา และเทคนิคการออกแบบ ในปัจจุบันการแข่งขันในเรื่องของหนังสือมีสูงมาก มีหนังสือที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกันเกิดขึ้นมากมาย นักออกแบบจะต้องออกแบบหนังสือให้น่าสวยงาม มีความโดดเด่น แปลกตา มากกว่าคู่แข่ง

## 3. พิจารณาถึงแนวทางสร้างสรรค์รูปแบบ

ควรยึดหลักการออกแบบ 3 ประการ คือ การจัดองค์ประกอบศิลป์ การออกแบบรูปภาพ และการกำหนดแบบตัวอักษรของหนังสือ ทั้งนี้หลักการทั้งหมดต้องให้สอดคล้องและเหมาะสมกับประเภทของหนังสือ และต้องสร้างรูปแบบแปลกใหม่ให้เกิดขึ้นเป็นบุคลิกเฉพาะตัวของหนังสือนั้นด้วย

## 4. พิจารณาถึงวิธีการผลิต

การผลิตปัจจุบันค่อนข้างมีความสะดวก สามารถตอบสนองความต้องการของการผลิตงานพิมพ์ได้เป็นอย่างดี การออกแบบปกหนังสือที่ดีต้องไม่สร้างความยุ่งยากซับซ้อนในการพิมพ์และการผลิต เพราะถ้ามีหลายคำสั่ง ใช้วิธีการหลายอย่าง บางครั้งจะทำให้การผลิตมีโอกาสผิดพลาดได้

## 5. พิจารณาถึงวัสดุที่ใช้ทำปก

ปกหนังสือมีหลายชนิด เช่น ปกแข็ง ปกอ่อน ปกกระดาษหุ้มด้วยเรซินหรือผ้าไหม การกำหนดวัสดุกับการออกแบบต้องสอดคล้องกัน เช่น ปกพิมพ์ออฟเซต 4 สี ควรเลือกใช้กระดาษเนื้อแน่น ละเอียด เช่น กระดาษอาร์ต กระดาษนิวเอช ภาพจะได้มีความคมชัดสีสดใสสวยงาม ถ้าต้องการพิมพ์ปั้มนูน ควรกำหนดให้กระดาษมีความยืดหยุ่นสูง เพื่อให้การปั้มนูนมีความคมชัด นอกจากเนื้อกระดาษแล้วก็ควรพิจารณาถึงขนาดกระดาษ และความหนาด้วย

## ภาพประกอบ (Illustration)

ผดุง พรหมมูล (2547 : 46) กล่าวถึงการแบ่งภาพประกอบในงานสิ่งพิมพ์ตามประเภทการสร้างสรรคไว้ ดังนี้

### ภาพประกอบสองมิติ

ภาพประกอบสองมิติ คือการสร้างภาพประกอบแบบพื้นฐานที่ทำสืบทอดกันมาแต่อดีต นั่นคือ การเขียนภาพแบบวาดเส้นหรือระบายสีบนพื้นระนาบ แสดงความกว้างและยาวแบบสองมิติ ผู้สร้างสรรคต้องใช้ทักษะการวาดภาพเพื่อถ่ายทอดจินตนาการและเรื่องราวออกมาให้ผู้อื่นรับรู้ได้ ภาพประกอบสองมิตินี้มีหลายลักษณะตามวิธีการสร้างสรรค ดังนี้

#### 1. ภาพประกอบลายเส้น (drawing illustration)

ภาพลายเส้นเป็นรูปแบบพื้นฐานของการเขียนภาพประกอบ กล่าวคือ เมื่อมนุษย์รู้จักถ่ายทอดความคิดจินตนาการออกมาเป็นเรื่องราวด้วยการขีดเขียน ก็เริ่มด้วยการขีดเขียนเป็นภาพลายเส้นเพราะเป็นวิธีการที่ไม่ซับซ้อน สามารถหาวัสดุรอบตัวมาเขียนได้ เช่น แท่งถ่าน ดินสอ สีชอล์ก ปากกา เป็นต้น

#### 2. ภาพประกอบระบายสี (painting illustration)

ภาพประกอบที่ใช้เทคนิคระบายสีช่วยเพิ่มคุณค่าความงาม และการถ่ายทอดจินตนาการอารมณ์ ซึ่งใกล้เคียงกับความต้องการของผู้เขียนภาพ ภาพระบายสีทั่วไปนิยมวาดลงบนกระดาษวาดเขียนและลงสีตามความพึงพอใจของผู้วาด สีที่ใช้ได้แก่ สีน้ำ สีโปสเตอร์ สีน้ำมัน สีอะคริลิก สีดินสอ สีเทียน สีหมึก หรือสีชนิดอื่นๆ ที่สามารถนำมาระบายเป็นภาพสื่อความหมายได้ตามความต้องการ

#### 3. ภาพประกอบจากแม่พิมพ์ (print-making illustration)

นอกเหนือจากวิธีการสร้างภาพประกอบด้วยเทคนิคการวาดเส้นและระบายสีแล้ว การนำเทคนิคการพิมพ์มาประยุกต์ใช้ในงานภาพประกอบก็เป็นที่ยอมรับกันมาตั้งแต่ในสมัยโบราณ

#### 4. ภาพประกอบจากแอร์บรัช (airbrush illustration)

แอร์บรัชเป็นเครื่องพ่นสีที่ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อสร้างสรรคผลงานศิลปะ งานตกแต่ง และงานออกแบบ เทคนิคแอร์บรัชจะช่วยให้ภาพมีความกลมกลืนของค่าน้ำหนักแสงเงา ทั้งนี้เกิดจากการบีบลมให้หมึกพ่นเป็นละอองฝอยด้วยปากกาพ่น ทำให้สร้างภาพนามธรรมตามแบบสมัยใหม่ก็ได้

#### 5. ภาพประกอบจากภาพถ่าย (photo illustration)

ภาพประกอบจากภาพถ่ายจะแสดงเรื่องราวใกล้เคียงความเป็นจริง ทั้งสี แสง เงา นิยมใช้ภาพถ่ายประกอบในงานเขียนเชิงวิชาการที่ต้องการการแสดงผลข้อมูล รายละเอียดที่ถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริง เช่นงานด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์

## 6. ภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์ (computer graphic illustration)

ผู้ออกแบบสามารถถ่ายทอดจินตนาการเป็นเรื่องราวและสีสันได้ตามต้องการ ที่สำคัญคือกระบวนการสร้างภาพจะรวดเร็วกว่าวิธีอื่น จึงเป็นที่นิยมใช้ในปัจจุบัน

### ภาพประกอบสามมิติ

ภาพประกอบสามมิติเป็นการนำเอาวัสดุจริงมาสร้างสรรค์ภาพ เพื่อให้เกิดมิติความตื้นลึก และให้เกิดการรับรู้จากพื้นผิว สีสันและความแตกต่างของวัสดุ ช่วยให้เกิดความน่าสนใจและกระตุ้นให้ผู้เห็นภาพเกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น ภาพประกอบสามมิติมีเทคนิคการสร้างสรรคดังนี้

## 7. ภาพประกอบแบบปะติด (collage illustration)

วิธีปะติดคือการสร้างสรรค์ภาพโดยใช้วัสดุชนิดต่างๆ เช่น กระดาษ ผ้า วัสดุจากธรรมชาติ มาปะติดบนวัสดุพื้นระนาบ เช่น กระดาษหรือไม้

## 8. ภาพประกอบด้วยวิธีการปั้น (modeling illustration)

ภาพประกอบลักษณะนี้ประยุกต์เอางานประติมากรรมมาเป็นแนวทางสร้างสรรค์ เพราะจะทำให้เกิดรูปแบบใหม่ที่มีรูปร่าง รูปทรง มีปริมาตร มีความตื้นลึก ก่อให้เกิดแสงเงา ตามที่กำหนด

## 9. ภาพประกอบแบบตัดเจาะ (pop up illustration)

ผู้สร้างสรรค์ภาพประกอบซึ่งต้องการค้นหาความแปลกใหม่จูงใจผู้อ่าน โดยเฉพาะผู้อ่านในวัยเด็ก

ศิริพรณ์ ปีเตอร์ (2549 : 82) กล่าวว่า ภาพประกอบในงานออกแบบกราฟิกประกอบไปด้วย 2 ประเภทหลักๆ คือ ภาพถ่าย (Photograph) และ ภาพวาดประกอบ (Illustration)

**1.ภาพถ่าย** คือ ภาพที่ถูกสร้างขึ้นจากการบันทึกภาพของสิ่งต่างที่ปรากฏอยู่โดยรอบตัวเราด้วยกล้องถ่ายภาพ และอุปกรณ์ถ่ายภาพ ดังนั้นการถ่ายภาพจึงเป็นที่ยอมรับว่าสามารถเป็นหลักฐานสำคัญได้ เช่นภาพคนฆ่าช้าง ภาพถ่ายบันทึกหลักฐานสำคัญจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงซึ่งน่าเศร้าสลดใจยิ่งสำหรับคนที่พบเห็นภาพนี้ ภาพเหล่านี้ไม่สามารถแก้ไขและทำให้กลับมาดังเดิมได้ แต่ถ้าเราร่วมมือร่วมใจกันหยุดการฆ่าช้าง ภาพนี้จะไม่เกิดขึ้นอีก ภาพนี้มีความหมายอย่างยิ่งสำหรับการเป็นหลักฐานสำคัญในการดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิดอีกด้วย แต่เนื่องจากปัจจุบันนี้เทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้ก้าวหน้ามาก และช่วยเอื้อให้นักออกแบบกราฟิกสามารถสร้างสรรค์และดัดแปลงภาพถ่ายให้มีความเหนือจริงได้หรือ



บิดเบือนจากความเป็นจริงได้อย่างง่ายดาย จนเป็นเหตุทำให้ภาพถ่ายได้รับการยอมรับทางด้านหลักฐานสำคัญอ้างอิงน้อยลงมากในปัจจุบัน

ภาพถ่ายยังมีความสำคัญต่อการบันทึกเหตุการณ์สำคัญของชีวิต เพื่อช่วยเตือนความทรงจำอันดีในอดีตได้เป็นอย่างดี ภาพถ่ายมีความหมายต่อความทรงจำ ภาพถ่ายสามารถบันทึกบรรยากาศในช่วงระยะเวลาที่สำคัญ และบันทึกกิจกรรมหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ภาพถ่ายยังมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษา เนื่องจากภาพถ่ายสามารถถ่ายทอดกระบวนการสร้าง หรือการผลิตสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ชัดเจน และง่ายต่อการปฏิบัติตามทุกขั้นตอน

ภาพถ่ายมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการโฆษณาขายผลิตภัณฑ์ในปัจจุบัน เนื่องจากผู้บริโภคต้องการเห็นผลิตภัณฑ์จริงก่อนพิจารณาซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์นั้นๆ ดังนั้นการใช้ภาพถ่ายแสดงผลิตภัณฑ์ในแค็ตตาล็อกจึงเป็นที่นิยมในปัจจุบันนี้ เพราะการนำเสนอภาพที่เหมือนจริงจะโน้มน้าวความคิดและความต้องการของผู้บริโภคได้ดีกว่าภาพวาดประกอบ ภาพถ่ายผลิตภัณฑ์ขนมปังอบกรอบบนบรรจุภัณฑ์ และบรรยากาศภายในภาพถ่ายโฆษณาสามารถแนะนำโอกาสในการรับประทาน และบ่งบอกวัฒนธรรมการรับประทานอาหารประเภทนี้อีกด้วย

**2. ภาพวาดประกอบ** คือ ภาพที่ถูกสร้างขึ้นจากจินตนาการของนักออกแบบโดยได้รับแรงบันดาลใจในการออกแบบจากสิ่งปรากฏอยู่โดยรอบตัวเรา ภาพประกอบสามารถแบ่งได้หลายประเภท ได้แก่ ภาพวาดเหมือนจริง ภาพนามธรรม ภาพเหนือจริง หรือภาพเซอร์เรียล (Surreal) ภาพการ์ตูน ภาพล้อเลียน ในปัจจุบันภาพวาดประกอบก็มีบทบาทสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าภาพถ่าย ภาพวาดประกอบสามารถนำเสนอภาพจากสถานที่ที่ไม่อนุญาตให้นักถ่ายภาพเข้าไปได้ เช่น ศาล ในประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

ดังนั้นภาพวาดประกอบจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในกรณีการรายงานข่าวภายในห้องศาลพิพากษาให้มวลชนได้รับทราบโดยทั่วกัน

นอกจากนั้นภาพวาดประกอบยังสามารถนำเสนอภาพของสิ่งต่างๆ ซึ่งอาจจะไม่มีตัวตนให้เห็นอีกแล้วในปัจจุบัน ตัวอย่างเช่น ภาพวาดสัตว์ไดโนเสาร์จากประวัติศาสตร์เป็นต้น หรือภาพที่กล้องถ่ายภาพไม่สามารถบันทึกได้เพราะตัวต้นแบบไม่ปรากฏให้เห็นอีกแล้ว ภาพวาดประกอบสามารถนำเสนอภาพเหมือนจริงได้เช่นเดียวกับภาพถ่าย แต่กลับให้ความรู้สึกลับที่แตกต่างจากภาพถ่าย ภาพวาดประกอบเหมือนจริงส่วนใหญ่จะให้ความรู้สึกลับอบอุ่น ประณีต และน่าประทับใจมากกว่าภาพถ่าย ตัวอย่างเช่น ภาพวาดจากความเชื่อและจินตนาการว่า ยูนิคอน คือ เป็นสัตว์ในตำนาน และมีความเชื่อว่าสาวบริสุทธิ์เท่านั้นสามารถจับยูนิคอนได้ ภาพประกอบสามารถนำเสนอภาพเหนือจริง หรือ ภาพเซอร์เรียล ได้ตามจินตนาการของนักออกแบบเพื่อนำเสนอแนวคิดใหม่ที่ต่างจากสิ่งที่เราสัมผัสในชีวิตประจำวัน บางครั้งภาพประกอบเซอร์เรียลเกิดจากความฝัน หรือ

ความเชื่อของผู้สร้างสรรค์ผลงานเองที่ต้องการถ่ายทอดให้เห็นเป็นรูปธรรม ยกตัวอย่างเช่น ภาพวาดจากความฝันของซาลวาดอร์ ดาลี (Salvador Dali)

ภาพวาดประกอบมีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาออกแบบและธุรกิจการออกแบบอย่างยิ่ง ในปัจจุบัน เนื่องจากภาพวาดประกอบเหล่านี้สามารถนำเสนอจินตนาการของนักออกแบบไปสู่สายตาของผู้อื่นได้อย่างชัดเจนซึ่งไม่สามารถบันทึกได้ทีไหนด้วยกล้องถ่ายภาพ

## ตัวอักษร (Font)

### ประเภทของตัวอักษร

ศิริพรณ์ ปีเตอร์ (2549 : 90) กล่าวว่า ตัวอักษรมีความสำคัญต่องานกราฟิกอย่างยิ่ง เนื่องจากตัวอักษรทำหน้าที่หลักในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารในรายละเอียด แต่ปัจจุบันการออกแบบกราฟิกได้ใช้ตัวอักษรเพื่อการนำเสนออย่างกว้างขวาง เพื่อถ่ายทอดความหมายได้เหมือนกับเป็นภาพ แต่การออกแบบตัวอักษรเพื่อการสื่อความหมายมีความซับซ้อนของคำศัพท์และโครงสร้างของภาพ เนื่องจากตัวอักษรต้องทำหน้าที่ 2 ส่วน คือ การสื่อสารข้อความในรูปของคำและการสื่อความหมายด้วยตัวอักษรต้องคำนึงถึงภาษาและความถูกต้องของหลักไวยากรณ์ของภาษานั้นๆ พร้อมทั้งเสียง ตัวสะกด และการจัดเรียงเรียงลำดับของประโยคด้วย ดังนั้นจึงทำให้การออกแบบตัวอักษรมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและรูปแบบของตัวอักษรที่สอดคล้องกันอย่างกลมกลืนจะสามารถช่วยเพิ่มศักยภาพในการสื่อความหมายเพิ่มมากขึ้น ตัวอักษรในงานกราฟิกสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลักๆ คือ ตัวอักษรเพื่อการเรียงพิมพ์ และตัวอักษรประดิษฐ์

#### 1. ตัวอักษรเพื่อการเรียงพิมพ์

ตัวอักษรเพื่อการเรียงพิมพ์ หรือเรียกว่าอักษรเรียงพิมพ์เป็นชุดอักษรที่แพร่หลายในคอมพิวเตอร์ ถ้านักออกแบบต้องการออกแบบชุดตัวพยัญชนะ สระ ตั้งแต่ ก-ฮ วรรณยุกต์ และตัวเลขอย่างครบถ้วนเพื่อการเรียงพิมพ์ จะต้องคำนึงถึงวิธีการสร้างตัวอักษรในโปรแกรมและขนาดของตัวอักษร และรูปลักษณะของตัวอักษรที่นำไปใช้ได้เหมาะสม

โดยส่วนใหญ่ให้นักออกแบบกราฟิกไม่จำเป็นต้องทำการออกแบบรูปแบบตัวอักษรเรียงพิมพ์ใหม่ทุกครั้งที่มีการใช้งานตัวอักษร แต่นักออกแบบสามารถที่จะเลือกใช้ตัวอักษรที่มีอยู่ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์แล้ว เพื่อนำไปพิมพ์ข้อความในรายละเอียดในงานออกแบบกราฟิกได้ โดยเพียงการเลือกใช้ให้เหมาะสมกับงาน ในการเลือกใช้รูปแบบตัวอักษรที่เหมาะสมกับเนื้อหาหลักมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในงานออกแบบกราฟิก เพราะรูปแบบของตัวอักษรมีอิทธิพลต่อการรับรู้และ

ความรู้สึกของมนุษย์ จะสังเกตได้ว่ารูปแบบของตัวอักษรเพื่อการเรียงพิมพ์คำและความหมาย เดียวกันแต่มีรูปลักษณะของตัวอักษรแตกต่างกัน ซึ่งทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกจากการรับรู้ที่ต่างกัน ด้วย นอกจากนั้นการเลือกใช้อักษรเรียงพิมพ์ที่มีสี ขนาดจังหวะ การเน้น และลักษณะการจัดวาง ตัวอักษรร่วมกัน ก็สามารถสร้างความแตกต่างให้กับงานออกแบบได้

## 2. ตัวอักษรประดิษฐ์

การออกแบบตัวอักษรประดิษฐ์เป็นการออกแบบตัวอักษรเพื่อการใช้งานเฉพาะกิจ เช่น เครื่องหมายการค้า หรือหัวเรื่องบนสื่อประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ดังนั้นจึงไม่เหมาะที่จะนำเอาอักษรประดิษฐ์ไปใช้เพื่อการบรรยายเนื้อเรื่องยาวๆ เพราะจะทำให้ยากต่อการอ่าน ควรเป็นการออกแบบเพื่อการใช้งานเฉพาะเจาะจง ดังนั้นวัตถุประสงค์ในการออกแบบจึงมีความสำคัญต่อการออกแบบอย่างยิ่ง เพราะวัตถุประสงค์จะเป็นตัวกำหนดแนวทางการออกแบบให้สอดคล้องกับรูปแบบของตัวอักษรให้สอดคล้องกับภาพลักษณ์ ความรู้สึก และสามารถสื่อความหมายที่ต้องการถ่ายทอดไปสู่กลุ่มเป้าหมาย

การออกแบบตัวอักษรประดิษฐ์สามารถสร้างด้วยมือ หรือสร้างขึ้นด้วยโปรแกรมวาดภาพ หรือโปรแกรมเขียนตัวอักษรก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้สึกที่นักออกแบบต้องการถ่ายทอดไปยังกลุ่มเป้าหมายโดยผ่านรูปลักษณะของตัวอักษรประดิษฐ์ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกแตกต่างกันตามแนวความคิดในการออกแบบ นอกจากนี้ตัวอักษรสามารถทำได้ 2 หน้าหลัก คือ สามารถถ่ายทอดความหมายของคำได้ และสามารถสร้างภาพเพื่อสื่อความหมายในเวลาเดียวกันได้

ในการเลือกตัวอักษรที่เหมาะสมจะช่วยให้งานออกแบบกราฟิกนั้นสื่อความหมายได้อย่างเต็มที่ ซึ่งปัจจุบันมีรูปแบบตัวอักษรตัวพิมพ์มากมาย พงษ์ศักดิ์ (2544 : 52-56) กล่าวว่า อาจแบ่งรูปแบบของตัวอักษรได้ดังนี้

1. **ตัวอักษรแบบมีเชิง** เป็นอักษรที่มีเส้นยืนของฐานและปลายตัวอักษรในทางราบที่เรียกว่า Serif ลักษณะตัวอักษรจะมีเส้นตัวอักษรเป็นแบบหนาบางไม่เท่ากัน ตัวอักษรแบบนี้บรรณาธิการหลายชนิดจะใช้ ตัวอักษรแบบนี้เป็นหลัก เช่น Times New Roman, Garamond, Georgia และ New Century Schoolbook ตัวอักษรประเภทนี้เหมาะจะใช้เป็นรายละเอียดเนื้อหา แต่ตัวอักษรประเภทนี้ไม่ค่อยเหมาะจะใช้กับตัวหนา (bold)

2. **ตัวอักษรแบบไม่มีเชิง (Sans Serif)** เป็นลักษณะของตัวอักษรอีกแบบหนึ่งที่มีรูปแบบเรียบง่าย เป็นทางการ ไม่มีเชิง หมายถึงไม่มีเส้นยืนออกมาจากฐาน และปลายของตัวอักษรในทางราบ ได้แก่ Arial, Helvetica, Verdana, Geneva และ Univers ตัวอักษรประเภทนี้เหมาะที่จะใช้กับหัวข้อหรือ ตัวอักษรขนาดใหญ่ แต่ไม่เหมาะสมกับลักษณะเขียน

3. **ตัวอักษรแบบตัวเขียน (Script)** ตัวอักษรแบบนี้เน้นให้ตัวอักษรมีลักษณะคล้ายกับการเขียนด้วยลายมือ ซึ่งมีหางโยงต่อเนื่องระหว่างตัวอักษร มีขนาดเส้นอักษรหนาบางแตกต่างกัน นิยมทำให้เอียงเล็กน้อย

4. **ตัวอักษรแบบตัวอักษร (Text Letter)** เป็นตัวอักษรแบบโรมันแบบตัวเขียนอีกลักษณะหนึ่ง มีลักษณะเป็นแบบประดิษฐ์มีเส้นตั้งดำหนา ภายในตัวอักษรมีเส้นหนาบางคล้ายกับการเขียนด้วยฟู่กัน หรือปากกาปลายตัด

5. **ตัวอักษรแบบประดิษฐ์ (Display Type)** หรือตัวอักษรตัวพิมพ์ขนาดใหญ่ มีลักษณะเด่น คือ การออกแบบตกแต่งตัวอักษรให้สวยงามเพื่อดึงดูดสายตา มีขนาดความหนาของเส้นอักษรหนากว่าแบบอื่นๆ จึงนิยมใช้เป็นหัวเรื่อง

6. **ตัวอักษรแบบสมัยใหม่ (Modern Type)** เป็นตัวอักษรที่ประดิษฐ์ขึ้น มีลักษณะเรียบง่าย

## สี (Color)

### ความหมายของสี

การศึกษาและเรียนรู้ความหมายของสีจะช่วยให้เราสามารถเลือกใช้สีเพื่อการสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน และสอดคล้องกับการรับรู้ของกลุ่มเป้าหมายได้ เราสามารถศึกษาและรู้ความหมายของสีได้จากสภาพแวดล้อมสังคม และวัฒนธรรมที่เราอาศัยอยู่ เช่น ป้ายจราจรสีแดง และมีตัวอักษรคำว่า หยุด เป็นสัญลักษณ์เตือนอันตราย และไฟจราจรสีเขียว หมายถึงปลอดภัย หรือผ่านไปได้ เป็นต้น หนังสือของสีนอกจากที่สื่อความหมายแล้วยังสามารถแสดงถึงอารมณ์ ความรู้สึก บุคลิกภาพ ฤดูกาล ได้อีกด้วย (ศิริพรณ์ ปีเตอร์, 2549)

ตารางที่ 4 ตัวอย่างของความหมายของสี

สี	ความหมายเชิงบวก	ความหมายเชิงลบ	ความเชื่อมโยง
สีเขียว	ศาสนา	-	แถบสีเขียวบนธงชาติไทย
	ความบริสุทธิ์ ไร้มลทิน	-	เด็กแรกเกิด หรือแม่ชี
	ขาวสะอาด	-	ผ้าสีขาว
	ความรักที่บริสุทธิ์ของแม่	-	ดอกมะลิ
	ความบริสุทธิ์	-	เจ้าสาว
	-	ความฟ่ายแพ้ การยอมจำนน ความขลาดกลัว	เหมือนการยกธงขาว
	-	ว่างเปล่า หรืองานยังไม่เสร็จ	กระดาษสีขาวที่ยังไม่ได้เริ่มเขียน หรือ แผ่นผ้าใบวาดรูป
-	หนาวเย็น	หิมะ	
สีแดง	ชาติไทย	-	แถบสีแดงบนธงชาติไทย
	ความรัก	-	ดอกกุหลาบสีแดง
	ความมีเสน่ห์ เสน่ห์หรืออ่อนแรง	-	ผู้หญิงในชุดสีแดง
	รสจัด เผ็ดร้อน	-	พริกสีแดง
	ความอบอุ่นจากกองไฟ ความโรแมนติก	-	กองไฟ แสงเทียน
	การคุ้มภัย ความปลอดภัย	-	ถังดับเพลิงตามอาคาร รถดับเพลิง
	การบริการของภาครัฐ	-	ตู้ไปรษณีย์
	-	ห้าม หรือ อันตราย	สัญญาณไฟจราจร ป้ายจราจร หยุด
	-	สงคราม การชนฆ่า พลังที่รุนแรง ความร้อน การเผาผลาญ	การนองเลือด ไฟ
สีน้ำเงิน	พระมหากษัตริย์	-	แถบสีน้ำเงินบนธงชาติไทย
	ความสดชื่นแจ่มใส	-	ท้องฟ้า
	ความสงบเยือกเย็น	-	น้ำ

สี	ความหมายเชิงบวก	ความหมายเชิงลบ	ความเชื่อมโยง
สีเขียว	ความอุดมสมบูรณ์	-	พืชผัก
	สัญลักษณ์ของไม้	-	ป่าไม้
	ความสดชื่น	-	รถมินิท์
สีเหลือง	ศาสนาพุทธ	-	ธงศาสนาตามวัด
	ความอุดมสมบูรณ์	-	ฤดูเก็บเกี่ยว และพืชไร่
	-	ความลังเลใจ	ดอกกุหลาบสีเหลือง
	-	สัญญาณเตือนอันตราย	ป้ายจราจร สัญญาณไฟจราจร
สีดำ	ความสง่างาม	-	ชุดทักซิโด
	ความหรูหรา	-	รถยนต์ หรือสีผลิตภัณฑ์
	-	ความเศร้าโศก	ชุดสีดำ (ประเทศไทย)
	-	ความลึกลับ	ตอนกลางคืน
	-	ลางร้าย	แมวดำ
สีม่วง	ความสูงศักดิ์ ล้ำค่า สูงค่า	-	สีย้อมผ้าสมัยโบราณที่ใช้ สำหรับย้อมเสื้อผ้าราชวงศ์ เท่านั้น เพราะมีราคาแพง
	ธรรมชาติ	-	ดินเผา ไม้
สีน้ำตาล	ความแข็งแรง	-	กระดาดลูกฟูก
	ล้ำสมัย	-	เครื่องแต่งกาย สีผลิตภัณฑ์ เช่น โทรศัพท์ โทรศัพท์
	ไม่แสดงอารมณ์	-	ซีเมนต์ หรือเก้าอี้
	-	ไม่ชัดเจน และ ความคลุมเครือ	คำกล่าว "Gray Business" หมายถึง ธุรกิจที่ไม่ถูกกฎหมาย และไม่ผิดกฎหมายเสียทีเดียว
สีทอง	ความร่ำรวย	-	ทอง
	ความสูงศักดิ์	-	มหากษัตริย์ และราชวงศ์
สีแดง	ศาสนาพุทธ	-	ชุดผ้าเหลืองของพระ
	ความสุข อบอุ่น	-	ตะวันฉายแสง
	สุขภาพดี	-	วิตามิน c, ผลส้ม

จากตัวอย่างดังกล่าวมาข้างต้นไม่ได้หมายความว่าทุกประเทศจะมีความหมายของสี  
เชื่อมโยงความรู้สึกกับสิ่งต่างๆ เหมือนกันเสมอไป ดังนั้นการศึกษาและรวบรวมข้อมูลของสีเพื่อ  
ยืนยันความหมายก่อนการเลือกใช้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักออกแบบ เพื่อการเลือกใช้ที่  
เหมาะสมกับการสื่อความหมายสำหรับกลุ่มเป้าหมายในวัฒนธรรมนั้นๆ (ศิริพรรณ ปีเตอร์, 2549)



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## บทที่ 3

### วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย เรื่อง หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ผู้วิจัยได้ออกแบบกระบวนการวิจัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งกำหนดไว้ว่า

- เพื่อหาหลักการในการจัดแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่
- เพื่อหาบุคลิกลักษณะของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท
- เพื่อหาหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกลักษณะของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท
- เพื่อนำหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกลักษณะของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภทไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบ

หัวข้อสำคัญที่จะนำเสนอในบทนี้ประกอบด้วย

1. ขั้นตอนของการวิจัยที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประกอบด้วย
    - 1.1 ขั้นตอนของการวิจัยเพื่อหาหลักการในการจัดแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่
    - 1.2 ขั้นตอนของการหาบุคลิกลักษณะของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท
    - 1.3 ขั้นตอนเพื่อหาหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกลักษณะของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท
    - 1.4 ขั้นตอนนำหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกลักษณะของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภทไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบ
  2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
    - 2.1 แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม
    - 2.2 แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ
- ดังนั้นในรายละเอียดของขั้นตอนวิจัยจึงได้กำหนดและอธิบายไว้ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้



## 1. ขั้นตอนของการวิจัยที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

### 1.1 ขั้นตอนของการวิจัยเพื่อหาหลักการในการจัดแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่

ในขั้นตอนนี้ในกระบวนการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสร้างแบบถามสำหรับสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม เพื่อให้เป็นผู้ตัดสินในการหาหลักการเพื่อจัดแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ โดยใช้กวีนิพนธ์ที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (รางวัลซีไรต์) ทั้งหมด 11 เล่ม เป็นตัวแทนของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรมทดลองใช้ทฤษฎีในการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ 3 ทฤษฎี คือ

1. ลีลา ไหวหารทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของไทย
2. รสทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของอินเดีย
3. แนวคิดทางวรรณกรรม

ที่ได้มาจากการค้นคว้าหาข้อมูลในบทที่ 2 เรื่องการวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง หัวข้อที่ 1 คือ ข้อมูลเกี่ยวกับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ และหัวข้อที่ 2 คือ หลักการในการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ เมื่อได้หลักเกณฑ์การจัดแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แล้วจะได้นำไปใช้ในขั้นตอนของการหาบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท (ขั้นตอนที่ 1.2) ต่อไป

#### ผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม

##### เกณฑ์การคัดเลือก

- เคยอ่านกวีนิพนธ์รางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน หรือรางวัลซีไรต์ อย่างน้อย 6 เล่ม และ
- เป็นกวีที่มีผลงานด้านกวีนิพนธ์ที่ได้รับการยอมรับ หรือ มีความเชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม

## รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม มีดังนี้

### 1. นางนัยนา จิตรรังสรรค์

นางนัยนา จิตรรังสรรค์ เคยอ่านกวีนิพนธ์ซีไรต์ครบทุกเล่ม

จบการศึกษาระดับปริญญาโท ประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับวรรณกรรม 30 ปีขึ้นไป ครุชำนาญการพิเศษและหัวหน้างานห้องสมุดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้โรงเรียนเทพลีลา ผู้ก่อตั้งหลักสูตรวิชาพินิจวรรณกรรมซีไรต์ขึ้น เคยเชิญกวีซีไรต์มาร่วมบรรยายในรายวิชา ดังนี้

พ.ศ.2546 วิทยากรพิเศษ ได้แก่ ศักดิ์สิทธิ์ มีสมสืบ กวีซีไรต์ประจำปี พ.ศ.2535

พ.ศ.2547 วิทยากรพิเศษ ได้แก่ เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ กวีซีไรต์ประจำปี พ.ศ.2547

พ.ศ.2552 วิทยากรพิเศษ ได้แก่ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ กวีซีไรต์ประจำปี พ.ศ.2523

พ.ศ.2553 วิทยากรพิเศษ ได้แก่ ศักดิ์สิทธิ์ มีสมสืบ กวีซีไรต์ประจำปี พ.ศ.2535

พ.ศ.2553 วิทยากรพิเศษ ได้แก่ ชะการีย์ยา อมตยา กวีซีไรต์ประจำปี พ.ศ.2553

### 2. นายสุธีร์ พุ่มกุมาร

นายสุธีร์ พุ่มกุมาร เคยอ่านกวีนิพนธ์ซีไรต์ 9 เล่ม

ศิลปินดีเด่น สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี 2543 และคณะกรรมการสมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับวรรณกรรม 30 ปีขึ้นไป ได้ศึกษาค้นคว้าตำรับตำราต่างๆ ที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับวรรณศิลป์ทุกแขนง ไม่ว่าจะเป็นตำราโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย

ผลงานที่สำคัญ

- เสภาเรื่อง นางวิสาข
- นิราศมโนมัย
- เพลงพิน (บทกวี) ผ่านเข้ารอบ 5 เล่มสุดท้ายรางวัลซีไรต์ พ.ศ.2541
- ทางที่โค้งกลับ (เรื่องสั้น) ประกวดรางวัลซีไรต์ พ.ศ.2542
- ระบำใบหญ้า (บทกวี)
- วาตะในธรรมบท
- นิราศนครปฐม

รางวัลด้านกวีนิพนธ์ที่ได้รับ (บางส่วน)

- ศิลปินดีเด่น สาขาวรรณศิลป์ พ.ศ.2543 โดยคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
- รางวัลที่ 1 ถ้วยรางวัลของ ฯพณฯ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ จากผลงาน "ประเพณี

สงกรานต์" พ.ศ.2517

- รางวัลที่ 1 ถ้วยรางวัลของ นายอนันต์ สุวรรณแสง ป่าไม้เขตเชียงใหม่ จากผลงาน "ป่าเมื่อสิ้นมนต์ป่า" พ.ศ.2520
- รางวัลที่ 1 รับพระราชทานถ้วยรางวัลจาก สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร จากผลงาน "กรมฯ พระปรมาภิไธยดิถีโนรส" พ.ศ.2521
- รางวัลที่ 1 ของ ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ อดีตนายกรัฐมนตรี จากผลงาน "คน" พ.ศ.2521
- รางวัลที่ 1 ถ้วยรางวัลของ ชมรมฯ กวีศรีสยาม จากผลงาน "กลอนให้อะไรแก่เราบ้าง" พ.ศ.2522
- รางวัลที่ 1 โล่รางวัลของ ฯพณฯ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ จากผลงาน "อุบัติเหตุ" พ.ศ.2523
- รางวัลที่ 1 โล่รางวัลของ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด จากผลงาน "ผู้เดินทาง" พ.ศ.2523
- รางวัลที่ 1 โล่รางวัลของ พล.ต.ต.บุญทิน วงศ์รักมิตร จากผลงาน "วัลลี" พ.ศ.2528

### 3.นายมุhammadฮาริส กาเหย้ม

นายมุhammadฮาริส กาเหย้ม เคยอ่านกวีนิพนธ์ซีไรต์ครบทุกเล่ม

กวีและจิตรกรที่มีผลงานกวีนิพนธ์ตีพิมพ์รวมเล่มเข้าชิงรางวัลซีไรต์ ประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับวรรณกรรม 11 – 15 ปี

ผลงานที่สำคัญ

ของขวัญจากวันเวลา เข้าวบชิงซีไรต์ พ.ศ.2532

ไม่มีเหตุผลที่เราจะทำร้ายกันอีก พ.ศ.2537

ถ้าเป็นคนต้องกล้าฝ่าข้ามไป พ.ศ.2544

ในท้องปลาวาฬ พ.ศ.2552

รางวัลด้านกวีนิพนธ์ที่ได้รับ

- รางวัลรองชนะเลิศนายอินทร์อะวอร์ด ครั้งที่ 9 พ.ศ.2551 จากบทกวี "ชิ้นส่วนจากสงคราม"
- รางวัลรองชนะเลิศรางวัล Indy Book Award 2008 จากรวมบทกวี "บทกวีเล่มแรก"

### 4.นายบุญโฮม บำรุงภักดี

นายบุญโฮม บำรุงภักดี เคยอ่านกวีนิพนธ์ซีไรต์ 7 เล่ม

กวี นามปากกา "มังกรสมุทร" ระดับการศึกษาปริญญาโท ประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับวรรณกรรม 30 ปีขึ้นไป

รางวัลด้านกวีนิพนธ์ที่ได้รับ

- รางวัลชนะเลิศประเภทโคลงสี่สุภาพ ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป หัวข้อ “ปรากฏการณ์” ในการประกวดกวีนิพนธ์ออนไลน์ ครั้งที่ 4 ประจำปี 2553 ของสมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย

### 5. นายชวิน พงษ์ผจญ

นายชวิน พงษ์ผจญ เคยอ่านกวีนิพนธ์ซีไรต์ 6 เล่ม

ประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับวรรณกรรม 1 - 5 ปี

รางวัลด้านกวีนิพนธ์ที่ได้รับ

- รางวัลชนะเลิศ กลอน 6 ของเว็บไซต์ปัญญาไท จากบทกวี “พระคุณพ่อแม่ไพศาล”
- รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 หัวข้อ “เมืองหุ่น : วัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลง” และรางวัลชนะเลิศอันดับ 2 หัวข้อ “ลมปาก” ประเภทกลอนสุภาพ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในการประกวดกวีนิพนธ์ออนไลน์ ครั้งที่ 2 ประจำปี 2551 ของสมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย
- เจ้าของรางวัลพระราชทานชนะเลิศการประกวดแต่งบทกวีนิพนธ์ และการประชันกลอนสด ในหลายเวที

ในการวิจัยเพื่อหาหลักการในการจัดแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่นี้ ผู้วิจัยใช้หนังสือกวีนิพนธ์เป็นตัวตั้งเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญทดลองจัดประเภทกวีนิพนธ์ดังกล่าว โดยทำเครื่องหมายลงบนตัวเลือกประเภทในแต่ละแนวคิดหรือทฤษฎีในการจัดแบ่งกวีนิพนธ์เล่มนั้นๆ ว่าตรงกับประเภทในแต่ละทฤษฎีใดบ้าง และให้ผู้เชี่ยวชาญตอบว่าทฤษฎีใดเหมาะสมในการนำไปใช้จัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์สมัยใหม่ โดยแบ่งเป็นช่วงคะแนน 5 ระดับ โดยคัดเลือกจากมติที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยมากที่สุด และเห็นด้วยมาก มาเป็นข้อสรุปแนวคิดทฤษฎีที่เหมาะสม

### 1.2 ขั้นตอนของการหาบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท

หลังจากที่ได้บทสรุปของการจัดประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่จากแบบสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรมจากขั้นตอนที่ 1.1 แล้วว่า แนวคิดและทฤษฎีที่เหมาะสมกับการจัดประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ คือ แนวคิดทางวรรณกรรม ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีอยู่ทั้งทางทัศนศิลป์และวรรณกรรม ผู้วิจัยจึงหาข้อมูลเกี่ยวกับคำนิยามของแนวคิดทั้งของทัศนศิลป์และวรรณกรรม เพื่อนำมาเปรียบเทียบหาความเป็นไปได้ในการนำแนวคิดทางด้านทัศนศิลป์มาใช้เป็นบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ซึ่งจากการเรียนปรึกษากับรองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา หงษ์อุเทน

อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตกและมีความรู้ด้านอักษรศาสตร์ (จบการศึกษาด้านอักษรศาสตร์ในระดับปริญญาตรีและประวัติศาสตร์ศิลปะในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก) อดีตหัวหน้าภาควิชาทฤษฎีศิลปะ คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร รวมทั้งการหาแนวคิดและทฤษฎีประกอบจากตำราและเอกสารต่างๆ ได้บทสรุปว่ามีความเป็นไปได้ในการนำแนวคิดทางด้านทัศนศิลป์มาเป็นบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกผลงานศิลปะที่สอดคล้องกับแนวคิดทางด้านทัศนศิลป์แต่ละประเภท จำนวน 5 ภาพ เพื่อนำไปใช้เป็นภาพที่สื่อสารถึงบุคลิกภาพของแต่ละแนวคิด ในการสร้างแบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเพื่อหาหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ในข้อ 1.3 ต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

## นิยามของแนวคิดศิลปะตะวันตก

### 1. แนวคิดแบบอุดมคตินิยม

สจวน รอดบุญ (2533 : 80) กล่าวว่า ลัทธิอุดมคตินี้ ความหมายในแง่ศิลปะและวรรณคดี หมายถึงงานศิลปะที่แสดงถึงแนวคิดรวบยอดแห่งความสมบูรณ์ (conception of perfection) ของศิลปินหรือนักประพันธ์ในการสร้างสรรค์งานจากจินตนาการ (imagination) เป็นความงามตามอุดมคติ (idealized beauty) อันมีลักษณะผิดเพี้ยนจากความเป็นจริง หรือนอกเหนือธรรมชาติอยู่บ้าง เพราะเป็นจินตภาพ (mental image) ซึ่งเห็นขึ้นภายในจิตใจ (the mind's eye) มิใช่สิ่งที่เห็นทางกายภาพ (physical eye) แต่อย่างเดียว แต่ก็มีพื้นฐานอยู่บนเรื่องของธรรมชาติทั้งสิ้น

ในการสร้างงานศิลปะ ศิลปินจะพยายามเลือกสรร (select) มีการปรุงแต่งให้บริสุทธิ์ สละสลวย (refine) และเพิ่มพูนให้มีความรู้สึกสูงขึ้น (ennoble) อาจเป็นเรื่องของนามธรรม ทิพย์สวรรค์อย่างใดก็ได้ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดในงานศิลปกรรมไทย ได้แก่ พระพุทธรูป จิตรกรรมฝาผนัง วรรณคดีไทย และสถาปัตยกรรมไทย เป็นต้น

มะลิฉัตร เอื้ออานันท์ (2545 : 252) กล่าวว่า แนวคิดแบบอุดมคตินิยม คำใกล้เคียง idealization *ไอดีอัลไลเซชัน* n. แบบอุดมคติ ภาพลักษณ์ของคน สัตว์ สิ่งของหรือทิวทัศน์ที่ถ่ายทอดต่างไปจากความเป็นจริง พยายามทำให้ใกล้เคียงกับลักษณะที่พึงประสงค์ในอุดมคติ

## 2. แนวคิดแบบจินตนิยม

สงวน รอดบุญ (2533 : 134) กล่าวว่า “โรแมนติกซิสม์” เป็นชื่อกลุ่มศิลปินที่ทำการปฏิวัติทางศิลปะในปลายศตวรรษที่ 18 และต้นศตวรรษที่ 19 ทั้งหมดในด้านศิลปะ วรรณคดีและรูปแบบในการแสดงออกที่มีลักษณะโดดเด่นเด่น ความรัก ความคิดฝัน ความเห็นอกเห็นใจ พาให้ผู้พบเห็นหรือผู้อ่านเกิดอารมณ์ร่วมหรือคล้อยตาม เป็นความเคลื่อนไหวแนวใหม่ ทั้งในด้านศาสนา การเมือง ศิลปะ และด้านสังคม

ในด้านจิตรกรรม เป็นการใช้สีเป็นสื่อสร้างอารมณ์ (communication of mood) ความสำคัญขององค์ประกอบมีใช้อยู่ที่เส้นและรูปทรง แต่อยู่ที่ความรู้สึกของสี และความสมบูรณ์ของแสงเงา (Chiaroscuro) การจัดภาพมีความเคลื่อนไหว อาจบรรลุได้ด้วยความคิดเคร่งเครียด ความกระวนกระวายจากเนื้อหาทางประวัติศาสตร์ในสมัยกลางหรือจากทางตะวันออกไกล จากเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสมัยนั้น และจากวรรณคดี เช่น งานของ เซ็กเซเปียร์ เกอเต และคนอื่นๆ ล้วนเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความเป็น เด็ก ความเป็นมารดา ชาวนาชาวไร่ ความเป็นอยู่ของกรรมกร การผจญภัย ความกล้าหาญ การต่อสู้ในอุดมการณ์ทางการเมือง ความยุติธรรมทางสังคม ความรู้สึกรักชาตินิยมเป็นต้น เป็นการแสดงอารมณ์เฉพาะตน ดังนั้นงานในลัทธินี้จึงเรียกกันอีกชื่อหนึ่งว่า “dramatic emotionalism” เพราะเป็นงานที่ใช้จินตนาการอันน่าทึ่ง เช่น ในงานของ วิลเลียม เบลค (William Blake, 1757-1828) จิตรกร กวี ชาวอังกฤษ และในงานของ โกยา (Goya, 1746-1827) จิตรกรสเปน

มะลิฉัตร เอื้ออานันท์ (2545 : 252) กล่าวว่า แนวคิดแบบจินตนิยม คือ ขบวนการศิลปะที่เน้นเรื่องราวส่วนบุคคล เช่น ความรู้สึกอารมณ์หรือโคกนาฏกรรม ถ่ายทอดผ่านเรื่องราวของวรรณกรรมต่างแดน หรือเรื่องราวจากประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาเนิ่นนาน ขบวนการศิลปะนี้เกิดขึ้นในช่วงคริสต์ศตวรรษที่สิบเก้าแสดงออกประหนึ่งว่าต้องการปรับเปลี่ยนไปจากความเคร่งครัดและระเบียบแบบแผนของศิลปะในลัทธิคลาสสิกใหม่ ซึ่งเป็นกระแสศิลปะในยุคนั้น จิตรกรที่เป็นผู้นำสำคัญในประเทศฝรั่งเศสได้แก่ เออแซน เดอลาครัวซ์ และเตโอดอร์ เซริโก ส่วนจิตรกรอังกฤษได้แก่ โจเซฟ แมลลอร์ด วิลเลียม เทอร์เนอร์ ประติมากรคนสำคัญ ได้แก่ ฟรอนซ์ ฆูเต และองตวน หลุยส์ บารีย์ เมื่อก้าวถึงทัศนคติพื้นฐานในด้านศิลปะและสถาปัตยกรรมที่มีความแตกต่างกัน นักประวัติศาสตร์ศิลปะใช้คำว่าคลาสสิกนิยมและจินตนิยมในรูปสละนามยามเช่นนี้

### 3. แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม

สงวน รอดบุญ (2533 : 98) กล่าวว่า (ภาษาละติน naturalis = โดยกำเนิด, อันเนื่องมาจากธรรมชาติ) “เนเจอร์ลลิสม์” หรือ “ธรรมชาตินิยม” เป็นความเคลื่อนไหวทั้งในวงวรรณกรรมและศิลปกรรมในตอนกลางและตอนปลายศตวรรษที่ 19 จุดมุ่งหมายของกลุ่มนี้ เพื่อถ่ายทอดความเป็นจริงของชีวิต ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทุกแง่มุมอย่างละเอียดถูกต้อง (the accurate representation of reality) ตามสภาพของสังคม เช่น การต่อสู้ดิ้นรนของชีวิตที่ยากจนข้นแค้น ความบีบคั้นของสังคมที่ขาดความเป็นธรรม และอื่นๆ อันเป็นบ่อเกิดของการปฏิรูปสังคมของกลุ่มนักประพันธ์ กวี และศิลปิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเน้นถึงผลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมต่อพฤติกรรมและธรรมชาติของมนุษย์

ธรรมชาตินิยมมีลักษณะผิดแผกจากอุดมคตินิยม อุดมคตินิยมมีความสูงส่งกว่าธรรมชาตินิยม แต่ธรรมชาตินิยมมีความละเอียดอ่อนกว่า สัจนิยม ดังนั้นธรรมชาตินิยมจึงอยู่ตรงกลางระหว่างอุดมคตินิยมกับสัจนิยม

ในทางปรัชญาถือว่า โลกตามธรรมชาติเป็นส่วนรวมของความเป็นจริง ย่อมไม่มีการสร้างสรรค์ทางวิญญาณหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์นอกเหนือธรรมชาติ เพราะสิ่งดังกล่าวย่อมไม่มีคุณค่าปราศจากเหตุผลหรือความหมายใดๆ ทั้งสิ้น แต่ยึดหลักว่ากฎเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์เท่านั้นที่สามารถจะอธิบายข้อเท็จจริงในปรากฏการณ์ทั้งหมดได้

ในงานจิตรกรรมและประติมากรรม คำว่า ธรรมชาตินิยม หมายถึงแบบอย่างของศิลปะไม่ว่าจะเป็นในยุคสมัยใดอยู่บนพื้นฐานการปรากฏตามธรรมชาติ แม้ว่าจะงานนั้นจะมีลักษณะของการวิจารณ์สังคมก็ตาม

มะลิฉัตร เอื้ออนันท์ (2545 : 340) กล่าวว่า แนวคิดแบบธรรมชาตินิยมมีความหมายเดียวกับลัทธิสัจนิยม

### 4. แนวคิดแบบสัจนิยม

สงวน รอดบุญ (2533 : 125) กล่าวว่า จิตรกรรมในลัทธินี้มี กุสตาฟ กูร์เบตต์ (Gustave Courbet, 1819-77) จิตรกรชาวฝรั่งเศสผู้ประกาศตนเองเป็น “Realist” ในศตวรรษที่ 19 ท่านชอบสร้างงานขึ้นจากเนื้อหาตามสภาพที่เป็นจริงในชีวิตประจำวัน เช่น รูปเหมือน รูปเปลือย รูปหุ่นนิ่ง รูปดอกไม้ รูปทิวทัศน์ต่างๆ รวมทั้งสังคมชนบทที่แสดงความเป็นจริงของชีวิต เพื่อช่วยเพิ่มพูนชีวิตหรือปฏิรูปสังคมให้ดีขึ้น งานของกูร์เบตต์ มีลักษณะคล้ายกับงานของสกุลช่าง “บาบิซง” ท่านประกาศว่า...สัจนิยมเท่านั้น คือประชาธิปไตยที่แท้จริง...คือยึดถือสัจจะในธรรมชาติเป็นสำคัญ

ความเป็นจริงแล้ว “เรียลลิสม์” เป็นงานชิ้นพื้นฐานที่ไม่ตาย เพราะในขณะที่ศิลปะลัทธิต่างๆ เกิดขึ้นใหม่และสลายตัวไปจากการทดลองค้นหาอยู่อย่างไม่จบสิ้นนั้น ศิลปะเหมือนจริงยังคงเป็นรากฐานอันมั่นคงอยู่เสมอ กูร์เบต์ได้พิจารณาถึงอุดมคติของลัทธิ “นีโอคลาสสิก” และการแสดงอารมณ์ของลัทธิ “โรแมนติก” แล้ว เห็นว่าเป็นสิ่งที่มีใช้เกิดจากความจริง

ผลงานที่มีชื่อเสียงของกูร์เบต์ได้แก่ภาพ “การฝังศพที่ออร์นังส์” (The Burial at Ornans, 1850) ปัจจุบันอยู่ในพิพิธภัณฑสถานลูฟร์ และภาพ “คนย่อยหิน” (Stonebreakers, 1849) เดิมอยู่ในพิพิธภัณฑสถานศิลปะเมืองเดรสเดน ในเยอรมัน แต่ถูกทำลายลงปี 1945 สำหรับภาพการฝังศพ “การฝังศพที่ออร์นังส์” นั้นเป็นภาพขนาดใหญ่บรรจรูปคนขนาดเท่าคนจริงไว้ถึง 40 คน

ภายหลังที่ผลงานของกูร์เบต์ ถูกปฏิเสธจากคณะกรรมการการจัดการแสดงภาพประจำปีของทางราชการ (official Salon) แล้ว ท่านได้ตัดสินใจจัดการแสดง one-man show ด้วยผลงาน 43 ชิ้น และให้ชื่อการแสดงว่า “Le Realism, G. Courbet” ที่ศาลาสัจนิยม (Pavillon de Realisme) ในงานมหกรรมโลกที่นครปารีส (the Paris World's Fair) ในปี 1855 เป็นการแสดงปฏิกิริยาตอบโต้ต่อลัทธิ “คลาสสิกใหม่” และลัทธิ “โรแมนติก” อย่างชัดเจน

จิตรกรเรียลลิสต์ อีกท่านหนึ่งได้แก่ โอนอเร่ โดมึเย (Honore Daumier, 1808-70) ซึ่งผลงานที่มีชื่อเสียงของท่านได้แก่ภาพ “The Third Class Carriage” เป็นการแสดงภาพของกลุ่มคนงานที่แออัดภายในรถโดยสารชั้นที่สาม ด้วยใบหน้าอันแสดงความเหน็ดเหนื่อย ความขมขื่น ความยากจน ระคนกับความวิตกกังวล

มะลิฉัตร เอื้ออานันท์ (2545 : 417) กล่าวว่า แนวคิดแบบสัจนิยม โดยทั่วไปหมายถึง การถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ตามความเป็นจริงโดยปราศจากการสกัดตัดทอนหรือแต่งเติมใดๆ บางครั้งคำนี้จะใช้ระบุถึงผลงานศิลปะที่ต่างไปจากจิตรกรรมแบบนามธรรม ศิลปะสัจนิยม คือ ขบวนการศิลปะในประเทศฝรั่งเศสจาก ค.ศ.1850-1875 นิทรรศการศิลปะในขบวนการนี้จัดแสดงครั้งแรกใน ค.ศ.1855 โดยกุสตาฟ กูร์เบต์ เพื่อตอบโต้ที่สถาบันศิลปะแห่งชาติคัดงานของเขาออก ศิลปะลัทธิสัจนิยมแห่งคริสต์ศตวรรษที่สิบเก้า ต่อต้านเนื้อหาเรื่องราวของศิลปะลัทธิจินตนิยมและคลาสสิกใหม่ ด้วยวิธีการแสดงออกที่เป็นกันเอง ถ่ายทอดเรื่องราวในชีวิตประจำวันอย่างเปิดเผยหรือค่อนข้างรุนแรง



## 5. แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม

สงวน รอดบุญ (2533 : 154) กล่าวว่า (ภาษากรีก symbolon = เครื่องหมาย, เครื่องแสดง) “คติสัญลักษณ์” หรือ “สัญลักษณ์” เป็นศิลปะที่หนึ่งซึ่งไม่นิยมการลอกเลียนแบบธรรมชาติ แต่เป็นการแสดงสัจจะภายใน (spiritual reality) จิตรกรกลุ่มนี้ได้ปฏิเสธการใช้หลักเกณฑ์ทางทัศนียวิทยา (perspective) และการวิเคราะห์ในเรื่องสีสันของศิลปินกลุ่มนีโอ-อิมเพรสชันนิสต์ แต่ได้ทำการสังเคราะห์เกี่ยวกับใช้พื้นที่และสีแบนราบ (flat surface) อันมีแนวโน้มไปสู่การตกแต่งมากกว่าการใช้คติลวงตา (illusionism) โดยใช้รูปทรงของวัตถุและโครงการสีแนบถึงความคิด จินตภาพ หรืออารมณ์ จึงได้ตั้งชื่อว่า “คติสัญลักษณ์” คือเป็นการแสดงออกทางความคิดในรูปทรง (express the idea in forms) นั้นเอง

ลัทธินี้เริ่มขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ.1885 เป็นต้นมา ทั้งในวงวรรณกรรม จิตรกรรม และดนตรี บรรดาจิตรกรและกวี มิได้แสดงลักษณะแห่งความเป็นจริงของโลกภายนอก (external world) แต่ได้เน้นเกี่ยวกับจินตนาการของความฝัน อารมณ์ ความสะเทือนใจ และทัศนคติลับ ด้วยการใช้อ้อยคำ เสียง รูปคน และวัตถุ

โปล โกแกง จิตรกรฝรั่งเศส มีความรู้สึกที่,,สีสามารถนำมาใช้เป็นสัญลักษณ์ได้ เช่นเดียวกับการแสดงออกในความคิด,, แม้แต่ โอลิดง เรอดง (Odilon Redon, 1840-1916) จิตรกรฝรั่งเศสผู้เป็นเพื่อนสนิทของ “มาลาเม” ก็อยู่ในกลุ่มนี้ด้วย นอกจากนี้มีจิตรกรอีกสองท่านซึ่งมีแนวโน้มอยู่ในกลุ่มนี้ เช่น

- กุสตาฟ โมรีน (Gustave Moreau, 1826-1898)
- ปุยวิส เดอ ชาวานส์ (Puvis de Chavannes, 1824-1898)

มะลิฉัตร เอื้ออานันท์ (2545 : 494) กล่าวว่า แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม หรือขบวนการสัญลักษณ์นิยม คือ ศิลปะลักษณะเชิงวรรณกรรมในประเทศฝรั่งเศส เกิดขึ้นใน ค.ศ.1885 ในขณะที่ลัทธิสัญลักษณ์นิยมและลัทธิประทับใจดำเนินบทบาทอยู่ในวงการศิลปะ มีสัญลักษณ์ปูทางให้ภาพลักษณ์และการกระทำของแนวคิดหนึ่งๆ สามารถสื่อความหมายและเป็นที่เข้าใจ เช่น การเรียงระบำอาจเป็นสัญลักษณ์ถึงความสนุกสนาน โกลแกงเป็นศิลปินคนแรกที่จัดตัวเองว่าเป็นนักสัญลักษณ์นิยม ศิลปินที่โดดเด่นในกลุ่มนี้ ได้แก่ กุสตาฟ มอโร ปีแยร์-เซซิล ปุยวิส เดอชาวาน โอติลอง เรอดง เฟอร์ดินานด์ ฮอดเลอร์ และเจมส์ เอนเซอร์

## 6. แนวคิดแบบสังคมนิยม

สงวน รอดบุญ (2533 : 147) กล่าวว่า แนวคิดแบบสังคมนิยม คำใกล้เคียงคือ Social Realism (Social School) “สังคมนิยมทางสังคม” เป็นชื่อกลุ่มจิตรกรอเมริกันที่มีความเคลื่อนไหวทางศิลปะระหว่าง “ปีแห่งความตกต่ำทางเศรษฐกิจใน ค.ศ. 1930” (The Depression of the 1930's) เนื้อหาสาระของงานศิลปะ ล้วนเป็นการแสดงออกเพื่อการวิจารณ์หรือคัดค้านสังคม (social comment) เกี่ยวกับความยากจน การไร้งานของกรรมกร การเอาใจเอาเปรียบระหว่างชนชั้น ความละโมภของกลุ่มนายทุน ความหายนะของสงคราม และอื่นๆ ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากจิตรกรร่วมสมัยชาวเม็กซิกัน เช่น ริเวรา ซีเคอโรส ตามาโย และโอรอซโค เพราะจิตรกรเม็กซิกันดังกล่าวได้ทำงานภาพผนังไว้ในอเมริกาหลายแห่ง

จุดประสงค์ของกลุ่มนี้มีหลักการว่า... เป็นพื้นฐานอันสำคัญบนรากฐานทางจริยธรรม... ศิลปินมีหน้าที่ต้องรับใช้เพื่อร่วมสังคม เพื่อการปฏิรูปสังคมและสร้างความเข้าใจอันดีในธรรมชาติของมนุษย์ เช่น ปัญหาเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของกรรมกร ความสัมพันธ์ทางเชื้อชาติและอันตรายจากสงครามนิวเคลียร์...

มะลิฉัตร เอื้ออานันท์ (2545 : 470) กล่าวว่า แนวคิดแบบสังคมนิยม คำใกล้เคียงคือ สังคมนิยมแนวสังคม แบบอย่างศิลปะของประเทศรัสเซียที่ได้รับการยอมรับเป็นทางการใน ค.ศ. 1932 เมื่อพรรคสังคมนิยมมีบทบาทในการอุปถัมภ์และควบคุมวงการศิลปะ และปลดปล่อยผู้การสร้างสรรค์งานศิลปะตามวัฒนธรรมของชนชั้นกรรมาชีพ เป็นแบบอย่างยืนยันถึงการสิ้นสุดของยุคแห่งการค้นหาแนวทางการแสดงออกเชิงนามธรรม และเริ่มหันกลับเข้าหาศิลปะในแนวอนุรักษนิยม ผลงานศิลปะทั้งที่เป็นจิตรกรรมและประติมากรรม มุ่งถ่ายทอดเชิงพรรณาเรื่องราวและการแสดงออกเกี่ยวกับความกล้าหาญ การต่อสู้ของวีรชน ความเสียสละเพื่อเชิดชูชาติหรือเพื่อเพื่อนมนุษย์ ในด้านสถาปัตยกรรมหวนกลับมาใส่ใจรูปแบบดั้งเดิมที่เคยมีมา

## 7. แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม

แอมมี เด็มพีซี Amy Dempsey (2553 : 176) กล่าวว่าลัทธิเอ็กซิสเต็นเชียลลิสต์ เป็นปรัชญาที่นิยมมากที่สุดในยุคหลังสงครามของทวีปยุโรป มันแสดงถึงจุดยืนของมนุษย์ที่โดดเดี่ยวอยู่บนโลก ก่อนหน้าที่จะมีศีลธรรมหรือระบบศาสนาที่คอยช่วยเหลือหรือนำทางมนุษย์ ในทางตรงกันข้ามมนุษย์ถูกผลักดันให้ตระหนักถึงความโดดเดี่ยว การไร้ประโยชน์ ความไร้สาระของการดำรงอยู่ หรืออีกในกรณีหนึ่งก็คือมนุษย์มีอิสระที่จะกำหนดตนเอง หรือสร้างตนเองในรูปแบบต่างๆ ด้วยการกระทำดังเช่นประเด็นที่ยืดเอาในเรื่องอารมณ์ที่ส่งผลจากช่วงหลังสงคราม ซึ่งส่งอิทธิพลอย่างมากกับการพัฒนาทางด้านศิลปะและวรรณกรรมในปี 1950 เช่น วัฒนธรรมที่ส่งผลแก่แฟชั่นของวัยรุ่น ของ “St-Germain-des-Pres” และการต่อต้านวัฒนธรรมของยุค Beat และ “Angry Young Men” ของชาวสหราชอาณาจักร

ลัทธิเอ็กซิสเต็นเชียลลิสม์ เป็นปรัชญาที่ซึ่งสร้างสีสันให้กับศิลปะอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งวรรณกรรมและทัศนศิลป์ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกันอย่างแน่นแฟ้นระหว่างนักเขียนอย่าง อองเดร มาร์ลโรซ มอริส เมอโรล ปองตี ฟรานซิส ปอล ซามูเอล แบ็คเก็ต กับศิลปินในยุคนี้ ศิลปินมองตนเองเป็นเหมือนคนที่ยังคงมองหารูปแบบใหม่ๆ ของการแสดงออก ซึ่งยังคงอยู่ในสภาวะที่กลืนไม่เข้าคายไม่ออกของมนุษย์ ซึ่งเป็นอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดในงานศิลปะไม่ใช่รูปแบบ ศิลปะแบบ Existential จึงเป็นทั้งศิลปะแบบนามธรรมและแบบรูปธรรม (อุปมาอุปไมย) ดังนั้นจึงมีศิลปะหลากหลายที่ไม่ได้จัดอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเลย เช่น ศิลปินชาวฝรั่งเศส ฌอง โฟติเย เฌอแมล ริชชีเยร์ ฟรานซิส กูแบร์ ศิลปินสวิส เช่น อัลแบร์โต เจียโกเมตตี ดัช บราน แวน เวลด์ และศิลปินอังกฤษ ฟรานซิส เบคอน และลูเซียน ฟรอยด์

## นิยามของแนวคิดทางวรรณกรรม

### 1. แนวคิดแบบอุดมคตินิยม

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543 : 67) กล่าวว่า แนวคิดแบบอุดมคตินิยม คือแนวคิดที่มุ่งสะท้อนภาพหรือเรื่องราวของสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามความคิดนึกของผู้แต่งที่เห็นว่า "น่าจะมี" หรือ "ควรจะเป็น" แนวคิดที่ผู้แต่งสร้างสรรค์ขึ้นนี้มักมีลักษณะขาดความสมจริง เพราะผู้แต่งมิได้สร้างสรรค์แนวคิดดังกล่าวนี้ขึ้นจากหลักแห่งความเป็นจริงของสรรพสิ่งต่างๆ หากแต่สร้างขึ้นจากความนึกคิดของผู้แต่งเองที่มุ่งหวังจะให้สรรพสิ่งเหล่านั้น "มี หรือ เป็นอยู่" เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีที่สุด งามที่สุด หรือสมบูรณ์แบบที่สุด ฯลฯ โดยใช้ความศรัทธา ความปาฏิหาริย์ และค่านิยมส่วนตัวของผู้แต่งในเรื่องของความถูกต้อง ความดี ความงาม และความยุติธรรมเป็นเกณฑ์ในการสร้างสรรค์ เมื่อเป็นดังนี้เราจึงพบว่าแนวคิดเชิงอุดมคตินี้ มักจะสะท้อนภาพหรือเรื่องราวของสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้มีลักษณะที่ดีกว่า งดงามกว่า หรือสูงส่งกว่าเรื่องราวของสิ่งนั้นๆ เสมอ เช่น การสร้างตัวละครให้มีลักษณะเชิงอุดมคติ สำหรับผู้แต่งที่มีความเชื่อมั่นว่า คนดีคือคนที่มีหน้าตาดี มั่งมีเงินทอง และมีฐานะทางสังคมสูง ก็จะสร้างให้ตัวละครเอกมีลักษณะเช่นนั้น ทั้งๆ ที่ในความเป็นจริงนั้นเราอาจพบว่า คนที่มีหน้าตาดีและฐานะทางสังคมสูง อาจมีจิตใจโหดเหี้ยมและมีวิถีเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานของตนให้สูงขึ้นด้วยการใช้อำนาจเงินตราก็ได้

## 2. แนวคิดแบบจินตนิยม

กอบกุล อิงคุทานนท์ (2540 : 78) กล่าวว่าคือการเคลื่อนไหวในศตวรรษที่ 18 และ 19 ซึ่งแสดงให้เห็นปฏิกิริยาต่อต้านแนวคลาสสิกยุคใหม่หรือนีโอคลาสสิกในทุกด้าน เช่น วรรณคดี ปรัชญา ศิลปะ ศาสนา การเมือง อย่างไรก็ตามลักษณะที่เห็นเด่นชัดที่สุดในฝรั่งเศสจะสะท้อนในวลีของวิกตอร์ ฮูโก ที่ว่า “เสรีนิยมในวรรณคดี” (Liberalism in Literature) อันมีความหมายเป็นพิเศษถึงความมีอิสระของนักประพันธ์และศิลปินจากกฎเกณฑ์ที่เข้มงวดของนักเขียนแนวคลาสสิก และเสนอแนะว่า โฉมหน้าของอัตตนิยมหรือปัจเจกชนนิยม (Individualism) เป็นเครื่องหมายของการกระตุ้นความคิดเชิงปฏิวัติทางการเมืองด้วย

ในเยอรมันนี้ กวีไฮน์ (Heine) ได้ชี้ให้เห็นว่า ลักษณะสำคัญของแนวโรแมนติกนิยมของเยอรมันคือ ฟื้นฟูศิลปะงานเขียนและชีวิตในแนวของยุคกลาง นอกจากนี้ยังมีลักษณะพิเศษอีกอย่างหนึ่งคือ เชื่อถือในสิ่งลึกลับนอกเหนือเหตุผล และชอบใช้จินตนาการให้เพลิดเพลิดไปในดินแดนแห่งความนึกฝันอันพิสดารหรือเทพนิยาย แต่จินตนาการนั้นยังมีสติคอยรั้งมิให้เลื่อนลอยออกนอกทางไป โดยมีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงเป็นฐานรองรับอยู่เช่นกัน

ในศตวรรษที่ 19 นี้ ยังมีนักวิจารณ์อังกฤษ วอลเตอร์ เพเทอร์ (Walter Pater) ได้คิดเรื่องความแปลกใหม่ที่นำไปสู่ความงามได้ (ในขณะที่พวกนีโอคลาสสิกจะยึดกรานในระบบระเบียบของความงาม)

ส่วนดอกเตอร์ เอฟ.เฮช.เฮ็ดจ์ (F.H.Hedge) นักคิดเหนือธรรมชาติ (transcendentalist) ของอเมริกันคิดว่าสาระของแนวคิดโรแมนติกคือความปราถนาอันแรงกล้าซึ่งมีกำเนิดมาจากความลึกลับน่าขนง ต่อมาก็ได้มีผู้กล่าวด้วยว่า อารมณ์โรแมนติกคือความปราถนาทางจิตที่จะหลีกหนีความเป็นจริงที่ไม่น่าอภิรมย์

เราอาจสรุปความแตกต่างของงานเขียนโรแมนติกกับนีโอคลาสสิกในช่วง 30 ปีแรก ของศตวรรษที่ 19 โดยกว้างได้ดังนี้

- มีการคิดค้น สิ่งใหม่ๆ ในด้านวัสดุ รูปแบบ ท่วงทำนองการเขียนบันเทิงคดีโดยไม่ใส่ใจแนวประเพณีนิยม หรือกฎเกณฑ์ใดๆ ในงานคลาสสิก ยุคโรแมนติกเริ่มจากคำประกาศคัดค้านหรือจุดมุ่งหมายแห่งการขบถ เช่นยกเลิกภาษาสูงโบราณและยังเสนอให้ใช้วัสดุจากชีวิตสามัญชน การเลือกใช้ภาษาที่คนทั่วไปใช้กันอยู่ มีการใช้ฉากสิ่งที่ใกล้ตัวเช่น อาณาจักรแห่งปาฏิหารย์ ความลึกลับมหัศจรรย์ และยังมีการใช้เทคนิคเชิงสัญลักษณ์ด้วย
- องค์ประกอบสำคัญของงานโดยเฉพาะกวีนิพนธ์ ไม่ใช่การกระทำของคน แต่เป็นความรู้สึกอารมณ์อันแรงกล้าส่วนตัวของกวีที่พุ่งพรูออกมาแล้ววนาไปตามนั้น โดยมีได้มีการวางแผนไปถึงจุดในตอนจบไว้ก่อนอย่างพวกนีโอคลาสสิก

- งานเขียนแนวโรแมนติกจะเสนอเรื่องเกี่ยวกับคนในฐานะเอกัตบุคคล มิใช่หน่วยหนึ่งของระบบสังคม บ่อยครั้งที่จะเป็นเรื่องของกวีเอง นอกจากนี้ยังมีงานโรแมนติกมากมายที่ให้ตัวเอกมีสำนึกขบถ ไม่ว่าจะในทางที่ดีหรือทางชั่ว หรือเป็นคนที่โดดเดี่ยวอ้างว้าง เป็นคนนอกไม่อยู่ในระบอบสังคม
- พวกโรแมนติกจะรักอะไรที่เป็นธรรมชาติ ความเป็นอยู่สามัญชน ชีวิตในชนบท ท่ามกลางธรรมชาติหรือฉากภูมิประเทศที่เป็นธรรมชาติซึ่งกวีปัจเจกชนหวงคือนิสัย
- นักเขียนโรแมนติกจำนวนมากจะมองมนุษย์ในฐานะเป็นผู้มีศักยภาพมหาศาลซึ่งสามารถสัมผัสสิ่งซึ่งเป็นอนาคตผ่านญาณซึ่งรับรู้ได้เอง (intuition) ซึ่งอาจเรียกว่าเป็นด้วยเหตุผลหรือจินตนาการก็ได้ ทั้งนี้พวกโรแมนติกให้ความสำคัญกับจินตนาการ ความรู้สึก อารมณ์ว่าเท่ากับเหตุผล การมุ่งย้ำของพวกนี้โศกศาสตร์ในสัมฤทธิ์ผลของจุดประสงค์ที่มุ่งตรงแน่นอนได้ถูกแทนที่โดยการปฏิเสธกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่จำกัดโดยสิ้นเชิงของพวกโรแมนติกซึ่งเชื่อว่า ความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้ด้วยความพยายามแห่งความรู้สึกอันแรงกล้าที่ไร้ขอบเขตจำกัด

ถ้าพิจารณาการเคลื่อนไหวในอังกฤษผ่านนักเขียนโดดเด่นบางคนและภาพรวมของการเคลื่อนไหวของนักเขียนส่วนใหญ่ ลักษณะสรุปของโรแมนติกก็คือ ภาวะไหวต่อความรู้สึก (sensitivity) ความรักในธรรมชาติ ความเห็นอกเห็นใจในอดีตโดยเฉพาะยุคกลาง (ดังเช่นนวนิยายโกธิค) ความลึกลับ อัตตนิยม จินตนาการเสรี ความรักธรรมชาติ ชีวิตชนบท (เช่นงานของโกลด์สมิท) ความสนใจในสิทธิมนุษยชน (เช่น กวีไบรอน โรเบิร์ต เบิร์นส์) ความสนใจในชีวิตสัตว์ (เช่นงานของควาเปอร์) จิตวิทยาทางด้านอารมณ์ในบันเทิงคดี (เช่นงานของริชาร์ดสัน) ความสนใจในความหม่นเศร้า (sentimental melancholy) ความสนใจในตำนานเทพนิยายของเซลติกและแกลกดิเนเวียน การเลียนแบบการเขียนประเภท popular ballad (ดังในงานของ เพอร์ซี สก็อต)

รูปแบบงานเขียนของพวกโรแมนติกยังรวมถึงลิрик (Lyric) ซึ่งแสดงความในใจ ความรัก ชื่นชมธรรมชาติ อารมณ์หม่นเศร้า และนวนิยายสะท้อนอารมณ์ (sentimental novel) สุขนาฏกรรมเชิงอารมณ์ (sentimental comedy) นวนิยายโรแมนติกประเภทโกธิค (Gothic Romance) เป็นต้น

ถ้าจะมองในแง่แนวคิดโรแมนติกเชิงปรัชญา (philosophy terms) ก็อาจขยายความเข้าใจมากขึ้นไม่น้อย ศัพท์นี้ที่ใช้เรียกทฤษฎีทางปรัชญาและวรรณศิลป์ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเห็นเอกัตบุคคลเป็นศูนย์กลางแห่งชีวิตและประสบการณ์ทั้งหมดและถือว่า ปัจเจกชนทำให้วรรณกรรมมีค่า ในฐานะการแสดงออกซึ่งอารมณ์และทัศนคติส่วนตัว โดยเฉพาะให้คุณค่าในการถ่ายทอดประสบการณ์ส่วนตัวออกมาโดยเสรีมากกว่าจะคำนึงถึงกฎเกณฑ์ใดๆ ของชนิดการประพันธ์

(Genre) นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญต่อจินตนาการสร้างสรรค์ว่า สามารถให้สัมฤทธิ์ผลที่สูงส่งกว่าข้อเท็จจริง (fact) ตรรกะ (logic) แนวคิดโรแมนติคยังถือว่าธรรมชาติสามารถทำให้มองเห็นสัมฤทธิ์ผลที่แท้จริง การใช้เนื้อหาสามัญที่เป็นธรรมชาติทำให้ได้พบสิ่งสมบูรณ์ที่สุด (Absolute) อุดมคติ (ideal) อันเนื่องมาจากการพบคุณค่าที่มองเห็นเลยเรื่องต่อไปเหนือสิ่งที่เกิดขึ้นอยู่

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543 : 66) กล่าวว่า แนวคิดแบบจินตนิยม คือ แนวคิดที่มุ่งให้ความสำคัญแก่เรื่องอารมณ์ ความรู้สึกและญาณสังหรณ์ของผู้แต่งมากเป็นพิเศษ เพราะมุ่งจะเป็นเครื่องประเทืองอารมณ์ของผู้อ่านมากกว่าจะเป็นเครื่องประเทืองปัญญา ฉะนั้นเนื้อหาของบทกวีนิพนธ์ตามแนวจินตนิยม จึงมักจะพัวพันอยู่กับเรื่องความรัก โลก โกรธ หลง ซึ่งเป็นกิเลสและตัณหาของมนุษย์ทั่วไป

### 3. แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม

กอบกุล อิงคุทานนท์ (2540 : 55) กล่าวว่า เป็นแนวการเขียนบันเทิงคดีแนวหนึ่งในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 – ต้นศตวรรษที่ 20 ในฝรั่งเศส อเมริกา และอังกฤษ แนวนี้จะเสนอภาพแห่งชีวิตที่มีรายละเอียดและสมจริงยิ่งกว่าแนวสังคมนิยม แต่แนวธรรมชาตินิยมไม่เพียงแต่เป็นการเลือกเนื้อหาอย่างพิเศษและมีลักษณะแนวการเขียนที่พิเศษออกไป ยังเป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากสมมุติฐานทางวิทยาศาสตร์อันเป็นผลผลิตทางชีววิทยายุคก่อนดาร์วิน (Post Darwinism) ในกลางศตวรรษที่ 19 ซึ่งถือว่า มนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่มีระบบระเบียบแห่งธรรมชาติและไม่มีวิญญาณหรือสิ่งเกี่ยวข้องกับอันใดกับศาสนาหรือโลกทางจิต นอกเหนือไปจากธรรมชาติ ดังนั้นมนุษย์ก็คือ สัตว์ประเสริฐที่ลักษณะนิสัยพฤติกรรมและชะตากรรมถูกกำหนดโดยพลังแห่งธรรมชาติที่สำคัญสองอย่างคือ กรรมพันธุ์และสภาพแวดล้อมมนุษย์จะได้รับสืบทอดลักษณะนิสัยและสัญชาตญาณสืบทอดกันมาตามพันธุกรรม โดยเฉพาะความหิวและเซ็กซ์ มีหน้าที่ยังได้รับอิทธิพลและเศรษฐกิจในสภาพแวดล้อมซึ่งเขากำเนิดด้วย เอมีล โซลา (Emile Zola) นักประพันธ์ชาวฝรั่งเศสได้พัฒนาทฤษฎีนี้และยังมีนักเขียนแนวนี้เด่นๆ อีกหลายคนเช่น ทีโอดอร์ ไดรเซอร์ (Theodore Dreiser) และเจมส์ ฟาร์เรลล์ (James Farrell) ซึ่งพยายามเสนอเนื้อหาผลงานด้วยทัศนคติเชิงวิทยาศาสตร์เปี่ยมไปด้วยหลักฐานอ้างอิง นักเขียนแนวธรรมชาตินิยมจะเลือกตัวละครซึ่งแสดงออกถึงพลังขับเช่นสัตว์อย่างแรงกล้าเช่น พลังขับทางกามตัณหา ความตะกรามและความกลัว เป็นต้น จุดจบของนวนิยายหรือละครแนวนี้จะเศร้าเพราะตัวละครต้องต่อสู้ดิ้นรนกับสภาพแวดล้อม ศัตรู หรือเทพเจ้า มนุษย์มักจะตกเป็นเหยื่อของสภาพแวดล้อมและตัวแปรทางเศรษฐกิจสังคมซึ่งเหนี่ยวการควบคุมหรือความเข้าใจอย่างถ่องแท้

สายทิพย์ นุกูลกิจ (2543 : 69) แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม คือ แนวคิดกล่าวถึงมนุษย์ ทางด้านที่เลวร้ายว่า มีสาเหตุมาจากพันธุกรรม หรือจากภาวะสิ่งแวดล้อม เช่น ภาวะ เศรษฐกิจ ธรรมชาติ หรือค่านิยมของสังคมที่บีบบังคับให้มนุษย์ต้องมีฐานะต่ำต้อยในสังคม หรืออยู่ในฐานะ ที่ต้องเสียเปรียบคนอื่น ๆ ในสังคม

#### 4. แนวคิดแบบสัญนิยม

กอบกุล อิงคุทานนท์ (2540 : 75) กล่าวว่าเป็นการเคลื่อนไหวของแนวคิดที่ก่อตัวใน ศตวรรษที่ 19 เพื่อต่อต้านแนวโรแมนติกนิยม แนวสัญนิยมกลายเป็นแนวสำคัญในงานบันเทิงคดี ของยุคนี้ซึ่งได้รับความนิยมในฝรั่งเศส อังกฤษและอเมริกา งานเขียนแนวนี้จะสะท้อนเนื้อหาที่ สมจริงของชีวิตสังคม และสนใจสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างสามัญในสังคม เช่น ชีวิตสามัญชน คนชั้น กลาง และสิ่งสามัญทั่วไปในสังคม การกระทำ เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นมีผลพวงซึ่งสมจริงเสมอ และตัวละครจะประพฤติปฏิบัติอย่างที่เป็นจริงในสังคม

สายทิพย์ นุกูลกิจ (2543 : 69) กล่าวว่า แนวคิดแบบสัญนิยม คือ แนวคิดที่มุ่งสะท้อน ความเป็นจริงในชีวิตของมนุษย์และสังคมมนุษย์ออกมาโดยตรง ทั้งในด้านดีและด้านร้าย ดังจะ เห็นได้ในตัวอย่างบทกวีนิพนธ์ชื่อ “ทุ่งข้าว” อังคาร กัลยาณพงศ์ ผู้อ่านจะสังเกตได้ว่า อังคารไม่ได้ มอง “ทุ่งข้าว” เฉพาะด้านความงดงาม ความสงบร่มรื่นตามธรรมชาติเท่านั้น หากอังคารยังมอง “ทุ่งข้าว” ได้ลึกและชัดเจนกว่านั้น เพราะเขาสามารถมองเห็นถึงความจริงซึ่งเป็นสิ่งที่น่าเกลียด น่ากลัว น่าขยะแขยง ที่ซ่อนอยู่ภายใต้ความงดงามของธรรมชาติ “ทุ่งข้าว” ได้ ความจริง ดังกล่าวคือ การต่อสู้เพื่อความอยู่รอดของสัตว์ต่างๆ ที่อาศัยอยู่ใน “ทุ่งข้าว” ซึ่งมีแต่ความเอาวัด เอาเปรียบชนิด “สัตว์ใหญ่กินสัตว์เล็ก” แทบทั้งสิ้น ถึงกระนั้นก็ตาม ผู้อ่านก็ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่า สิ่งที่อังคารหยิบยกมาเสนอต่อผู้อ่านนั้นมีใช้ “สภาพความเป็นจริงของทุ่งข้าว” ไม่ว่าจะเป็น ความจริงในด้านความงดงาม หรือ ในด้านความน่าขยะแขยง นอกจากนี้หากผู้อ่านไม่เพ่งเล็ง ติความเฉพาะตามตัวอักษรที่ปรากฏใน “ทุ่งข้าว” แล้ว ผู้อ่านก็จะพบว่า อังคารมิได้เพียงแค่แสดง สัจธรรมของ “ทุ่งข้าว” ไว้เท่านั้น หากแต่สามารถแสดงสัจธรรมของโลกไว้ด้วย ทั้งนี้เพราะผู้อ่าน อาจจะตีความหมายในวงกว้างได้ว่า ทุ่งข้าวเปรียบเสมือนเป็นสังคมหรือโลกอันกว้างใหญ่ของสิ่งที่มีชีวิต แล้วผู้อ่านก็จะพบว่ากติกาเบื้องต้นของสิ่งที่มีชีวิตล้วนอยู่ใต้กฎของการต่อสู้เพื่อเอาชีวิตรอด ของตัวเองทั้งนั้น แม้สังคมมนุษย์ที่มีวัฒนธรรมอันสูงส่งแล้วก็ยังมีลักษณะเป็นสังคมที่สัตว์ใหญ่กิน สัตว์เล็กด้วยเหมือนกัน ด้วยเหตุดังกล่าวนี้เองจึงสรุปได้ว่า อังคารสามารถแสดงแนวคิดตาม สัญนิยมไว้ในบทกวีนิพนธ์ชื่อ “ทุ่งข้าว” ได้อย่างสมจริงมากที่สุด

## 5. แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม

กอบกุล อิงคุทานนท์ (2540 : 96) เป็นการเคลื่อนไหวของแนวคิดในฝรั่งเศสยุคศตวรรษที่ 19 ตอนปลายและมีอิทธิพลต่องานเขียนของอังกฤษ อเมริกานในช่วงนั้นเรื่อยมาจนถึงในศตวรรษที่ 20 โดยเฉพาะในทางด้านกวีนิพนธ์ ในอเมริกานั้นงานประพันธ์แนวคิดนี้จะใช้รายละเอียดของโลก ธรรมชาติและการกระทำของผู้คนเป็นสิ่งเสนอแนะความคิดทางปรัชญาและแก่นของเรื่องเกี่ยวกับปรัชญาด้วย

แนวสัญลักษณ์นิยมเป็นปฏิกริยาทางโรแมนติกอย่างหนึ่งต่อแนวคิดนิยม การประพันธ์แนวนี้จะใช้เรื่องที่ยิบยกมาเขียนเป็นสัญลักษณ์แฝงความหมายอื่นไว้ และจะใช้วิธีเสนอเป็นนัยๆ มากกว่าการบรรยายหรือบอกกล่าวอย่างตรงไปตรงมา กวีหรือผู้แต่งมักพยายามพูดถึงสิ่งซึ่งไม่สามารถบรรยายได้ตรงๆ อย่างกระจ่างชัด จึงต้องใช้วิธีแนะนำเป็นนัยหรือสะกิดใจผู้เสพ แนวคิดนี้ถือว่าปฏิกริยาตอบสนองทางอารมณ์ส่วนตัวของเอกัตบุคคลที่เต็มทีคือ จุดมุ่งหมายสุดท้ายของศิลปะ ทว่าเมื่อไม่สามารถถ่ายทอดมันออกมาให้กระจ่างแจ้งโดยตรงได้ กวีหรือผู้แต่งจึงต้องใช้สัญลักษณ์แทนความหมายของความรู้สึกนึกคิดเฉพาะตนนั้นๆ

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543 : 73) กล่าวว่า แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม เป็นแนวคิดที่มุ่งสะท้อนความจริงในชีวิตตามแนวคิดแบบสังคมนิยม แต่แทนที่จะแสดงความเป็นจริงดังกล่าวนี้ ออกมาตรงๆ นักเขียนแนวสัญลักษณ์นิยมกลับใช้สิ่งใดสิ่งหนึ่งมาเป็นสัญลักษณ์แทนสิ่งที่ต้องการจะกล่าวถึง อาจจะใช้แทนเพียงบางส่วน หรือใช้เรื่องทั้งเรื่องเป็นสิ่งแทนก็ได้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะนักคิดแนวสัญลักษณ์นิยมเชื่อว่า การใช้สัญลักษณ์สามารถสื่อความหมายได้ลึกซึ้งและกว้างไกลกว่าการกล่าวถึงตรงๆ ดังนั้นนักเขียนกลุ่มนี้จึงนิยมเสนอแนวคิดในรูปของสัญลักษณ์ ทั้งในลักษณะที่เป็นสัญลักษณ์สากล ซึ่งบุคคลทั่วไปอ่านเข้าใจได้ง่าย เช่น ใช้ “แสงสว่าง” เป็นสัญลักษณ์แทน “ปัญญา” ใช้ “กา” เป็นสัญลักษณ์แทน “คนชั้นต่ำ” ใช้ “ดอกไม้” เป็นสัญลักษณ์แทน “สตรี” ใช้ “นกขมิ้น” เป็นสัญลักษณ์แทน “คนพเนจร” ฯลฯ และใช้เป็นสัญลักษณ์ส่วนบุคคลซึ่งอาจยากต่อการทำความเข้าใจสำหรับผู้อ่านที่ขาดประสบการณ์ทางการอ่านและมีความรู้เกี่ยวกับผู้แต่งไม่มากพอ เช่น วิทยากร เชียงกูล ใช้ “ดอกหางนกยูงสีแดงฉาน” เป็นสัญลักษณ์แทน “วิชาความรู้” ใช้ “ความหมาย” เป็นสัญลักษณ์แทน “ปัญญา” ใช้ “กระดาศ” เป็นสัญลักษณ์แทน “ใบปริญญา” ไว้ในบทกวีนิพนธ์ชื่อ “เพลงเถื่อนแห่งสถาบัน” เป็นต้น แต่ไม่ว่าผู้แต่งจะใช้สัญลักษณ์แบบใดก็ตาม ประเด็นสำคัญที่ผู้อ่านควรพิจารณา คือ การพิจารณาว่าผู้แต่งใช้สัญลักษณ์นั้นแทนสิ่งใด และการใช้สัญลักษณ์นั้นๆ ช่วยสื่อความหมายที่ลึกซึ้งและสื่อความคิดที่กว้างไกลให้แก่ผู้อ่านมากน้อยเพียงไร



## 6. แนวคิดแบบสังคมนิยม

กอบกุล อิงคุทานนท์ (2540 : 89) คำใกล้เคียง Sociological Novel (นวนิยายแนวสังคมนิยม) เป็นประเภทหนึ่งของนวนิยายที่เน้นหนักในเรื่องสังคมซึ่งผลกระทบของสังคมมีต่อตัวละครที่อาศัยอยู่ในสังคมนั้นๆ โดยปกติแล้วนวนิยายแนวสังคมนิยมจะเสนอปัญหา รวมทั้งแนะทางแก้ให้กับสังคมด้วย แต่ไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นเรื่องโฆษณาชวนเชื่อใดๆ เช่น ชวนเชื่อเรื่องหลักการการเมือง เป็นต้น แต่จะเสนอประเด็นต่างๆ ของสังคม วรรณกรรมแนวนี้กลายเป็นแนวสำคัญแนวหนึ่งตั้งแต่ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมเป็นต้นมา ซึ่งให้ความสนใจชีวิตกรรมชนและครอบครัว ดังจะเห็นได้จาก *Hard Times* ของชาร์ลส์ ดิคкенส์ *Yeast* ของ คิงส์ลีย์ เป็นต้น นักเขียนอเมริกันให้ความสนใจนวนิยายแนวนี้อย่างจริงจัง ดังเช่น *กระท่อมน้อยของลุงทอม* (Uncle Tom's Cabin) ของแฮเรียต บีเชอร์ สโตว์ ก็ได้แสดงให้เห็นสภาพทางสังคมของนิโกร หรือนวนิยายของ ริชาร์ด ไวท์ เป็นต้น นักเขียนเด่นๆ ที่มักเขียนนวนิยายเกี่ยวกับปัญหาของสังคมเป็นส่วนใหญ่ได้แก่ จอห์น สไตน์เบ็ค เออร์สกิน คอลด์เวลล์ จอห์น โดส ปาสโซส เป็นต้น

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543 : 71) กล่าวว่า แนวคิดแบบสังคมนิยม คือแนวคิดที่มุ่งสะท้อนปัญหาทางสังคมของส่วนรวมมากกว่าเรื่องราวส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการต่อสู้ของชนชั้นกรรมาชีพทั้งในด้านเพื่อปากเพื่อท้อง เพื่อสิทธิและเพื่อความเสมอภาค ทั้งนี้เพราะผู้เขียนต้องใช้วิถีพนธ์เป็น "สื่อ" ในการตีแผ่สภาพความทุกข์ยากของชนชั้นกรรมาชีพและเพื่อเรียกร้องความยุติธรรมให้แก่ชนกลุ่มนี้ด้วย

## 7. แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม

กอบกุล อิงคุทานนท์ (2540 : 33) เป็นศัพท์ที่ใช้กับกระแสความคิดเชิงปรัชญา ศาสนา ศิลปะ ช่วงระหว่างและหลังสงครามโลกครั้งที่สองซึ่งย้ำการเป็นอยู่ (existence) มาก่อนสาระ (essence) และเห็นความไม่เหมาะสมในเหตุผลของมนุษย์ที่จะอธิบายความลึกซึ้งน่าขนงนงายของจักรวาล ในแง่คำถามเชิงปรัชญาขั้นพื้นฐาน ในช่วงแรกๆ การแสดงออกซึ่งความคิดนี้มีอยู่ในงานเขียนของเคียคการ์ด (Kierkegaard) นักเทววิทยา ชาวเดนมาร์กสมัยศตวรรษที่ 19 แต่ ไฮเดกเกอร์ (Heidegger) นักปรัชญาเยอรมันเห็นผู้มีส่วนสำคัญในการกำหนดทฤษฎีนี้ ทว่างานเขียนของฌองปอลซาตร์ (Jean Paul Satre) นักคิดและนักเขียนชาวฝรั่งเศส ทำให้ปรัชญานี้เป็นที่ดึงดูดใจในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง และเมื่อซาร์ตประกาศตัวเองว่าเป็นนักเอ็กซิสเต้นเชียลลิสต์ ไฮเดกเกอร์ก็ประกาศว่าเขาไม่ได้เป็นเอ็กซิสเต้นเชียลลิสต์รวมทั้งอัลแบร์ต กามูส์ (Albert Camus) นักประพันธ์ชาวฝรั่งเศสก็ปฏิเสธเช่นกัน อย่างไรก็ตามทุกคนมีความเห็นคล้ายกันว่าไม่มีใครยอมรับคริสต์ศาสนา โดยพื้นฐานแล้วปรัชญานี้จะถือว่าการเป็นอยู่มาก่อน ความหมายขึ้นมา

ปรัชญาให้ความสำคัญแก่มนุษย์ในแง่เอกัตบุคคล และถือว่ามนุษย์นั้นมีเสรีภาพไม่ตกเป็นทาสวัตถุหรือสิ่งใด โดยเฉพาะสังคมที่บีบบรัดมนุษย์ซึ่งทำให้ตัวตนที่แท้จริงของมนุษย์หายไป มนุษย์ต้องมีเสรีภาพในการเลือกที่จะทำและกล้าหาญพอที่จะรับผิดชอบในสิ่งที่เลือกกระทำ แม้จะปวดร้าวว่าუნเป็นทุกข์ในการเลือกกระทำก็ตาม และเมื่อเลือกแล้วจะต้องนำตัวเข้าไปผูกพันหรือมีพันธะแท้จริง

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2543 : 73) กล่าวว่า แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม คือ แนวคิดที่ยกย่องคนที่กล้าตัดสินใจเลือกสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง แต่พร้อมกันนี้ คนๆ นั้นจะต้องมีความรับผิดชอบต่อ การเลือกตัดสินใจของตนในแต่ละครั้งด้วย ไม่ว่าจะการตัดสินใจนั้นๆ จะถูกหรือผิดก็ตาม ทั้งนี้เพราะหากเขาปฏิเสธความรับผิดชอบต่อใด ก็ย่อมหมายถึงว่าเขาปฏิเสธคุณค่าที่เขาได้เลือกไว้แล้วด้วย ดังนั้นจะเห็นได้ว่า นักคิดแนวอัตถิภาวะนิยมมุ่งเน้นเรื่องการแสวงหาคูณค่าใหม่ๆ ของชีวิตอย่างเสรี ขณะเดียวกันก็ปฏิเสธไม่ยอมรับกฎเกณฑ์หรือคุณค่าของสังคมเก่าอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นขนบธรรมเนียมประเพณี ศาสนา ความเชื่อ หรือกฎหมายก็ตาม

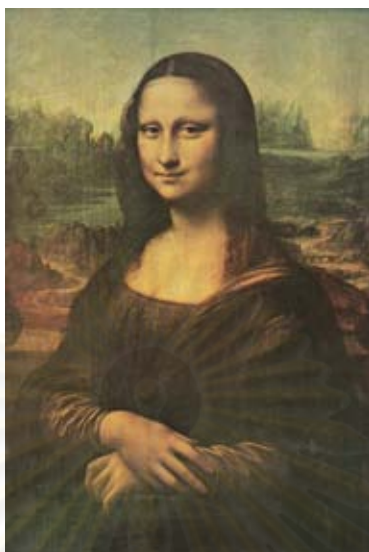
จากคำนิยามข้างต้น จะเห็นได้ว่าแนวคิดทางศิลปะตะวันตกและแนวคิดทางวรรณกรรมมีความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดทางศิลปะตะวันตกมาเป็นตัวแทนบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ในการวิจัยฉบับนี้

#### **เกณฑ์ในการคัดเลือกผลงานศิลปะเพื่อใช้สื่อสารบุคลิกภาพของแต่ละแนวคิด**

- คัดเลือกรายชื่อศิลปินจากคำนิยามแนวคิดทางทัศนศิลป์ในแต่ละแนวคิด ที่หนังสือและตำราทางประวัติศาสตร์ศิลป์ส่วนมาก ได้กล่าวถึงไว้อย่างสม่ำเสมอ
- คัดเลือกผลงานศิลปะของศิลปินที่คัดเลือกไว้ โดยเน้นภาพที่ปรากฏอย่างสม่ำเสมอในหนังสือหรือตำราเรียนด้านประวัติศาสตร์ศิลป์ที่กล่าวถึงแนวคิดทางศิลปะแต่ละแนวคิด
- นำภาพที่คัดเลือกไว้มาเปรียบเทียบยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะอีกครั้ง โดยเมื่อได้ภาพศิลปะจำนวน 5 ภาพ ที่เป็นตัวแทนแนวคิดแต่ละแนวคิดแล้ว จึงนำภาพดังกล่าวไปเรียนปรึกษารองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา หงษ์อุเทน อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์ศิลป์ตะวันตก และมีความรู้ด้านอักษรศาสตร์ (จบการศึกษาด้านอักษรศาสตร์ในระดับปริญญาตรีและประวัติศาสตร์ศิลป์ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก) อดีตหัวหน้าภาควิชาทฤษฎีศิลป์ คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อยืนยันในการนำมาใช้ประกอบแทนแนวคิดอีกครั้ง

ผลงานศิลปะ 5 ชิ้น ที่ตรงกับแนวคิดแต่ละแนวคิด 7 แนวคิด มีดังนี้

1. แนวคิดแบบอุดมคตินิยม



ภาพที่ 12 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบอุดมคตินิยม ภาพที่ 1  
ลีโอนาโด ดา วินชี (Leonardo da Vinci's), โมนาลิซ่า (Mona Lisa), ค.ศ.1506.

ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 13 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบอุดมคตินิยม ภาพที่ 2  
มิเกลันเจโล (Michelangelo), กำเนิดของอดัม (The Creation of Adam), ค.ศ.1508-1512.

ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 14 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบอุดมคตินิยม ภาพที่ 3  
 ราฟาเอล (Raphael). แม่พระแห่งทุ่งหญ้า (Madonna of the Meadow), ค.ศ.1505.  
 ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 15 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบอุดมคตินิยม ภาพที่ 4  
 ทิเทียน (Titian), วีนิสแห่งเออร์บิโน (Venus of Urbino), ค.ศ.1538.  
 ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 16 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบอุดมคตินิยม ภาพที่ 5  
 ซานโดร บอตติเชลลี (Sandro Botticelli), กำเนิดวีเนัส (The Birth of Venus), ค.ศ.1482.

ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>

## 2. แนวคิดแบบจินตนิยม



ภาพที่ 17 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบจินตนิยม ภาพที่ 1  
 เออซอน เดอลากัวซ์ (Eugene Delacroix),  
 อิสระภาพนำประชาชน (Liberty Leading the People), ค.ศ.1830.

ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 18 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบจินตนิยม ภาพที่ 2  
 ฟรานซิสโก โกยา (Francisco Goya), 3 พฤษภาคม 2351 (The Third of May 1808), ค.ศ.1814.  
 ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 19 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบจินตนิยม ภาพที่ 3  
 แคสเปอร์ เดวิด ฟรีดริช (Caspar David Friedrich),  
 ป่าไม้โอ๊ค (Abbey in the Oak Forest), ค.ศ.1810.  
 ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 20 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบจินตนิยม ภาพที่ 4  
วิลเลียม เบลค (William Blake), วันแห่งอดีต (The Ancient Of Days), ค.ศ.1794.

ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 21 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบจินตนิยม ภาพที่ 5

ธีโอดอร์ เจริโคต์ (Theodore Gericault),  
การอัปปางของเรือเมดูซา (Raft of the Medusa), ค.ศ.1819

ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>

### 3. แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม



ภาพที่ 22 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม ภาพที่ 1

วิลเลียม บลิส บาคเกอร์ (William Bliss Baker),  
ซ่อนแอบในกองหญ้า (Hiding in the Haycocks), ค.ศ.1881.

ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 23 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม ภาพที่ 2

อีวาน อิวาโนวิช ชิสคิน (Ivan Ivanovich Shishkin), ต้นโกรฟ (Mast-Tree Grove), ค.ศ.1898.

ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>





ภาพที่ 24 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม ภาพที่ 3  
ทอมัส เอียคินส์ (Thomas Eakins), คลินิกแอกนิว (The Agnew Clinic), ค.ศ.1889.

ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 25 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม ภาพที่ 4  
อีมิล ฟรีอองน์ (Emile Friant), การสนทนาเกี่ยวกับการเมือง (Political Discussion), ค.ศ.1889.

ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 26 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม ภาพที่ 5

ทอมัส พอลลอค แอนซ์ทซ์ (Thomas Pollock Anschutz),

ช่างเหล็ก (The Ironworkers' Noontime), ค.ศ.1880.

ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>

#### 4. แนวคิดแบบสัจนิยม



ภาพที่ 27 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสัจนิยม ภาพที่ 1

กุสตาฟ คัวร์เบตต์ (Gustave Courbet), คนย่อยหิน (Stone-Breakers), ค.ศ.1849.

ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 28 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสังคมนิยม ภาพที่ 2  
 ของ ฟรังซัวส์ มิลล์เอท์ (Jean-Francois Millet). คนเก็บข้าวตก (The Gleaners). ค.ศ.1857.  
 ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 29 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสังคมนิยม ภาพที่ 3  
 โอนอเร โดมึเย (Honore Daumier), รถชั้นสาม (Third-Class Carriage), ค.ศ.1862.  
 ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 30 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสังคมนิยม ภาพที่ 4  
วินสโลว์ โฮเมอร์ (Winslow Homer), ผู้มีประสบการณ์ในทุ่งนาผืนใหม่  
(The Veteran in a New Field), ค.ศ.1865.

ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 31 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสังคมนิยม ภาพที่ 5  
วิลเฮล์ม ไลป์ (Wilhelm Leibl), ผู้หญิงสามคนในโบสถ์ (Three Women in Church), ค.ศ.1882.

ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>

## 5. แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม



ภาพที่ 32 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม ภาพที่ 1  
 ออดิลอง เรอดอง (Odilon Redon), ยักษ์ไซคลอปส์ (The Cyclops), ค.ศ.1914.

ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 33 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม ภาพที่ 2  
 ปีแยร์-เซซิล ปูวิส เดอ ชาวาน (Pierre-Cecile Puvis de Chavannes),  
 ความฝัน (The Dream), ค.ศ.1883.

ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 34 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม ภาพที่ 3  
 พอล โกแกง (Paul Gauguin), การต่อสู้ของจาคอปส์กับนางฟ้า  
 (Jacobs fight with the angel), ค.ศ.1888.  
 ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



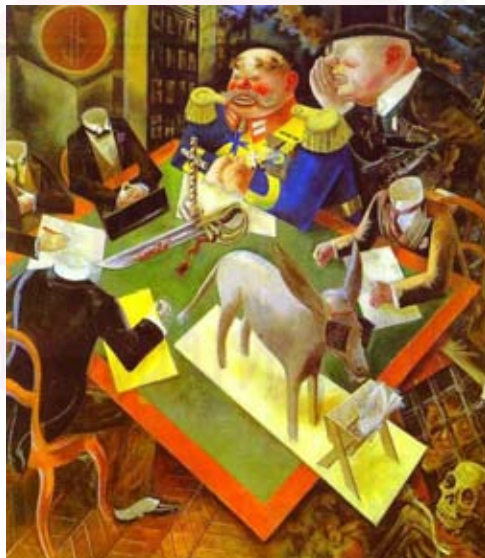
ภาพที่ 35 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม ภาพที่ 4  
 อองรี รูโซ (Henri Rousseau), ยิปซีหลับ (Sleeping Gypsy), ค.ศ.1897.  
 ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 36 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม ภาพที่ 5  
 กุสตาฟ มอโร (Gustave Moreau), การปรากฏตัวของผี (The Apparition), ค.ศ.1876.

ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>

#### 6. แนวคิดแบบสังคมนิยม



ภาพที่ 37 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสังคมนิยม ภาพที่ 1  
 จอร์จ กรอสซ์ (George Grosz), สุริยุปราคา (Eclipse of the Sun), ค.ศ.1926.

ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 38 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสังคมนิยม ภาพที่ 2  
วิลเลียม กอร์ปเปอร์ (William Gropper), วุฒิสภา (The Senate), ค.ศ.1935.  
ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 39 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสังคมนิยม ภาพที่ 3  
ไอแซก โซเยอร์ (Isaac Soyer), สำนักงานจัดหางาน (The Employment Agency), ค.ศ.1937.  
ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>





ภาพที่ 40 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสังคมนิยม ภาพที่ 4  
ฟิลิป อีเวอร์กู๊ด (Philip Evergood), ความหายนะของเหมืองแร่ (Mine Disaster), ค.ศ.1933/37.  
ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 41 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบสังคมนิยม ภาพที่ 5  
ออตโต ดิกซ์ (Otto Dix), แฟลนเดอร์ส (Flanders) ค.ศ.1934-36.  
ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>

## 7. แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม



ภาพที่ 42 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม ภาพที่ 1  
ฌ็อง โฟตริเยร์ (Jean Fautrier), ตัวประกัน (Hostage), ค.ศ.1945.

ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>

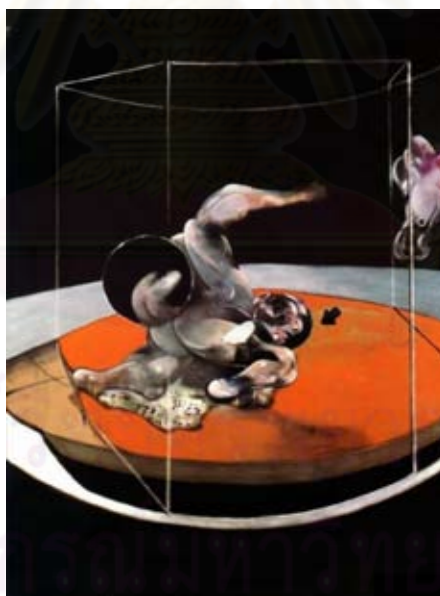


ภาพที่ 43 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม ภาพที่ 2  
บรัม แวน เวลเดอ (Bram Van Velde), เอ็มพี 362 (MP 362), ค.ศ.1980.

ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 44 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบอัตถิภาวนิยม ภาพที่ 3  
 ลูเซียน ฟรอยด์ (Lucian Freud),  
 ประโยชน์ของการนอนหลับ (Benefits Supervisor Sleeping), ค.ศ.1995.  
 ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 45 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบอัตถิภาวนิยม ภาพที่ 4  
 ฟรานซิส เบคอน (Francis Bacon), การเคลื่อนไหวของรูปร่าง (Figure in movement), ค.ศ.1976.  
 ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>



ภาพที่ 46 : ภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม ภาพที่ 5

ฟรานซิส กรับเบอร์ (Francis Gruber), งาน (Job), ค.ศ.1944.

ที่มา : <http://www.artcyclopedia.com>

### 1.3 ขั้นตอนเพื่อหาหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับ บุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท

ในขั้นตอนนี้ได้ใช้ภาพผลงานศิลปะที่สื่อสารบุคลิกภาพที่ได้จากการวิเคราะห์ในข้อ 1.2 มาทำการสร้างแบบถามสำหรับสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ เพื่อเป็นผู้ตัดสินใจในการหาหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภทใน 5 เรื่อง คือ

1. เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบ (Wit Thinking)
2. ตัวอักษรพาดหัว (Headline)
3. ตัวอักษรเนื้อความ (Body Type)
4. ภาพประกอบ (Illustration)
5. ภาพถ่าย (Photo)

ส่วนในเรื่องของโครงสี (color scheme) นั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ออกมาด้วยตนเองโดยใช้การดึงโครงสีที่ได้มาจากภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดทั้ง 5 ภาพของแต่ละแนวคิด เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดนั้น สามารถมองเห็นโครงสีที่เป็นรูปธรรมอยู่แล้ว และสามารถสื่อสารบุคลิกภาพของแนวคิดผ่านโครงสีได้อย่างชัดเจน

เมื่อได้หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของ กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แล้วจะได้นำไปใช้ในขั้นตอนของการนำหลักการและองค์ประกอบทาง เรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภทไปประยุกต์ใช้ในการ ออกแบบโดยใช้กรณีศึกษาในขั้นตอนที่ 1.4 ต่อไป

### ผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบ

#### เกณฑ์การคัดเลือก มีดังนี้

- เป็นนักออกแบบที่มีประสบการณ์ในอาชีพนักออกแบบไม่ต่ำกว่า 5 ปี
- จบการศึกษาทางด้านการออกแบบหรือทัศนศิลป์
- เป็นนักออกแบบที่มีประสบการณ์ทางด้านการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือที่มี ผลงานปรากฏในสังคม

#### รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ มีดังนี้

##### 1. บงกช กะเต็บบหมัด

ประสบการณ์ด้านการออกแบบ 9 ปี

ปริญญาตรีด้านออกแบบเรขาคณิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และปริญญาโท

Creative and Cultural Entrepreneurship ที่ Goldsmiths, University of London

ประวัติการทำงาน

2010-ปัจจุบัน Creative Director (SIRI CREATIVE Department) Siri Vatana

Interprint PLC.

2009-2010 Design intern Saatchi & Saatchi design, London, United Kingdom

2003-2007 Art Director JWT Bangkok, Thailand

2003-2003 Freelance Art Director Chaleanglom Publisher and Matichon Public Co., Ltd.

2002-2003 Graphic Designer Raze Graphic House

##### 2. ชนิษฐ รัชชาวงศ์

ประสบการณ์ด้านการออกแบบ 15 ปี

ปริญญาตรีออกแบบทัศนศิลป์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติการทำงาน

2004-ปัจจุบัน Art Director JWT Bangkok, Thailand

2003-2004 Art Director Thavithai Co.,Ltd.

2000-2003 Senior Graphic Designer Ink Art Co.,Ltd.

1997-2000 Freelance Art Director and Freelance Graphic Designer (Extra Frame Co.,Ltd., Planet Force Co.,Ltd., Dobyus Co.,Ltd., Fast Time Co.,Ltd., T-Zone Co.,Ltd., Clover Co.,Ltd.,)

1996-1997 Art Director Extra Frame Co.,Ltd.

### 3. มนัส เหมาะสม

ประสบการณ์ด้านการออกแบบ 9 ปี

ปริญญาตรีสาขาทัศนศิลป์ศึกษา วิชาโทการผลิตหนังสือ

ปริญญาโทศิลปะสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒน์

ประวัติการทำงาน

2010-ปัจจุบัน ศิลปกรรมอาวุโส บริษัท GreenNova International

2010-2010 ศิลปกรรมอาวุโส บริษัท Central Retail Corporation

2006-2010 ศิลปกรรมอาวุโส แผนก Amarin Publishing Services

บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

2003-2005 ผู้ช่วยวิจัยด้านศิลปะ ในโครงการวิจัย “การวิจัยในฐานะพลังทาง

ปัญญาของสังคม ร่วมสมัย ของ ศ.ดร.เจตนา นาควัชระ โดยการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

2002-2003 Graphic Designer บริษัท แพลน โมทีฟ

2002-2002 พนักงานการตลาด (ด้านศิลปกรรม) บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน)

### 4. วรุณี ตันเวทติยานนท์

ประสบการณ์ด้านการออกแบบ 10 ปี

ปริญญาตรี คณะมัณฑนศิลป์ ภาควิชาออกแบบนิเทศศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการทำงาน

2000-ปัจจุบัน เจ้าของกิจการ บริษัท ดีไซน์ 74 การพิมพ์ จำกัด ดูแลทั้งด้าน

การออกแบบและการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ทั้งหมด

## 5. ปารีชาติ เวียงทอง

ประสบการณ์ด้านการออกแบบ 8 ปี

ปริญญาตรีออกแบบนิเทศศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการทำงาน

2003-ปัจจุบัน Senior Graphic Designer - Yindee Design

ในการวิจัยเพื่อหาหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของ กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท ผู้วิจัยกำหนดประเภทของแนวความคิดแต่ละประเภทเป็นหลัก แล้วให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมายลงในแต่ละตัวเลือกของหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เห็นว่าเหมาะสมกับประเภทของแนวคิดนั้น จากนั้นผู้วิจัยนำผลที่ได้มาสรุปเป็นข้อมูลโดยใช้คำตอบที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกตรงกันทั้งหมดมาเป็นมติในการหาข้อสรุป

### 1.4 ขั้นตอนนำหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภทไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบโดยใช้กรณีศึกษา

ในขั้นตอนของการวิจัยนี้ เมื่อได้บทสรุปประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่จากขั้นตอนการวิจัยที่ 1.1 และหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพจากขั้นตอนการวิจัยที่ 1.3 แล้ว ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบผลวิจัย โดยการออกแบบเรขาคณิตของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ซึ่งใช้กรณีศึกษา 3 กรณีศึกษา ดังนี้

#### เกณฑ์การคัดเลือกกวีนิพนธ์เพื่อเป็นกรณีศึกษาในการออกแบบ

- เป็นหนังสือกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่
- กวีนิพนธ์ทั้ง 3 เล่ม ต้องประเภทของแนวคิดไม่ซ้ำกัน
- กวีผู้แต่งกวีนิพนธ์เล่มนั้น ต้องเป็นผู้บอกประเภทของแนวคิดด้วยตนเอง

#### รายชื่อหนังสือกวีนิพนธ์ที่ใช้เป็นกรณีศึกษาในการออกแบบ

1. รวมบทกวี เพลงพิณ ผู้เขียน สุธีร์ พุ่มกุมาร
2. รวมบทกวี กอปร ผู้เขียน อุเทน มหามิตร
3. รวมบทกวี ในท้องปลาวาฬ ผู้เขียน มุhammadฮาริส กาเหรัมย์

## 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

### 2.1 แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม (ดูภาคผนวก ก)

มีจุดประสงค์เพื่อให้ทราบถึงการจัดแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ แบบสอบถามชุดแรกมีเนื้อหาโดยสังเขป ดังนี้

การสร้างแบบสอบถามชุดนี้ใช้หนังสือกวีนิพนธ์ซีไรต์จำนวน 11 เล่ม มาเป็นตัวแทนของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ดังนี้

ตารางที่ 5 รายนามกวีและรายชื่อกวีนิพนธ์ที่ได้รับรางวัลซีไรต์ของประเทศไทย

ปี พ.ศ.	ชื่อหนังสือ	ผู้แต่ง
พ.ศ.2523	เพียงความเคลื่อนไหว	เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
พ.ศ.2526	นาฏกรรมบนลานกว้าง	คมทวน คันธนู (ประสาทพร ภูสศิลป็ธ)
พ.ศ.2529	ปณิธานกวี	อังคาร กัลยาณพงศ์
พ.ศ.2532	ใบไม้ที่หายไป: กวีนิพนธ์แห่งชีวิต	จิระนันท์ พิตรปรีชา
พ.ศ.2535	มือนั้นดีขาว	ศักดิ์ศิริ มีสมสืบ (กิตติศักดิ์ มีสมสืบ)
พ.ศ.2538	ม้าก้านกล้วย	ไพวรินทร์ ขาวงาม
พ.ศ.2541	ในเวลา	แรคำ ประโดยคำ (สุพรรณ ทองคล้าย)
พ.ศ.2544	บ้านเก่า	โชคชัย บัณฑิต (โชคชัย บัณฑิตศิลปะศักดิ์)
พ.ศ.2547	แม่น้ำรำลึก	เรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์
พ.ศ.2550	โลกในดวงตาข้าพเจ้า	มนตรี ศรีรงค์
พ.ศ.2553	ไม่มีหญิงสาวในบทกวี	ชะการ์รียา อมตยา

ส่วนของทฤษฎีในการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ที่นำมาใช้เป็นตัวเลือกได้มาจากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 เรื่องการแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ ซึ่งได้คัดเลือกมาเฉพาะการจัดแบ่งประเภทที่สามารถเอื้อประโยชน์ในการออกแบบได้เท่านั้น โดยมีทฤษฎีที่นำมาเป็นตัวเลือกในการแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัย ดังนี้



## ทฤษฎีที่ 1 : ลีลา โวหารทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของไทย 4 ประเภท คือ

1.1 **เสาวรสจณี** รสนี้เป็นการชมความงาม ชมโฉม พร่ำพรรณนาแลบรรยายถึงความงามแห่งนาง ทั้งตามชนบทก็เก่าก่อนแลในแบบฉบับส่วนตัว

1.2 **นารีปราโมทย์** การทำให้ "นารี" นั้น ปลื้ม "ปราโมทย์" ซึ่งรูปแบบหนึ่งก็คือ การแสดงความรักผ่านการเกี่ยวแลไถ้โลมปฏิโลม

1.3 **พิโรธวาทัง** คือ การแสดงความโกรธแค้นผ่านการใช้คำตัดพ้อต่อว่าให้สาใจ ทั้งยังล้ำแดงความน้อยเนื้อต่ำใจ ความผิดหวัง ความแค้นคับอับจิต แลความโกรธกริ้ว

1.4 **สลลปังคพิไสย** คือ การโอดครว้ครวญ หรือบทโศกอันว่าด้วยการจากพรากสิ่งอันเป็นที่รัก

## ทฤษฎีที่ 2 : รสทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีอินเดียแบ่งเป็น 9 ประเภท คือ

2.1 **ศฤงคารรส** เป็นรสอันเกิดจากการพรรณนาเกี่ยวกับความรัก โดยความรักในที่นี้มีได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะในความรักของหนุ่มสาว ผัวเมีย แต่อาจเป็นความรักของบิดามารดาต่อบุตร ความรักในหมู่คณะ หรือความรักชาติ เป็นต้น

2.2 **หาสยรส** กระทบวนความใด ๆ พรรณนาสิ่งแปลกไปจากปกติ หรือกระทบวนการความที่พรรณนาสิ่งปกติ กับไม่ปกติประกอบเข้าด้วยกันและสร้างความรู้สึกลึกลับซับซ้อน กระทบวนความนั้นเป็น หาสยรส

2.3 **กรรณารส** กระทบวนความใดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกเศร้าโศก ว้าเหว่ ละห้อยละเหยย สงสาร กระทบวนความนั้นเป็นกรรณารส

2.4 **รุตถรส** กระทบวนความแสดงความโกรธ ความแค้นเคือง ที่เนื่องมาจากเหตุใด ๆ จัดเป็นรุตถรส

2.5 **วีรรส** กระทบวนความแสดงความกล้าในลักษณะต่างๆ มีความกล้าหาญในการรบ ความกล้าที่จะช่วยเหลือผู้ประสบภัย หรือความกล้าที่จะอุทิศสิ่งที่เป็นสมบัติของตัวเอง เท่านั้นเป็นวีรรส

2.6 **ภยานกรร** กระทบวนความที่แสดงให้เห็นอารมณ์หวาดกลัวใดๆ หรือความรู้สึกสยดสยอง กระทบวนความนี้เป็นภยานกรร

2.7 **วิภัจจรส** กระทบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกขยะแขยง เกลียดชัง กระทบวนความนั้นเป็นวิภัจจรส

2.8 **อัปภูตร** บทที่ก่อให้เกิดความรู้สึกประหลาดใจ พิศวง หรืออัศจรรย์ใจในเรื่องใดๆ

2.9 **ศานติรส** กระบวนการที่ก่อให้เกิดความรู้สึกสงบ พ้นจากอารมณ์ที่เกาะเกี่ยวหรือ ก่อให้เกิดความยินดี ความเศร้าโศก หรือความหวั่นไหวใดๆ นี่เป็นศานติรส

### ทฤษฎีที่ 3 : แนวคิดทางวรรณกรรม 7 ประเภท คือ

3.1 **แนวคิดแบบอุดมคตินิยม** เป็นแนวคิดที่มุ่งเสนอเรื่องราวหรือสิ่งที่ผู้แต่งเห็น ว่า "น่าจะมี" หรือ "ควรจะเป็น" อันเป็นความมุ่งหวังในความสมบูรณ์แบบของสรรพสิ่ง

3.2 **แนวคิดแบบจินตนิยม** คือ แนวคิดที่มุ่งให้ความสำคัญแก่เรื่องอารมณ์ ความรู้สึก และญาณสังหรณ์ของผู้แต่งมากเป็นพิเศษ เพราะมุ่งจะให้ เป็นเครื่องประเทืองอารมณ์ของผู้อ่าน มากกว่าจะเป็นเครื่องประเทืองปัญญา

3.3 **แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม** มุ่งมองไปในด้านเศร้าและหม่นหมองของชีวิต และ สังคมมนุษย์ ด้วยความคิดที่ว่าความเลวร้ายต่างๆ เหล่านั้น มีสาเหตุมาจากพันธุกรรม และ สิ่งแวดล้อม

3.4 **แนวคิดแบบสังคมนิยม** เป็นแนวคิดที่มุ่งสะท้อนภาพ ชีวิต และสังคมมนุษย์ ตาม สภาพที่เป็นจริง

3.5 **แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม** เป็นแนวที่ใช้สัญลักษณ์ในการเขียนแทน สิ่งที่ต้องการจะกล่าวถึง เชื่อว่า การใช้สัญลักษณ์ช่วยให้การสื่อความหมายทำได้ลึกซึ้ง และกว้างไกล

3.6 **แนวคิดแบบสังคมนิยม** คือแนวคิดที่มุ่งสะท้อนปัญหาทางสังคมของส่วนรวม มากกว่าเรื่องราวส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการต่อสู้ของชนชั้นกรรมาชีพทั้งในด้าน เพื่อปากเพื่อท้อง เพื่อสิทธิและเพื่อความเสมอ

3.7 **แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม** เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการแสวงหาคคุณค่าใหม่ๆ ยกย่อง คนที่กล้าตัดสินใจเลือกสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง และพร้อมจะรับผิดชอบต่อการตัดสินใจเลือกของ ตนเองในแต่ละครั้ง ไม่ว่าจะตัดสินใจนั้นๆ จะถูกหรือผิดก็ตาม

ซึ่งผลสรุปที่ได้คือทฤษฎีที่เหมาะสมกับการจัดแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ คือ ทฤษฎีแนวคิดทางวรรณกรรม ซึ่งจัดแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์สมัยใหม่ไว้เป็น 7 แนวคิดข้างต้น

เมื่อได้แนวคิดทางวรรณกรรมเป็นทฤษฎีในการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์แล้ว จึงนำแนวคิด ทางวรรณกรรม 7 แนวคิด มาหาบุคคลิกภาพเพื่อเป็นตัวเชื่อมระหว่างกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่กับการ ออกแบบเรขศิลป์ โดยใช้นิยามและลักษณะร่วมกันของแนวคิดทางวรรณกรรมและแนวคิดทาง ทำศนศิลป์มาเป็นตัวเชื่อม แล้วคัดเลือกภาพผลงานศิลปะที่ตรงกับแนวคิด 7 แนวคิดดังกล่าวมา

จำนวน 5 ภาพในแต่ละแนวคิด เมื่อได้ภาพผลงานศิลปะที่เป็นตัวแทนแนวความคิดแต่ละประเภทแล้ว จึงนำหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต 5 เรื่องคือ

1. เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบ
2. ตัวอักษรพาดหัว
3. ตัวอักษรเนื้อความ
4. ภาพประกอบ
5. ภาพถ่าย

ที่ได้มาจากการหาแนวคิดและทฤษฎีไว้แล้ว มาสร้างเป็นแบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับสอบถามผู้เชี่ยวชาญในด้านออกแบบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

## 2.2 แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ (ดูภาคผนวก ข)

มีจุดประสงค์เพื่อให้ทราบถึงหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตในการออกแบบ กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท โดยใช้คำตอบที่ได้จากแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรมมาเป็นหลักในการจัดแบ่งประเภท แล้วจึงหาหลักการและองค์ประกอบศิลป์มาเป็นตัวเลือกในการตอบแบบสอบถาม โดยมีหลักการและองค์ประกอบศิลป์ที่นำมาใช้ในแบบสอบถาม ดังนี้

### 1. เทคนิควิธีคิดที่ใช้ในการออกแบบ

Wit (คำคม คมความคิด) ในความหมายทางวรรณกรรม หมายถึง เซาร์ปัญญา ความฉลาด ในยุคนี้โศลกาสสิกนักปรัชญาและนักวิจารณ์ต่างพยายามอย่างยิ่งยวดที่จะหานิยามคำนี้ ดังเช่น ไตรเตินได้ให้นิยาม wit ว่าความเหมาะสมแห่งถ้อยคำและความคิด ในยุคสมัยใหม่นิยามของ wit ได้สะท้อนให้เห็นนิยามของเก่าๆ ไว้หมดและให้นิยามคำนี้ว่า “คือคุณสมบัติของคำพูดหรือการเขียนซึ่งให้ทั้งการแสดงออกด้วยคารมคมคายและความคิดที่สัมพันธ์กันดี และจะให้ความประหลาดใจและความพอใจที่ไม่คาดคิดมาก่อน และอาจแสดงออกด้วยสลับสำนวนที่ชวนให้หัวเราะก็ได้” (กอบกุล อิงคุทานนท์, 2540)

นิยามของ Wit ในเรื่องกรรพิกตีไซไนได้กล่าวไว้ในหนังสือ A SMILE IN THE MIND ว่า “กรรพิก Wit ไม่ใช่ความแตกต่าง แต่เป็นสื่อกลางที่เกิดจากพื้นฐานทางเทคนิคเหมือนๆ กัน”

การนำเทคนิควิธีคิดแบบกลไก มาเป็นส่วนหนึ่งในหลักการออกแบบเรขาคณิตเพราะ การใช้เทคนิควิธีคิดแบบกลไกเป็นที่นิยมมานานมาก กรรพิกตีไซไนเนอร์ที่มีชื่อเสียงมักใช้เทคนิควิธีคิดแบบ

กลไกเป็นตัวให้บรรล่วัตถุประสงค์ของงานออกแบบ เช่น พอล แรนด์ (Paul Rand) หรือ อลัน เฟลิตเซอร์ (Alan Fletcher)

โดยเทคนิควิธีคิดแบบกลไกได้มาจากหนังสือหลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ ของ ปาพจน์ หนูนักดี แบ่งวิธีคิดออกเป็น 20 วิธีคิด รายละเอียดดังนี้

- 1.1 แบบผู้ดูมีส่วนร่วม (Interactive Graphic)
- 1.2 การแทนค่า (Substitute)
- 1.3 การปฏิเสธ (Rejection)
- 1.4 การยืมความหมายของสิ่งเก่ามาใช้ (Homage)
- 1.5 สภาวะและคุณลักษณะ (Quality)
- 1.6 การเล่าเรื่องตามเวลา (Narrative from the Time)
- 1.7 การจับคู่ (Pairs)
- 1.8 ภาษา (Language)
- 1.9 ความกำกวมของภาษาภาพ (Ambiguity)
- 1.10 การแทนที่ (Substitution)
- 1.11 การเพิ่ม (Addition)
- 1.12 การเชื่อมโยง (Missing Link)
- 1.13 การเลียนแบบอย่างสมจริง (Trompe l'oeil)
- 1.14 คำพ้องเสียงและวลีทำยคำ (Puns And Rebuse)
- 1.15 การเป็นไปตามตัวอักษร (Talking It Literally)
- 1.16 วางอุบายให้คาดหวังในสิ่งหนึ่งแต่พบกับอีกสิ่งหนึ่ง (Expectation Confounded)
- 1.17 ความไม่เกี่ยวข้องกันเลย (Incongruity)
- 1.18 การเป็นไปตามเทศกาลหรือตามเศรษฐกิจ (Economy)
- 1.19 เล่นกับหน้าตาและร่างกาย (The Face and The Body)
- 1.20 ที่ว่างบวกและที่ว่างลบ (Positive Space And Negative Space)

เมื่อนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามจึงใช้ตัวอย่างภาพและคำอธิบายเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจได้ง่ายขึ้นซึ่งที่มาของภาพและคำอธิบายได้มาจากหนังสือหลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิก ของ ปาพจน์ หนูนภักดี ทั้งหมด รายละเอียด ดังนี้

### 1.1 แบบผู้ดูมีส่วนร่วม



ภาพที่ 47 : ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบผู้ดูมีส่วนร่วม

โปสเตอร์ลุงแซมในสงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2 (Uncle Sam Poster, World War I and World War II), เจมส์ มอนตโกเมอรี แฟล็ก (James Montgomery Flagg), ค.ศ.1977  
ที่มา : หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ : ปาพจน์ หนูนภักดี, 2553

คำอธิบายภาพ : งานออกแบบโปสเตอร์ "I want you for U.S Army" ของเจมส์ มอนตโกเมอรีแฟล็ก เรียกร้องให้คนไปสมัครเป็นทหารในสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยใช้นิ้วเพื่อให้ผู้ดูเข้าใจว่าเป็นตัวเองที่กำลังถูกพูดด้วย เป็นการทำให้ผู้ดูโปสเตอร์มีส่วนร่วมกับโปสเตอร์

### 1.2 การแทนค่า



ภาพที่ 48 : ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการแทนค่า

“อัตลักษณ์” (“Identity”) เฟร์นันโด กูตีเอร์เรซ (Fernando Gutierrez), ค.ศ.2004  
ที่มา : หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ : ปาพจน์ หนูนภักดี, 2553

คำอธิบายภาพ : งานออกแบบกราฟิกบนฟุตบอลที่แทนค่ามือของผู้รักษาประตูหรือโกลด์เป็นตัวแทนค่า

### 1.3 การปฏิเสธ



ภาพที่ 49 : ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการปฏิเสธ

โปรโมชันวันพ่อที่ร้านขายของขวัญบูคสโตน (Promotion of father's day at specialty gift store

Bookstone), เพนตาแกรม สหรัฐอเมริกา (Pentagram, USA), ค.ศ.1991

ที่มา : หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ : ปาพจน์ หนูนภักดี, 2553

คำอธิบายภาพ : ปกติเรามักจะให้ของขวัญในวันพ่อด้วยเนกไท เราเอาจุดนี้มาแสดงกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ชื่อ Not a tie หรือคิดอะไรก็ได้ที่ไม่ใช่เนกไท ซึ่งเป็นการประชดนั่นเอง

### 1.4 การยืมความหมายของสิ่งเก่ามาใช้



ภาพที่ 50 : ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการยืมความหมายของสิ่งเก่ามาใช้

ภาพโฆษณาของฮัท เวบเบอร์ (Hut Weber ad.) เซอวิทแปลน (Serviceplan), ค.ศ.2007.

ที่มา : หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ : ปาพจน์ หนูนภักดี, 2553

คำอธิบายภาพ : งานออกแบบโฆษณาที่ใช้หนดและทรงผมของอดอล์ฟ ฮิตเลอร์ และชาลี แชปลิน มาเป็นตัวสื่อ

## 1.5 สภาวะและคุณลักษณะ

WE ARE ALL AFRICAN



ภาพที่ 51 : ภาพเทคนิควิจิตรศิลป์แบบกลไกแบบสภาวะและคุณลักษณะ

โปสเตอร์พวกเราล้วนเป็นแอฟริกัน (We are all African, Poster, The School of Visual Arts),

มิลตัน เกลเซอร์ (Milton Glaser), ค.ศ.2005

ที่มา : หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ : ปาพจน์ หนูนภักดี, 2553

คำอธิบายภาพ : งานออกแบบโปสเตอร์ We are all African ของ Milton Glaser ที่ใช้เนื้อหาของความรู้ที่ว่ามนุษย์ทุกเผ่าพันธุ์มีรากฐานจากที่เดียวกันโดยใช้สภาวะของสีผิวเป็นตัวแสดงออก ด้วยสีของผิวแต่ละนิ้ว

## 1.6 การเล่าเรื่องตามเวลา



ภาพที่ 52 : ภาพเทคนิควิจิตรศิลป์แบบกลไกแบบการเล่าเรื่องตามเวลา

พิพิธภัณฑ์ซากาโนอุโนคุโมะ (SAKA NO UE NO KUMO MUSEUM), ค.ศ.2008

ที่มา : หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ : ปาพจน์ หนูนภักดี, 2553

คำอธิบายภาพ : งานออกแบบโปสเตอร์พิพิธภัณฑ์ที่แสดงลำดับเวลาด้วยรูปพระอาทิตย์ที่กำลังจะตก

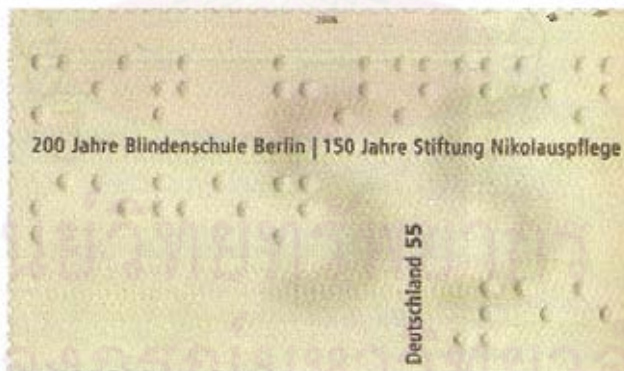
## 1.7 การจับคู่



ภาพที่ 53 : ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการจับคู่  
 อัตลักษณ์สำหรับองค์กรมายสโตร์ (Identity for MindStore),  
 เดอะ พาร์ทเนอร์, ประเทศอังกฤษ (The Partners, UK), ค.ศ.1994  
 ที่มา : หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ : ปาพจน์ หนูนภักดี, 2553

คำอธิบายภาพ : งานออกแบบอัตลักษณ์แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล  
 ด้วยตัวแสดงออกคือรอยหยักของสมองกับลายนิ้วมือ โดยฟอร์มของทั้งสองสัญลักษณ์มีส่วน  
 คล้ายกัน

## 1.8 ภาษา



ภาพที่ 54 : ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบใช้ภาษา  
 แสตมป์ที่มองเห็นด้วยมือ (Seeing with hand stamp),  
 คริสตอฟ กาสเนอร์ (Christof Gassner), ค.ศ.2005  
 ที่มา : หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ : ปาพจน์ หนูนภักดี, 2553

คำอธิบายภาพ : งานออกแบบแสตมป์ที่เข้าใจได้โดยการสัมผัสอักษรเบลล์



### 1.9 ความกำกวมของภาษาภาพ



ภาพที่ 55 : ภาพเทคนิควิคิดแบบกลไกแบบความกำกวมของภาษาภาพ  
“โลกรอบๆ อเมริกา” โปรโมทของเรดิโอ ไทม์ (Radio Times promoting a “World Around US”)

ปีเตอร์ บรูคส์ ประเทศอังกฤษ (Peter Brookes UK), ค.ศ.1979

ที่มา : หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ : ปาพจน์ หนูนภักดี, 2553

คำอธิบายภาพ : การออกแบบด้วยความกำกวมระหว่างหน้าแมวกับหน้าหนู

### 1.10 การแทนที่

ภาพที่ 56 : ภาพเทคนิควิคิดแบบกลไกแบบการแทนที่

โลโก้ครบรอบ 50 ปีของไวเดิล แซสซูน (Logo for the 50<sup>th</sup> anniversary of the Vidal Sassoon),

เดอะ พาร์ทเนอร์ ประเทศอังกฤษ (The Partners, UK), ค.ศ.1992

ที่มา : หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ : ปาพจน์ หนูนภักดี, 2553

คำอธิบายภาพ : ผลงานออกแบบโลโก้ครบรอบ 50 ปีของไวเดิล แซสซูนที่มีฟอร์ม  
ร่วมกันระหว่างตัวอักษรกับเลขศูนย์

### 1.11 การเพิ่ม



ภาพที่ 57 : ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการเพิ่ม

โปสเตอร์แดรกคิวล่าปาร์ตี้ที่โรงพยาบาลลอนดอน (Dracula Party (Poster for Dracula Party at the London Hospital)), ซีเอสแอนด์เอส ประเทศอังกฤษ (CS & S, UK), ค.ศ.1983  
ที่มา : หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ : ปาพจน์ หนูนักดี, 2553

คำอธิบายภาพ : โปสเตอร์เชิญชวนให้มางานปาร์ตี้ชื่อ Dracula Party ที่จัดในโรงพยาบาลลอนดอน นักออกแบบใช้การเติมจุดสองจุดด้วยพลาสติกอร์ยาที่คอ แทนรอยเขี้ยวแดรกคิวล่า

### 1.12 การเชื่อมโยง

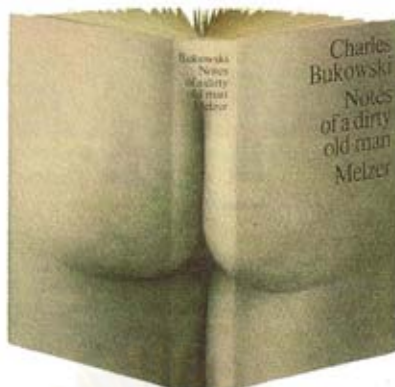


ภาพที่ 58 : ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการเชื่อมโยง  
(Identity for software providers, The Silk Purse Company),  
(The Partners, UK), ค.ศ.1986

ที่มา : หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ : ปาพจน์ หนูนักดี, 2553

คำอธิบายภาพ : งานออกแบบกราฟิกแสดงอัตลักษณ์ของบริษัทสิ่งทอ แสดงให้เห็นเป็นรูปกระดุมที่สามารถมองเป็นจมูกของหมูก็ได้

### 1.13 การเลียนแบบอย่างสมจริง



ภาพที่ 59 : ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการเลียนแบบอย่างสมจริง

ปกหนังสือ บันทึกเกี่ยวกับผู้ชายสกปรกโดยเมลเซอร์

(Book jacket for Notes of a Dirty Oldman for Melzer),

เมนเดลแอนน์อบเบอร์โรร์ ประเทศเยอรมันนี (Mendell & Oberrer, Germany), ค.ศ.1979

ที่มา : หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ : ปาพจน์ หนูนภักดี, 2553

คำอธิบายภาพ : งานออกแบบปกหนังสือที่สื่อถึงคนแก่ โดยแสดงให้เห็นฟอร์มของหนังสือมีความสมจริงเหมือนกับก้นคนแก่ที่ห้อยยาน

### 1.14 คำพ้องเสียงและวลีทำยคำ



ภาพที่ 60 : ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบคำพ้องเสียงและวลีทำยคำ

ชื่อและอัตลักษณ์สำหรับคูเวตปิโตเลียม (Name and identity for Kuwait Petroleum's

European petrol-station chain), วูล์ฟ โอลินส์ ประเทศอังกฤษ (Wolff Olins, UK), ค.ศ.1986

ที่มา : หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ : ปาพจน์ หนูนภักดี, 2553

คำอธิบายภาพ : โลโก้บริษัทคูเวตปิโตเลียมที่เล่นกับการอ่านคำว่าคู-เวต (Ku-wait) หรืออ่านอีกแบบว่า คิว-เอต (Kuw-ait)

### 1.15 การเป็นไปตามตัวอักษร



ภาพที่ 61 : ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการเป็นไปตามตัวอักษร  
บรรจุภัณฑ์สำหรับถุงมือยางยี่ห้อบูธ (Packaging for Boots' rubber glove),  
ลิวีส โมเบอร์ลี ประเทศอังกฤษ (Lewis Moberly, UK), ค.ศ.1994  
ที่มา : หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ : ปาพจน์ หนูนภักดี, 2553

คำอธิบายภาพ : งานออกแบบกราฟิกให้มีลักษณะเหมือนกับที่ตัวอักษรเขียน คือเมื่อน้ำหนักเบา (Light Weight) ก็จะมีอยู่ด้านบน แล้วค่อยมาน้ำหนักปานกลาง (Middle Weight) แล้วไปหนักสุดด้านล่างคือ (Heavy Weight)

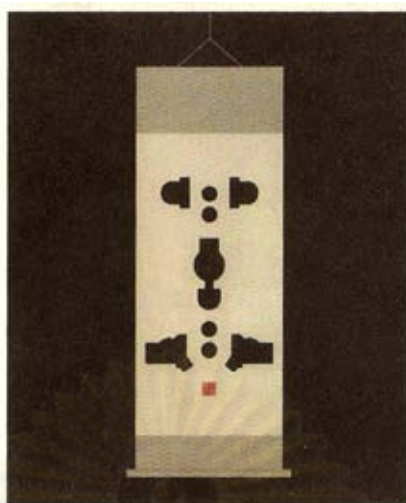
### 1.16 วางอุบายให้คาดหวังในสิ่งหนึ่งแต่พบกับอีกสิ่งหนึ่ง



ภาพที่ 62 : ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบวางอุบายให้คาดหวังสิ่งหนึ่งแต่พบกับอีกสิ่งหนึ่ง  
โบรชัวร์โปรโมทสำหรับบริษัทกระดาษไอเอสทีดี (Brochure promoting Pressboard for ISTD  
Fine paper), เดอะพาร์ทเนอร์ ประเทศอังกฤษ (The Partners, UK), ค.ศ.1993  
ที่มา : หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ : ปาพจน์ หนูนภักดี, 2553

คำอธิบายภาพ : โบรชัวร์ที่ตอนแรกนึกว่าเป็นหนังสือธรรมดา แต่พอเปิดออกมาเป็นอีกอย่างหนึ่ง

### 1.17 ความไม่เกี่ยวข้องกันเลย



ภาพที่ 63 : ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบความไม่เกี่ยวข้องกันเลย

ภาพคาศีจิกุในนิทรรศการเอจีไอ (Kakejiku, AGI exhibition), คู หวัง (Xu Wang), ค.ศ.2006

ที่มา : หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ : ปาพจน์ หนูนภักดี, 2553

คำอธิบายภาพ : งานออกแบบกราฟิกที่เอาปลั๊กมาเป็นภาพเขียนที่ดูกลมกลืน

### 1.18 การเป็นไปตามเทศกาลหรือตามเศรษฐกิจ



ภาพที่ 64 : ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการเป็นไปตามเทศกาลหรือตามเศรษฐกิจ

ซองใส่การ์ดคริสต์มาสของวิกกินส์ (Christmas greeting for paper outfit Wiggins),

เดอะ พาร์ทเนอร์ ประเทศอังกฤษ (The Partners, UK), ค.ศ.1985

ที่มา : หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ : ปาพจน์ หนูนภักดี, 2553

คำอธิบายภาพ : ซองของการ์ดแสดงความยินดีที่ออกแบบตามเทศกาลคริสต์มาส

### 1.19 เล่นกับหน้าตาและร่างกาย



ภาพที่ 65 : ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบเล่นกับหน้าตาและร่างกาย

ราชินีเอลิซาเบธที่ 2 (Black Queen Elizabeth), ทิบอร์ คาลมาน (Tibor Kalman), ค.ศ.1993

ที่มา : หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ : ปาพจน์ หนูนภักดี, 2553

คำอธิบายภาพ : สมเด็จพระราชินีเอลิซาเบธถูกทำให้ร่างกายของพระองค์ทรงเป็นสีดำ

### 1.20 ที่ว่างบวกและที่ว่างลบ



ภาพที่ 66 : ภาพเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบที่ว่างบวกและที่ว่างลบ

ไซเกะ โฟคุดะ งานจัดแสดงสินค้าของห้างสรรพสินค้าไคโอะ

(Shigeo Fukuda : Exhibition Keio Department Store), ค.ศ.1975.

ที่มา : หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ : ปาพจน์ หนูนภักดี, 2553

คำอธิบายภาพ : งานออกแบบกราฟิกของ Shigeo Fukuda ที่ใช้เท้าของผู้ชายและผู้หญิง ในลักษณะที่ว่างบวกและที่ว่างลบเป็นหนึ่งเดียวกัน

## 2. การใช้ตัวอักษร

การใช้ตัวอักษรในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ 1. ตัวอักษรพาดหัว 2. ตัวอักษรเนื้อความ ซึ่งได้คัดเลือกมาเฉพาะตัวอักษรไทยคุณภาพ โดยมีที่มาจากหนังสือหลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์ ของ ปาพจน์ หนูนภักดี ซึ่งได้จัดแบ่งตัวอักษรรูปแบบต่างๆ ไว้จำนวน 42 รูปแบบดังนี้ (ดูรูปแบบตัวอย่างฟอนต์ในแบบสอบถามที่ภาคผนวก ข)

### ฟอนต์ไทยคุณภาพ

#### 2.1 อีเอซี ชวนพิมพ์ (EAC Chuanpim)

**อีเอซี ชวนพิมพ์**

ภาพที่ 67 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ อีเอซี ชวนพิมพ์

#### 2.2 อีเอซี ทอมไลท์ (EAC Tom Light)

**ทอมไลท์**

ภาพที่ 68 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ อีเอซี ทอมไลท์

#### 2.3 มานพติก้า (Manoptica)

**มานพติก้า**

ภาพที่ 69 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ มานพติก้า

#### 2.4 ดินแดน (DinDan™)

**ดินแดน**

ภาพที่ 70 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ดินแดน

#### 2.5 พีเอสแอล กิตติธาดา (PSL Kittihada)

**พีเอสแอล กิตติธาดา**

ภาพที่ 71 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ พีเอสแอล กิตติธาดา

## 2.6 พีเอสแอล ดิสเพลย์ (PSL Display)

**พีเอสแอล ดิสเพลย์**

ภาพที่ 72 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ พีเอสแอล ดิสเพลย์

## 2.7 คอร์ดี้ นิว (Cordia New)

**คอร์ดี้ นิว**

ภาพที่ 73 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ คอร์ดี้ นิว

## 2.8 ดีบี ฟองน้ำ (DB Fongnam) ‘

**ดีบี ฟองน้ำ**

ภาพที่ 74 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ดีบี ฟองน้ำ

## 2.9 ดีบี โซดา (DB Soda)

**ดีบี โซดา**

ภาพที่ 75 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ดีบี โซดา

## 2.10 ดีบี ไล่กรอก (DB SaiKrok)

**ดีบี ไล่กรอก**

ภาพที่ 76 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ดีบี ไล่กรอก

## 2.11 ดีบี ไทยเท็กซ์ (DB ThaiText)

**ดีบี ไทยเท็กซ์**

ภาพที่ 77 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ดีบี ไทยเท็กซ์

## 2.12 ดีบี เอราวัณ (DB Erawan)

**ดีบี เอราวัณ**

ภาพที่ 78 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ดีบี เอราวัณ



2.13 ดีบี นารายณ์ (DB Narai)

## ดีบี นารายณ์

ภาพที่ 79 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ดีบี นารายณ์

2.14 ดีบี เทมเพลท (DB Template)

## ดีบี เทมเพลท

ภาพที่ 80 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ดีบี เทมเพลท

2.15 ดีบี ข้าวสาร (DB KhaoSan)

## ดีบี ข้าวสาร

ภาพที่ 81 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ดีบี ข้าวสาร

### ฟอนต์แห่งชาติ

2.16 ครุฑ (Garuda)

## ครุฑ

ภาพที่ 82 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ครุฑ

2.17 กิन्नรี (Kinnari)

## กิन्नรี

ภาพที่ 83 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ กิन्नรี

2.18 นรสีห์ (Norasi)

## นรสีห์

ภาพที่ 84 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ นรสีห์

## 2.19 โลมา (Loma)

# โลมา

ภาพที่ 85 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ โลมา

ฟอนต์มาตรฐานจากสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (SIPA)

## 2.20 ทีเอช จามรมาน (TH Charmonman)

# ทีเอช จามรมาน

ภาพที่ 86 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ทีเอช จามรมาน

## 2.21 ทีเอช ทรัพย์ (TH Krub)

# ทีเอช ทรัพย์

ภาพที่ 87 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ทีเอช ทรัพย์

## 2.22 ทีเอช ศรีศักดิ์ (TH Srisakdi)

# ทีเอช ศรีศักดิ์

ภาพที่ 88 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ทีเอช ศรีศักดิ์

## 2.23 ทีเอช นิรมิต (TH Naramit AS)

# ทีเอช นิรมิต

ภาพที่ 89 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ทีเอช นิรมิต

## 2.24 ทีเอช ชาร์ม ออฟ เอยู (TH Charm of Au)

# ทีเอช ชาร์ม ออฟ เอยู

ภาพที่ 90 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ทีเอช ชาร์ม ออฟ เอยู

2.25 ที่เอช คชสาร (TH Kodchasan)

## ที่เอช คชสาร

ภาพที่ 91 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ที่เอช คชสาร

2.26 ที่เอช สารบรรณ (TH SarabunPSK)

## ที่เอช สารบรรณ

ภาพที่ 92 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ที่เอช สารบรรณ

2.27 ที่เอช 8 กรกฎาคม (TH K2D July)

## ที่เอช 8 กรกฎาคม

ภาพที่ 93 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ที่เอช 8 กรกฎาคม

2.28 ที่เอช ด.ญ.มะลิ (TH Mali Grade 6)

## ที่เอช ด.ญ.มะลิ ป.6

ภาพที่ 94 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ที่เอช ด.ญ.มะลิ

2.29 TH Chakra Petch

## ที่เอช จักรเพชร

ภาพที่ 95 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ที่เอช จักรเพชร

2.30 TH Bai Jamjuree Cp

## ที่เอช ไบจามจรี

ภาพที่ 96 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ที่เอช ไบจามจรี

2.31 TH KoHo

## ที่เอช กอ-ฮอ

ภาพที่ 97 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ที่เอช กอ-ฮอ

2.32 TH Fah Kwang

## ทีเอช ฟ้ากว้าง

ภาพที่ 98 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ทีเอช ฟ้ากว้าง

ฟอนต์เพื่อชาติของชมรมการจัดพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ไทย (TEPC)

2.33 Aksaramatee

## อักขราเมธี

ภาพที่ 99 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ อักขราเมธี

2.34 ChulaNarak

## จุฬาน่ารัก

ภาพที่ 100 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ จุฬาน่ารัก

2.35 CmPrasanmit

## ซีเอ็ม ประสานมิตร

ภาพที่ 101 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ซีเอ็ม ประสานมิตร

2.36 DC-Palamongkol

## ดีซี-ปาลมงคล

ภาพที่ 102 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ดีซี-ปาลมงคล

2.37 Fonleb

## ฟอนเล็บ

ภาพที่ 103 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ ฟอนเล็บ

2.38 Himmaparnt

## หิมพานต์

ภาพที่ 104 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ หิมพานต์

2.39 KaniGa

## คณิกา

ภาพที่ 105 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ คณิกา

2.40 Nakaracha

## นาคราช

ภาพที่ 106 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ นาคราช

2.41 Psk Smart

## พีเอสเค สมาร์ท

ภาพที่ 107 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ พีเอสเค สมาร์ท

2.42 SR FahMai

## เอสอาร์ ฟ้าใหม่

ภาพที่ 108 : ภาพตัวอย่างฟอนต์ เอสอาร์ ฟ้าใหม่

### 3.ภาพประกอบ

ภาพประกอบในงานกราฟิกเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดจินตภาพได้มากขึ้น รวมทั้งทำให้งานกราฟิกมีสีสันน่าอ่านมากขึ้น ผู้วิจัยได้ที่มาของประเภทภาพประกอบจากหนังสือศิลปะการสร้างสรรค์ภาพประกอบ ของผดุง พรหมมูลมาเป็นตัวเลือกในงานวิจัย โดยแบ่งภาพประกอบออกเป็น 9 ประเภท แต่ผู้วิจัยเห็นว่าภาพประกอบประเภทภาพถ่ายนั้น ควรจะนำไปทำเป็นแบบสอบถามเรื่องประเภทของภาพถ่ายแยกออกมาจึงตัดภาพประกอบประเภทภาพถ่ายออกไปดังมีรายละเอียดของภาพประกอบ ดังนี้

## ภาพประกอบแบบสองมิติ

### 3.1 ภาพประกอบลายเส้น



ภาพที่ 109 : ภาพตัวอย่างภาพประกอบลายเส้น  
ที่มา : The new guide to illustration : Lan Simpson, 1990

### 3.2 ภาพประกอบระบายสี



ภาพที่ 110 : ภาพตัวอย่างภาพประกอบระบายสี  
ที่มา : The new guide to illustration : Lan Simpson, 1990

### 3.3 ภาพประกอบจากแม่พิมพ์



ภาพที่ 111 : ภาพตัวอย่างภาพประกอบจากแม่พิมพ์  
ที่มา : The new guide to illustration : Lan Simpson, 1990

### 3.4 ภาพประกอบจากแอร์บรัช



ภาพที่ 112 : ภาพตัวอย่างภาพประกอบจากแอร์บรัช  
ที่มา : The new guide to illustration : Lan Simpson, 1990

### 3.5 ภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์



ภาพที่ 113 : ภาพตัวอย่างภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์  
ที่มา : The new guide to illustration : Lan Simpson, 1990

### ภาพประกอบสามมิติ

### 3.6 ภาพประกอบแบบภาพปะติด



ภาพที่ 114 : ภาพตัวอย่างภาพประกอบแบบภาพปะติด  
ที่มา : The new guide to illustration : Lan Simpson, 1990



### 3.7 ภาพประกอบด้วยการปั้น



ภาพที่ 115 : ภาพตัวอย่างภาพประกอบด้วยการปั้น

ที่มา : The new guide to illustration : Lan Simpson, 1990

### 3.8 ภาพประกอบแบบภาพตัดเจาะ



ภาพที่ 116 : ภาพตัวอย่างภาพประกอบแบบภาพตัดเจาะ

ที่มา : The new guide to illustration : Lan Simpson, 1990

## 4. ภาพถ่าย

ผู้วิจัยเลือกใช้การแบ่งประเภทภาพถ่ายในแบบสอบถามโดยการใช้นิเทศการสร้างสรรค์เป็นสำคัญ เนื่องจากการจัดประเภทของภาพถ่ายนั้นมีหลากหลายวิธีมาก ซึ่งการแบ่งประเภทภาพถ่ายด้วยวิธีอื่นๆ เป็นเรื่องยากในการนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเลือกใช้การแบ่งประเภทภาพถ่ายที่ได้จาก Ben Birchall (February 2009 : 24-25) เป็นหลัก โดยแบ่งภาพถ่ายออกเป็น 10 ประเภท ดังนี้

#### 4.1 ดัดโค้ง (bending to bend)

การดัด การงอ และการบีบวัตถุในชีวิตประจำวันให้ผิดรูปทรง หรือสร้างสรรค์ ประติมากรรมน้อยๆ ที่น่าสนใจเป็นอาวุธอันทรงพลังในการถ่ายภาพแนวศิลปะ เทคนิคนี้จะช่วย สร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวและจะช่วยบังคับให้ได้ภาพผลลัพธ์ด้วยมุมมองทางศิลปะ

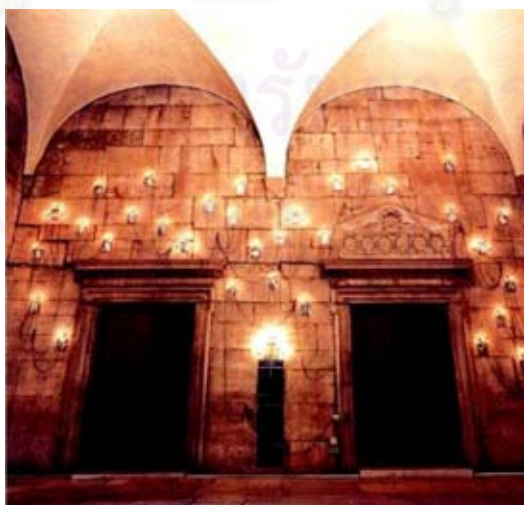


ภาพที่ 117 : ภาพตัวอย่างภาพถ่ายแบบดัดโค้ง

ที่มา : Photography A Cultural History : Marien Mary Warner, 2006

#### 4.2 สมมาตร (Symmetry)

วางเฟรมและจัดองค์ประกอบภาพหนึ่งด้วยความแม่นยำและมีสมมาตรที่เท่าเทียมจะ ก่อให้เกิดพลัง มุมที่แปลกตาอาจจะเหมาะสำหรับการถ่ายภาพทั่วไป แต่การใช้สัดส่วนและสมดุล ในงานภาพศิลปะนี้จะช่วยกระตุ้นต่อมศิลปะของผู้ดูได้เป็นอย่างดี



ภาพที่ 118 : ภาพตัวอย่างภาพถ่ายแบบประเภทสมมาตร

ที่มา : Photography A Cultural History : Marien Mary Warner, 2006

#### 4.3 ไฮคีย์และโลคีย์ (High Key and Low Key)

ไม่ทุกภาพหรือที่คุณจำเป็นต้องหาค่าการเปิดรับแสงที่พอดี เพื่อเก็บรายละเอียดทุกกระเปียดนิ้ว เอฟเฟคที่ไฮคีย์ที่ขาดรายละเอียดของไฮคีย์สามารถดึงให้ซาโดวีในภาพดูมีชีวิตชีวาขึ้นได้ ในทางกลับกัน การถ่ายภาพโลคีย์ก็สามารถให้ผลลัพธ์ที่เปี่ยมประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน รายละเอียดที่ขาดหายไปนำไปสู่ความรู้สึกถึงความลึกลับ



ภาพที่ 119 : ภาพตัวอย่างภาพถ่ายแบบไฮคีย์และโลคีย์

ที่มา : Photography A Cultural History : Marien Mary Warner, 2006

#### 4.4 ขาวดำ (Black and White)

เป็นเทคนิคง่ายๆ ที่มักถูกมองข้ามไปในห้องมืดดิจิทัล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวลาที่ถ่ายภาพตัวแบบที่มีสีสดใสสะดุดตา พยายามทดลองทำให้งานภาพเป็นขาวดำเพื่อดูภาพผลลัพธ์ที่ได้ว่าเป็นเช่นไร



ภาพที่ 120 : ภาพตัวอย่างภาพถ่ายแบบขาวดำ

ที่มา : Photography A Cultural History : Marien Mary Warner, 2006

#### 4.5 ลวงตา (illusion)

ลองดูรอบๆ ตัวคุณว่ามีองค์ประกอบทางทัศนะที่สามารถสอดผสานคู่กันในเฟรมภาพได้ ภาพของกิ่งไม้ที่มีใบหน้าผู้หญิงผสมอยู่ ก็เป็นตัวอย่งที่ดีสำหรับการสร้างภาพลวงตา



ภาพที่ 121 : ภาพตัวอย่างภาพถ่ายแบบลวงตา

ที่มา : Photography A Cultural History : Marien Mary Warner, 2006

#### 4.6 พื้นที่ว่าง (Space)

การถ่ายภาพแนวศิลปะจะให้ผลลัพธ์ที่ดีเมื่อมีพื้นที่ว่างรอบๆ ตัวแบบ เพื่อที่คนดูสามารถมองไปมารอบๆ เฟรมภาพได้อย่างอิสระ เฟรมภาพที่คับสามารถทำลายเอฟเฟ็คท์และจะแปลงสภาพให้ภาพแนวศิลปะกลายเป็นภาพถ่ายทั่วไป



ภาพที่ 122 : ภาพตัวอย่างภาพถ่ายแบบใช้พื้นที่ว่าง

ที่มา : Photography A Cultural History : Marien Mary Warner, 2006

#### 4.7 พื้นผิว (texture)

การเพิ่มพื้นผิวในห้วงมืดดิจิทัลจะช่วยขบเน้นตัวแบบในกรณีที่มีมันไม่มีรายละเอียดหรือพื้นผิวในตัวเองมากนัก ทดลองใช้ขนาดของเกรนแบบต่างๆ ฟิลเตอร์ Noise หรือแม้แต่เลเยอร์ลวดลายต่างๆ เพื่อสร้างสรรค์รูปแบบศิลปะที่สวยงาม



ภาพที่ 123 : ภาพตัวอย่างภาพถ่ายแบบพื้นผิว

ที่มา : Photography A Cultural History : Marien Mary Warner, 2006

#### 4.8 ทำให้เก่า (make old)

การจะหาวัตถุที่มีทั้งความงดงามตามธรรมชาติและมนต์เสน่ห์แห่งความขลัง ที่เกิดจากการใช้งานนั้นทำได้ค่อนข้างยาก และวัตถุชิ้นใหม่มักจะไม่มีความน่าสนใจนักเมื่อเปรียบเทียบกับวัตถุที่ผ่านการใช้งานมาอย่างยาวนาน วัตถุประเภทโลหะจะขึ้นสนิมเมื่อนำไปแช่ในน้ำเกลือ ส่วนวัสดุธรรมชาติก็สามารถนำไปขัดกับกระดาษทรายซึ่งจะทำให้มันดูเก่าขึ้นได้หรืออาจจะสร้างรอยต่าง โดยใช้ซาเย็นหรือนำดินมาขัดดูก็สามารถลอกตาได้



ภาพที่ 124 : ภาพตัวอย่างภาพถ่ายแบบทำให้เก่า

ที่มา : Photography A Cultural History : Marien Mary Warner, 2006

#### 4.9 ใช้สี (color)

การปรับแรงสีสั่นในห้องมืดดิจิทัลสามารถแปลงภาพธรรมดาให้กลายเป็นผลงานชิ้นเอกได้  
วิธีนี้ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว

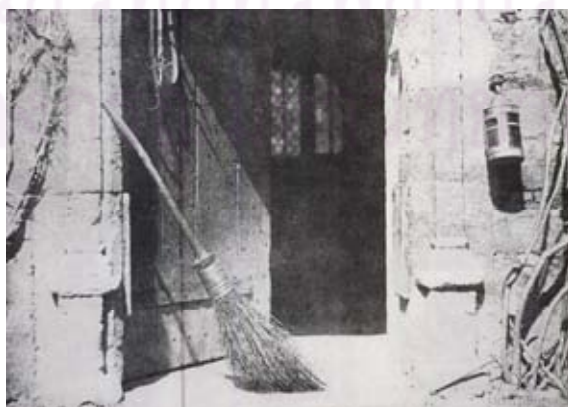


ภาพที่ 125 : ภาพตัวอย่างภาพถ่ายแบบใช้สี

ที่มา : Photography A Cultural History : Marien Mary Warner, 2006

#### 4.10 เก็บรายละเอียด (detail)

พยายามมองหาวัตถุที่ดูแปลกตาและน่าสนใจ โดยการถ่ายภาพในระยะใกล้เพื่อให้เห็น  
รายละเอียดของวัตถุ ซึ่งจะทำให้ได้ความรู้สึกที่สมจริงผสมกับภาพที่แสดงความเป็นวัตถุนั้นๆ  
อย่างตรงไปตรงมา ความน่าสนใจจึงอยู่ที่การเลือกมุมมองของวัตถุในระยะใกล้ว่าจะถ่ายตรงจุดใด  
ที่จะสามารถแสดงความเป็นวัตถุที่สวยงาม แปลกตา และน่าสนใจ



ภาพที่ 126 : ภาพตัวอย่างภาพถ่ายแบบเก็บรายละเอียด

ที่มา : Photography A Cultural History : Marien Mary Warner, 2006

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์สมัยใหม่ ได้สร้างเครื่องมือวิจัยขึ้นมา 2 ชุด เพื่อหาคำตอบให้กับการวิจัย ดังนี้

#### 1. แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม

จุดประสงค์เพื่อให้ทราบว่าทฤษฎีใดเหมาะสมในการนำมาใช้จัดแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่

#### 2. แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ

จุดประสงค์เพื่อให้ทราบว่าหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมในการนำมาใช้ออกแบบกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท

กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล คือวิธีการกรองข้อมูลที่ได้มาจากแบบสอบถาม เพื่อให้ได้คำตอบในการวิจัย ดังนั้นในบทนี้จึงการนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางและคำบรรยายท้ายตาราง ดังมีรายละเอียดดังนี้

#### 1. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม

การวิเคราะห์ข้อมูลนี้ได้มาจากแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรมจำนวน 5 ท่าน ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 3 เพื่อค้นหาทฤษฎีที่เหมาะสมในการนำมาใช้จัดประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ โดยกำหนดให้ผู้เชี่ยวชาญได้ทดลองจัดประเภทของกวีนิพนธ์ทั้งหมดจำนวน 11 เล่ม ด้วยทฤษฎีการจัดแบ่งประเภท 3 ทฤษฎี เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญสามารถตัดสินใจว่าทฤษฎีใดเหมาะสมในการจัดประเภทกวีนิพนธ์สมัยใหม่ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความเห็นว่าแต่ละทฤษฎีที่นำมาจัดประเภทกวีนิพนธ์สมัยใหม่นั้นเห็นด้วยหรือไม่ โดยเรียงลำดับจากเห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

ในส่วนแรกจะนำเสนอความถี่ในการเลือกประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ทั้งหมดในทุกทฤษฎี โดยใช้เกณฑ์การตัดสินใจผ่านเกณฑ์เกินครึ่งหนึ่งของผู้อ่านหนังสือกวีนิพนธ์เล่มนั้นๆ บทสรุปผลของการทดลองจัดประเภทโดยผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม ได้ผลดังข้อมูลในตารางและผลการวิเคราะห์ที่ได้ตาราง ดังนี้

**ตารางที่ 6** ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎีของกวีนิพนธ์เพียงความเคลื่อนไหว

ชื่อกวีนิพนธ์	ทฤษฎีและประเภท	จำนวนความถี่
เพียงความเคลื่อนไหว	ทฤษฎีที่ 1 ลีลา ไหวพริบทางวรรณกรรม	
	1.1 เสาวजनีย์	1
	1.2 นารีปราโมทย์	0
	1.3 พิโรธวาหัง	2
	1.4 สัลลาบังคพิสัย	0
	ทฤษฎีที่ 2 รสวรรณกรรม	
	2.1 ศฤงคารรส	2
	2.2 หาสรส	0
	2.3 กรุณารส	2
	2.4 รุทธรส	2
	2.5 วีรรส	3
	2.6 ภยานกรส	1
	2.7 วิภัจชรส	3
	2.8 อัมภูตรส	1
	2.9 ศานตีสรส	1
	ทฤษฎีที่ 3 แนวคิดทางวรรณกรรม	
	3.1 อุดมคตินิยม	2
	3.2 จินตนิยม	2
	3.3 ธรรมชาตินิยม	2
	3.4 สัจนิยม	2
3.5 สัญลักษณ์นิยม	3	
3.6 สังคมนิยม	4	
3.7 อดิภาวะนิยม	3	

**หมายเหตุ** มีผู้อ่านจำนวน 5 ท่าน

หนังสือกวีนิพนธ์เพียงความเคลื่อนไหว มีผู้อ่านทั้งหมดจำนวน 5 ท่าน จำนวนความถี่ที่ผ่านเกณฑ์อยู่ที่ความถี่ที่ 3 ของค่าสถิติ ผลการจัดประเภทที่ผ่านเกณฑ์ เรียงลำดับตามค่าสถิติความถี่จากมากไปน้อย เป็นดังนี้

ทฤษฎีที่ 1 ไม่มีประเภทที่ผ่านเกณฑ์

ทฤษฎีที่ 2 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 3 คือ วีรรส และ วิภัจชรส

ทฤษฎีที่ 3 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 4 คือ สังคมนิยม และค่าความถี่ 3 คือ

สัญลักษณ์นิยม และอดิภาวะนิยม



**ตารางที่ 7** ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎี กวีนิพนธ์นาฏกรรมบนลานกว้าง

ชื่อกวีนิพนธ์	ทฤษฎีและประเภท	จำนวนความถี่
นาฏกรรมบนลานกว้าง	ทฤษฎีที่ 1 ลีลา ไหวพริบทางวรรณกรรม	
	1.1 เสาวजनีย์	1
	1.2 นารีปราโมทย์	0
	1.3 พิโรธวาหัง	2
	1.4 สัลลาบังคพิสัย	1
	ทฤษฎีที่ 2 รสวรรณกรรม	
	2.1 ศฤงคารรส	1
	2.2 หาสรส	0
	2.3 กรุณารส	1
	2.4 รุทธรส	2
	2.5 วีรรส	2
	2.6 ภยานกรร	1
	2.7 วิภัจชรส	0
	2.8 อัมภูตรส	0
	2.9 ศานตีสรส	0
	ทฤษฎีที่ 3 แนวคิดทางวรรณกรรม	
	3.1 อุดมคตินิยม	1
	3.2 จินตนิยม	0
	3.3 ธรรมชาตินิยม	1
	3.4 สัจนิยม	2
3.5 สัญลักษณ์นิยม	2	
3.6 สังคมนิยม	3	
3.7 อดิภาวะนิยม	2	

**หมายเหตุ** มีผู้อ่านจำนวน 3 ท่าน

หนังสือกวีนิพนธ์นาฏกรรมบนลานกว้าง มีผู้อ่านทั้งหมดจำนวน 3 ท่าน จำนวนความถี่ที่ผ่านเกณฑ์อยู่ที่ความถี่ที่ 2 ของค่าสถิติ ผลการจัดประเภทที่ผ่านเกณฑ์ เรียงลำดับตามค่าสถิติความถี่จากมากไปน้อย เป็นดังนี้

ทฤษฎีที่ 1 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 2 คือ พิโรธวาหัง

ทฤษฎีที่ 2 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 2 คือ รุทธรส และวีรรส

ทฤษฎีที่ 3 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 3 คือ สังคมนิยม และค่าความถี่ 2 คือ

สัญลักษณ์นิยม สัจนิยม และอดิภาวะนิยม

**ตารางที่ 8** ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎีของกวีนิพนธ์ปนิธานกวี

ชื่อกวีนิพนธ์	ทฤษฎีและประเภท	จำนวนความถี่
ปนิธานกวี	ทฤษฎีที่ 1 ลีลา ไหวพริบทางวรรณกรรม	
	1.1 เสาวรจนีย์	0
	1.2 นารีปราโมทย์	0
	1.3 พิโรชาทัง	1
	1.4 สัลลาปังคพิสัย	1
	ทฤษฎีที่ 2 รสวรรณกรรม	
	2.1 ศฤงคารรส	1
	2.2 หาสยรส	0
	2.3 กรุณารส	1
	2.4 รุทธรส	1
	2.5 วีรรส	1
	2.6 ภยานกรส	0
	2.7 วิภัจชรส	1
	2.8 อัมภูตรส	2
	2.9 ศานตีสรส	2
	ทฤษฎีที่ 3 แนวคิดทางวรรณกรรม	
	3.1 อุดมคตินิยม	3
	3.2 จินตนิยม	3
	3.3 ธรรมชาตินิยม	2
	3.4 สัจนิยม	2
3.5 สัญลักษณ์นิยม	3	
3.6 สังคมนิยม	2	
3.7 อดติภาวะนิยม	3	

**หมายเหตุ** มีผู้อ่านจำนวน 5 ท่าน

หนังสือกวีนิพนธ์ปนิธานกวี มีผู้อ่านทั้งหมดจำนวน 5 ท่าน จำนวนความถี่ที่ผ่านเกณฑ์อยู่ที่ความถี่ที่ 3 ของค่าสถิติ ผลการจัดประเภทที่ผ่านเกณฑ์ เรียงลำดับตามค่าสถิติความถี่จากมากไปน้อย เป็นดังนี้

ทฤษฎีที่ 1 ไม่มีประเภทที่ผ่านเกณฑ์

ทฤษฎีที่ 2 ไม่มีประเภทที่ผ่านเกณฑ์

ทฤษฎีที่ 3 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 3 คือ สังคมนิยม และค่าความถี่ 2 คือ

สัญลักษณ์นิยม สัจนิยม และอดติภาวะนิยม

**ตารางที่ 9** ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎีของกวีนิพนธ์ใบไม้ที่หายไป

ชื่อกวีนิพนธ์	ทฤษฎีและประเภท	จำนวนความถี่
ใบไม้ที่หายไป	ทฤษฎีที่ 1 ลีลา ไวยากรณ์ทางวรรณกรรม	
	1.1 เสาวรจนีย์	2
	1.2 นาวิปราโมทย์	0
	1.3 พิโรธวาที	2
	1.4 สัลลาปังคพิสัย	2
	ทฤษฎีที่ 2 รสวรรณกรรม	
	2.1 ศฤงคารรส	2
	2.2 หาสยรส	0
	2.3 กรุณารส	3
	2.4 รุทธรส	3
	2.5 วีรรส	3
	2.6 ภยานกรส	1
	2.7 วิภัจฉรส	3
	2.8 อัปมูตรรส	0
	2.9 ศานตีสรส	1
	ทฤษฎีที่ 3 แนวคิดทางวรรณกรรม	
	3.1 อุดมคตินิยม	3
	3.2 จินตนิยม	2
	3.3 ธรรมชาตินิยม	2
	3.4 สัจนิยม	2
3.5 สัญลักษณ์นิยม	2	
3.6 สังคมนิยม	5	
3.7 อดิภาวะนิยม	3	

**หมายเหตุ** มีผู้อ่านจำนวน 5 ท่าน

หนังสือกวีนิพนธ์ใบไม้ที่หายไป มีผู้อ่านทั้งหมดจำนวน 5 ท่าน จำนวนความถี่ที่ผ่านเกณฑ์อยู่ที่ความถี่ที่ 3 ของค่าสถิติ ผลการจัดประเภทที่ผ่านเกณฑ์ เรียงลำดับตามค่าสถิติความถี่จากมากไปน้อย เป็นดังนี้

ทฤษฎีที่ 1 ไม่มีประเภทที่ผ่านเกณฑ์

ทฤษฎีที่ 2 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 3 คือ กรุณารส รุทธรส วีรรส และวิภัจฉรส

ทฤษฎีที่ 3 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 5 คือ สังคมนิยม และค่าความถี่ 3 คือ

อุดมคตินิยม และอดิภาวะนิยม

**ตารางที่ 10** ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎีของกวีนิพนธ์มีอนันต์สืขาว

ชื่อกวีนิพนธ์	ทฤษฎีและประเภท	จำนวนความถี่
มีอนันต์สืขาว	ทฤษฎีที่ 1 ลีลา โวหารทางวรรณกรรม	
	1.1 เสาวজনีย์	0
	1.2 นารีปราโมทย์	0
	1.3 พิโรชาทัง	1
	1.4 สัลลาปังคพิสัย	0
	ทฤษฎีที่ 2 รสวรรณกรรม	
	2.1 ศฤงคารรส	1
	2.2 หาสยรส	2
	2.3 กรุณารส	0
	2.4 รุทธรส	1
	2.5 วีรรส	0
	2.6 ภยานกรส	0
	2.7 วิภัจชรส	1
	2.8 อัปภูตรส	1
	2.9 ศานตีสรส	1
	ทฤษฎีที่ 3 แนวคิดทางวรรณกรรม	
	3.1 อุดมคตินิยม	3
	3.2 จินตนิยม	1
	3.3 ธรรมชาตินิยม	0
	3.4 สัจนิยม	2
	3.5 สัญลักษณ์นิยม	2
3.6 สังคมนิยม	2	
3.7 อัตถิภาวะนิยม	2	

**หมายเหตุ** มีผู้อ่านจำนวน 4 ท่าน

หนังสือกวีนิพนธ์มีอนันต์สืขาว มีผู้อ่านทั้งหมดจำนวน 4 ท่าน จำนวนความถี่ที่ผ่านเกณฑ์ อยู่ที่ความถี่ที่ 2 ของค่าสถิติ ผลการจัดประเภทที่ผ่านเกณฑ์ เรียงลำดับตามค่าสถิติความถี่จาก มากไปน้อย เป็นดังนี้

ทฤษฎีที่ 1 ไม่มีประเภทที่ผ่านเกณฑ์

ทฤษฎีที่ 2 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 2 คือ หาสยรส

ทฤษฎีที่ 3 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 3 คือ อุดมคตินิยม และค่าความถี่ 2 คือ

สัญลักษณ์นิยม สัจนิยม สังคมนิยม และอัตถิภาวะนิยม

**ตารางที่ 11** ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎีของกวีนิพนธ์ม้าก้านกล้วย

ชื่อกวีนิพนธ์	ทฤษฎีและประเภท	จำนวนความถี่
ม้าก้านกล้วย	ทฤษฎีที่ 1 ลีลา ไหวพริบทางวรรณกรรม	
	1.1 เสาวজনีย์	0
	1.2 นารีปราโมทย์	0
	1.3 พิโรธวาหัง	1
	1.4 สัลลาบังคพิสัย	3
	ทฤษฎีที่ 2 รสวรรณกรรม	
	2.1 ศฤงคารรส	2
	2.2 หาสรส	0
	2.3 กรุณารส	4
	2.4 รุทธรส	1
	2.5 วีรรส	1
	2.6 ภยานกรส	1
	2.7 วิภัจชรส	0
	2.8 อัปภูตรส	2
	2.9 ศานตีสรส	1
	ทฤษฎีที่ 3 แนวคิดทางวรรณกรรม	
	3.1 อุดมคตินิยม	1
	3.2 จินตนิยม	1
	3.3 ธรรมชาตินิยม	3
	3.4 สัจนิยม	3
	3.5 สัญลักษณ์นิยม	3
3.6 สังคมนิยม	3	
3.7 อติภาวะนิยม	2	

**หมายเหตุ** มีผู้อ่านจำนวน 4 ท่าน

หนังสือกวีนิพนธ์ม้าก้านกล้วย มีผู้อ่านทั้งหมดจำนวน 4 ท่าน จำนวนความถี่ที่ผ่านเกณฑ์อยู่ที่ความถี่ที่ 2 ของค่าสถิติ ผลการจัดประเภทที่ผ่านเกณฑ์ เรียงลำดับตามค่าสถิติความถี่จากมากไปน้อยเป็นดังนี้

ทฤษฎีที่ 1 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 3 คือ สัลลาบังคพิสัย

ทฤษฎีที่ 2 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 4 คือ กรุณารส และค่าความถี่ 2 คือ

ศฤงคารรส และอัปภูตรส

ทฤษฎีที่ 3 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 3 คือ ธรรมชาตินิยม สัจนิยม สัญลักษณ์นิยม และสังคมนิยม ค่าความถี่ 2 คือ อติภาวะนิยม

ตารางที่ 12 ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎีของกวีนิพนธ์ในเวลา

ชื่อกวีนิพนธ์	ทฤษฎีและประเภท	จำนวนความถี่
ในเวลา	ทฤษฎีที่ 1 ลีลา โวหารทางวรรณกรรม	
	1.1 เสาวজনีย์	0
	1.2 นารีปราโมทย์	0
	1.3 พิโรธวาหัง	0
	1.4 สัลลาบังคพิสัย	1
	ทฤษฎีที่ 2 รสวรรณกรรม	
	2.1 ศฤงคารรส	1
	2.2 หาสรส	1
	2.3 กรุณารส	1
	2.4 รุทธรส	1
	2.5 วีรรส	0
	2.6 ภยานกรร	1
	2.7 วิภัจชร	0
	2.8 อัมภูตร	3
	2.9 ศานตีส	3
	ทฤษฎีที่ 3 แนวคิดทางวรรณกรรม	
	3.1 อุดมคตินิยม	2
	3.2 จินตนิยม	2
	3.3 ธรรมชาตินิยม	3
	3.4 สัจนิยม	5
	3.5 สัญลักษณ์นิยม	2
3.6 สังคมนิยม	2	
3.7 อดิภาวะนิยม	2	

**หมายเหตุ** มีผู้อ่านจำนวน 5 ท่าน

หนังสือกวีนิพนธ์ในเวลา มีผู้อ่านทั้งหมดจำนวน 5 ท่าน จำนวนความถี่ที่ผ่านเกณฑ์อยู่ที่ความถี่ที่ 3 ของค่าสถิติ ผลการจัดประเภทที่ผ่านเกณฑ์ เรียงลำดับตามค่าสถิติความถี่จากมากไปน้อย เป็นดังนี้

ทฤษฎีที่ 1 ไม่มีประเภทที่ผ่านเกณฑ์

ทฤษฎีที่ 2 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 3 คือ อัมภูตร และศานตีส

ทฤษฎีที่ 3 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 5 คือ สัจนิยม และค่าความถี่ 3 คือ

ธรรมชาตินิยม

**ตารางที่ 13** ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎีของกวีนิพนธ์บ้านเก่า

ชื่อกวีนิพนธ์	ทฤษฎีและประเภท	จำนวนความถี่
บ้านเก่า	ทฤษฎีที่ 1 ลีลา ไหวพริบทางวรรณกรรม	
	1.1 เสาวজনีย์	0
	1.2 นารีปราโมทย์	0
	1.3 พิโรธวาหัง	1
	1.4 สัลลาบังคพิสัย	1
	ทฤษฎีที่ 2 รสวรรณกรรม	
	2.1 ศฤงคารรส	1
	2.2 หาสรส	2
	2.3 กรุณารส	3
	2.4 รุทธรส	1
	2.5 วีรรส	0
	2.6 ภยานกรส	1
	2.7 วิภัจชรส	0
	2.8 อัมภูตรส	1
	2.9 ศานตีสรส	2
	ทฤษฎีที่ 3 แนวคิดทางวรรณกรรม	
	3.1 อุดมคตินิยม	2
	3.2 จินตนิยม	1
	3.3 ธรรมชาตินิยม	2
	3.4 สัจนิยม	3
3.5 สัญลักษณ์นิยม	2	
3.6 สังคมนิยม	1	
3.7 อดิภาวะนิยม	2	

**หมายเหตุ** มีผู้อ่านจำนวน 3 ท่าน

หนังสือกวีนิพนธ์บ้านเก่า มีผู้อ่านทั้งหมดจำนวน 3 ท่าน จำนวนความถี่ที่ผ่านเกณฑ์อยู่ที่ความถี่ที่ 2 ของค่าสถิติ ผลการจัดประเภทที่ผ่านเกณฑ์ เรียงลำดับตามค่าสถิติความถี่จากมากไปน้อย เป็นดังนี้

ทฤษฎีที่ 1 ไม่มีประเภทที่ผ่านเกณฑ์

ทฤษฎีที่ 2 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 3 คือ กรุณารส และค่าความถี่ 2 หาสรส

และศานตีสรส

ทฤษฎีที่ 3 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 3 คือ สัญลักษณ์นิยม และค่าความถี่ 2 คือ

อุดมคตินิยม ธรรมชาตินิยม สัญลักษณ์นิยม และอดิภาวะนิยม

**ตารางที่ 14** ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎีของกวีนิพนธ์แม่น้ำรำลึก

ชื่อกวีนิพนธ์	ทฤษฎีและประเภท	จำนวนความถี่
แม่น้ำรำลึก	ทฤษฎีที่ 1 ลีลา ไหวพริบทางวรรณกรรม	
	1.1 เสาวজনีย์	1
	1.2 นารีปราโมทย์	1
	1.3 พิโรธวาหัง	1
	1.4 สัลลาบังคพิสัย	3
	ทฤษฎีที่ 2 รสวรรณกรรม	
	2.1 ศฤงคารรส	2
	2.2 หาสรส	1
	2.3 กรุณารส	4
	2.4 รุทธรส	1
	2.5 วีรรส	0
	2.6 ภยานกรส	1
	2.7 วิภัจชรส	1
	2.8 อัมภูตรส	2
	2.9 ศานตีสรส	3
	ทฤษฎีที่ 3 แนวคิดทางวรรณกรรม	
	3.1 อุดมคตินิยม	1
	3.2 จินตนิยม	2
	3.3 ธรรมชาตินิยม	3
	3.4 สัจนิยม	3
3.5 สัญลักษณ์นิยม	2	
3.6 สังคมนิยม	1	
3.7 อดิภาวะนิยม	1	

**หมายเหตุ** มีผู้อ่านจำนวน 4 ท่าน

หนังสือกวีนิพนธ์แม่น้ำรำลึก มีผู้อ่านทั้งหมดจำนวน 4 ท่าน จำนวนความถี่ที่ผ่านเกณฑ์อยู่ที่ความถี่ที่ 3 ของค่าสถิติ ผลการจัดประเภทที่ผ่านเกณฑ์ เรียงลำดับตามค่าสถิติความถี่จากมากไปน้อย เป็นดังนี้

ทฤษฎีที่ 1 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 3 คือ สัลลาบังคพิสัย

ทฤษฎีที่ 2 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 4 คือ กรุณารส และค่าความถี่ 3 คือ ศานตีสรส

ทฤษฎีที่ 3 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 3 คือ ธรรมชาตินิยม และสัจนิยม ค่าความถี่ 2 คือ จินตนิยม และสัญลักษณ์นิยม



ตารางที่ 15 ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎีของกวีนิพนธ์โลกในดวงตาข้าพเจ้า

ชื่อกวีนิพนธ์	ทฤษฎีและประเภท	จำนวนความถี่
โลกในดวงตาข้าพเจ้า	ทฤษฎีที่ 1 ลีลา ไหวหารทางวรรณกรรม	
	1.1 เสาวজনีย์	0
	1.2 นารีปราโมทย์	0
	1.3 พิโรธวาที	1
	1.4 สัลลาบังคพิสัย	0
	ทฤษฎีที่ 2 รสวรรณกรรม	
	2.1 ศฤงคารรส	2
	2.2 หาสรส	1
	2.3 กรุณารส	1
	2.4 จูทรรส	1
	2.5 วีรรส	0
	2.6 ภยานกรส	0
	2.7 วิภัจชรส	1
	2.8 อัปภูตรส	1
	2.9 ศานตีสรส	0
	ทฤษฎีที่ 3 แนวคิดทางวรรณกรรม	
	3.1 อุดมคตินิยม	1
	3.2 จินตนิยม	1
	3.3 ธรรมชาตินิยม	1
	3.4 สัจนิยม	1
3.5 สัญลักษณ์นิยม	1	
3.6 สังคมนิยม	3	
3.7 อดิภาวะนิยม	1	

**หมายเหตุ** มีผู้อ่านจำนวน 3 ท่าน

หนังสือกวีนิพนธ์โลกในดวงตาข้าพเจ้า มีผู้อ่านทั้งหมดจำนวน 3 ท่าน จำนวนความถี่ที่ผ่านเกณฑ์อยู่ที่ความถี่ที่ 2 ของค่าสถิติ ผลการจัดประเภทที่ผ่านเกณฑ์ เรียงลำดับตามค่าสถิติความถี่จากมากไปน้อย เป็นดังนี้

ทฤษฎีที่ 1 ไม่มีประเภทที่ผ่านเกณฑ์

ทฤษฎีที่ 2 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 2 คือ ศฤงคารรส

ทฤษฎีที่ 3 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 3 คือ สังคมนิยม

**ตารางที่ 16** ตารางสถิติความถี่การเลือกประเภทในแต่ละทฤษฎีของกรีนพจน์ไม่มีหญิงสาวในบทกวี

ชื่อกรีนพจน์	ทฤษฎีและประเภท	จำนวนความถี่
ไม่มีหญิงสาวในบทกวี	ทฤษฎีที่ 1 ลีลา ไหวพริบทางวรรณกรรม	
	1.1 เสาวজনีย์	1
	1.2 นารีปราโมทย์	0
	1.3 พิโรธวาที	1
	1.4 สัลลาบังคพิสัย	1
	ทฤษฎีที่ 2 รสวรรณกรรม	
	2.1 ศฤงคารรส	1
	2.2 หาสรส	0
	2.3 กรุณารส	2
	2.4 จุทธรส	1
	2.5 วีรรส	2
	2.6 ภยานกรส	2
	2.7 วิภัจชรส	1
	2.8 อัปภูตรส	2
	2.9 ศานตีสรส	2
	ทฤษฎีที่ 3 แนวคิดทางวรรณกรรม	
	3.1 อุดมคตินิยม	2
	3.2 จินตนิยม	1
	3.3 ธรรมชาตินิยม	1
	3.4 สัจนิยม	2
3.5 สัญลักษณ์นิยม	2	
3.6 สังคมนิยม	2	
3.7 อัตถิภาวะนิยม	2	

**หมายเหตุ** มีผู้อ่านจำนวน 3 ท่าน

หนังสือกรีนพจน์ไม่มีหญิงสาวในบทกวี มีผู้อ่านทั้งหมดจำนวน 3 ท่าน จำนวนความถี่ที่ผ่านเกณฑ์อยู่ที่ความถี่ที่ 2 ของค่าสถิติ ผลการจัดประเภทที่ผ่านเกณฑ์ เรียงลำดับตามค่าสถิติความถี่จากมากไปน้อย เป็นดังนี้

ทฤษฎีที่ 1 ไม่มีประเภทที่ผ่านเกณฑ์

ทฤษฎีที่ 2 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 2 คือ กรุณารส วีรรส ภยานกรส  
อัปภูตรส และศานตีสรส

ทฤษฎีที่ 3 ประเภทที่ผ่านเกณฑ์ค่าความถี่ 2 คือ อุดมคตินิยม สัจนิยม

สัญลักษณ์นิยม สังคมนิยม และอัตถิภาวะนิยม

ตารางที่ 17 บทสรุปประเภทของกวีนิพนธ์สมัยใหม่ที่ผ่านเกณฑ์

ชื่อหนังสือกวีนิพนธ์	ทฤษฎีที่ 1 ลีลา ไวยากรณ์ทางวรรณกรรม	ทฤษฎีที่ 2 รสนทางวรรณกรรม	ทฤษฎีที่ 3 แนวคิดทางวรรณกรรม
เพียงความเคลื่อนไหว	ไม่มีประเภทที่ผ่านเกณฑ์	วีรรส วิภัจฉรส	สังคมนิยม สัญลักษณ์นิยม อัตติภาวะนิยม
นาฏกรรมบนลานกว้าง	พิโรธวาหัง	รุทรรส วีรรส	สังคมนิยม สัญลักษณ์นิยม สังคมนิยม อัตติภาวะนิยม
ปณิธานกวี	ไม่มีประเภทที่ผ่านเกณฑ์	ไม่มีประเภทที่ผ่านเกณฑ์	สังคมนิยม สัญลักษณ์นิยม สังคมนิยม อัตติภาวะนิยม
ใบไม้ที่หายไป	ไม่มีประเภทที่ผ่านเกณฑ์	กรุณารส รุทรรส วีรรส วิภัจฉรส	สังคมนิยม อุดมคตินิยม อัตติภาวะนิยม
มือนั้นสีขาว	ไม่มีประเภทที่ผ่านเกณฑ์	หาสยรส	อุดมคตินิยม สัญลักษณ์นิยม สังคมนิยม อัตติภาวะนิยม
ม้าก้านกล้วย	สลลปปังคพิสัย	กรุณารส ศฤงคารรส อัปฏุตรรส	ธรรมชาตินิยม สังคมนิยม สัญลักษณ์นิยม สังคมนิยม อัตติภาวะนิยม
ในเวลา	ไม่มีประเภทที่ผ่านเกณฑ์	อัปฏุตรรส ศานติริส	ธรรมชาตินิยม สังคมนิยม
บ้านเก่า	ไม่มีประเภทที่ผ่านเกณฑ์	กรุณารส หาสยรส ศานติริส	สัญลักษณ์นิยม อุดมคตินิยม ธรรมชาตินิยม สัญลักษณ์นิยม อัตติภาวะนิยม

ชื่อหนังสือกวีนิพนธ์	ทฤษฎีที่ 1 ลีลา ไหวหารทางวรรณกรรม	ทฤษฎีที่ 2 รศทางวรรณกรรม	ทฤษฎีที่ 3 แนวคิดทางวรรณกรรม
แม่น้ำรำลึก	สัลลาปังคพิสัย	กฤษณารศ ศานตริศ	ธรรมชาตินิยม สัจนิยม จินตนิยม สัญลักษณ์นิยม
โลกในดวงตาข้าพเจ้า	ไม่มีประเภทที่ผ่านเกณฑ์	ศฤงคารรศ	สังคมนิยม
ไม่มีหญิงสาวในบทกวี	ไม่มีประเภทที่ผ่านเกณฑ์	กฤษณารศ วีรรศ ภยานกรศ อัปภูตรศ ศานตริศ	อุดมคตินิยม สัจนิยม สัญลักษณ์นิยม สังคมนิยม อัตถิภาวะนิยม

จากผลการจัดประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ตามตารางข้างต้น ทำให้เห็นได้ว่า  
ทฤษฎีที่ 1 ลีลาไหวหารทางวรรณกรรม 4 ประเภท กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ มีอยู่ 2 ประเภท  
คือ พิโรธวาทัง และสัลลาปังคพิสัย  
ทฤษฎีที่ 2 รศทางวรรณกรรม 9 ประเภท กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ มีครบทุกประเภท  
ทฤษฎีที่ 3 แนวคิดทางวรรณกรรม 7 ประเภท กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ มีครบทุกประเภท

#### ตารางที่ 18 ตารางแสดงผลความเหมาะสมของทฤษฎีเพื่อการจัดประเภทกวีนิพนธ์สมัยใหม่

ทฤษฎีการแบ่งประเภทกวีนิพนธ์สมัยใหม่	ผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม					คะแนน รวม	ค่าเฉลี่ย
	1	2	3	4	5		
ทฤษฎีที่ 1 ลีลา ไหวหารทางวรรณกรรม	1	5	0	0	2	8	1.6
ทฤษฎีที่ 2 รศทางวรรณกรรม	2	2	2	3	3	12	2.4
ทฤษฎีที่ 3 แนวคิดทางวรรณกรรม	5	5	4	4	4	22	4.4

**หมายเหตุ**

- 1 = คุณนัยนา จิตรรังสรรค์
- 2 = คุณสุธีร์ พุ่มกุมาร
- 3 = คุณมูหัมหมัดฮาริส กาเหรัมย์
- 4 = คุณบุญโฮม บำรุงภักดี
- 5 = คุณชวิน พงษ์ผจญ

จากแสดงผลความเหมาะสมของทฤษฎีเพื่อการจัดประเภทวินิพนธ์สมัยใหม่ ทฤษฎีที่ 1 ได้ค่าเฉลี่ยทางสถิติเป็น 1.6 ทฤษฎีที่ 2 ได้ค่าเฉลี่ยทางสถิติเป็น 2.4 และทฤษฎีที่ 3 ได้ค่าเฉลี่ยทางสถิติเป็น 4.4 เป็นการยืนยันโดยผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรมว่าทฤษฎีที่ 3 แนวคิดทางวรรณกรรม เป็นทฤษฎีที่เหมาะสมในการใช้จัดแบ่งประเภทวินิพนธ์สมัยใหม่

**ตารางที่ 19** ตารางสรุปสถิติความถี่เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยเรื่องแนวความคิดที่มีอยู่ใน กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ทั้ง 11 เล่ม

แนวคิดทางวรรณกรรม	ความถี่
สังคมนิยม	6
สัญนิยม	6
สัญลักษณ์นิยม	6
อัตถิภาวนิยม	6
อุดมคตินิยม	5
ธรรมชาตินิยม	4
จินตนิยม	1

**หมายเหตุ** นับความถี่จากค่าคะแนนที่เกินครึ่ง

จากตารางบทสรุปประเภทของกวีนิพนธ์สมัยใหม่ที่ผ่านเกณฑ์ และตารางสรุปสถิติความถี่เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยเรื่องแนวความคิดที่มีอยู่ในกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ทั้ง 11 เล่ม ทำให้เห็นว่ากวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่มีแนวคิดทางวรรณกรรมครบทุกแนวคิด

## 2. แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ

จุดประสงค์เพื่อให้ทราบถึงหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมในการนำมาใช้ออกแบบกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท

### การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ

การวิเคราะห์ข้อมูลนี้ได้มาจากแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบจำนวน 5 ท่าน ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 3 เพื่อให้ได้หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับออกแบบ กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ในแต่ละประเภท ซึ่งได้มาจากสรุปผลการวิเคราะห์แบบสอบถามชุดที่ 1 คือ ทฤษฎีที่ 3 แนวคิดทางวรรณกรรม 7 ประเภทเหมาะสมในการใช้จัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ จึงนำแนวคิดทั้ง 7 ประเภท ให้ผู้เชี่ยวชาญเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่

เหมาะสมกับแนวคิดทางวรรณกรรมแต่ละประเภท โดยใช้ค่าความถี่ในการเลือกเป็นตัวตัดสิน เพื่อ  
 ยืนยันผลสรุปดังกล่าว จึงเลือกหลักการและองค์ประกอบที่เหมาะสมในการนำไปใช้ออกแบบ  
 กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท โดยเลือกหลักการและองค์ประกอบที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นตรงกัน  
 ทั้งหมดเป็นหลัก คือระดับคะแนน 5 คะแนน หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต 5 เรื่อง ที่  
 นำมาใช้ คือ

1. เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบ
2. ตัวอักษรพาดหัว
3. ตัวอักษรเนื้อความ
4. ภาพประกอบ
5. ภาพถ่าย

ส่วนในเรื่องของโครงสื่อนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ออกมาด้วยตนเองโดยใช้การ  
 ดึงโครงสื่ที่ได้มาจากภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดทั้ง 5 ภาพของแต่ละแนวคิด เนื่องจากผู้วิจัย  
 เห็นว่าภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดนั้น สามารถมองเห็นโครงสื่ที่เป็นรูปธรรมอยู่แล้ว และ  
 สามารถสื่อสารบุคลิกภาพของแนวคิดผ่านโครงสื่ได้อย่างชัดเจน จึงทำให้ได้ผลลัพธ์เป็นโครงสื่  
 จำนวน 5 แบบ แทนโครงสื่ที่ใช้ในการออกแบบกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ในแต่ละแนวคิด

ผลสรุปของแบบสอบถามที่ 2 ดังข้อมูลในตารางและผลการวิเคราะห์ที่ได้ตาราง ดังนี้

**ตารางที่ 20** ตารางสถิติความถี่การเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับ  
 กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดอุดมคตินิยม

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่
<b>เทคนิควิธีคิดแบบกลไก</b>	
1. แบบผู้คูมีส่วนร่วม	2
2. การแทนค่า	5
3. การปฏิเสธ	2
4. การยืมความหมายของสิ่งเก่ามาใช้	2
5. สภาวะคุณลักษณะ	2
6. การเล่าเรื่องตามเวลา	0
7. การจับคู่	3
8. ภาษา	0

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
9. ความกำกวมของภาษาภาพ	0	
10. การแทนที่	5	
11. การเพิ่ม	4	
12. การเชื่อมโยง	3	
13. การเลียนแบบอย่างสมจริง	0	
14. คำพ้องเสียงและวลีท้ายคำ	0	
15. การเป็นไปตามตัวอักษร	0	
16. วางอุบายให้คาดหวังแต่พบกับอีกสิ่ง	0	
17. ความไม่เกี่ยวข้องกันเลย	0	
18. การเป็นไปตามเทศกาล	0	
19. เล่นกับหน้าตาและร่างกาย	2	
20. ที่ว่างบวกลบและที่ว่างลบ	0	
<b>ตัวอักษร</b>	<b>พาดหัว</b>	<b>เนื้อความ</b>
1. อีเอซี ชวนพิมพ์	0	2
2. อีเอซี ทอมไลท์	0	5
3. มานพติก้า	0	1
4. ดินแดน	2	0
5. พีเอสแอล กิตติธาดา	0	0
6. พีเอสแอล ดิสเพลย์	1	0
7. คอร์เดีย นิว	0	3
8. ดีบี ฟองน้ำ	0	3
9. ดีบี ไชดา	1	2
10. ดีบี ใต้กรอก	0	0
11. ดีบี ไทยเท็กซ์	1	3
12. ดีบี เอราวัน	0	0
13. ดีบี นารายณ์	0	4
14. ดีบี เทมเพลท	3	0
15. ดีบี ข้าวสาร	0	0
16. ครูท	1	0
17. กิมนรี	2	2
18. นรสีห์	0	1
19. โลมา	0	0
20. ทีเอช จามรमान	2	1
21. ทีเอช ครับ	2	0

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
22. ที่เลข ศรีศักดิ์	1	4
23. ที่เลข นิรมิต	0	0
24. ที่เลข ชาร์ม ออฟ เอเชีย	2	2
25. ที่เลข คชสาร	0	0
26. ที่เลข สารบรรณ	2	0
27. ที่เลข 8 กรกฎาคม	0	0
28. ที่เลข ด.ญ.มะลิ ป.6	0	0
29. ที่เลข จักรเพชร	5	0
30. ที่เลข ไบจามจุรี	0	1
31. ที่เลข กอ-ฮอ	1	0
32. ที่เลข ฟ้ากว้าง	1	0
33. อักษราเมธี	0	2
34. จุฬาน่ารัก	1	3
35. ซีเอ็ม ประสานมิตร	1	0
36. ดีซี-पालมงคล	0	0
37. ฟ็อนเล็บ	0	0
38. หิมพานต์	1	0
39. คณิตกา	1	0
40. นาคราช	1	1
41. พีเอสเค สมาร์ท	1	0
42. เอสอาร์ ฟ้าใหม่	0	1
<b>ภาพประกอบ</b>		
1. ภาพประกอบจากลายเส้น	2	
2. ภาพประกอบระบายสี	3	
3. ภาพประกอบจากแม่พิมพ์	1	
4. ภาพประกอบจากแอร์บริช	4	
5. ภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์	1	
6. ภาพประกอบแบบปะติด	5	
7. ภาพประกอบด้วยการปั้น	2	
8. ภาพประกอบแบบภาพตัดเจาะ	0	
<b>ภาพถ่าย</b>		
1. ดัดให้งอ	1	
2. สมมาตร	5	
3. ไฮคีย์และโลว์คีย์	0	



หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่
4. ขาวดำ	0
5. ลวงตา	0
6. พื้นที่ว่าง	2
7. พื้นผิว	0
8. ทำให้เก่า	4
9. สี	1
10. เก็บรายละเอียด	2

จากตารางสถิติความถี่การเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับ  
 กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดอุดมคตินิยมข้างต้น เมื่อคัดเลือกเฉพาะสถิติความถี่ที่มีการ  
 เลือกจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) คือเห็นด้วยเกิน 3  
 ท่านจาก 5 ท่าน จะได้ผลดังตารางต่อไปนี้

**ตารางที่ 21** ตารางสถิติความถี่เกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) ของการเลือกหลักการและ  
 องค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดอุดมคตินิยม

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
<b>เทคนิควิธีคิดแบบกลไก</b>		
การแทนค่า	5	
การจัดคู่	3	
การแทนที่	5	
การเพิ่ม	4	
การเชื่อมโยง	3	
<b>ตัวอักษร</b>	<b>พาดหัว</b>	<b>เนื้อความ</b>
อีเอซี ทอมไลต์	0	5
คอร์เดีย นิว	0	3
ดีปี ฟองน้ำ	0	3
ดีปี ไทยเท็กซ์	1	3
ดีปี นารายณ์	0	4
ดีปี เทมเพลท	3	0
ทีเอช ศรีศักดิ์	1	4
ทีเอช จักรเพชร	5	0
จุฬานารัก	1	3

หลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์	จำนวนความถี่
<b>ภาพประกอบ</b>	
ภาพประกอบระบายสี	3
ภาพประกอบจากแอร์บริช	4
ภาพประกอบแบบปะติด	5
<b>ภาพถ่าย</b>	
สมมาตร	5
ทำให้เก่า	4

จากตารางสถิติความถี่เกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) ของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดอุดมคตินิยมข้างต้น ทำให้เห็นว่าผลลัพธ์ของหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยเกินครึ่งหนึ่งมีอยู่หลายตัวเลือก แต่เมื่อคัดเลือกให้เหลือเฉพาะตัวเลือกที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทั้งหมด (จำนวนความถี่ที่ 5 หรือเลือกเหมือนกัน 5 ท่าน) จะได้ผลลัพธ์เป็นหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดอุดมคตินิยม ตามตารางสรุปดังต่อไปนี้

**ตารางที่ 22** ตารางสรุปของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดอุดมคตินิยมที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทุกท่าน (จำนวนความถี่ที่ 5)

หลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์	จำนวนความถี่	
<b>เทคนิควิธีคิดแบบกลไก</b>		
การแทนค่า	5	
<b>ตัวอักษร</b>	พาดหัว	เนื้อความ
อีเอซี ทอมไลท์	0	5
ทีเอช จักรเพชร	5	0
<b>ภาพประกอบ</b>		
ภาพประกอบแบบปะติด	5	
<b>ภาพถ่าย</b>		
สมมาตร	5	

ในการวิจัยฉบับนี้จะใช้เฉพาะหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์สำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดอุดมคตินิยมที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทุกท่านดังตารางสรุปข้างต้นมาใช้เป็นผลการวิจัยเท่านั้น

**ตารางที่ 23** ตารางสถิติความถี่การเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับ  
 กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดจินตนิยม

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
<b>เทคนิควิธีคิดแบบกลไก</b>		
1. แบบผู้ดูมีส่วนร่วม	4	
2. การแทนค่า	0	
3. การปฏิเสธ	0	
4. การยืดความหมายของสิ่งเก่ามาใช้	1	
5. สภาวะคุณลักษณะ	4	
6. การเล่าเรื่องตามเวลา	2	
7. การจับคู่	0	
8. ภาษา	0	
9. ความกำกวมของภาษาภาพ	0	
10. การแทนที่	1	
11. การเพิ่ม	5	
12. การเชื่อมโยง	2	
13. การเลียนแบบอย่างสมจริง	0	
14. คำพ้องเสียงและวลีท้ายคำ	0	
15. การเป็นไปตามตัวอักษร	1	
16. วางอุบายให้คาดหวังแต่พบกับอีกสิ่ง	0	
17. ความไม่เกี่ยวข้องกันเลย	0	
18. การเป็นไปตามเทศกาล	3	
19. เล่นกับหน้าตาและร่างกาย	0	
20. ที่ว่างบวกและที่ว่างลบ	0	
<b>ตัวอักษร</b>	<b>พาดหัว</b>	<b>เนื้อความ</b>
1. อีเอซี ชวนพิมพ์	0	0
2. อีเอซี ทอมโลท์	1	3
3. มานพติก้า	0	0
4. ดินแดน	5	1
5. พีเอสแอล กิตติธาดา	0	2
6. พีเอสแอล ดิสเพลย์	3	5
7. คอร์เดีย นิว	0	0
8. ดีบี ฟองน้ำ	0	0
9. ดีบี ไฮดา	2	1

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
10. ดีพี ไล่กรอก	3	0
11. ดีพี ไทยเท็กซ์	0	1
12. ดีพี เอรಾವัน	2	0
13. ดีพี นารายณ์	0	0
14. ดีพี เทมเพลท	3	2
15. ดีพี ข้าวสาร	3	0
16. คลุท	0	1
17. กิณนรี	0	0
18. นรสีห์	3	0
19. โลมมา	4	0
20. ทีเอช จามรมาน	4	1
21. ทีเอช ครับ	1	0
22. ทีเอช ศรีศักดิ์	3	1
23. ทีเอช นิรมิต	0	2
24. ทีเอช ชาร์มม ออฟ เอเชีย	4	0
25. ทีเอช คชสาร	1	0
26. ทีเอช สารบรรณ	0	1
27. ทีเอช 8 กรกฎา	0	1
28. ทีเอช ด.ญ.มะลิ ป.6	2	0
29. ทีเอช จักรเพชร	0	0
30. ทีเอช ไบจามจรี	1	1
31. ทีเอช กอ-ฮอ	0	3
32. ทีเอช ฟ้ากว้าง	0	0
33. อักษราเมธี	3	0
34. จุฬาน่ารัก	0	0
35. ซีเอ็ม ประสานมิตร	1	0
36. ดีซี-पालมงคล	0	0
37. ฟ็อนเล็บ	0	2
38. หิมพานต์	4	0
39. คณิกา	0	4
40. นาคราช	0	0
41. พีเอสเค สมาร์ท	0	3
42. เอสอาร์ ฟ้าใหม่	2	0

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่
<b>ภาพประกอบ</b>	
1. ภาพประกอบจากลายเส้น	0
2. ภาพประกอบระบายสี	5
3. ภาพประกอบจากแม่พิมพ์	2
4. ภาพประกอบจากแอร์บริช	4
5. ภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์	5
6. ภาพประกอบแบบปะติด	1
7. ภาพประกอบด้วยการปั้น	0
8. ภาพประกอบแบบภาพตัดเจาะ	0
<b>ภาพถ่าย</b>	
1. ดัดให้งอ	1
2. สมมาตร	0
3. ไฮคีย์และโลว์คีย์	0
4. ขาวดำ	0
5. ลวงตา	0
6. พื้นที่ว่าง	2
7. พื้นผิว	0
8. ทำให้แก่	1
9. สี	5
10. เก็บรายละเอียด	0

จากตารางสถิติความถี่การเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับ  
 กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดจินตนิยมข้างต้น เมื่อคัดเลือกเฉพาะสถิติความถี่ที่มีการ  
 เลือกจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) คือเห็นด้วยเกิน 3  
 ท่านจาก 5 ท่าน จะได้ผลดังตารางต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ตารางที่ 24** ตารางสถิติความถี่เกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) ของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับบทวินิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดจินตนิยม

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
<b>เทคนิควิธีคิดแบบกลไก</b>		
แบบผู้ดูมีส่วนร่วม	4	
สภาวะคุณลักษณะ	4	
การเพิ่ม	5	
การเป็นไปตามเทศกาล	3	
<b>ตัวอักษร</b>	<b>พาดหัว</b>	<b>เนื้อความ</b>
อีเอซี ทอมไลต์	1	3
ดินแดน	5	1
พีเอสแอล ดิสเพลย์	3	5
ดีบี ไล์กรอก	3	0
ดีบี เทมเพลท	3	2
ดีบี ข้าวสาร	3	0
นรสีห์	3	0
โลมา	4	0
ทีเอช จามรمان	4	1
ทีเอช ศรีศักดิ์	3	1
ทีเอช ชาร์ม ออฟ เอยู	4	0
ทีเอช กอ-ฮอ	0	3
อักษรามาณี	3	0
หิมพานต์	4	0
คณิกา	0	4
พีเอสเค สมาร์ท	0	3
<b>ภาพประกอบ</b>		
ภาพประกอบระบายสี	5	
ภาพประกอบจากแอร์บริช	4	
ภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์	5	
<b>ภาพถ่าย</b>		
สี	5	

จากตารางสถิติความถี่เกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) ของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดจินตนิยมข้างต้น ทำให้เห็นว่าผลลัพธ์ของหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยเกินครึ่งหนึ่งมีอยู่หลายตัวเลือก แต่เมื่อคัดเลือกให้เหลือเฉพาะตัวเลือกที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทั้งหมด (จำนวนความถี่ที่ 5 หรือเลือกเหมือนกัน 5 ท่าน) จะได้ผลลัพธ์เป็นหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดจินตนิยม ตามตารางสรุปดังต่อไปนี้

**ตารางที่ 25** ตารางสรุปของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดจินตนิยมที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทุกท่าน (จำนวนความถี่ที่ 5)

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
<b>เทคนิควิธีคิดแบบกลไก</b>		
การเพิ่ม	5	
<b>ตัวอักษร</b>	<b>พาดหัว</b>	<b>เนื้อความ</b>
ดินแดน	5	1
พีเอสแอล ดิสเพลย์	3	5
<b>ภาพประกอบ</b>		
ภาพประกอบระบายสี	5	
ภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์	5	
<b>ภาพถ่าย</b>		
สี	5	

ในการวิจัยฉบับนี้จะใช้เฉพาะหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดจินตนิยมที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทุกท่านดังตารางสรุปข้างต้นมาใช้เป็นผลการวิจัยเท่านั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ตารางที่ 26** ตารางสถิติความถี่การเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับ  
 กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดธรรมชาตินิยม

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
<b>เทคนิควิธีคิดแบบกลไก</b>		
1. แบบผู้ดูมีส่วนร่วม	0	
2. การแทนค่า	1	
3. การปฏิเสธ	0	
4. การยืมความหมายของสิ่งเก่ามาใช้	1	
5. สภาวะคุณลักษณะ	5	
6. การเล่าเรื่องตามเวลา	4	
7. การจับคู่	1	
8. ภาษา	0	
9. ความกำกวมของภาษาภาพ	0	
10. การแทนที่	2	
11. การเพิ่ม	0	
12. การเชื่อมโยง	2	
13. การเลียนแบบอย่างสมจริง	5	
14. คำพ้องเสียงและวลีท้ายคำ	0	
15. การเป็นไปตามตัวอักษร	3	
16. วางอุบายให้คาดหวังแต่พบกับอีกสิ่ง	0	
17. ความไม่เกี่ยวข้องกันเลย	0	
18. การเป็นไปตามเทศกาล	3	
19. เล่นกับหน้าตาและร่างกาย	3	
20. ที่ว่างบวกและที่ว่างลบ	0	
<b>ตัวอักษร</b>	<b>พาดหัว</b>	<b>เนื้อความ</b>
1. อีเอซี ชวนพิมพ์	3	0
2. อีเอซี ทอมโลท	2	3
3. มานพติก้า	0	2
4. ดินแดน	3	0
5. พีเอสแอล กิตติธาดา	0	4
6. พีเอสแอล ดิสเพลย์	0	0
7. คอร์เดีย นิว	1	3
8. ดีบี ฟองน้ำ	0	5
9. ดีบี ไฮดา	0	3



หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
10. ดีพี ไล่กรอก	0	2
11. ดีพี ไทยเท็กซ์	0	3
12. ดีพี เอรಾವัน	2	0
13. ดีพี นารายณ์	0	1
14. ดีพี เทมเพลท	3	0
15. ดีพี ข้าวสาร	0	0
16. ครูท	1	1
17. กิณนรี	0	2
18. นรสีห์	0	0
19. โลมมา	5	0
20. ทีเอช จามรมาน	0	1
21. ทีเอช ครับ	2	0
22. ทีเอช ศรีศักดิ์	0	3
23. ทีเอช นิรมิต	0	0
24. ทีเอช ชาร์มม ออฟ เอเชีย	0	3
25. ทีเอช คชสาร	1	3
26. ทีเอช สารบรรณ	0	0
27. ทีเอช 8 กรกฎา	1	4
28. ทีเอช ด.ญ.มะลิ ป.6	0	2
29. ทีเอช จักรเพชร	0	0
30. ทีเอช ไบจามจรี	3	0
31. ทีเอช กอ-ฮอ	0	0
32. ทีเอช ฟ้ากว้าง	1	0
33. อักษราเมธี	4	1
34. จุฬาน่ารัก	0	0
35. ซีเอ็ม ประสานมิตร	0	0
36. ดีซี-पालมงคล	3	0
37. ฟ็อนเล็บ	0	0
38. หิมพานต์	1	4
39. คณิกา	0	1
40. นาคราช	0	1
41. พีเอสเค สมาร์ท	0	0
42. เอสอาร์ ฟ้าใหม่	2	1

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่
<b>ภาพประกอบ</b>	
1. ภาพประกอบจากลายเส้น	2
2. ภาพประกอบระบายสี	4
3. ภาพประกอบจากแม่พิมพ์	4
4. ภาพประกอบจากแอร์บริช	5
5. ภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์	3
6. ภาพประกอบแบบปะติด	0
7. ภาพประกอบด้วยกรรปັນ	0
8. ภาพประกอบแบบภาพตัดเจาะ	0
<b>ภาพถ่าย</b>	
1. ดัดให้งอ	0
2. สมมาตร	2
3. ไฮคีย์และโลว์คีย์	0
4. ขาวดำ	1
5. ลวงตา	0
6. พื้นี่ว่าง	2
7. พื้นี่ผิว	0
8. ทำให้แก่	1
9. สี	0
10. เก็บรายละเอียด	5

จากตารางสถิติความถี่การเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดธรรมชาตินิยมข้างต้น เมื่อคัดเลือกเฉพาะสถิติความถี่ที่มีการเลือกจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) คือเห็นด้วยเกิน 3 ท่าน จาก 5 ท่าน จะได้ผลดังตารางต่อไปนี้

**ตารางที่ 27** ตารางสถิติความถี่เกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) ของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดธรรมชาตินิยม

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่
<b>เทคนิควิธีคิดแบบกลไก</b>	
สภาวะคุณลักษณะ	5
การเล่าเรื่องตามเวลา	4

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
การเขียนแบบอย่างสมจริง	5	
การเป็นไปตามตัวอักษร	3	
การเป็นไปตามเทศกาล	3	
เล่นกับหน้าตาและร่างกาย	3	
<b>ตัวอักษร</b>	<b>พาดหัว</b>	<b>เนื้อหา</b>
อีเอซี ชวนพิมพ์	3	0
อีเอซี ทอมไลท์	2	3
ดินแดน	3	0
พีเอสแอล กิตติธาดา	0	4
คอร์เดีย นิว	1	3
ดีบี ฟองน้ำ	0	5
ดีบี ไชดา	0	3
ดีบี ไทยเท็กซ์	0	3
ดีบี เทมเพลท	3	0
โลมา	5	0
ทีเอช ศรีศักดิ์	0	3
ทีเอช ชาร์ม ออฟ เอเชีย	0	3
ทีเอช คชสาร	1	3
ทีเอช 8 กรกฎา	1	4
ทีเอช ไบจามจรี	3	0
อักษราเมธี	4	1
ดีซี-पालมงคล	3	0
หิมพานต์	1	4
<b>ภาพประกอบ</b>		
ภาพประกอบระบายสี	4	
ภาพประกอบจากแม่พิมพ์	4	
ภาพประกอบจากแอร์บริช	5	
ภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์	3	
<b>ภาพถ่าย</b>		
เก็บรายละเอียด	5	

จากตารางสถิติความถี่เกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) ของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดธรรมชาตินิยมข้างต้น ทำให้เห็นว่าผลลัพธ์ของหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยเกินครึ่งหนึ่งมีอยู่หลายตัวเลือก แต่เมื่อคัดเลือกให้เหลือเฉพาะตัวเลือกที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทั้งหมด (จำนวนความถี่ที่ 5 หรือเลือกเหมือนกัน 5 ท่าน) จะได้ผลลัพธ์เป็นหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดธรรมชาตินิยม ตามตารางสรุปดังต่อไปนี้

**ตารางที่ 28** ตารางสรุปของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดธรรมชาตินิยมที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทุกท่าน (จำนวนความถี่ที่ 5)

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
<b>เทคนิควิธีคิดแบบกลไก</b>		
สภาวะคุณลักษณะ	5	
การเลียนแบบอย่างสมจริง	5	
<b>ตัวอักษร</b>	<b>พาดหัว</b>	<b>เนื้อความ</b>
ดีบี ฟองน้ำ	0	5
โลมา	5	0
<b>ภาพประกอบ</b>		
ภาพประกอบจากแอร์บริช	5	
<b>ภาพถ่าย</b>		
เก็บรายละเอียด	5	

ในการวิจัยฉบับนี้จะใช้เฉพาะหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดธรรมชาตินิยมที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทุกท่านดังตารางสรุปข้างต้นมาใช้เป็นผลการวิจัยเท่านั้น

**ตารางที่ 29** ตารางสถิติความถี่การเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสังคมนิยม

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่
<b>เทคนิควิธีคิดแบบกลไก</b>	
1. แบบผู้ดูมีส่วนร่วม	1
2. การแทนค่า	0
3. การปฏิเสธ	0

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
4. การยืมความหมายของสิ่งเก่ามาใช้	1	
5. สภาวะคุณลักษณะ	2	
6. การเล่าเรื่องตามเวลา	4	
7. การจับคู่	2	
8. ภาษา	0	
9. ความกำกวมของภาษาภาพ	0	
10. การแทนที่	2	
11. การเพิ่ม	0	
12. การเชื่อมโยง	3	
13. การเลียนแบบอย่างสมจริง	5	
14. คำพ้องเสียงและวลีท้ายคำ	0	
15. การเป็นไปตามตัวอักษร	5	
16. วางดูบายให้คาดหวังแต่พบกับอีกสิ่ง	0	
17. ความไม่เกี่ยวข้องกันเลย	0	
18. การเป็นไปตามเทศกาล	2	
19. เล่นกับหน้าตาและร่างกาย	1	
20. ที่ว่างบวกและที่ว่างลบ	0	
<b>ตัวอักษร</b>	<b>พาดหัว</b>	<b>เนื้อความ</b>
1. อีเอซี ชวนพิมพ์	0	0
2. อีเอซี ทอมไลท์	0	0
3. มานพติก้า	3	0
4. ดินแดน	3	1
5. พีเอสแอล กิตติธาดา	0	2
6. พีเอสแอล ดิสเพลย์	4	0
7. คอร์เดีย นิว	0	0
8. ดีบี ฟองน้ำ	0	0
9. ดีบี ไชดา	0	2
10. ดีบี ไม้กรอก	0	0
11. ดีบี ไทยเท็กซ์	0	1
12. ดีบี เอราวัน	5	0
13. ดีบี นารายณ์	0	2
14. ดีบี เทมเพลท	0	0
15. ดีบี ข้าวสาร	0	0
16. ครูท	3	0

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
17. กิณนรี	0	0
18. นรสีห์	2	1
19. โลมมา	0	0
20. ที่เษ จามรมาน	0	1
21. ที่เษ คว้า	3	0
22. ที่เษ ศรีศักดิ์	2	0
23. ที่เษ นิรมิต	0	4
24. ที่เษ ชาร์ม ออฟ เอเชีย	0	0
25. ที่เษ คชสาร	0	1
26. ที่เษ สารบรรณ	2	0
27. ที่เษ 8 กรกฎา	0	0
28. ที่เษ ด.ญ.มะลิ ป.6	0	0
29. ที่เษ จักรเพชร	1	2
30. ที่เษ ไบจามจุรี	0	4
31. ที่เษ กอ-ฮอ	0	0
32. ที่เษ ฟ้ากว้าง	3	0
33. อักษราเมธี	2	1
34. จุฬานารัก	0	0
35. ซีเอ็ม ประสานมิตร	0	3
36. ดีซี-पालมงคล	2	0
37. ฟ็อนเล็บ	0	1
38. หิมพานต์	2	0
39. คณิกา	0	2
40. นาคราช	0	2
41. พีเอสเค สมาร์ท	3	0
42. เอสอาร์ ฟ้าใหม่	0	5
<b>ภาพประกอบ</b>		
1. ภาพประกอบจากลายเส้น	0	
2. ภาพประกอบระบายสี	1	
3. ภาพประกอบจากแม่พิมพ์	5	
4. ภาพประกอบจากแอร์บรัช	4	
5. ภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์	3	
6. ภาพประกอบแบบปะติด	0	
7. ภาพประกอบด้วยการปั้น	0	

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่
8. ภาพประกอบแบบภาพตัดเจาะ	0
<b>ภาพถ่าย</b>	
1. ดัดให้งอ	0
2. สมมาตร	2
3. ไฮคีย์และโลว์คีย์	0
4. ขาวดำ	2
5. ลวงตา	0
6. พื้นที่ว่าง	0
7. พื้นผิว	0
8. ทำให้แก่	1
9. สี	0
10. เก็บรายละเอียด	5

จากตารางสถิติความถี่การเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับ  
กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสังคมนิยมข้างต้น เมื่อคัดเลือกเฉพาะสถิติความถี่ที่มีการเลือก  
จากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) คือเห็นด้วยเกิน 3 ท่าน  
จาก 5 ท่าน จะได้ผลดังตารางต่อไปนี้

**ตารางที่ 30** ตารางสถิติความถี่เกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) ของการเลือกหลักการและ  
องค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสังคมนิยม

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
<b>เทคนิควิธีคิดแบบกลไก</b>		
การเล่าเรื่องตามเวลา	4	
การเชื่อมโยง	3	
การเลียนแบบอย่างสมจริง	5	
การเป็นไปตามตัวอักษร	5	
<b>ตัวอักษร</b>	<b>พาดหัว</b>	<b>เนื้อความ</b>
มานพติก้า	3	0
ดินแดน	3	1
พีเอสแอล ดิสเพลย์	4	0
ดีปี เอร่าวิณ	5	0
ครุฑ	3	0
ทีเอส ครับ	3	0

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
ทีเอช นิรมิต	0	4
ทีเอช ไบจามจูรี	0	4
ทีเอช ฟ้ากว้าง	3	0
ซีเอ็ม ประสานมิตร	0	3
พีเอสเค สมาร์ท	3	0
เอสอาร์ ฟ้าใหม่	0	5
<b>ภาพประกอบ</b>		
ภาพประกอบจากแม่พิมพ์	5	
ภาพประกอบจากแอร์บริช	4	
ภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์	3	
<b>ภาพถ่าย</b>		
เก็บรายละเอียด	5	

จากตารางสถิติความถี่เกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) ของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสังคมนิยมข้างต้น ทำให้เห็นว่าผลลัพธ์ของหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยเกินครึ่งหนึ่งมีอยู่หลายตัวเลือก แต่เมื่อคัดเลือกให้เหลือเฉพาะตัวเลือกที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทั้งหมด (จำนวนความถี่ที่ 5 หรือเลือกเหมือนกัน 5 ท่าน) จะได้ผลลัพธ์เป็นหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสังคมนิยม ตามตารางสรุปดังต่อไปนี้

**ตารางที่ 31** ตารางสรุปของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสังคมนิยมที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทุกท่าน (จำนวนความถี่ที่ 5)

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
<b>เทคนิควิธีคิดแบบกลไก</b>		
การเขียนแบบอย่างสมจริง	5	
การเป็นไปตามตัวอักษร	5	
<b>ตัวอักษร</b>	<b>พาดหัว</b>	<b>เนื้อความ</b>
ดีบี เอราวัด	5	0
เอสอาร์ ฟ้าใหม่	0	5
<b>ภาพประกอบ</b>		
ภาพประกอบจากแม่พิมพ์	5	
<b>ภาพถ่าย</b>		
เก็บรายละเอียด	5	



ในการวิจัยฉบับนี้จะใช้เฉพาะหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสัญนิยมที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทุกท่านดังตารางสรุปข้างต้นมาใช้เป็นผลการวิจัยเท่านั้น

**ตารางที่ 32** ตารางสถิติความถี่การเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสัญนิยม

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
<b>เทคนิควิธีคิดแบบกลไก</b>		
1. แบบผู้ดูมีส่วนร่วม	2	
2. การแทนค่า	5	
3. การปฏิเสธ	0	
4. การยืดความหมายของสิ่งเก่ามาใช้	4	
5. สภาวะคุณลักษณะ	0	
6. การเล่าเรื่องตามเวลา	0	
7. การจับคู่	3	
8. ภาษา	0	
9. ความกำกวมของภาษาภาพ	5	
10. การแทนที่	3	
11. การเพิ่ม	1	
12. การเชื่อมโยง	4	
13. การเลียนแบบอย่างสมจริง	0	
14. คำพ้องเสียงและวลีทำยคำ	1	
15. การเป็นไปตามตัวอักษร	0	
16. วางอุบายให้คาดหวังแต่พบกับอีกสิ่ง	1	
17. ความไม่เกี่ยวข้องกันเลย	2	
18. การเป็นไปตามเทศกาล	0	
19. เล่นกับหน้าตาและร่างกาย	0	
20. ที่ว่างบวกลบและที่ว่างลบ	3	
<b>ตัวอักษร</b>	<b>พาดหัว</b>	<b>เนื้อความ</b>
1. อีเอซี ชวนพิมพ์	0	0
2. อีเอซี ทอมไลท์	2	3
3. มานพติก้า	0	0
4. ดินแดน	2	0
5. พีเอสแอล กิตติธาดา	0	4

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
6. พีเอสแอล ดิสเพลย์	5	0
7. คอร์เดีย นิว	1	2
8. ดีบี ฟองน้ำ	0	0
9. ดีบี โซดา	0	0
10. ดีบี ไม้กรอก	1	4
11. ดีบี ไทยเท็กซ์	0	0
12. ดีบี เอราวัน	1	2
13. ดีบี นารายณ์	0	0
14. ดีบี เทมเพลท	2	3
15. ดีบี ข้าวสาร	3	0
16. ครูฑ	0	3
17. กินนรี	4	0
18. นรสีห์	0	1
19. โลมมา	3	2
20. ทีเอช จามรมาน	0	0
21. ทีเอช ครับ	2	3
22. ทีเอช ศรีศักดิ์	0	0
23. ทีเอช นิรมิต	0	4
24. ทีเอช ชาร์ม ออฟ เฮอู	0	0
25. ทีเอช คชสาร	0	1
26. ทีเอช สารบรรณ	2	1
27. ทีเอช 8 กรกฎา	0	2
28. ทีเอช ด.ญ.มะลิ ป.6	0	2
29. ทีเอช จักรเพชร	1	1
30. ทีเอช ไบจามจรี	0	3
31. ทีเอช กอ-ฮอ	3	2
32. ทีเอช ฟ้ากว้าง	3	0
33. อักษราเมธี	1	4
34. จุฬาน่ารัก	0	2
35. ซีเอ็ม ประสานมิตร	0	0
36. ดีซี-पालมงคล	2	0
37. ฟ็อนเล็บ	0	5
38. หิมพานต์	1	0

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
39. คณิตกา	0	2
40. นาคราช	3	0
41. พีเอสเค สมาร์ท	2	0
42. เอสอาร์ ฟ้าใหม่	0	2
<b>ภาพประกอบ</b>		
1. ภาพประกอบจากลายเส้น	1	
2. ภาพประกอบระบายสี	2	
3. ภาพประกอบจากแม่พิมพ์	0	
4. ภาพประกอบจากแอร์บรัช	1	
5. ภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์	5	
6. ภาพประกอบแบบปะติด	5	
7. ภาพประกอบด้วยการปั้น	0	
8. ภาพประกอบแบบภาพตัดเจาะ	2	
<b>ภาพถ่าย</b>		
1. ดัดให้งอ	5	
2. สมมาตร	0	
3. ไฮคีย์และโลว์คีย์	2	
4. ขาวดำ	1	
5. ลวงตา	4	
6. พื้นี่ว่าง	2	
7. พื้นผิว	0	
8. ทำให้แก่	0	
9. สี	5	
10. เก็บรายละเอียด	0	

จากตารางสถิติความถี่การเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับ  
 กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสัญลักษณ์นิยมข้างต้น เมื่อคัดเลือกเฉพาะสถิติความถี่ที่มี  
 การเลือกจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) คือเห็นด้วย  
 เกิน 3 ท่านจาก 5 ท่าน จะได้ผลดังตารางต่อไปนี้

**ตารางที่ 33** ตารางสถิติความถี่เกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) ของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสัญลักษณ์นิยม

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
<b>เทคนิควิธีคิดแบบกลไก</b>		
การแทนค่า	5	
การยืมความหมายของสิ่งเก่ามาใช้	4	
การจับคู่	3	
ความกำกวมของภาษาภาพ	5	
การแทนที่	3	
การเชื่อมโยง	4	
ที่ว่างบวกและที่ว่างลบ	3	
<b>ตัวอักษร</b>	<b>พาดหัว</b>	<b>เนื้อความ</b>
อีเอซี ทอมไลท์	2	3
พีเอสแอล กิตติธาดา	0	4
พีเอสแอล ดิสเพลย์	5	0
ดีบี ใส้กรอก	1	4
ดีบี เทมเพลท	2	3
ดีบี ข้าวสาร	3	0
ครูท	0	3
กินนรี	4	0
โลมา	3	2
ทีเอช ครับ	2	3
ทีเอช นิรมิต	0	4
ทีเอช กอ-ฮอ	3	2
ทีเอช ฟักกว้าง	3	0
อักษราเมธี	1	4
ฟอนเล็บ	0	5
นาคราช	3	0
<b>ภาพประกอบ</b>		
ภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์	5	
ภาพประกอบแบบปะติด	5	
<b>ภาพถ่าย</b>		
ตัดให้งอ	5	
ลวงตา	4	
สี่	5	

จากตารางสถิติความถี่เกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) ของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสัญลักษณ์นิยมข้างต้น ทำให้เห็นว่าผลลัพธ์ของหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยเกินครึ่งหนึ่งมีอยู่หลายตัวเลือก แต่เมื่อคัดเลือกให้เหลือเฉพาะตัวเลือกที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทั้งหมด (จำนวนความถี่ที่ 5 หรือเลือกเหมือนกัน 5 ท่าน) จะได้ผลลัพธ์เป็นหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสัญลักษณ์นิยม ตามตารางสรุปดังต่อไปนี้

**ตารางที่ 34** ตารางสรุปของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสัญลักษณ์นิยมที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทุกท่าน (จำนวนความถี่ที่ 5)

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
<b>เทคนิควิธีคิดแบบกลไก</b>		
การแทนค่า	5	
ความกำกวมของภาษาภาพ	5	
<b>ตัวอักษร</b>	<b>พาดหัว</b>	<b>เนื้อความ</b>
พีเอสแอล ดิสเพลย์	5	0
ฟอนต์เล็ก	0	5
<b>ภาพประกอบ</b>		
ภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์	5	
ภาพประกอบแบบปะติด	5	
<b>ภาพถ่าย</b>		
ตัดให้งอ	5	
สี	5	

ในการวิจัยฉบับนี้จะใช้เฉพาะหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสัญลักษณ์นิยมที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทุกท่านดังตารางสรุปข้างต้นมาใช้เป็นผลการวิจัยเท่านั้น

**ตารางที่ 35** ตารางสถิติความถี่การเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับ  
 กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสังคมนิยม

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
<b>เทคนิควิธีคิดแบบกลไก</b>		
1. แบบผู้ดูมีส่วนร่วม	5	
2. การแทนค่า	2	
3. การปฏิเสธ	5	
4. การยืดความหมายของสิ่งเก่ามาใช้	3	
5. สภาวะคุณลักษณะ	1	
6. การเล่าเรื่องตามเวลา	0	
7. การจับคู่	0	
8. ภาษา	4	
9. ความกำกวมของภาษาภาพ	0	
10. การแทนที่	1	
11. การเพิ่ม	0	
12. การเชื่อมโยง	0	
13. การเลียนแบบอย่างสมจริง	2	
14. คำพ้องเสียงและวลีท้ายคำ	0	
15. การเป็นไปตามตัวอักษร	0	
16. วางอุบายให้คาดหวังแต่พบกับอีกสิ่ง	0	
17. ความไม่เกี่ยวข้องกันเลย	0	
18. การเป็นไปตามเทศกาล	0	
19. เล่นกับหน้าตาและร่างกาย	0	
20. ที่ว่างบวกและที่ว่างลบ	0	
<b>ตัวอักษร</b>	<b>พาดหัว</b>	<b>เนื้อความ</b>
1. อีเอซี ชวนพิมพ์	0	3
2. อีเอซี ทอมโลท	0	1
3. มานพติก้า	3	0
4. ดินแดน	5	0
5. พีเอสแอล กิตติธาดา	0	2
6. พีเอสแอล ดิสเพลย์	2	0
7. คอร์เดีย นิว	0	1
8. ดีบี ฟองน้ำ	0	0
9. ดีบี ไฮดา	0	5

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
10. ดีพี ไล่กรอก	1	2
11. ดีพี ไทยเท็กซ์	0	0
12. ดีพี เอรಾವัน	4	0
13. ดีพี นารายณ์	0	0
14. ดีพี เทมเพลท	0	1
15. ดีพี ข้าวสาร	2	1
16. คลุท	0	2
17. กิณนรี	4	0
18. นรสีห์	2	1
19. โลมมา	0	0
20. ทีเอช จามรมาน	0	3
21. ทีเอช ครับ	0	0
22. ทีเอช ศรีศักดิ์	1	0
23. ทีเอช นิรมิต	0	4
24. ทีเอช ชาร์มม ออฟ เฮยู	3	0
25. ทีเอช คชสาร	0	4
26. ทีเอช สารบรรณ	0	2
27. ทีเอช 8 กรกฎา	0	3
28. ทีเอช ด.ญ.มะลิ ป.6	1	1
29. ทีเอช จักรเพชร	0	4
30. ทีเอช ไบจามจุรี	2	1
31. ทีเอช กอ-ฮอ	0	0
32. ทีเอช ฟ้ากว้าง	1	2
33. อักษราเมธี	0	0
34. จุฬาน่ารัก	3	1
35. ซีเอ็ม ประสานมิตร	0	0
36. ดีซี-पालมงคล	3	0
37. ฟ็อนเล็บ	0	2
38. หิมพานต์	1	0
39. คณิกา	0	3
40. นาคราช	0	1
41. พีเอสเค สมาร์ท	1	0
42. เอสอาร์ ฟ้าใหม่	0	2

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่
<b>ภาพประกอบ</b>	
1. ภาพประกอบจากลายเส้น	4
2. ภาพประกอบระบายสี	2
3. ภาพประกอบจากแม่พิมพ์	4
4. ภาพประกอบจากแอร์บริช	1
5. ภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์	2
6. ภาพประกอบแบบปะติด	5
7. ภาพประกอบด้วยการปั้น	0
8. ภาพประกอบแบบภาพตัดเจาะ	0
<b>ภาพถ่าย</b>	
1. ดัดให้งอ	2
2. สมมาตร	0
3. ไฮคีย์และโลว์คีย์	4
4. ขาวดำ	2
5. ลวงตา	0
6. พื้นที่ว่าง	1
7. พื้นผิว	4
8. ทำให้แก่	0
9. สี	5
10. เก็บรายละเอียด	0

จากตารางสถิติความถี่การเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับ  
 กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสังคมนิยมข้างต้น เมื่อคัดเลือกเฉพาะสถิติความถี่ที่มีการ  
 เลือกจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) คือเห็นด้วยเกิน 3  
 ท่านจาก 5 ท่าน จะได้ผลดังตารางต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



**ตารางที่ 36** ตารางสถิติความถี่เกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) ของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสังคมนิยม

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
<b>เทคนิควิธีคิดแบบกลไก</b>		
แบบผู้ดูมีส่วนร่วม	5	
การปฏิเสธ	5	
การยืมความหมายของสิ่งเก่ามาใช้	3	
ภาษา	4	
<b>ตัวอักษร</b>	<b>พาดหัว</b>	<b>เนื้อความ</b>
อีเอซี ชวนพิมพ์	0	3
มานพดีก้า	3	0
ดินแดน	5	0
ดีปี ไชดา	0	5
ดีปี เอร่าวัน	4	0
กินนรี	4	0
ทีเอช จามรมาน	0	3
ทีเอช นิรมิต	0	4
ทีเอช ชาร์ม ออฟ เอยู	3	0
ทีเอช คชสาร	0	4
ทีเอช 8 กรกฎา	0	3
ทีเอช จักรเพชร	0	4
จุฬานารัก	3	1
ดีซี-पालมงคล	3	0
คณิกา	0	3
<b>ภาพประกอบ</b>		
ภาพประกอบจากลายเส้น	4	
ภาพประกอบจากแม่พิมพ์	4	
ภาพประกอบแบบปะติด	5	
<b>ภาพถ่าย</b>		
ไฮคีย์และโลว์คีย์	4	
พื้นผิว	4	
สี	5	

จากตารางสถิติความถี่เกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) ของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสังคมนิยมข้างต้น ทำให้เห็นว่าผลลัพธ์ของหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยเกินครึ่งหนึ่งมีอยู่หลายตัวเลือก แต่เมื่อคัดเลือกให้เหลือเฉพาะตัวเลือกที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทั้งหมด (จำนวนความถี่ที่ 5 หรือเลือกเหมือนกัน 5 ท่าน) จะได้ผลลัพธ์เป็นหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสังคมนิยม ตามตารางสรุปดังต่อไปนี้

**ตารางที่ 37** ตารางสรุปของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสังคมนิยมที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทุกท่าน (จำนวนความถี่ที่ 5)

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
<b>เทคนิควิธีคิดแบบกลไก</b>		
แบบผู้ดูมีส่วนร่วม	5	
การปฏิเสธ	5	
<b>ตัวอักษร</b>	<b>พาดหัว</b>	<b>เนื้อความ</b>
ดินแดน	5	0
ดีปี ไชดา	0	5
<b>ภาพประกอบ</b>		
ภาพประกอบแบบปะติด	5	
<b>ภาพถ่าย</b>		
สี	5	

ในการวิจัยฉบับนี้จะใช้เฉพาะหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสังคมนิยมที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทุกท่านดังตารางสรุปข้างต้นมาใช้เป็นผลการวิจัยเท่านั้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ตารางที่ 38** ตารางสถิติความถี่การเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับ  
 กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดอัตถิภาวะนิยม

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
<b>เทคนิควิธีคิดแบบกลไก</b>		
1. แบบผู้ดูมีส่วนร่วม	0	
2. การแทนค่า	2	
3. การปฏิเสธ	5	
4. การยืมความหมายของสิ่งเก่ามาใช้	0	
5. สภาวะคุณลักษณะ	3	
6. การเล่าเรื่องตามเวลา	0	
7. การจับคู่	1	
8. ภาษา	0	
9. ความกำกวมของภาษาภาพ	4	
10. การแทนที่	2	
11. การเพิ่ม	1	
12. การเชื่อมโยง	0	
13. การเลียนแบบอย่างสมจริง	0	
14. คำพ้องเสียงและวลีท้ายคำ	0	
15. การเป็นไปตามตัวอักษร	0	
16. วางอุบายให้คาดหวังแต่พบกับอีกสิ่ง	1	
17. ความไม่เกี่ยวข้องกันเลย	2	
18. การเป็นไปตามเทศกาล	0	
19. เล่นกับหน้าตาและร่างกาย	4	
20. ที่ว่างบวกและที่ว่างลบ	2	
<b>ตัวอักษร</b>	<b>พาดหัว</b>	<b>เนื้อความ</b>
1. อีเอซี ชวนพิมพ์	2	0
2. อีเอซี ทอมโลท์	0	1
3. มานพติก้า	0	0
4. ดินแดน	2	0
5. พีเอสแอล กิตติธาดา	0	4
6. พีเอสแอล ดิสเพลย์	5	0
7. คอร์เดีย นิว	3	0
8. ดีบี ฟองน้ำ	0	2
9. ดีบี ไฮดา	1	0

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
10. ดีพี ไล่กรอก	1	4
11. ดีพี ไทยเท็กซ์	0	0
12. ดีพี เอรಾವัน	1	0
13. ดีพี นารายณ์	0	2
14. ดีพี เทมเพลท	2	3
15. ดีพี ข้าวสาร	3	0
16. คลุท	0	3
17. กิณนรี	0	0
18. นรสีห์	4	1
19. โลมมา	3	2
20. ทีเอช จามรมาน	0	0
21. ทีเอช ครับ	2	3
22. ทีเอช ศรีศักดิ์	0	0
23. ทีเอช นิรมิต	0	4
24. ทีเอช ชาร์มม ออฟ เอเชีย	0	0
25. ทีเอช คชสาร	3	1
26. ทีเอช สารบรรณ	4	1
27. ทีเอช 8 กรกฎา	0	2
28. ทีเอช ด.ญ.มะลิ ป.6	0	2
29. ทีเอช จักรเพชร	1	1
30. ทีเอช ไบจามจุรี	0	3
31. ทีเอช กอ-ฮอ	3	2
32. ทีเอช ฟ้ากว้าง	0	0
33. อักษราเมธี	1	4
34. จุฬาน่ารัก	0	2
35. ซีเอ็ม ประสานมิตร	0	2
36. ดีซี-ปาลมงคล	2	0
37. ฟ็อนเล็บ	0	5
38. หิมพานต์	0	3
39. คณิกา	0	0
40. นาคราช	2	1
41. พีเอสเค สมาร์ท	1	0
42. เอสอาร์ ฟ้าใหม่	0	2

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่
<b>ภาพประกอบ</b>	
1. ภาพประกอบจากลายเส้น	5
2. ภาพประกอบระบายสี	0
3. ภาพประกอบจากแม่พิมพ์	2
4. ภาพประกอบจากแอร์บริช	1
5. ภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์	2
6. ภาพประกอบแบบปะติด	4
7. ภาพประกอบด้วยการปั้น	0
8. ภาพประกอบแบบภาพตัดเจาะ	3
<b>ภาพถ่าย</b>	
1. ดัดให้งอ	3
2. สมมาตร	0
3. ไฮคีย์และโลว์คีย์	5
4. ขาวดำ	1
5. ลวงตา	0
6. พื้นที่ว่าง	2
7. พื้นผิว	5
8. ทำให้แก่	0
9. สี	4
10. เก็บรายละเอียด	0

จากตารางสถิติความถี่การเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับ  
 กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดอัตถิภาวะนิยมข้างต้น เมื่อคัดเลือกเฉพาะสถิติความถี่ที่มี  
 การเลือกจากผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) คือเห็นด้วย  
 เกิน 3 ท่านจาก 5 ท่าน จะได้ผลดังตารางต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ตารางที่ 39** ตารางสถิติความถี่เกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) ของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดอัตถิภาวะนิยม

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
<b>เทคนิควิธีคิดแบบกลไก</b>		
การปฏิเสธ	5	
สภาวะคุณลักษณะ	3	
ความกำกวมของภาษาภาพ	4	
เล่นกับหน้าตาและร่างกาย	4	
<b>ตัวอักษร</b>	<b>พาดหัว</b>	<b>เนื้อความ</b>
พีเอสแอล กิตติธาดา	0	4
พีเอสแอล ดิสเพลย์	5	0
คอร์เดีย นิว	3	0
ดีบี ใสกรอก	1	4
ดีบี เทมเพลต	2	3
ดีบี ข้าวสาร	3	0
นรสีห์	4	1
โลมา	3	2
ทีเอช ครับ	2	3
ทีเอช นิรมิต	0	4
ทีเอช คชสาร	3	1
ทีเอช สารบรรณ	4	1
ทีเอช ไบจามจูรี	0	3
ทีเอช กอ-ฮอ	3	2
อักษราเมธี	1	4
ฟอนเล็บ	0	5
หิมพานต์	0	3
<b>ภาพประกอบ</b>		
ภาพประกอบจากลายเส้น	5	
ภาพประกอบแบบปะติด	4	
ภาพประกอบแบบภาพตัดเจาะ	3	
<b>ภาพถ่าย</b>		
ตัดให้งอ	3	
ไฮคีย์และโลว์คีย์	5	
พื้นผิว	5	
สี	4	

จากตารางสถิติความถี่เกินครึ่งหนึ่ง (จำนวนความถี่ที่ 3 ขึ้นไป) ของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดอัตถิภาวะนิยมข้างต้น ทำให้เห็นว่าผลลัพธ์ของหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยเกินครึ่งหนึ่งมีอยู่หลายตัวเลือก แต่เมื่อคัดเลือกให้เหลือเฉพาะตัวเลือกที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทั้งหมด (จำนวนความถี่ที่ 5 หรือเลือกเหมือนกัน 5 ท่าน) จะได้ผลลัพธ์เป็นหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดอัตถิภาวะนิยม ตามตารางสรุปดังต่อไปนี้

**ตารางที่ 40** ตารางสรุปของการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดอัตถิภาวะนิยมที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทุกท่าน (จำนวนความถี่ที่ 5)

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิต	จำนวนความถี่	
<b>เทคนิควิธีคิดแบบกลไก</b>		
การปฏิเสธ	5	
<b>ตัวอักษร</b>	<b>พาดหัว</b>	<b>เนื้อความ</b>
พีเอสแอล ดิสเพลย์	5	0
ฟอนเล็บ	0	5
<b>ภาพประกอบ</b>		
ภาพประกอบจากลายเส้น	5	
<b>ภาพถ่าย</b>		
ไฮคีย์และโลว์คีย์	5	
พื้นผิว	5	

ในการวิจัยฉบับนี้จะใช้เฉพาะหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดอัตถิภาวะนิยมที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันทุกท่านดังตารางสรุปข้างต้นมาใช้เป็นผลการวิจัยเท่านั้น

จากตารางสรุปผลการเลือกหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ในแต่ละแนวคิดที่ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบได้เลือกไว้ข้างต้นทั้งหมดนั้น ทำให้เห็นได้ว่ามีหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตในแต่ละชนิดที่เหมาะสมกับในแต่ละแนวคิดที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกเหมือนกันเกินครึ่งหนึ่ง (ความถี่ของสถิติเป็น 3 ขึ้นไป) มีหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่ผ่านเกณฑ์อยู่จำนวนหนึ่ง ซึ่งทำให้ได้เรียงค่าสถิติถึงความเหมาะสมมากขึ้นได้ตามลำดับ เช่น แนวคิดอัตถิภาวะนิยม หลักการคิดแบบกลไกมีที่ผ่านเกณฑ์มีอยู่ 4 แบบซึ่งได้ค่าทางสถิติจากมากไปหาน้อยคือ ค่าความถี่ที่ 5 คือ การปฏิเสธ ค่าความถี่ที่ 4 คือความ

กำกวมของภาษาภาพ และเล่นกับหน้าตาและร่างกาย ค่าความถี่ที่ 3 คือ สภาวะและคุณลักษณะ จากผลของค่าสถิติเรียงจากมากไปหาน้อยนี้ ทำให้เห็นความเป็นไปได้ที่มากยิ่งขึ้นในการที่ นักออกแบบจะนำผลจากตารางค่าสถิติที่เกินครึ่งของหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตไปใช้ในการออกแบบบทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ได้ ทำให้ผลของการวิจัยมีลักษณะที่เปิดกว้าง ให้อิสระกับ นักออกแบบมากยิ่งขึ้นในการเลือกใช้หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตดังกล่าว แต่จาก ผลการวิจัยที่พบในอีกลักษณะหนึ่งก็คือ ในทุกๆ แนวคิดมีหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่ ผู้เชี่ยวชาญเลือกอย่างเห็นพ้องต้องกันทั้งหมด (ความถี่ของสถิติเป็น 5) ดังนั้นเพื่อให้ผลการวิจัยที่ ได้สามารถนำไปเป็นตัวอย่างในกรณีศึกษาทางการออกแบบทั้ง 3 กรณีศึกษา ให้เห็นผลลัพธ์ที่ แตกต่างกันได้อย่างชัดเจน ในงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยจึงเลือกใช้เฉพาะหลักการและองค์ประกอบทาง เรขาคณิตที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกอย่างเห็นพ้องต้องกันทั้งหมดมาเป็นผลวิจัย เพื่อเป็นหลักการและ องค์ประกอบทางเรขาคณิตหลักในแต่ละแนวคิด สำหรับการออกแบบบทกวีนิพนธ์หนังสือรวมบท กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ 3 เล่ม ในบทที่ 6 เท่านั้น

ส่วนในเรื่องของโครงสื่อนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์หรือออกมาด้วยตนเองโดยใช้การดึงโครงสื่ ที่ได้มาจากภาพผลงานศิลปะที่เป็นตัวแทนแนวคิดของแต่ละแนวคิดทั้ง 5 ภาพ เนื่องจากผู้วิจัยเห็น ว่าภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดนั้น สามารถมองเห็นโครงสื่ที่เป็นรูปธรรมอยู่แล้ว และสามารถ สื่อสารบุคลิกภาพของแนวคิดผ่านโครงสื่ได้อย่างชัดเจน ซึ่งเกณฑ์ในการคัดเลือกผลงานศิลปะเพื่อ ใช้สื่อสารบุคลิกภาพของแต่ละแนวคิด มีดังนี้

- คัดเลือกรายชื่อศิลปินจากคำนิยามแนวคิดทางทัศนศิลป์ในแต่ละแนวคิด ที่หนังสือ และตำราทางประวัติศาสตร์ศิลป์ส่วนมาก ได้กล่าวถึงไว้อย่างสม่ำเสมอ
- คัดเลือกผลงานศิลปะของศิลปินที่คัดเลือกไว้ โดยเน้นภาพที่ปรากฏอย่างสม่ำเสมอ ในหนังสือหรือตำราเรียนด้านประวัติศาสตร์ศิลป์ที่กล่าวถึงแนวคิดทางศิลปะแต่ละแนวคิด
- นำภาพที่คัดเลือกไว้มารับการยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะอีกครั้ง โดยเมื่อได้ภาพ ศิลปะจำนวน 5 ภาพ ที่เป็นตัวแทนแนวคิดแต่ละแนวคิดแล้ว จึงนำภาพดังกล่าวไปเรียนปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา หงษ์อุเทน อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์ศิลป์ตะวันตก อดีตหัวหน้าภาควิชาทฤษฎีศิลป์ คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร เพื่อยืนยันในการนำมาใช้ประกอบแทนแนวคิดอีกครั้ง

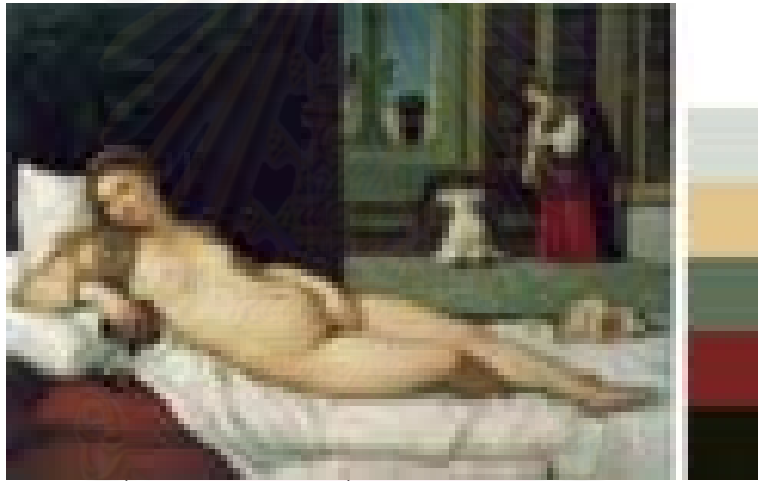
ผลลัพธ์ของโครงสื่ที่ได้จากผลงานศิลปะ 5 ภาพที่เป็นตัวแทนของแต่ละแนวคิด มีดังต่อไปนี้



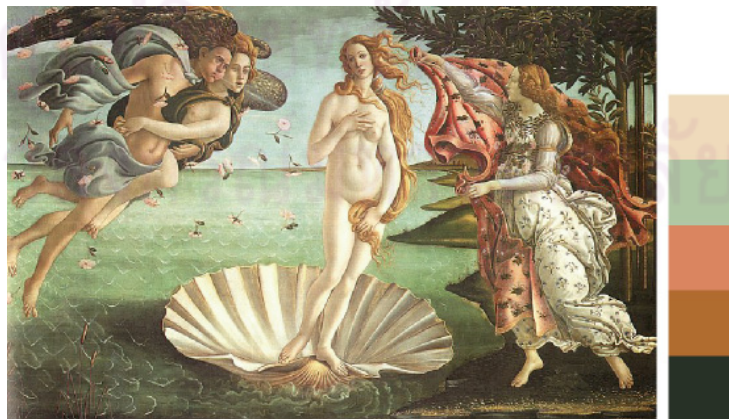
1. โครงสี ภาพตัวแทนแนวคิดแบบอุดมคตินิยม



ภาพที่ 127 : โครงสีแบบที่ 1 ของแนวคิดแบบอุดมคตินิยม



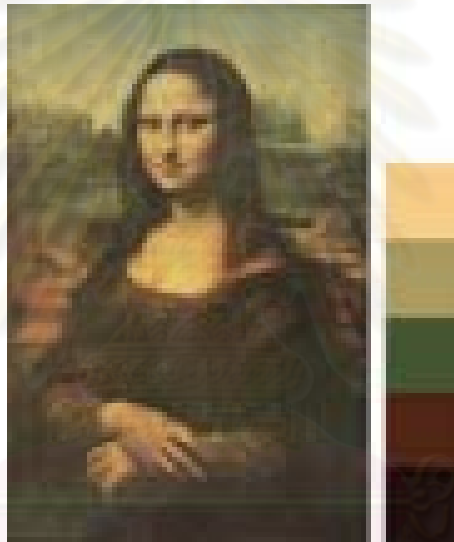
ภาพที่ 128 : โครงสีแบบที่ 2 ของแนวคิดแบบอุดมคตินิยม



ภาพที่ 129 : โครงสีแบบที่ 3 ของแนวคิดแบบอุดมคตินิยม



ภาพที่ 130 : โครงสีแบบที่ 4 ของแนวคิดแบบอุดมคตินิยม



ภาพที่ 131 : โครงสีแบบที่ 5 ของแนวคิดแบบอุดมคตินิยม

## 2. โครงสี ภาพตัวแทนแนวคิดแบบจินตนิยม



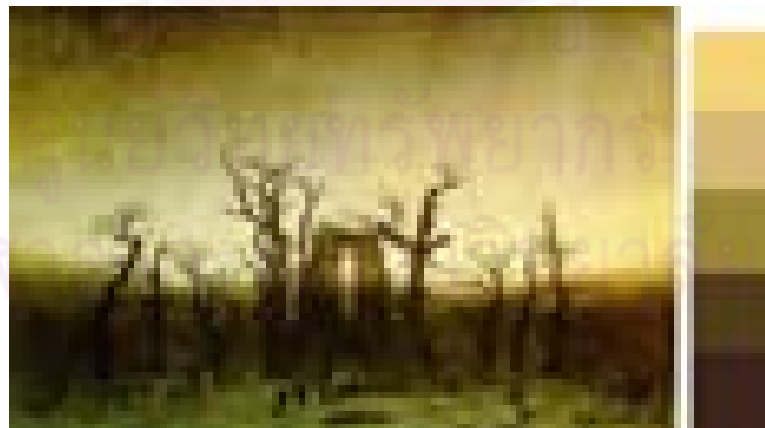
ภาพที่ 132 : โครงสีแบบที่ 1 ของแนวคิดแบบจินตนิยม



ภาพที่ 133 : โครงสีแบบที่ 2 ของแนวคิดแบบจินตนิยม



ภาพที่ 134 : โครงสีแบบที่ 3 ของแนวคิดแบบจินตนิยม



ภาพที่ 135 : โครงสีแบบที่ 4 ของแนวคิดแบบจินตนิยม



ภาพที่ 136 : โครงสีแบบที่ 5 ของแนวคิดแบบจินตนิยม

### 3. โครงสีภาพตัวแทนแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม



ภาพที่ 137 : โครงสีแบบที่ 1 ของแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม



ภาพที่ 138 : โครงสีแบบที่ 2 ของแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม



ภาพที่ 139 : โครงสีแบบที่ 3 ของแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม



ภาพที่ 140 : โครงสีแบบที่ 4 ของแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม

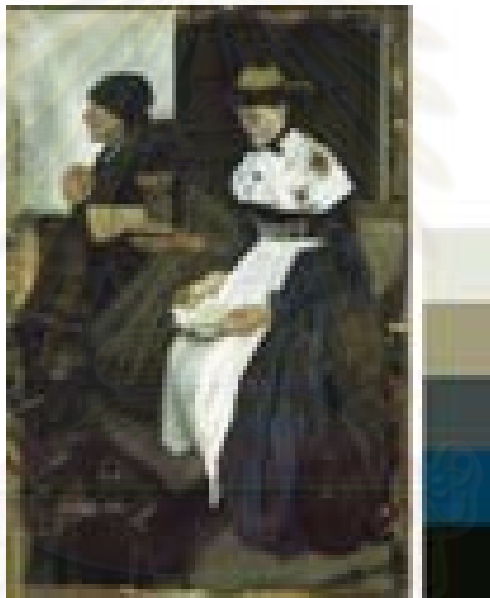


ภาพที่ 141 : โครงสีแบบที่ 5 ของแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม

#### 4. โครงสีภาพตัวแทนแนวคิดแบบสังคมนิยม



ภาพที่ 142 : โครงสีแบบที่ 1 ของแนวคิดแบบสังคมนิยม



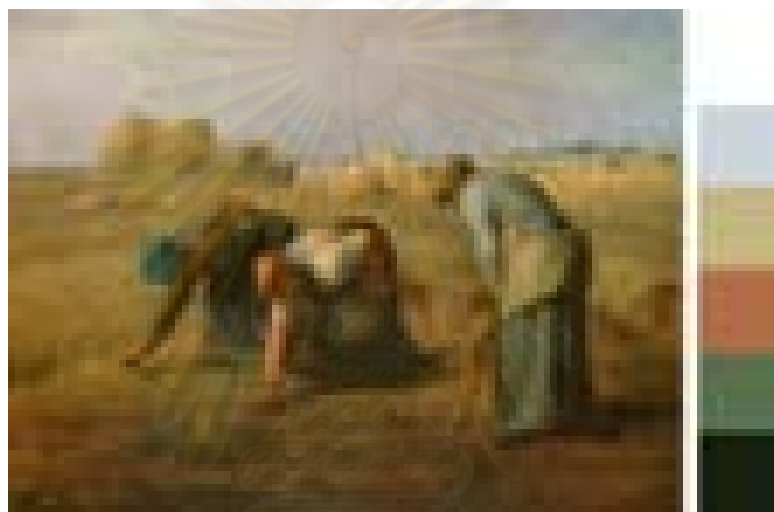
ภาพที่ 143 : โครงสีแบบที่ 2 ของแนวคิดแบบสังคมนิยม



ภาพที่ 144 : โครงสีแบบที่ 3 ของแนวคิดแบบสังคมนิยม



ภาพที่ 145 : โครงสีแบบที่ 4 ของแนวคิดแบบสัจนิยม



ภาพที่ 146 : โครงสีแบบที่ 5 ของแนวคิดแบบสัจนิยม

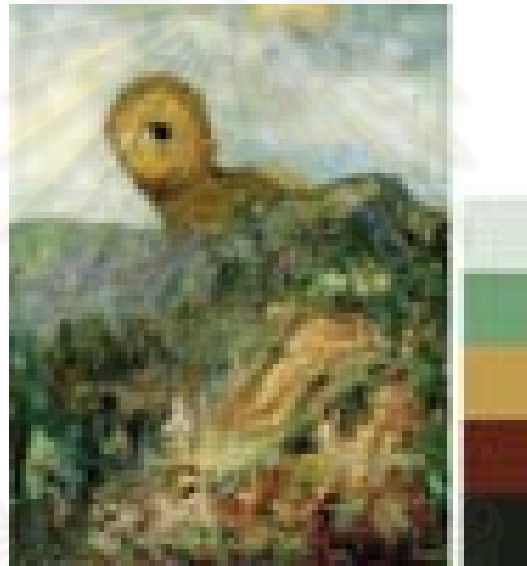
5. โครงสีภาพตัวแทนแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม



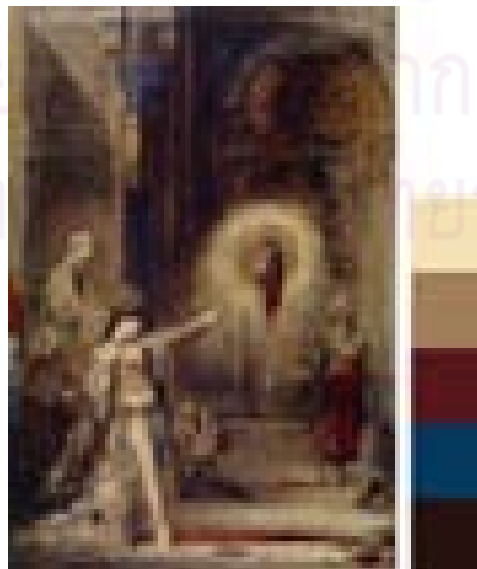
ภาพที่ 147 : โครงสีแบบที่ 1 ของแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม



ภาพที่ 148 : โครงสีแบบที่ 2 ของแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม



ภาพที่ 149 : โครงสีแบบที่ 3 ของแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม



ภาพที่ 150 : โครงสีแบบที่ 4 ของแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม





ภาพที่ 151 : โครงสีแบบที่ 5 ของแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม

## 6. โครงสีภาพตัวแทนแนวคิดแบบสังคมนิยม



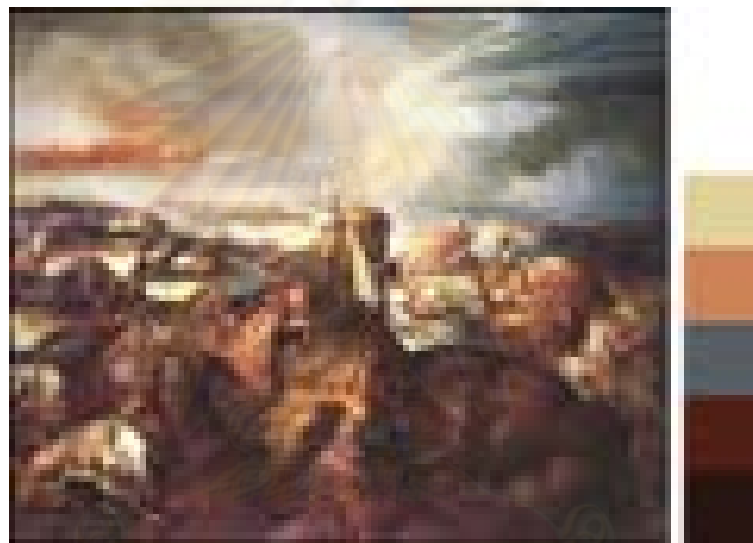
ภาพที่ 152 : โครงสีแบบที่ 1 ของแนวคิดแบบสังคมนิยม



ภาพที่ 153 : โครงสีแบบที่ 2 ของแนวคิดแบบสังคมนิยม



ภาพที่ 154 : โครงสีแบบที่ 3 ของแนวคิดแบบสังคมนิยม

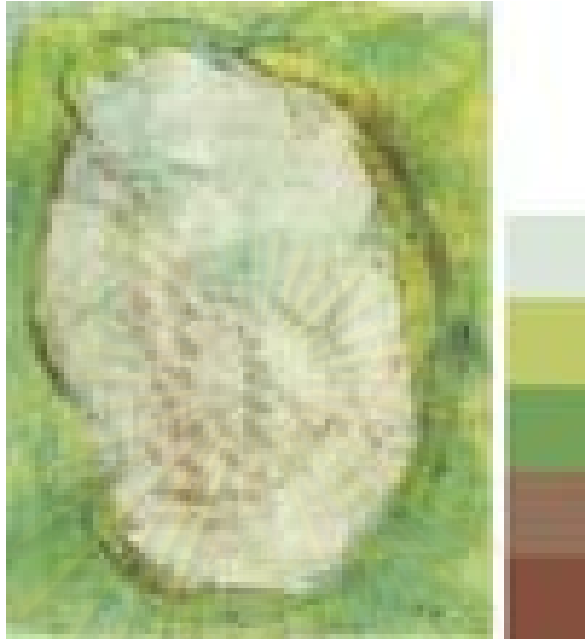


ภาพที่ 155 : โครงสีแบบที่ 4 ของแนวคิดแบบสังคมนิยม

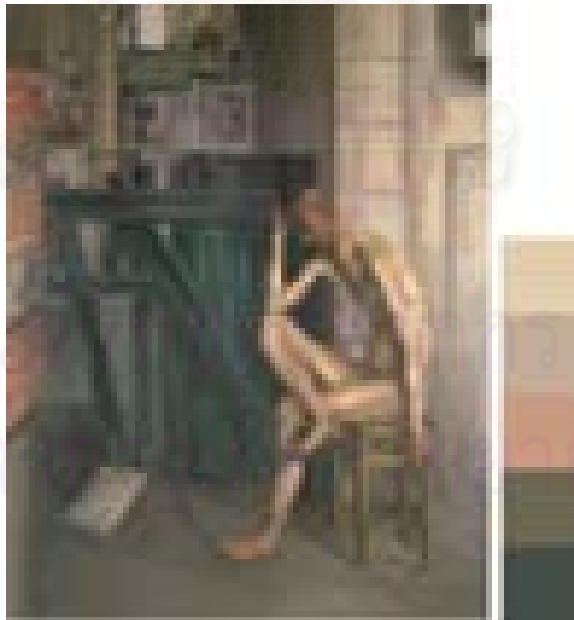


ภาพที่ 156 : โครงสีแบบที่ 5 ของแนวคิดแบบสังคมนิยม

## 7. โครงสีภาพตัวแทนแนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม



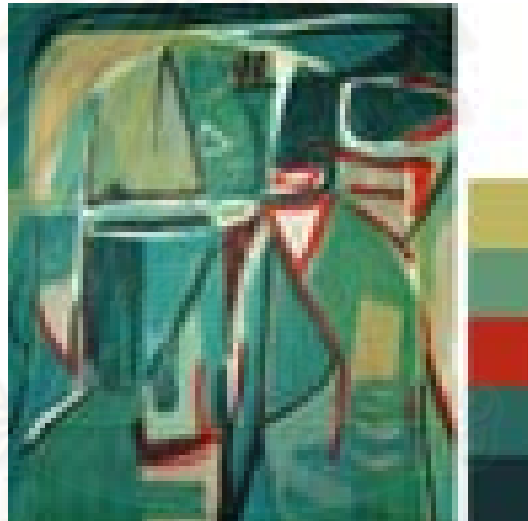
ภาพที่ 157 : โครงสีแบบที่ 1 ของแนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม



ภาพที่ 158 : โครงสีแบบที่ 2 ของแนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม



ภาพที่ 159 : โครงสีแบบที่ 3 ของแนวคิดแบบอติภาวะนิยม



ภาพที่ 160 : โครงสีแบบที่ 4 ของแนวคิดแบบอติภาวะนิยม



ภาพที่ 161 : โครงสีแบบที่ 5 ของแนวคิดแบบอติภาวะนิยม

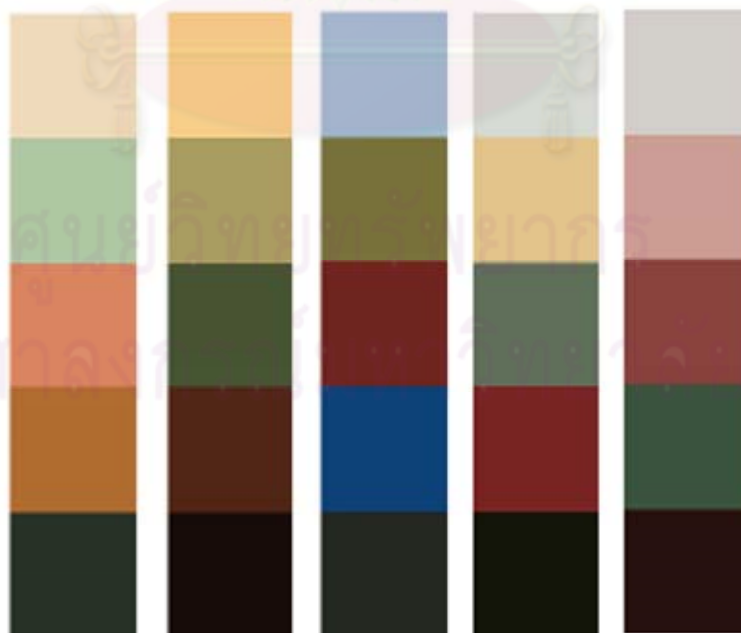
## ผลวิเคราะห์ร่วมกันระหว่างแบบสอบถามทั้งสองชุด

จากผลการวิเคราะห์แบบสอบถามทั้ง 2 ชุด พบว่า หลักการที่เหมาะสมในการจัดแบ่งประเภททวินิพนธ์ไทยสมัยใหม่คือ แนวคิดทางวรรณกรรม ซึ่งแบ่งได้เป็น 7 แนวคิด โดยมีหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับแต่ละประเภทแนวคิดแตกต่างกัน หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของแนวคิดทางวรรณกรรมทั้ง 7 แนวคิด มีรายละเอียดดังนี้

### 1. แนวคิดแบบอุดมคตินิยม

มีหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบ คือ

- 1.1 เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบใช้การแทนค่าและ/หรือ การแทนที่
- 1.2 ตัวอักษรพาดหัวใช้ตัวอักษร ทีเอช จักรเพชร
- 1.3 ตัวอักษรเนื้อความใช้ตัวอักษร อีเอชซี ทอมไลท์
- 1.4 ภาพประกอบใช้ภาพประกอบแบบปะติด
- 1.5 ภาพถ่ายใช้แบบสมมาตร
- 1.6 โครงสีใช้



ภาพที่ 162 : โครงสีทั้งหมดของแนวคิดแบบอุดมคตินิยม

## 2. แนวคิดแบบจินตนิยม

มีหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบ คือ

- 2.1 เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบใช้ การเพิ่ม
- 2.2 ตัวอักษรพาดหัวใช้ตัวอักษร ดินแดน
- 2.3 ตัวอักษรเนื้อความใช้ตัวอักษร ฟิเอสแอล ดิสเพลย์
- 2.4 ภาพประกอบใช้ภาพประกอบระบายสีและ/หรือภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์
- 2.5 ภาพถ่ายใช้แบบไฮคีย์และโลว์คีย์และ/หรือแบบการใช้สี
- 2.6 โครงสีใช้



ภาพที่ 163 : โครงสีทั้งหมดของแนวคิดแบบจินตนิยม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

### 3. แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม

มีหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบ คือ

- 3.1 เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบใช้ สภาวะคุณลักษณะและ/หรือ การเลียนแบบอย่างสมจริง
- 3.2 ตัวอักษรพาดหัวใช้ตัวอักษร โลมา
- 3.3 ตัวอักษรเนื้อความใช้ตัวอักษร ดีปี ฟองน้ำ
- 3.4 ภาพประกอบใช้ภาพประกอบจากแอร์บริช
- 3.5 ภาพถ่ายใช้แบบเก็บรายละเอียด
- 3.6 โครงสีใช้

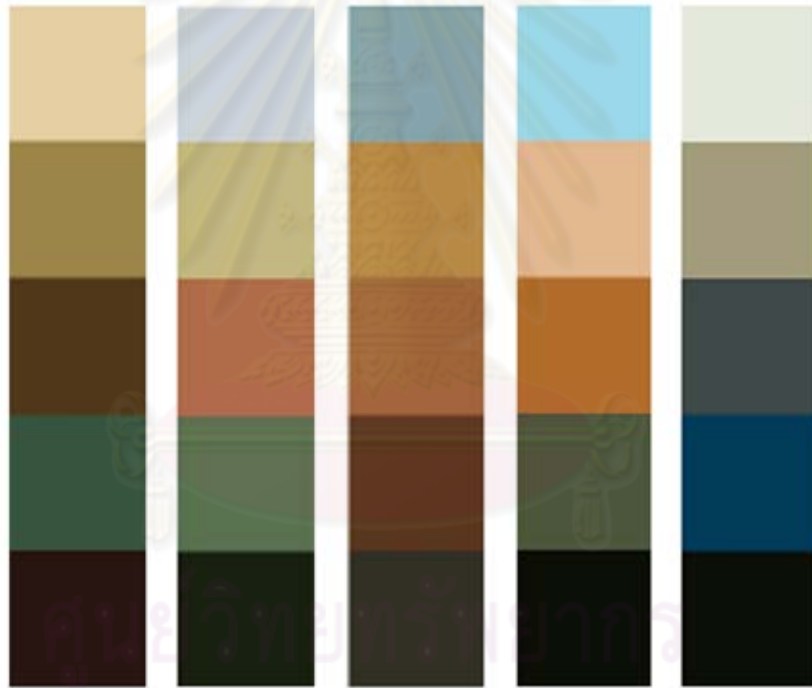


ภาพที่ 164 : โครงสีทั้งหมดของแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม

#### 4. แนวคิดแบบสัญนิยม

มีหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบ คือ

- 4.1 เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบใช้ การเลียนแบบอย่างสมจริงหรือ/และการเป็นไปตามตัวอักษร
- 4.2 ตัวอักษรพาดหัวใช้ตัวอักษร ดีบี เอราวัลณ
- 4.3 ตัวอักษรเนื้อความใช้ตัวอักษร เอสอาร์ ฟ่าใหม่
- 4.4 ภาพประกอบใช้ภาพประกอบจากแม่พิมพ์
- 4.5 ภาพถ่ายใช้แบบเก็บรายละเอียด
- 4.6 โครงสีใช้



ภาพที่ 165 : โครงสีทั้งหมดของแนวคิดแบบสัญนิยม



## 5. แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม

มีหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบ คือ

- 5.1 เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบใช้ การแทนค่าและ/หรือ ความกำกวมของภาษาภาพ
- 5.2 ตัวอักษรพาดหัวใช้ตัวอักษร พีเอสแอล ดิสเพลย์
- 5.3 ตัวอักษรเนื้อความใช้ตัวอักษร ฟอนเล็บ
- 5.4 ภาพประกอบใช้ภาพประกอบแบบปะติดและ/หรือภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์
- 5.5 ภาพถ่ายใช้แบบตัดให้งอและ/หรือแบบการใช้สี
- 5.6 โครงสีใช้



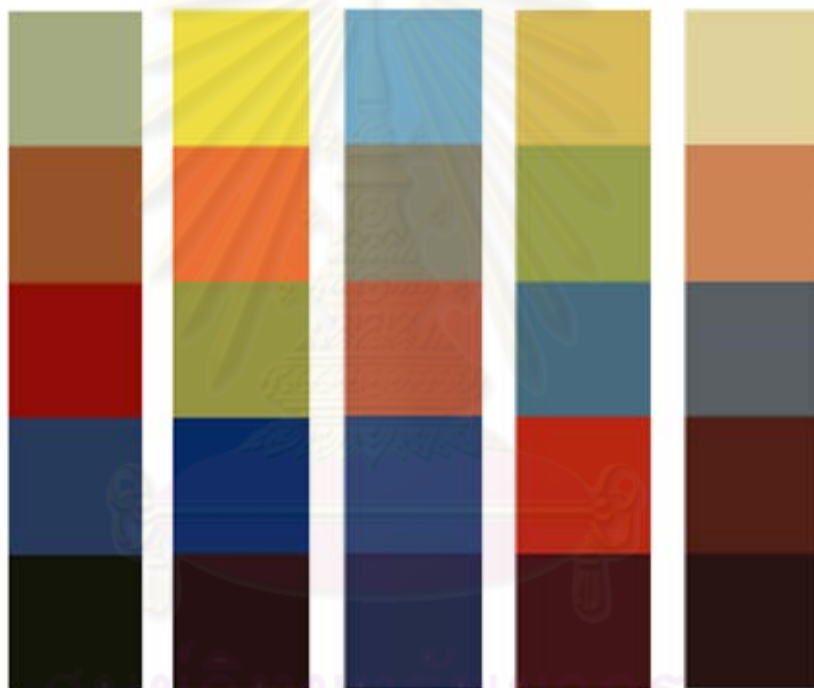
ภาพที่ 166 : โครงสีทั้งหมดของแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## 6. แนวคิดแบบสังคมนิยม

มีหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบ คือ

- 6.1 เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบใช้แบบผู้มีส่วนร่วมหรือ/และ การปฏิเสธ
- 6.2 ตัวอักษรพาดหัวใช้ตัวอักษร ดินแดน
- 6.3 ตัวอักษรเนื้อความใช้ตัวอักษร ดีบี โซดา
- 6.4 ภาพประกอบใช้ภาพประกอบแบบปะติด
- 6.5 ภาพถ่ายใช้แบบการใช้สี
- 6.6 โครงสีใช้



ภาพที่ 167 : โครงสีทั้งหมดของแนวคิดแบบสังคมนิยม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## 7. แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม

มีหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบ คือ

- 7.1 เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบใช้การปฏิเสธ
- 7.2 ตัวอักษรพาดหัวใช้ตัวอักษร พีเอสแอล ดิสเพลย์
- 7.3 ตัวอักษรเนื้อความใช้ตัวอักษร ฟอนเล็บ
- 7.4 ภาพประกอบใช้ภาพประกอบลายเส้น
- 7.5 ภาพถ่ายใช้แบบไฮคีย์และโลว์คีย์และ/หรือแบบพื้นผิว
- 7.6 โครงสีใช้



ภาพที่ 168 : โครงสีทั้งหมดของแนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## บทที่ 5

### สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ เป็นการหาคำตอบให้กับวัตถุประสงค์การวิจัยที่ตั้งไว้ คือ เพื่อหาหลักการในการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ เพื่อนำมาหาหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภทต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยศึกษาและรวบรวมข้อมูล แนวคิดและทฤษฎีจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย โดยกำหนดกำหนดหัวข้อในการหาข้อมูล ดังนี้

- ข้อมูลเกี่ยวกับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่
- หลักการในการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์
- แนวคิด ทฤษฎี และองค์ประกอบทางเรขาคณิต

หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงทำแบบสอบถามเพื่อหาคำตอบให้กับการวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามเป็นสองชุด คือ

- 1.แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม 5 ท่าน เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักการที่เหมาะสมในการจัดประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่
- 2.แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ 5 ท่าน เพื่อหาองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับการออกแบบกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ในแต่ละประเภท โดยหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่ต้องการหา 5 เรื่อง คือ

- 1.เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบ
2. ตัวอักษรพาดหัว
3. ตัวอักษรเนื้อความ
4. ภาพประกอบ
5. ภาพถ่าย

ส่วนในเรื่องของโครงสื่อนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ออกมาด้วยตนเองโดยใช้การดึงโครงสื่ที่ได้มาจากภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดทั้ง 5 ภาพของแต่ละแนวคิด เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าภาพผลงานศิลปะตัวแทนแนวคิดนั้น สามารถมองเห็นโครงสื่ที่เป็นรูปธรรมอยู่แล้ว และสามารถสื่อสารบุคลิกภาพของแนวคิดผ่านโครงสื่ได้อย่างชัดเจน

### บรรลวุัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

1. ทราบถึงหลักการในการจัดแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ซึ่งจะกล่าวดังนี้ ทฤษฎีและหลักการที่เหมาะสมกับการจัดประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ คือ ทฤษฎีแนวคิดทางวรรณกรรม ซึ่งจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ออกเป็น 7 แนวคิด คือ แนวคิดอุดมคตินิยม แนวคิดจินตนิยม แนวคิดธรรมชาตินิยม แนวคิดสังคมนิยม แนวคิดสัญลักษณ์นิยม แนวคิดสังคมนิยม และแนวคิดอัตถิภาวะนิยม

2. ทราบถึงบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท โดยผู้วิจัยได้บุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่มาจากการเปรียบเทียบคำนิยามและแนวความคิดที่สอดคล้องกันระหว่างแนวคิดทางทัศนศิลป์และแนวคิดทางวรรณกรรมมาเป็นบุคลิกภาพ ทำให้ได้บุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่เป็น 7 บุคลิกภาพ คือ บุคลิกภาพแบบอุดมคตินิยม บุคลิกภาพแบบจินตนิยม บุคลิกภาพแบบธรรมชาตินิยม บุคลิกภาพแบบสังคมนิยม บุคลิกภาพแบบสัญลักษณ์นิยม บุคลิกภาพแบบสังคมนิยม บุคลิกภาพแบบอัตถิภาวะนิยม และผู้วิจัยจึงได้เลือกรูปผลงานศิลปะจำนวน 5 ภาพ มาเป็นตัวแทนเพื่อสื่อสารถึงบุคลิกภาพของแต่ละแนวคิด โดยสรุปดังนี้

#### 2.1 แนวคิดแบบอุดมคตินิยม ใช้ภาพ

- ลีโอนาโด ดา วินชี, *โมนาลิซ่า*, ค.ศ.1503-5.
- มิเกลันเจโล, *กำเนิดของอดัม*, ค.ศ.1508-1512.
- ราฟาเอล, *แม่พระแห่งทุ่งหญ้า*, ค.ศ.1505.
- ทิเทียโน, *วินัสแห่งเออร์บีโน*, ค.ศ.1538.
- ชานโดร บอตติเชลลี, *กำเนิดวินัส*, ค.ศ.1482.

#### 2.2 แนวคิดแบบจินตนิยม ใช้ภาพ

- เออซอน เดอลากัวร์ซี, *อิสรภาพนำประชาชน*, ค.ศ.1830.
- ฟรานซิสโก โกยา, *3 พฤษภาคม 2351*, ค.ศ.1814.
- แคลสเปอร์ เดวิด ฟรีดริช, *ป่าไม้ไอ้ค*, ค.ศ.1810.
- วิลเลียม เบลด, *วันแห่งอดีต*, ค.ศ.1794.

- ทีโอดอร์ เจริโคต์, *การอัปปางของเรือเมดูซา*, ค.ศ.1819.

### 2.3 แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม ใช้ภาพ

- วิลเลียม บลิส บาคเกอร์, *ช่อนแอบในกองหญ้า*, ค.ศ.1881.
- อีวาน อิวาโนวิช ซิสคิน, *ต้นโกρφ*, ค.ศ.1898.
- ทอมัส เอียคินส์, *คลินิกแอ็กนิว*, ค.ศ.1889.
- อิมิล ฟริอองัน, *การสนทนาเกี่ยวกับการเมือง*, ค.ศ.1889.
- ทอมัส พอลลอค แอนซ์ทส์, *ช่างเหล็ก*, ค.ศ.1880.

### 2.4 แนวคิดแบบสังคมนิยม ใช้ภาพ

- กุสตาฟ คูร์เบต์, *คนย่อหยิน*, ค.ศ.1849.
- ฌอง ฟรังซัวส์ มิลเลท์, *คนเก็บข้าวตก*, ค.ศ.1857.
- ไอโนเร โดมึเย, *รถชั้นสาม*, ค.ศ.1862.
- วินสโลว์ โฮเมอร์, *ผู้มีประสบการณ์ในทุ่งนาผืนใหม่*, ค.ศ.1865.
- วิลเฮล์ม ไลป์, *ผู้หญิงสามคนในโบสถ์*, ค.ศ.1882.

### 2.5 แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม ใช้ภาพ

- ออตโต เรอดง, *ยักษ์ไซคอปส์*, ค.ศ.1914.
- ปูริส เดอ ซาวาน, *ความฝัน*, ค.ศ.1883.
- พอล โกแกง, *การต่อสู้ของจาคอปส์กับนางฟ้า*, ค.ศ.1888.
- อองรี รูโซ, *ยิปซีหลับ*, ค.ศ.1897.
- กุสตาฟ มอโร, *การปรากฏตัวของผี*, ค.ศ.1876.

### 2.6 แนวคิดแบบสังคมนิยม ใช้ภาพ

- จอร์จ กรอสส์, *สุริยุปราคา*, ค.ศ.1926.
- วิลเลียม กอร์ปเปอร์, *วุฒิสภา*, ค.ศ.1935.
- ไอแซก โซเยอร์, *สำนักงานจัดหางาน*, ค.ศ.1937.
- ฟิลิป อีเวอร์กูต, *ความหายนะของเหมืองแร่*, ค.ศ.1933/37.
- ออตโต ดิกซ์, *แฟลนเดอร์ส*, ค.ศ.1934-36.


## 2.7 แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม ใช้ภาพ

- ฌ็อง โฟตริเยร์, *ตัวประกัน*, ค.ศ.1945.
- บาร์ม แวน เวลเดอ, *เอ็มพี 362*, ค.ศ.1980.
- ลูเซียน ฟรอยด์, *ประโยชน์ของการนอนหลับ*, ค.ศ.1995.
- ฟรานซิส เบคอน, *การเคลื่อนไหวของรูปร่าง*, ค.ศ.1976.
- ฟรานซิส กรับเบอร์, *งาน*, ค.ศ.1944.

3. ทราบถึงหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท ดังตารางสรุป ต่อไปนี้

**ตารางที่ 41** ตารางสรุปหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดแบบอุดมคตินิยม

เทคนิควิธีคิดแบบกลไก	ตัวอักษร	ภาพประกอบ	ภาพถ่าย	โครงสี
แบบการแทนค่า  แบบการแทนที่	พาดหัว - ทีเชซ จักรเพชร  เนื้อความ - อีเอซี ทอมไลท์	แบบปะติด	แบบสมมาตร	

				
--	--	--	--	---

ตารางที่ 42 ตารางสรุปหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของ  
กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดแบบจิตนิยม

เทคนิควิธีคิด แบบกลไก	ตัวอักษร	ภาพประกอบ	ภาพถ่าย	โครงสี
แบบการเพิ่ม	พาดหัว - ดินแดน  เนื้อความ - พีเอสแอล ดิสเพลย์	แบบระบายสี  แบบคอมพิวเตอร์	แบบ ไฮคีย์ และโลว์คีย์  แบบ การใช้สี	    



**ตารางที่ 43** ตารางสรุปหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของ  
กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดแบบธรรมชาตินิยม

เทคนิควิธีคิดแบบ กลไก	ตัวอักษร	ภาพประกอบ	ภาพถ่าย	โครงสี
แบบ สภาวะคุณลักษณะ  แบบการเขียนแบบ อย่างสมจริง	พาดหัว - โลมา  เนื้อความ - ดีบี ฟองน้ำ	แบบแอร์บรัช	แบบเก็บ รายละเอียด	    

**ตารางที่ 44** ตารางสรุปหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของ  
กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดแบบสังคมนิยม

เทคนิควิธีคิดแบบ กลไก	ตัวอักษร	ภาพประกอบ	ภาพถ่าย	โครงสี
<p>แบบการเขียนแบบ อย่างสมจริง</p> <p>แบบเป็นไปตาม ตัวอักษร</p>	<p>พาดหัว</p> <p>- ดีปี เฮอร์ว็ธ</p> <p>เนื้อความ</p> <p>- เอสอาร์ ฟ่ำใหม่</p>	<p>แบบ</p> <p>จากแม่พิมพ์</p>	<p>แบบเก็บ</p> <p>รายละเอียด</p>	    

**ตารางที่ 45** ตารางสรุปหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของ  
กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม

เทคนิควิธีคิด แบบกลไก	ตัวอักษร	ภาพประกอบ	ภาพถ่าย	โครงสี
<p>แบบการแทนค่า</p> <p>แบบ</p> <p>ความกำกวม</p> <p>ของภาษาภาพ</p>	<p>พาดหัว</p> <p>- พีเอสแอล ดิสเพลย์</p> <p>เนื้อความ</p> <p>- ฟอนต์ลิบ</p>	<p>แบบปะติด</p> <p>แบบคอมพิวเตอร์</p>	<p>แบบตัดให้งอ</p> <p>แบบการใช้สี</p>	

**ตารางที่ 46** ตารางสรุปหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของ  
กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดแบบสังคมนิยม

เทคนิควิธีคิดแบบ กลไก	ตัวอักษร	ภาพประกอบ	ภาพถ่าย	โครงสี
<p>แบบผู้มีส่วนร่วม</p> <p>แบบการปฏิเสธ</p>	<p>พาดหัว</p> <p>- ดินแดน</p> <p>เนื้อความ</p> <p>- ตีปี ไฮดา</p>	<p>แบบปะติด</p>	<p>แบบการใช้สี</p>	

ตารางที่ 47 ตารางสรุปหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของ  
กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวความคิดแบบอัตถิภาวนิยม

เทคนิควิธีคิดแบบ กลไก	ตัวอักษร	ภาพประกอบ	ภาพถ่าย	โครงสี
<p>แบบการปฏิเสธ</p>	<p>พาดหัว</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- พีเอสแอล</li> <li>ดิสเพลย์</li> </ul> <p>เนื้อความ</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ฟ้อนเล็บ</li> </ul>	<p>แบบลายเส้น</p>	<p>แบบไฮคีย์ และโลว์คีย์</p> <p>แบบพื้นผิว</p>	

4. เป็นข้อมูลอ้างอิงให้กับนักออกแบบสำหรับออกแบบผลงานที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ได้ ผู้วิจัยได้ทดสอบผลวิจัยที่ได้โดยทดลองเป็นนักออกแบบที่ได้รับโจทย์ให้ ออกแบบหนังสือกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ซึ่งผู้วิจัยเลือกกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ 3 เล่มมาพิสูจน์ ผลวิจัย ดังนี้

- 4.1 หนังสือกวีนิพนธ์ เพลงพิณ ของสุธีร์ พุ่มกุมาร
- 4.2 หนังสือกวีนิพนธ์ กอปร ของอุเทน มหามิตร
- 4.3 หนังสือกวีนิพนธ์ ในท้องปลาฉลาม ของมูห์หมัดฮาริส กาเย็ม

ผู้วิจัยใช้กระบวนการในการออกแบบเพื่อทดลองพิสูจน์ผลการวิจัย โดยการสอบถามถึง ประเภทของแนวคิดของกวีนิพนธ์เล่มนั้นๆ จากกวีผู้แต่งโดยตรง แล้วจึงนำประเภทของแนวคิดนั้น มาใช้หลักการและองค์ประกอบที่ตรงกับแนวคิดดังกล่าวที่ได้จากผลของการวิจัยมาดำเนินการ ออกแบบ ซึ่งผลการออกแบบทำให้ทราบว่าผลการวิจัยนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลอ้างอิงให้กับ นักออกแบบสำหรับออกแบบกวีนิพนธ์สมัยใหม่ตามแนวคิดแต่ละประเภทได้

### ข้อเสนอแนะ

1. จากผลของการวิจัย ทำให้พบว่าในหนังสือกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละเล่มนั้น มี แนวคิดทางวรรณกรรมหลายแนวคิดอยู่ในหนังสือเล่มเดียว ในการออกแบบนั้นวิธีการหนึ่งคืออาจ ใช้วิธีการให้กวีผู้แต่งเป็นผู้ตัดสินว่าหนังสือกวีนิพนธ์ของตนจะเหมาะสมกับแนวคิดทางวรรณกรรม ประเภทใด เพื่อนำไปใช้ออกแบบทางเรขศิลป์
2. การประยุกต์ใช้หลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์เพื่อการออกแบบกวีนิพนธ์ไทย สมัยใหม่ในงานวิจัยฉบับนี้ เป็นแนวทางให้กับนักออกแบบเรขศิลป์ใช้เป็นหลักพิจารณาหลักหนึ่ง เท่านั้น อย่างไรก็ตามในการออกแบบหนังสือกวีนิพนธ์ยังต้องอาศัยการอ่านและตีความเพื่อการ สร้างสรรค์ของนักออกแบบเองเป็นส่วนสำคัญ แต่เนื่องจากการวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบเรขศิลป์ สำหรับกวีนิพนธ์ไทยยังไม่มีให้เห็น ในการวิจัยฉบับนี้จึงคาดหวังเพียงว่าจะสามารถเป็นหมุดยึดตัว หนึ่งในการยึดอายุให้กับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ที่มีคุณค่า ได้สืบทอดยีนยาวต่อไป
3. ในปัจจุบันและในอนาคต ยังมีสื่อรูปแบบใหม่ๆ มากมาย ที่กวีนิพนธ์สมัยใหม่ควรจะ ประยุกต์ใช้ในการสื่อสารกับกลุ่มผู้สนใจกวีนิพนธ์ ซึ่งการออกแบบสื่อใหม่สำหรับกวีนิพนธ์ไทย สมัยใหม่นี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นประเด็นที่ควรทำการศึกษาวิจัยต่อไป เพื่อให้การออกแบบกวีนิพนธ์ ไทยสมัยใหม่สามารถสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายที่เปิดรับสื่อสมัยใหม่ในสังคมปัจจุบันได้อย่าง สอดคล้องกับยุคสมัยมากขึ้น ดังเช่นงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยพยายามทดลองนำการออกแบบสื่อ

ประเภทซีดีเข้าไปในกรณีศึกษาของการวิจัยด้วย ถึงแม้จะเป็นสื่อที่พบเห็นได้ทั่วไปในปัจจุบัน แต่ในหนังสือกวีนิพนธ์ไทยยังไม่มีมีการแจกซีดีรวมไปกับหนังสือกวีนิพนธ์ด้วยเลย ซึ่งโดยปกติแล้ว กวีนิพนธ์เป็นการแสดงออกผ่านท่วงทำนอง และจังหวะของเสียง ดังจะเห็นได้จากการจัดการแสดง กวีนิพนธ์แสดงสด (Performance Poetry) ที่จัดให้กวีอ่านกวีนิพนธ์ประกอบการแสดงของตนเองบนเวทีให้กับผู้สนใจในกวีนิพนธ์รับชมและรับฟัง ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าควรมีการแจกซีดีไปพร้อมๆ กับหนังสือกวีนิพนธ์ด้วย เป็นความพยายามให้กวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ก้าวไปพร้อมๆ กับผู้เสพกวีนิพนธ์ โดยอาศัยพลังของสื่อร่วมสมัย และอีกประการหนึ่งนักออกแบบเรขศิลป์เองก็มีหน้าที่ในการทำความเข้าใจกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ด้วย อย่างน้อยในประวัติศาสตร์ทางเรขศิลป์และประวัติศาสตร์ศิลปะ กวีนิพนธ์กับศิลปินและนักออกแบบต่างเดินทางไปพร้อมๆ กัน ดังจะเห็นได้จาก ผลงานศิลปะในลัทธิดาดา และเซอร์เรียลลิสม์ เป็นต้น

ผู้วิจัยเชื่อในคำว่าศิลปะสองทางให้แกกัน ดังผลงานวิจัยที่เชื่อมโยงระหว่างกวีนิพนธ์ทัศนศิลป์ และเรขศิลป์ฉบับนี้ ผู้วิจัยมีความหวังว่าการออกแบบจะสองทางให้กับวรรณกรรมอันทรงคุณค่าแบบกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่บ้าง งานวิจัยฉบับนี้เป็นแสงนั้น แม้จะสว่างน้อยแต่ยังหวังจะส่องให้เห็นกวีนิพนธ์ไทยในอนาคต

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## บทที่ 6

### การออกแบบ

จากผลของการวิจัยที่ได้ทำให้นำมาสู่วัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้อที่ 4 คือเป็นข้อมูลอ้างอิงให้นักออกแบบสำหรับออกแบบผลงานที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทดสอบผลวิจัยที่ได้โดยทดลองเป็นนักออกแบบที่ได้รับโจทย์ให้ออกแบบหนังสือกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ซึ่งผู้วิจัยเลือกกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ 3 เล่มมาเป็นกรณีศึกษาเพื่อพิสูจน์ผลวิจัย ดังนี้

1. หนังสือรวมบทกวีนิพนธ์ เพลงพิน ของสุธีร์ พุ่มกุมาร
2. หนังสือรวมบทกวีนิพนธ์ กอปร ของอุเทน มหามิตร
3. หนังสือรวมบทกวีนิพนธ์ ในท้องปลาวาฬ ของมูหัมหมัดฮาริส กาเหรัมย์

ผู้วิจัยใช้กระบวนการในการออกแบบเพื่อทดลองพิสูจน์ผลการวิจัย โดยการสอบถามถึงประเภทของแนวคิดของกวีนิพนธ์เล่มนั้นๆ จากกวีผู้แต่งโดยตรง แล้วจึงนำประเภทของแนวคิดนั้นมาจับคู่กับหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่ได้จากผลของการวิจัยที่ตรงกับแนวคิดดังกล่าวมาดำเนินการออกแบบ ซึ่งผลการออกแบบทำให้ทราบว่าผลการวิจัยนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลอ้างอิงให้นักออกแบบสำหรับออกแบบกวีนิพนธ์สมัยใหม่ตามแนวคิดแต่ละประเภทได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

**เกณฑ์การคัดเลือกกวีนิพนธ์เพื่อเป็นกรณีศึกษา**

1. เป็นหนังสือกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่
2. เป็นหนังสือแตกต่างกันในประเภทแนวคิด
3. เป็นหนังสือที่กวีเป็นผู้บอกถึงประเภทของแนวคิดด้วยตนเอง



## กรณีศึกษาที่ 1 แนวคิดแบบสัจนิยม



ภาพที่ 169 : หนังสือรวมบทกวีนิพนธ์เพลงพิณ ของสุธีร์ พุ่มกุมาร  
จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์สมุดไทย พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2541  
ที่มา : ภาพถ่ายจากปกหนังสือ, 2553

### ตัวอย่างบทกวีในเล่ม

"เพลงพิณ"

แล้วซึ่งสาย ขึ้นสาย พรหมปลายนิ้ว

วะวีบหวิหวิวหวานกังวานป่า

จึ่งแจ่งในเล่ห์นั้นด้วยปัญญา

ตั้งเปิดภาชนะคว่ำพินอำพราง

สังสารวัฏซ์ดั่งห้องยังท่องอยู่

ชีวิตลู่เลียดภัยในระหว่าง

อนธการเคลื่อนกลีทุกที่ทาง

ฉลาดอย่างโดยตรงปราศผองภัย

คือเส้นหนึ่งซึ่งอย่างค่อนข้างหย่อน

ผะแผ่วผ่อนอ่อนเสียงสำเนียงใส

ขึ้นสังคีตขับขานรำคาญใจ

จักเสไพใส่ไสตส่วนกระอ่วนอึ้ง

คือเส้นนั้นชั้นตั้งอย่าพึ่งหมาย  
 ประเลงร้ายดีตผาดพลันขาดฝั่ง  
 ยังโอบเบียดเสียดข้าหน่วงคำนึง  
 จักเวียนซึ่งเวียนชั้นวันอารมณ์  
 วางจิ้งหะทำนองของชีวิต  
 เซบ็ตบิตเบนเพลงบรรเลงลุ่ม  
 กำหนดชั้นเหมาะชั้นประชันชม  
 ประโคมคมกำกรองทำนองกานท์  
 เป็นห้องห้วงท่วงท่าลีลาศิลป์  
 ซึ่งร้ายรินคำร้องทำนองหวาน  
 จะกลบข่มคำร้องทำนองมาร  
 ซึ่งขับขานครวญครางอยู่ข้างเคียง  
 เพลงชีวิตของชีวิตทุกชีวิต  
 ไม่มีสิทธิ์ลองเปรียบลองเทียบเคียง  
 ต่างชีวิตต่างเทียบต่างเรียบเรียง  
 บนเส้นเบี่ยงป่ายเบน-บนเส้นตรง  
 มากชีวิตเล่นชีวิตอย่างผิดพลาด  
 หหมดโอกาสหมดทางเลือกก็เลือกส่ง  
 จะดันเดินเพลินพาเข้าป่าดง  
 ไปติดกรงติดกับอยู่คับแค้น  
 มากชีวิตเขียนชีวิตแล้วขีดฆ่า  
 เป็นเส้นคร่อมดำพราที่บหนาแน่น  
 จึงบรรเลงเพลงชีวิตอย่างแกนแกน  
 เป็นเพลงแสนแสบทรวงกล่อมดวงจิ้นดี  
 ไนเพลงพินเพราะสำเนียงเพียงเส้นหนึ่ง  
 เป็นเส้นซึ่งเป็นศาสตร์และเป็นศิลป์  
 เฉพาะผู้รู้เลือกถ้าเพ็ญประพิน  
 ย่อมมยลินชมชัวด้วยตัวเอง...

---

**ผลิตภัณฑ์ (Product) หนังสือรวมบทกวีนิพนธ์ เพลงพิณ**

---

**ปัญหา (Problem)** หลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ที่สื่อถึงกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสังขนิยมมีลักษณะอย่างไร

---

**กลุ่มเป้าหมาย (Target)** นักอ่านที่สนใจกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ชอบเสพศิลปะการเขียนที่แปลกใหม่ ทันสมัยแต่ลุ่มลึกอย่างมีสุนทรีย์

---

**วัตถุประสงค์ (Objective)** เพื่อนำหลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์มาออกแบบกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ที่เหมาะสมกับแนวคิดสังขนิยมได้

---

**แนวความคิดที่ใช้ (WHAT to communicate) เพลงแห่งพุทธ**

---

**ข้อสนับสนุนแนวความคิด (Support)** กวีต้องการให้ทุกคนมองดูสิ่งต่างที่อยู่รอบตัวด้วยสายตาที่เข้าใจเพื่อกำหนดบทบาทของตนในการดำรงอยู่อย่างเป็นปกติสุข นำเสนอในโดยใช้สัญลักษณ์ทางพุทธศาสนาคือ รู้จริง (เพราะ) เห็นจริง (จึงได้) เข้าใจจริง โดยใช้การเปรียบเทียบกับ การตั้งสายพิณกับหลักการทางพุทธศาสนา

---

**บุคลิกภาพในการสื่อสาร (HOW to communicate) แบบสังขนิยม**

---

**ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Desired response)** สามารถใช้หลักการและองค์ประกอบทางเรขศิลป์ที่เหมาะสมกับกวีนิพนธ์สมัยใหม่แนวคิดสังขนิยมสื่อสารบุคลิกภาพแบบสังขนิยมไปยังกลุ่มเป้าหมายได้

---

**สื่อทางเรขศิลป์ที่ออกแบบ (Required material)**

โปสเตอร์สีมมณา 1 ชิ้น ซีดีและปกซีดี 1 ชิ้น ตัวอย่างการออกแบบหนังสือกวีนิพนธ์ 1 เล่ม

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับแนวคิดสังคมนิยมที่นำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบ คือ

- เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบใช้ การเลียนแบบอย่างสมจริงหรือ/และการเป็นไปตามตัวอักษร

- ตัวอักษรพาดหัวใช้ตัวอักษร ดีบี เอราวัณ
- ตัวอักษรเนื้อความใช้ตัวอักษร เอสอาร์ ฟ้าใหม่
- ภาพประกอบใช้ภาพประกอบจากแม่พิมพ์
- ภาพถ่ายใช้แบบเก็บรายละเอียด
- โครงสีใช้โครงสีที่ได้มาจากโครงสีภาพตัวแทนของแนวคิดสังคมนิยม

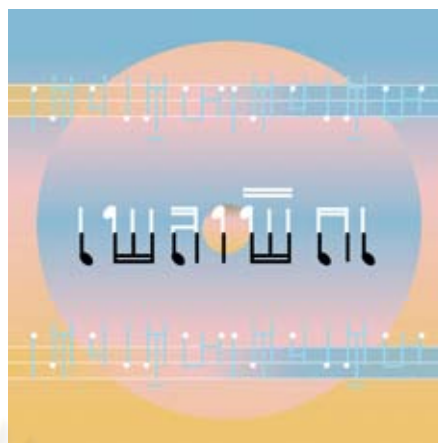
### ผลงานออกแบบกรณีศึกษาที่ 1



ภาพที่ 170 : ไปสเตอร์สัมมนากรณีศึกษาเพลงพิณ



ซี้ดี



ปกซี้ดี

ภาพที่ 171 : ซี้ดีและปกกวีนิพนธ์เพลงพิณ

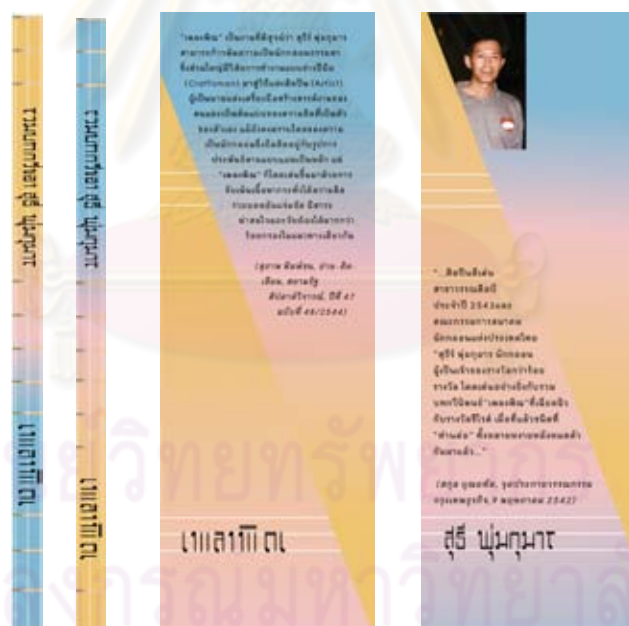


ภาพที่ 172 : ปกหน้าหนังสือกวีนิพนธ์เพลงพิณ

ศูนย์  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาพที่ 173 : ปกหลังหนังสือกวีนิพนธ์เพลงพิน



ภาพที่ 174 : สันหนังสือ ปีกหน้าและปีกหลังหนังสือกวีนิพนธ์เพลงพิน



ภาพที่ 175 : ปกหนังสือกวีนิพนธ์เพลงพิณ



หน้ารองปก

หน้าบรรณานุกรมและคำนำ

หน้าสารบัญและหน้าเปิดบท

หน้าเนื้อหา



เมื่อพับแจ็กเก็ต (Book jackets) เข้ามาและหน้ารองปก เมื่อพับแจ็กเก็ตเข้ามาทั้งสองด้าน



ตำแหน่งการวางปกซีดีในหนังสือ

วิธีการเปิดปกซีดีและนำซีดีออกมา

ภาพที่ 176 : เลย์เอาต์ (Layout) หนังสือกวีนิพนธ์เพลงพิณ

### อภิปรายผลการออกแบบกรณีศึกษาที่ 1

ผู้วิจัยสื่อสารแนวความคิด เพลงแห่งพุทธ ที่มีบุคลิกภาพแบบสัจนิยม โดยใช้หลักการ เทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบ การเลียนแบบอย่างสมจริงด้วยการใช้รูปทรงของธรรมจักรและ สัญลักษณ์ตัวโน้ตดนตรีมาผสมกันเลียนแบบเป็นรูปทรงของพิณ ส่วนเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบ การเป็นไปตามตัวอักษร ผู้วิจัยใช้สายพิณ 3 เส้น มาแทนบรรทัด 5 เส้นที่สื่อถึงเพลงพิณ เพื่อให้เป็นไปตามตัวอักษรของชื่อกวีนิพนธ์ ส่วนของรูปร่างแบบสามเหลี่ยมในองค์ประกอบหลักของการออกแบบ ผู้วิจัยได้มาจากรูปร่างสามเหลี่ยมที่ถูกใช้อย่างสม่ำเสมอในผลงานศิลปะทางพุทธ ศาสนา เช่น รูปทรงของพระพุทธรูปปางสมาธิ รูปทรงของเจดีย์ โบสถ์ และเส้นแบ่งองค์ประกอบใน ผลงานจิตรกรรมฝาผนังในวัด โดยใช้สามเหลี่ยมดังกล่าวสลับพื้นปลากันไปโดยได้ที่มาจากจังหวะ ของการตีเพลงจากพิณนั่นเอง



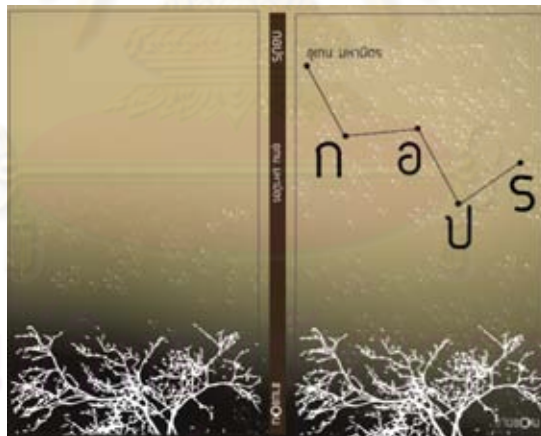
ตัวอักษรพาดหัวใช้ตัวอักษร ดีบี เอราวัณ เฉพาะในเลย์เอาต์ด้านในหนังสือ เพราะในส่วนปกหนังสือ โปสเตอร์ และซีดี ผู้วิจัยใช้ตัวอักษรประดิษฐ์ที่เลียนแบบอย่างสมจริงให้สอดคล้องไปกับตัวโน้ตดนตรี ในส่วนของตัวอักษรเนื้อความใช้ตัวอักษร เอสอาร์ ฟาใหม่

ภาพประกอบใช้ภาพประกอบจากแม่พิมพ์ ซึ่งใช้แม่พิมพ์แบบออฟเซตเพื่อการทำงานที่ใช้เวลาจำกัดให้สำเร็จลุล่วง

ภาพถ่ายใช้แบบเก็บรายละเอียด โดยผู้วิจัยใช้ภาพถ่ายของผิวไม้ที่มีพื้นผิวและลวดลายไม้แตกต่างกัน โดยอ้างอิงไปถึงไม้ที่ใช้ทำพิณที่ผสมผสานไปกับเส้นเสียงนามธรรมของผิวไม้ไปพร้อมกัน

โครงสร้างใช้โครงสร้างที่ได้มาจากโครงสร้างภาพตัวแทนของแนวคิดสังขนิยม และใช้การไล่สีที่เหมือนกับผลงานจิตรกรรมแบบพุทธศิลป์ไทยสมัยใหม่ เพื่อสื่อไปถึงบรรยากาศและเรื่องราวทางศาสนาด้วย

## กรณีศึกษาที่ 2 แนวคิดแบบจินตนิมิต



ภาพที่ 177 : หนังสือรวมบทกวีนิพนธ์กอปร์ ของอุเทน มหามิตร  
สำนักพิมพ์ชายขอบ พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2553

ที่มา : ภาพถ่ายจากปกหนังสือ, 2553

## ตัวอย่างบทกวีในเล่ม

### “หีบดนตรีสีดำสนิท”

ความหนาแน่นในแรงกดสูญญากาศที่เป็นลบ  
 ถอดแหวนเงาคลิ้นหลุดจากสลักเกลียวสสาร  
 หีบดนตรีความตายของกลุ่มดาวคนยิงธนู  
 รอกฤกษ์แฉดาวแม่เหล็ก\* นานกว่าหมื่นปีแสง  
 ไชรหัสเงาคลิ้นส่งดีในสสารวิปลาสรูปแปร  
 ท่วงทำนองโหยหาซึ่งเคลือบแผ่รังสีเอกซ์เร้นลึก  
 แผ่ความโตกผกผันสลัขั้วแม่เหล็กอย่างรุนแรง  
 บางขณะล่องลอยไขว่คว้านิวเคลียสไฮโดรเจน  
 แต่บางขณะแห่งผาก กระด้าง และหน่วงหนัก  
 หีบดนตรีตรึงความสงบเจียบ  
 การแปรธาตุและแผ่รังสีซึ่งสูญเปล่า  
 ดวงดาว มวลเมฆ เคมีดนตรี หายไปในอุโมงค์

#### \*ดาวแม่เหล็ก

ดาวแม่เหล็กที่ความกว้างเพียง 15 กิโลเมตร แต่มีมวลมากพอๆ กับดวงอาทิตย์ ซึ่งองค์การอวกาศยุโรป (อีซา) ผู้นำในการศึกษาค้นคว้าดาวดังกล่าวมีสนามแม่เหล็กรุนแรงมากเป็นอันดับต้นๆ ในจักรวาล สูงมากกว่า 600 ล้านล้านล้านเท่าของสนามแม่เหล็กโลก

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

---

**ผลิตภัณฑ์ (Product) หนังสือรวมบทกวีนิพนธ์ กอปร**

---

**ปัญหา (Problem) หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่สื่อถึงกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดจินตนิยมมีลักษณะอย่างไร**

---

**กลุ่มเป้าหมาย (Target)** นักอ่านที่สนใจกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ชอบเสพศิลปะการเขียนที่แปลกใหม่ ทันสมัยแต่ลุ่มลึกอย่างมีสุนทรีย์

---

**วัตถุประสงค์ (Objective)** เพื่อนำหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตมาออกแบบกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ที่เหมาะสมกับแนวคิดจินตนิยมได้

---

**แนวความคิดที่ใช้ (WHAT to communicate)** จินตนาการจากความว่าง

---

**ข้อสนับสนุนแนวความคิด (Support)** กวีต้องการสื่อให้เห็นถึงจินตนาการที่ได้จากความว่างเปล่า

---

**บุคลิกภาพในการสื่อสาร (HOW to communicate)** แบบจินตนิยม

---

**ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Desired response)** สามารถใช้หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับกวีนิพนธ์สมัยใหม่แนวคิดจินตนิยมสื่อสารบุคลิกภาพแบบจินตนิยมไปยังกลุ่มเป้าหมายได้

---

**สื่อทางเรขาคณิตที่ออกแบบ (Required material)**

โปสเตอร์สีมมณา 1 ชิ้น สีดีและปกซีดี 1 ชิ้น ตัวอย่างการออกแบบหนังสือกวีนิพนธ์ 1 เล่ม

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับแนวคิดจินตนิยมที่นำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบ คือ

- เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบใช้ การเพิ่ม
- ตัวอักษรพาดหัวใช้ตัวอักษร ดินแดน
- ตัวอักษรเนื้อความใช้ตัวอักษร ฟิเอดแอล ดิสเพลย์
- ภาพประกอบใช้ภาพประกอบระบายสีและ/หรือภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์
- ภาพถ่ายใช้แบบไฮคีย์และโลว์คีย์และ/หรือ แบบการใช้สี
- โครงสีใช้โครงสีที่ได้มาจากโครงสีภาพตัวแทนของแนวคิดจินตนิยม

## ผลงานออกแบบกรณีศึกษาที่ 2



ภาพที่ 178 : ไปสเตอร์สัมมนาวินิพนธ์กอบุร



ซีดี

ปกซีดีและวิธีการเปิด

ภาพที่ 179 : ซีดีและปกกวีนิพนธ์กบปร



ภาพที่ 180 : ปกหน้าหนังสือกวีนิพนธ์กบปร



ภาพที่ 181 : ปกหลังหนังสือกวีนิพนธ์กอปร



ภาพที่ 182 : สันหนังสือ ปีกหน้าและปีกหลังหนังสือกวีนิพนธ์กอปร



ภาพที่ 183 : ปกหนังสือกวีนิพนธ์กมลป



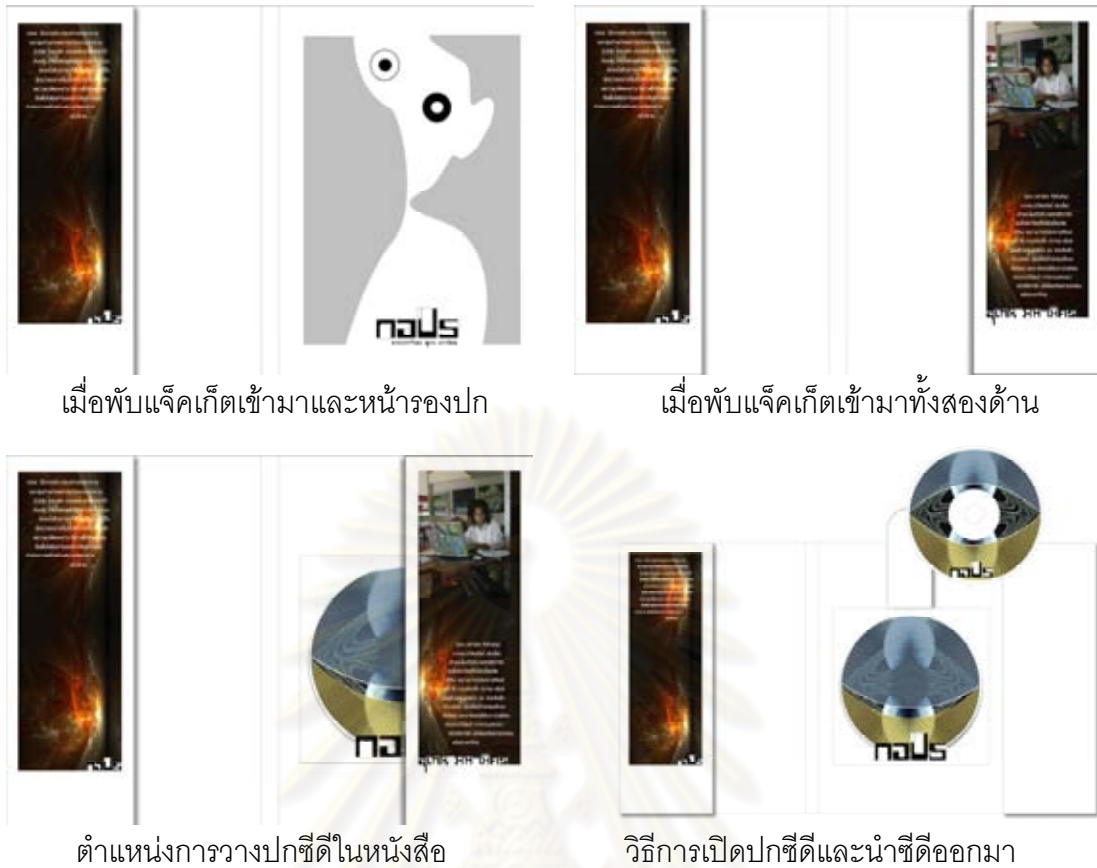
หน้ารองปก

หน้าบรรณานุกรมและคำนำ



หน้าสารบัญและหน้าเปิดบท

หน้าเนื้อหา



เมื่อพับแจ็คเก็ตเข้ามาและหน้ารองปก

เมื่อพับแจ็คเก็ตเข้ามาทั้งสองด้าน

ตำแหน่งการวางปกซีดีในหนังสือ

วิธีการเปิดปกซีดีและนำซีดีออกมา

ภาพที่ 184 : เลย์เอาต์หนังสือกวีนิพนธ์กอปร

## อภิปรายผลการออกแบบกรณีศึกษาที่ 2

ผู้วิจัยสื่อสารแนวความคิด จินตนาการจากความว่าง ที่มีบุคลิกภาพแบบจินตนิยม โดยใช้หลักการเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการเพิ่ม โดยใช้องค์ประกอบทางเรขาคณิตเป็นวงกลมสี่เหลี่ยมจัตุรัสด้านในมาใช้ซ้ำๆ กันในทุกสื่อทางเรขาคณิตแต่มีองค์ประกอบร่วมกันที่สร้างเป็นภาพปรับเปลี่ยนไปเพื่อสื่อถึงจินตนาการที่ได้จากความว่าง ทำให้ความหมายของวงกลมสี่เหลี่ยมจัตุรัสด้านในสื่อปรับเปลี่ยนไปตามองค์ประกอบที่ปรับเปลี่ยน เช่น กลายเป็นจุกหน้าอกของผู้หญิง และเป็นดวงตาของผู้ชาย

ตัวอักษรพาดหัวใช้ตัวอักษร ดินแดน เฉพาะในส่วนของเลย์เอาต์ด้านในหนังสือ ส่วนปกหนังสือ โปสเตอร์ และซีดี ใช้ตัวอักษรประดิษฐ์ที่สื่อถึงพื้นที่ว่างอันทับซ้อนกันอยู่เพื่อให้สื่อถึงจินตนาการในความว่างได้ดียิ่งขึ้น ส่วนตัวอักษรเนื้อความใช้ตัวอักษร ฟิเอสแอล ดิสเพลย์ ในส่วนของเนื้อความของหนังสือทั้งหมด



ภาพประกอบใช้ภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์ไม่ใช่ภาพประกอบระบายสีเนื่องจากมีเวลาจำกัดในการทำงาน ภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์ได้มาจากการวาดเป็นรูปร่างแบบอิสระที่ล้อไปกับภาพถ่ายเสมือนกับผู้วิจัยได้วาดภาพของความว่างเปล่าในจินตนาการให้กับผู้ดูได้จินตนาการต่อไปได้ด้วย

ภาพถ่ายใช้แบบไฮคีย์และโลว์คีย์และแบบการใช้สี โดยใช้การปรับแต่งสีของภาพอวกาศด้วยคอมพิวเตอร์เป็นหลัก เพราะเนื้อหาในบทกวีเป็นการเขียนถึงสสารในอวกาศทั้งหมด แต่ผสมเรื่องความคิดในจินตภาพของกวีเข้าไปอย่างเร้าอารมณ์จึงเหมาะสมอย่างมากในการใช้เทคนิควิธีการปรับสีแบบไฮคีย์และโลว์คีย์และการใช้สีที่จัดจ้านสื่อถึงจินตนาการของกวีในที่ว่างของอวกาศนั่นเอง โดยมีโครงสร้างใช้โครงสร้างที่ได้มาจากโครงสร้างภาพตัวแทนของแนวคิดจินตนิยม

### กรณีศึกษาที่ 3 แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม



ภาพที่ 185 : หนังสือรวมบทกวีนิพนธ์ในท้องปลาฉลาม ของมูหัมหมัดฮาริส กาเหย์ม

สำนักพิมพ์ ไม่ประสงค์ พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2553

ที่มา : ภาพถ่ายจากปกหนังสือ, 2553

## ตัวอย่างบทกวีในเล่ม

ฟังเถิด สดับ รับฟัง ไม่เท่าเก่ายัง

เคาะดังห้องผนังปลาวาฬ

เรือนจำมีดมีดสนิทนาน มณฑล-อนธการ

ดาลจิตคิดพิศวง

ใครเดินดุ่มเดี่ยวเปลี่ยว-งง สุ่มเสียงเพียงคง

ปลงแล้วผ่านแผ่วแว่วไป

ราวฉันทองกลางไพร รันทดหมัดใจ

ถามไถ่ไม่เท่า-เฝ้าตะวัน

เยียบหนาว ยาวราว นีรันดร์ เร่กว้างกลางครัน

ไกลนั้นกลับถ่าง ห่างเหิน

ลัม-ลุก ทุกคราวก้าวเดิน กาละเผชิญ

เดินเล่อพังภินท์สิ้นดี

หากน้อยคอยคว้านาที เวลา-วารี

ไหลบริไม่หวนทวนมา

อัสสุชลหล่นลงพสุธา ระเหยชัดถนัดตา

มอดไหม้ไปในกองเพลิง

มนุษย์เกินหยุด ระเริง เติลิดเปิดเปิง

เวียงว่างกลางดาราจักร

ถูกเชือดเฉือน ลวง-หนองหนัก ไร้ใจ-ไร้รัก

ทักศพที่พบเพียงหลุม

สายลมพร่างพรายคล้ายรุม ไล่บ้า-คว่ำกุม

ลุ่มหลงคงไร้ทาง

ชะตา ว่าชัด จัควาง ลงสู่ สู่กลาง

โลกหมองในห้องปลาวาฬ!

---

**ผลิตภัณฑ์ (Product) หนังสือรวมบทกวีนิพนธ์ ในท้องปลาหวาพ**

---

**ปัญหา (Problem)** หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่สื่อถึงกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ประเภทแนวคิดสัญลักษณ์นิยมมีลักษณะอย่างไร

---

**กลุ่มเป้าหมาย (Target)** นักอ่านที่สนใจกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ ชอบเสพศิลปะการเขียนที่แปลกใหม่ ทันสมัยแต่ลุ่มลึกอย่างมีสุนทรีย์

---

**วัตถุประสงค์ (Objective)** เพื่อนำหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตมาออกแบบกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ที่เหมาะสมกับแนวคิดสัญลักษณ์นิยมได้

---

**แนวความคิดที่ใช้ (WHAT to communicate)** คุณทางจิตวิญญาณ

---

**ข้อสนับสนุนแนวความคิด (Support)** กวีสื่อถึงการถูกกักขังทางจิตวิญญาณของกวี จากสภาวะแวดล้อมรอบๆ ตัว เป็นปฐมบทให้เห็นถึงการกักขังที่จะถูกปลดปล่อยในเล่มต่อไป

---

**บุคลิกภาพในการสื่อสาร (HOW to communicate)** แบบสัญลักษณ์นิยม

---

**ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Desired response)** สามารถใช้หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับกวีนิพนธ์สมัยใหม่แนวคิดสัญลักษณ์นิยมสื่อสารบุคลิกภาพแบบสัญลักษณ์นิยมไปยังกลุ่มเป้าหมายได้

---

**สื่อทางเรขาคณิตที่ออกแบบ (Required material)**

โปสเตอร์สีมมมา 1 ชิ้น สีดีและปกซีดี 1 ชิ้น ตัวอย่างการออกแบบหนังสือกวีนิพนธ์ 1 เล่ม

หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับแนวคิดสัญลักษณ์นิยมที่นำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบ คือ

- เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ออกแบบใช้ การแทนค่าและ/หรือ ความกำกวมของภาษาภาพ
- ตัวอักษรพาดหัวใช้ตัวอักษร ทีเอสแอล ดิสเพลย์
- ตัวอักษรเนื้อความใช้ตัวอักษร ฟอนแล็บ
- ภาพประกอบใช้ภาพประกอบแบบปะติดและ/หรือภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์
- ภาพถ่ายใช้แบบตัดโค้งและ/หรือ แบบการใช้สี
- โครงสีใช้โครงสีที่ได้มาจากโครงสีภาพตัวแทนของแนวคิดสัญลักษณ์นิยม

### ผลงานออกแบบกรณีศึกษาที่ 3



ภาพที่ 186 : โปสเตอร์สัมมนากรณีศึกษาในท้องปลาฟ้า



ซีดี



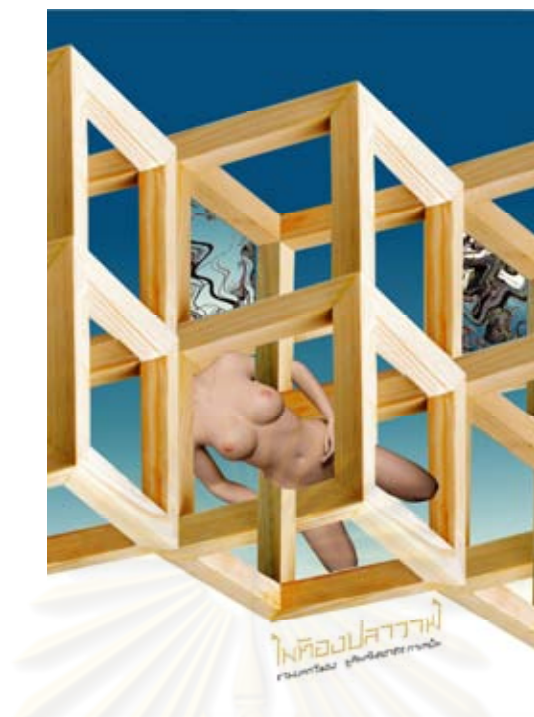
ปก



วิธีการเปิดปกซีดี

ภาพที่ 187 : ซีดีและปกกวีนิพนธ์ในห้องปลาฉลาม

ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาพที่ 188 : ปกหน้าหนังสือกวีนิพนธ์ในท้องปลาวาฬ

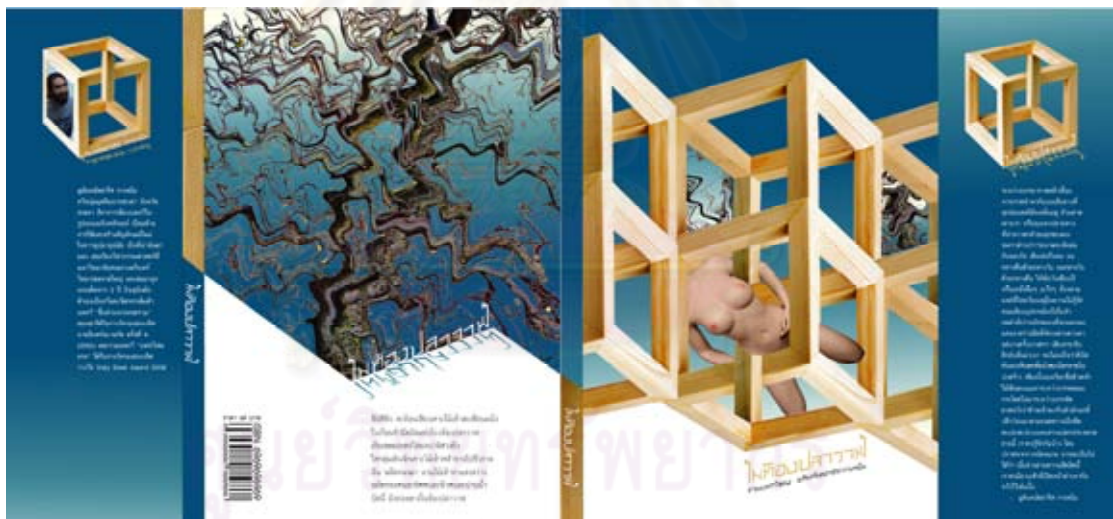


จัดพิมพ์ โดยศูนย์วิจัยภาษาและวัฒนธรรม  
 ในบริบทสังคมไทย มหาวิทยาลัยบูรพา  
 100 หมู่ 8 ต.บ้านค่าย อ.บ้านค่าย จ.ชลบุรี  
 โทร. 0379-411111 โทรสาร 0379-411112  
 อีเมล: library@bu.ac.th  
 ปีพิมพ์ 2558

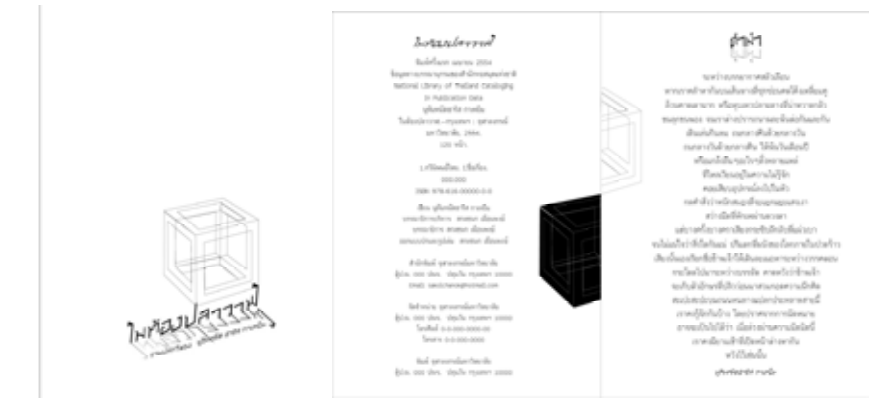
ภาพที่ 189 : ปกหลังหนังสือกวีนิพนธ์ในท้องปลาวาฬ



ภาพที่ 190 : สันหนังสือ ปีกหน้าและปีกหลังหนังสือกวีนิพนธ์ในท้องปลาวาฬ



ภาพที่ 191 : ปกหนังสือกวีนิพนธ์ในท้องปลาวาฬ



หน้ารองปก

หน้าบรรณานุกรมและคำนำ



หน้าสารบัญและหน้าเปิดบท

หน้าเนื้อหา



เมื่อพับแฟ้มเกิดเข้ามาและหน้ารองปก

เมื่อพับแฟ้มเกิดเข้ามาทั้งสองด้าน



ตำแหน่งการวางปกซีดีในหนังสือ

วิธีการเปิดปกซีดีและนำซีดีออกมา

ภาพที่ 192 : เลย์เอาต์หนังสือกวีนิพนธ์ในท้องปลาภาพ



### อภิปรายผลการออกแบบกรณีศึกษาที่ 3

ผู้วิจัยสื่อสารแนวความคิด คุณทางจิตวิญญาณ ที่มีบุคลิกภาพแบบสัญลักษณ์นิยม โดยใช้หลักการเทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบการแทนค่าโดยแทนค่าคุณด้วยสัญลักษณ์ของกล่องไม้ที่มีเส้นที่ตรงแบบเรขาคณิตคมชัด รูปทรงของหุ่นลงชุดที่มีรูปทรงแบบอิสระซึ่งแทนค่าถึงจิตวิญญาณของความเป็นมนุษย์ที่หายไปจากการถูกคุมขัง และใช้เทคนิควิธีคิดแบบกลไกแบบความกำกวมของภาษาภาพคือรูปทรงของกล่องไม้ที่มีกรอบไม้ขัดกับไปมาอย่างชัดจากความเป็นจริงเพื่อเป็นสัญลักษณ์สื่อถึงคุณที่ไม่ได้กักขังเพียงกายภาพของมนุษย์เท่านั้น แต่เป็นคุณที่สลับซับซ้อน กำกวมแบบนามธรรมที่กักขังไปถึงจิตวิญญาณ

ตัวอักษรพาดหัวใช้ตัวอักษร พีเอสแอล ดิสเพลย์ เฉพาะในส่วนของเลย์เอาต์ด้านในหนังสือเท่านั้น ส่วนของปกหนังสือ โปสเตอร์และซีดี ผู้วิจัยใช้อักษรประดิษฐ์ที่ได้แรงบันดาลใจมาจากกำแพงปลาซึ่งเป็นสัญลักษณ์สื่อไปถึงคุณในท้องปลาวาฬซึ่งเป็นชื่อของหนังสือด้วย รวมทั้งใช้ตัวอักษรให้เป็นหนึ่งเดียวกับกริดของภาพเพื่อเป็นสัญลักษณ์ของคุณที่มองไม่เห็น ซึ่งกริดของกล่องไม้จะถูกใช้เป็นกริดหลักในการวางเลย์เอาต์ขององค์ประกอบอื่นๆ ทั้งหมดของผลงานออกแบบเพื่อเป็นสัญลักษณ์สื่อถึงเครือข่ายของคุณทางจิตวิญญาณที่มองไม่เห็นแต่มีผลต่อการออกแบบทุกองค์ประกอบ ส่วนตัวอักษรเนื้อความในหนังสือใช้ตัวอักษร ฟอนเล็บ

ภาพประกอบใช้ภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์ แต่ไม่ใช้ภาพประกอบแบบปะติดเนื่องจากมีเวลาจำกัดในการออกแบบ ซึ่งเป็นเพียงการวาดพื้นที่ว่างลือไปกับภาพถ่ายของกล่องเพื่อสื่อไปถึงบริเวณว่างที่มีจำกัดโดยมีกริดของกล่องไม้เป็นตัวควบคุมอยู่

ภาพถ่ายใช้แบบดัดให้เอียงและแบบการใช้สีในส่วนของรูปทรงกิ่งไม้ที่สะท้อนอยู่ในน้ำ เพื่อให้เข้ากับเนื้อหาของทะเล และให้เกิดความขัดแย้งของเส้นและสีของกล่องไม้ ซึ่งกิ่งไม้ที่บิดเบี้ยวและมีสีเป็นสัญลักษณ์แทนจิตวิญญาณที่ได้รับผลกระทบจากกล่องไม้ที่มีเส้นแบบเรขาคณิตและสีที่เป็นธรรมชาติของวัตถุอันเป็นสัญลักษณ์แทนคุณนั่นเอง

โครงสีใช้โครงสีที่ได้มาจากโครงสีภาพตัวแทนของแนวคิดสัญลักษณ์นิยม แต่เน้นโครงสีที่ให้ความรู้สึกถึงบรรยากาศในห้องทะเล

เปรียบเทียบผลงานออกแบบที่มีแนวความคิดแตกต่างกัน

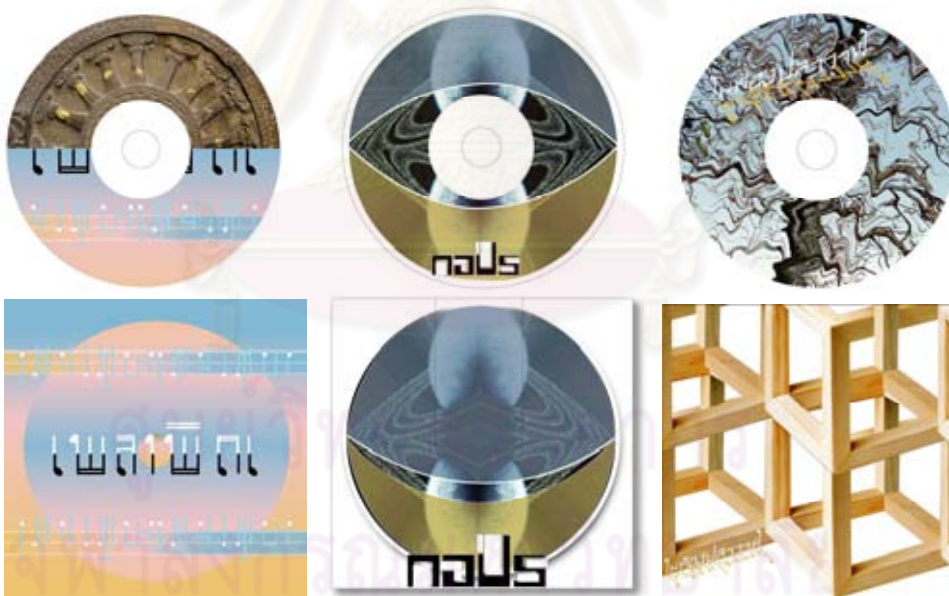


แนวคิดสัญนิยม

แนวคิดจินตนิยม

แนวคิดสัญลักษณ์นิยม

ภาพที่ 193 : ภาพเปรียบเทียบโปสเตอร์ของกรณีสึกษาในแต่ละแนวคิด



แนวคิดสัญนิยม

แนวคิดจินตนิยม

แนวคิดสัญลักษณ์นิยม

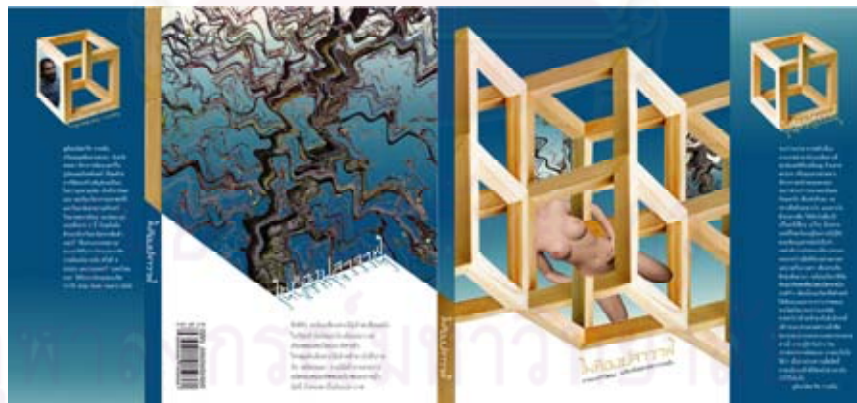
ภาพที่ 194 : ภาพเปรียบเทียบซีดีและปกของกรณีสึกษาในแต่ละแนวคิด



แนวคิดสังคมนิยม



แนวคิดจิตนิยม

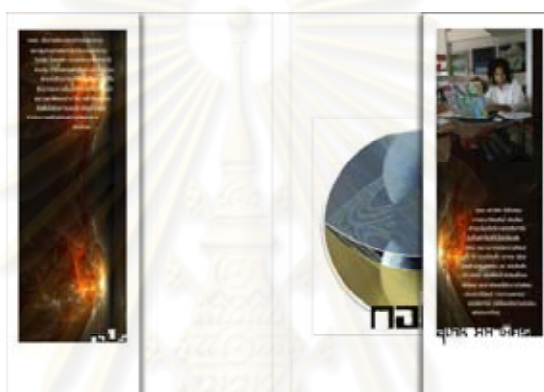


แนวคิดสัญลักษณ์นิยม

ภาพที่ 195 : ภาพเปรียบเทียบปกหนังสือของกรณีศึกษาในแต่ละแนวคิด



แนวคิดสังคมนิยม



แนวคิดจิตตนิยม



แนวคิดสัญลักษณ์นิยม

ภาพที่ 196 : ภาพเปรียบเทียบเลย์เอาต์หนังสือของกรณีศึกษาในแต่ละแนวคิด

### การอภิปรายสรุป

จากการเปรียบเทียบผลงานออกแบบทั้ง 3 แนวคิด ทำให้เห็นว่ามี ความแตกต่างกันอย่าง สิ้นเชิงจากการใช้หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่แตกต่างกันจากผลวิจัย สำหรับการนำ ผลการวิจัยไปใช้ออกแบบกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ของนักออกแบบนั้น อาจใช้ผลการวิจัยที่ได้มาก จากแบบสอบถามที่ 2 โดยเลือกองค์ประกอบที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยเกินครึ่งหนึ่ง (ความถี่ที่ 3 ขึ้น ไป) มาใช้ก็มีความเป็นไปได้ ซึ่งจะทำให้ผู้ออกแบบมีอิสระในการเลือกใช้หลักการและองค์ประกอบ ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตามดังที่กล่าวไว้ว่าผลงานวิจัยฉบับนี้เป็นเพียงแนวทาง หนึ่งจากผลการวิจัยที่ถากทางไว้ให้กับนักออกแบบได้เลือกเดิน ท่ามกลางแนวทางอีกมากมาย ให้กับนักออกแบบเลือกเดินเท่านั้น ต่างตรงที่ว่าเส้นทางนี้เป็นแนวทางของการออกแบบกวีนิพนธ์ ไทยสมัยใหม่ค้นหาเส้นทางเดินได้น้อยเท่านั้น ซึ่งผลงานวิจัยฉบับนี้ได้ถากทางรอไว้ให้มีการสร้าง เส้นทางเลือกอื่นๆ กับนักออกแบบได้เลือกเดินต่อไปในอนาคต



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## รายการอ้างอิง

### ภาษาไทย

กฤษณา หงษ์อุเทน, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2554.

กอบกุล อิงคุทานนท์, ศัพท์วรรณกรรม. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ครั้งที่ 2, 2540.

กฤษมา รัชชมนณี, สี่ล้นวรรณคดีชุดตั้งวัดนะแห่งโกสินทร์ กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สยาม, 2537.

กุหลาบ มัลลิกะมาส, วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย  
รามคำแหง, 2517.

ชลธิรา กลัดออยู่ และคนอื่นๆ, การใช้ภาษา. กรุงเทพมหานคร : เคนดิดไทย, 2517.

ญาณวชิระ, ทฤษฎีเบื้องต้นแห่งปรัชญา. กรุงเทพมหานคร : วชิราสำนักพิมพ์, 2549.

ธวัช ปุณโณทก, แนวทางศึกษาวรรณกรรมปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนา  
พานิช, 2527.

นราธิปพงศ์ประพันธ์, พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่น. วิทยาวรรณกรรม. กรุงเทพมหานคร :  
แพรวพิทยา, 2506.

ประทีป เหมือนนิล, วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : อักษรสัมพันธ์, 2519.

ปาพจน์ หนูนุกักดี, หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์. นนทบุรี : ไร่ดีซี, 2553.

ผดุง พรหมมูล, ศิลปะการสร้างสรรค์ภาพประกอบ. กรุงเทพมหานคร : มูลินิดี, 2547.

พงษ์ศักดิ์ ไชยทิพย์, เทคนิคการออกแบบงานกราฟิก. กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ด, 2544.

มะลิฉัตร เอื้ออานันท์, พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์  
มหาวิทยาลัย, บริษัท เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น จำกัด, 2545.

รีนฤทัย สัจจพันธุ์, วรรณกรรมปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2525.

ศิริพรณ์ ปีเตอร์, ออกแบบกราฟิก. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2549.

สงวน รอดบุญ, ลัทธิและสกุลช่างศิลปะตะวันตก. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์, 2533.

สายทิพย์ นุกูลกิจ, วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอส. อาร์.  
พรีนติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด, 2543.

สิทธา พิณีภูวดล และ นิตยา กาญจนะ วรรณ, ความรู้ทั่วไปทางวรรณกรรมไทย. กรุงเทพมหานคร:  
ดวงกมล, 2520.

สุจิตรา จรจิตร, มนุษย์กับวรรณกรรม. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2547.

สุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร์, ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร. สัมภาษณ์, 8 มิถุนายน 2552.

เสถียร จันทิมาธร, คนเขียนหนังสือ กรุงเทพมหานคร : ประพันธ์สาส์น, 2517.

อารยะ ศรีกัลยาณบุตร. การออกแบบสิ่งพิมพ์. พิมพ์ลักษณ์, กรุงเทพมหานคร : วิสคอมเซ็นเตอร์, 2550 .

อวยพร มิลินทางกูร. ลักษณะคำประพันธ์ร้อยกรองของไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

### ภาษาอังกฤษ

Ben Birchall. 10 Techniques of creative fine art photography. Digital Camera, 24-25. Future Publishing, 2009.

Dempsey, Amy (ed.). Styles, Schools and Movements. Thames & Hudson, 2010.

Lan Simpson. The new guide to illustration. Phaidon, 1990.

Marien Mary Warner. Photography : A Cultural History. Laurence King Publishing Ltd, 2006.

### เว็บไซต์

<http://www.artcyclopedia.com>



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย





ภาคผนวก ก

แบบสอบถามชุดที่ 1

แบบสอบถามการจัดแบ่งประเภทกีฬานันทสรมัยใหม่

สำหรับสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง  
 "หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่"  
 ( GRAPHIC DESIGN PRINCIPLE AND ELEMENTS FOR MODERN THAI POETRY )

**วัตถุประสงค์ :**

1. เพื่อหาหลักการในการจัดแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่
2. เพื่อหาบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท
3. เพื่อหาหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท
4. เพื่อนำหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภทไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบ

**วิธีดำเนินการวิจัย :**

งานวิจัยนี้เป็นการหาหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่สื่อถึงบุคลิกภาพในแบบต่างๆ ของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ เพื่อให้ผลการวิจัยนี้น่าเชื่อถือ ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ ( Expert Choice ) และแบ่งผู้เชี่ยวชาญออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวรรณกรรม และกลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกราฟิก โดยการทำวิจัยในกลุ่มที่ 1 ก่อน แล้วจึงนำผลที่ได้ไปทำการวิจัยกับกลุ่มที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีส่วนประกอบและขั้นตอน โดยสังเขป ดังนี้

**แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านวรรณกรรม**

**ตอนที่ 1 :** ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

**ตอนที่ 2 :** แบบสอบถามเพื่อแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่


**ตอนที่ 3 :** แบบสอบถามเพื่อหาทฤษฎีที่เหมาะสมสำหรับแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่

**ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม**

1. คำนำหน้าชื่อ ..... ชื่อ - นามสกุล .....
2. อายุ :  20 - 30 ปี  31 - 40 ปี  41 - 50 ปี  51 ปีขึ้นไป
3. การศึกษาชั้นสูงสุด :  ต่ำกว่าปริญญาตรี  ปริญญาตรี  ปริญญาโท  ปริญญาเอก  อื่นๆ (ระบุ) .....
4. ตำแหน่งงาน .....
5. สถานที่ทำงาน .....
6. ประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรม  
 1 - 5 ปี  6 - 10 ปี  11 - 15 ปี  16 - 20 ปี  21 - 25 ปี  26 - 30 ปี  มากกว่า 30 ปี

**ตอนที่ 2 : แบบสอบถามเพื่อแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่**

เพียงความเคลื่อนไหว พรรณาเหตุการณ์การปะทะกันระหว่างประชาชนกับทหาร ชี้ให้เห็นความตื่นตัวต่อความเปลี่ยนแปลงของบ้านเมืองและวิถีร่วมสมัย บทกวีแฝงลักษณะพื้นบ้านไว้มาก ผู้แต่งเจ้าใจใญ่อ่าน ความเอาใจจริงของเขา ในการเอาตัวผูกพันกับสังคม ความพร้อมจะรับปัญหาและประสบการณ์ของเพื่อนร่วมแผ่นดิน ตลอดจนสังขรณ์ ความเที่ยงธรรมเป็นทกวีที่มีคุณค่า ประกอบด้วยอินทลักษณ์ หนึ่งความไพเราะอรชรสอง สอนสารที่คนคิด และความเป็นทกวีที่อ่านเข้าใจง่าย การใช้ถ้อยคำเร่งเข้าให้ตื่นตัว และเกิดความเคลื่อนไหว ทางความคิด



ตามความคิดเห็นของท่าน หนังสือกวีนิพนธ์ 'เพียงความเคลื่อนไหว' ของนาวารัตน์ พงษ์พิบูลย์ น่าจะจัดอยู่ในประเภทใดในแต่ละทฤษฎีโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในเส้นประด้านหน้าทฤษฎีและประเภทที่เลือกตอบ (กรุณาตอบทุกทฤษฎีและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเภท)

**ทฤษฎีที่ 1 : ลีลา ไหวทรงทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของไทย 4 ประเภท**

- ..... เสาวرنีย์ คือ รสนี้เป็นการชมความงาม ชมโฉม พร่ำพรรณนาและบรรยายถึงความงามแห่งนาง ทั้งตามชนบทวิเก่าก่อน และในแบบฉบับส่วนตัว
- ..... นารีปราโมทย์ คือ การทำให้ "นารี" นั้น ปลื้ม "ปราโมทย์" ซึ่งรูปแบบหนึ่งก็คือการแสดงความรักผ่านการเกี่ยวเอโลมปฏิโลม
- ..... พิโรชาทัง คือ การแสดงความโกรธแค้นผ่านการใช้คำตัดพ้อต่อว่าให้สาใจ ทั้งยังสำแดงความน้อยเนื้อต่ำใจ ความผิดหวัง ความแค้นคับอับจิต และความโกรธกริ้ว
- ..... สัลลาบังคพิสัย คือ การโอดครวญครวญ หรือบทโศกอันว่าด้วยการจากพรากสิ่งอันเป็นที่รัก
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

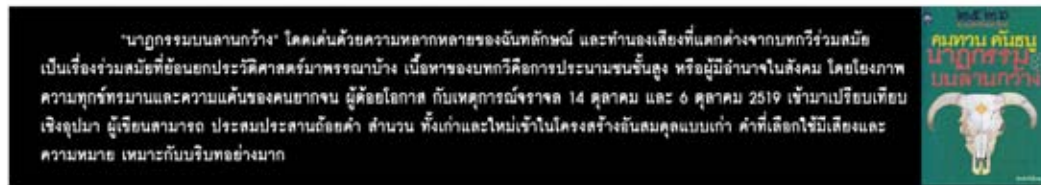
**ทฤษฎีที่ 2 : รสทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของอินเดีย 9 ประเภท**

- ..... ศฤงคารรส เป็นรสอันเกิดจากการพรรณนาเกี่ยวกับความรัก โดยความรักในที่นี้มีได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะในความรักของหนุ่มสาวฝ่ายเมีย แต่อาจเป็นความรักของบิดามารดาต่อบุตร ความรักในหมู่คณะ หรือความรักชาติ เป็นต้น
- ..... ทาสยรส กระบวนความใด ๆ พรรณนาสิ่งที่แปลกไปจากปกติ หรือกระบวนการความที่พรรณนาสิ่งที่ปกติกับไม่ปกติ ประกอบเข้าด้วยกันและสร้างความรู้สึกขบขัน
- ..... กุณารส กระบวนความใด ๆ ก่อให้เกิดความรู้สึกเศร้าโศก ว่าห่วย ละห้อยละเหยย สงสาร
- ..... รุทธรส กระบวนความแสดงความโกรธ ความแค้นเคือง ที่เนื่องมาจากเหตุใด ๆ จัดเป็นรุทธรส
- ..... วิรสรส กระบวนความแสดงความกล้าในลักษณะต่างๆ ความกล้าหาญในการรบ ความกล้าที่จะช่วยเหลือผู้ประสบภัย หรือความกล้าที่จะอุทิศสิ่งที่ตนรักเป็นสมบัติของตน
- ..... ภยานกรส กระบวนความที่แสดงให้เห็นอารมณ์หวาดกลัวใด ๆ หรือความรู้สึกสยดสยอง
- ..... วิภัจจรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกขบขันเย้ยหยัน เกลียดขัง
- ..... อัปทุตรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกประหลาดใจ พิศวง หรืออัศจรรย์ใจในสิ่งหรือเรื่องใด ๆ
- ..... ศานติรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกสงบ พ้นจากอารมณ์ที่เกาะเกี่ยวหรือก่อให้เกิดความยินดี ความเศร้าโศก หรือความหวั่นไหวใด ๆ
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

**ทฤษฎีที่ 3 : แนวคิดทางวรรณกรรม 7 ประเภท**

- ..... แนวคิดแบบอุดมคตินิยม (Idealism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเสนอเรื่องราวหรือสิ่งที่ผู้แต่งเห็นว่า "น่าจะมี" หรือ "ควรจะเป็น" อันเป็นความมุ่งหวังในความสมบูรณ์แบบของสรรพสิ่ง
- ..... แนวคิดแบบจินตนิยม (Romanticism) คือ แนวคิดที่มุ่งให้ความสำคัญแก่เรื่องอารมณ์ ความรู้สึก และญาณสังหรณ์ของผู้แต่ง มากกว่าจะเป็นเครื่องประเทืองปัญญา
- ..... แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม (Naturalism) มุ่งมองไปในด้านเศร้าและหม่นหมองของชีวิต และสังคมมนุษย์ อันมีสาเหตุมาจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม
- ..... แนวคิดแบบสังคมนิยม (Realism) เป็นแนวคิดที่มุ่งสะท้อนภาพ ชีวิต และสังคมมนุษย์ตามสภาพที่เป็นจริง
- ..... แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม (Symbolism) เป็นแนวที่ใช้สัญลักษณ์ในการเขียนแทนสิ่งที่ต้องการจะกล่าวถึง เชื่อว่าการใช้สัญลักษณ์ช่วยให้การสื่อความหมายทำได้ลึกซึ้ง กว้างไกล
- ..... แนวคิดแบบสังคมนิยม (Socialism) คือแนวคิดที่มุ่งสะท้อนปัญหาทางสังคมของส่วนรวม มากกว่าเรื่องราวส่วนบุคคล เพื่อสิทธิและเพื่อความเสมอภาค
- ..... แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม (Existentialism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการแสวงหาคูณค่าใหม่ๆ ยกย่องคนที่กล้าตัดสินใจเลือกสิ่งต่างๆ และพร้อมจะรับผิดชอบต่อการตัดสินใจด้วยตนเอง
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

แบบสอบถามการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ 2



ตามความคิดเห็นของท่าน หนังสือวิพนธ์ "นาฏกรรมบนลานกว้าง" ของคมหวน คันธนู น่าจะจัดอยู่ในประเภทใดในแต่ละทฤษฎีโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในเส้นประด้านหน้าทฤษฎีและประเภทที่เลือกตอบ (กรุณาตอบทุกทฤษฎีและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเภท)

**ทฤษฎีที่ 1 : ลีลา ไหวพริบทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของไทย 4 ประเภท**

- ..... เสาวราชนี คือ ฤษนี่เป็นการชมความงาม ชมโฉม พร่ำพรรณนาและบรรยายถึงความงามแห่งนาง ทั้งตามขนบวิเภาก่อนและในแบบฉบับส่วนตัว
- ..... นาวิปราโมทย์ คือ การทำให้ "นาวิ" นั้น ปลื้ม "ปราโมทย์" ซึ่งรูปแบบหนึ่งก็คือการแสดงความรักผ่านการเกี่ยวแลโอ้โหมปฏิโลม
- ..... พิโรชาทัง คือ การแสดงความโกรธแค้นผ่านการใช้คำตัดพ้อต่อว่าให้สาใจ ทั้งยังสำแดงความน้อยเนื้อต่ำใจ ความผิดหวัง ความแค้นคับอับจิต และความโกรธกริ้ว
- ..... ลัลลาบิงคพิสัย คือ การโอดคร่ำครวญ หรือบทโศกอันว่าด้วยการจากพรากสิ่งอันเป็นที่รัก
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

**ทฤษฎีที่ 2 : รสทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของอินเดีย 9 ประเภท**

- ..... ศงคารรส เป็นรสอันเกิดจากการพรรณนาเกี่ยวกับความรัก โดยความรักในที่มีได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะในความรักของหนุ่มสาวฝ่ายเมีย แต่อาจเป็นความรักของบิดามารดาต่อบุตร ความรักในหมู่คณะ หรือความรักชาติ เป็นต้น
- ..... หาสยรส กระบวนความใด ๆ พรรณนาสิ่งที่แปลกไปจากปกติ หรือกระบวนการความที่พรรณนาสิ่งที่ปกติกับไม่ปกติ ประกอบเข้าด้วยกันและสร้างความรู้สึกขบขัน
- ..... กฤษณารส กระบวนความใด ๆ ก่อให้เกิดความรู้สึกเศร้าโศก ว่าเหว่ ละห้อยละเหี่ย สงสาร
- ..... รุทธรส กระบวนความแสดงความโกรธ ความแค้นเคือง ที่เนื่องมาจากเหตุใด ๆ จัดเป็นรุทธรส
- ..... วีรสรส กระบวนความแสดงความกล้าในลักษณะต่างๆ ความกล้าหาญในการรบ ความกล้าที่จะช่วยเหลือผู้ประสบภัย หรือความกล้าที่จะอุทิศสิ่งที่ตนเป็นสมบัติส่วนตัว
- ..... ภยานกรส กระบวนความที่แสดงให้เห็นอารมณ์หวาดกลัวใด ๆ หรือความรู้สึกสยดสยอง
- ..... วิภิจจรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกขบขันเยาะเย้ย เกล็ดขำ
- ..... อัปทุตรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกประหลาดใจ พิศวง หรืออัศจรรย์ใจในสิ่งหรือเรื่องใด ๆ
- ..... ศานติรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกสงบ พ้นจากอารมณ์ที่เกาะเกี่ยวหรือก่อให้เกิดความยินดี ความเศร้าโศก หรือความหวั่นไหวใด ๆ
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

**ทฤษฎีที่ 3 : แนวคิดทางวรรณกรรม 7 ประเภท**

- ..... แนวคิดแบบอุดมคตินิยม (Idealism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเสนอเรื่องราวหรือสิ่งที่ผู้แต่งเห็นว่า "น่าจะมี" หรือ "ควรจะเป็น" อันเป็นความมุ่งหวังในความสมบูรณ์แบบของสรรพสิ่ง
- ..... แนวคิดแบบจินตนิยม (Romanticism) คือ แนวคิดที่มุ่งให้ความสำคัญแก่เรื่องอารมณ์ ความรู้สึก และญาณสิ่งเหนือของผู้แต่ง มากกว่าจะเป็นเครื่องประเทืองปัญญา
- ..... แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม (Naturalism) มุ่งมองไปในด้านเศร้าและหม่นหมองของชีวิต และสังคมนมนุษย์ อันมีสาเหตุมาจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม
- ..... แนวคิดแบบสัจนิยม (Realism) เป็นแนวคิดที่มุ่งสะท้อนภาพ ชีวิต และสังคมนมนุษย์ตามสภาพที่เป็นจริง
- ..... แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม (Symbolism) เป็นแนวที่ใช้สัญลักษณ์ในการเขียนแทนสิ่งที่ต้องการจะกล่าวถึง เชื่อว่าการใช้สัญลักษณ์ช่วยให้การสื่อความหมายทำได้ลึกซึ้ง กว้างไกล
- ..... แนวคิดแบบสังคมนิยม (Socialism) คือแนวคิดที่มุ่งสะท้อนปัญหาทางสังคมของส่วนรวม มากกว่าเรื่องราวส่วนบุคคล เพื่อสิทธิและเพื่อความเสมอภาค
- ..... แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม (Existentialism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการแสวงหาคุณค่าใหม่ๆ ยกย่องคนที่กล้าตัดสินใจเลือกสิ่งต่างๆ และพร้อมจะรับผิดชอบต่อการตัดสินใจด้วยตนเอง
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

แบบสอบถามการจัดแบ่งประเภทวิพนธ์ไทยสมัยใหม่ 3

กวีนิพนธ์ที่มีลักษณะเฉพาะตัวของผู้เขียนซึ่งรักความอิสระเสรี รักธรรมชาติ และเป็นการศรัทธาในลัทธิพระธรรม  
บทประพันธ์ทุกบทจะสะท้อนวิถีชีวิตวิญญาณ คติชีวิต ปรัชญา และสังขารณ ด้วยถ้อยคำที่งดงาม ศิลปะ  
บทหนึ่งที่มีผู้เขียนได้ฝากความคิดแก่ผู้อ่านว่า " แสงแผ่นดินอันมืดมิด คิดแต่ฆ่าเพราะกิเลสบ้าเหี้ยมโหดสังหารมิมีปาฐา คุณธรรม ความดี  
เลิศศรีสวัสดิ์คำขวัญวิญญาณ " ปณิธานกวี " ยังมีภาพประกอบงดงามโดยผู้เขียนด้วย



ตามความคิดเห็นของท่าน หนังสือกวีนิพนธ์ "ปณิธานกวี" ของอังคาร กัลยาณพงศ์ น่าจะจัดอยู่ในประเภทใดในแต่ละทฤษฎี  
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในเส้นประด้านหน้าทฤษฎีและประเภทที่เลือกตอบ (กรุณาตอบทุกทฤษฎีและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเภท)

**ทฤษฎีที่ 1 : ลีลา ไหวพริบทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของไทย 4 ประเภท**

- ..... เสาวราชนีย์ คือ รสนี้เป็นการชมความงาม ชมโฉม พรา้พรรณนาและบรรยายถึงความงามแห่งนาง ทั้งตามชนบทวิเก่าก่อน  
และในแบบฉบับส่วนตัว
- ..... นารีปราโมทย์ คือ การทำให้ "นารี" นั้น ปลื้ม "ปราโมทย์" ซึ่งรูปแบบหนึ่งก็คือการแสดงความรักผ่านการเกี่ยวและไอ้โลมปฏิโลม
- ..... พิโรชาทัง คือ การแสดงความโกรธแค้นผ่านการใช้คำตัดพ้อต่อว่าให้เสียใจ ทั้งยังแสดงความน้อยเนื้อต่ำใจ ความผิดหวัง  
ความแค้นคับแค้นใจ และความโกรธกริ้ว
- ..... สัลลาปังคพิสัย คือ การโศกคร่ำครวญ หรือบทโศกอันว่าด้วยการจากพรากสิ่งอันเป็นที่รัก
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

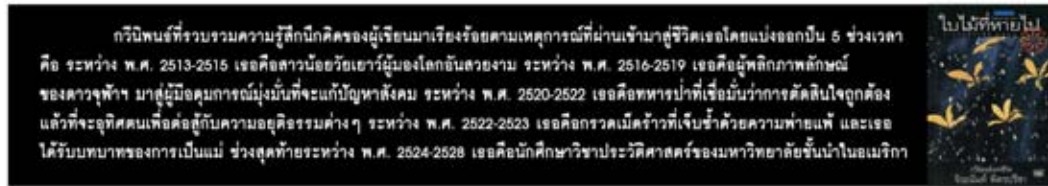
**ทฤษฎีที่ 2 : รสทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของอินเดีย 9 ประเภท**

- ..... ศฤงคารรส เป็นรสอันเกิดจากการพรรณนาเกี่ยวกับความรัก โดยความรักในที่นี้มีได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะในความรักของหนุ่มสาว  
ผู้เมีย แต่อาจเป็นความรักของบิดามารดาต่อบุตร ความรักในหมู่คณะ หรือความรักชาติ เป็นต้น
- ..... หาสยรส กระบวนความใด ๆ พรรณนาสิ่งที่แปลกไปจากปกติ หรือกระบวนความที่พรรณนาสิ่งที่ปกติกับไม่ปกติ  
ประกอบเข้าด้วยกันและสร้างความรู้สึกขบขัน
- ..... กรูณารส กระบวนความใด ๆ ก่อให้เกิดความรู้สึกเศร้าโศก ว่าแห้ว ละห้อยละเหี่ย สงสาร
- ..... รุทธรส กระบวนความแสดงความโกรธ ความแค้นเคือง ที่เนื่องมาจากเหตุใด ๆ จัดเป็นรุทธรส
- ..... วิรสรส กระบวนความแสดงความกล้าในลักษณะต่างๆ ความกล้าหาญในการรบ ความกล้าที่จะช่วยเหลือผู้ประสบภัย  
หรือความกล้าที่จะอุทิศสิ่งที่เป็นสมบัติของตัวเอง
- ..... ภยานกรส กระบวนความที่แสดงให้เห็นอารมณ์หวาดกลัวใด ๆ หรือความรู้สึกสยดสยอง
- ..... วิภัจฉรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกขบขันเยาะเย้ย เกลียดขัง
- ..... อัปมูตรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกประหลาดใจ พิศวง หรืออัศจรรย์ใจในสิ่งหรือเรื่องใด ๆ
- ..... ศานติรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกสงบ พ้นจากอารมณ์ที่เกาะเกี่ยวหรือก่อให้เกิดความยินดี ความเศร้าโศก  
หรือความหวั่นไหวใด ๆ
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

**ทฤษฎีที่ 3 : แนวคิดทางวรรณกรรม 7 ประเภท**

- ..... แนวคิดแบบอุดมคตินิยม (Idealism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเสนอเรื่องราวหรือสิ่งที่ผู้แต่งเห็นว่า "น่าจะมี" หรือ "ควรจะเป็น"  
อันเป็นความมุ่งหวังในความสมบูรณ์แบบของสรรพสิ่ง
- ..... แนวคิดแบบจินตนิยม (Romanticism) คือ แนวคิดที่มุ่งให้ความสำคัญแก่เรื่องอารมณ์ ความรู้สึก  
และญาณสังหรณ์ของผู้แต่ง มากกว่าจะเป็นเครื่องประเทืองปัญญา
- ..... แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม (Naturalism) มุ่งมองไปในด้านเศร้าและหม่นหมองของชีวิต และสังคมนมนุษย์  
อันมีสาเหตุมาจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม
- ..... แนวคิดแบบสังคมนิยม (Realism) เป็นแนวคิดที่มุ่งสะท้อนภาพ ชีวิต และสังคมนมนุษย์ตามสภาพที่เป็นจริง
- ..... แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม (Symbolism) เป็นแนวที่ใช้สัญลักษณ์ในการเขียนแทนสิ่งที่ต้องการจะกล่าวถึง  
เชื่อว่าการใช้สัญลักษณ์ช่วยให้การสื่อความหมายทำได้ลึกซึ้ง กว้างไกล
- ..... แนวคิดแบบสังคมนิยม (Socialism) คือแนวคิดที่มุ่งสะท้อนปัญหาทางสังคมของส่วนรวม มากกว่าเรื่องราวส่วนบุคคล  
เพื่อสิทธิและเพื่อความเสมอภาค
- ..... แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม (Existentialism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการแสวงหาคูณค่าใหม่ ๆ ยกย่องคนที่กล้าตัดสินใจเลือก  
สิ่งต่างๆ และพร้อมจะรับผิดชอบต่อการตัดสินใจด้วยตนเอง
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

แบบสอบถามการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ 4



ตามความคิดเห็นของท่าน หนังสือวิพนธ์ 'ไปไม่ที่หายไป' ของจิระนันท์ พิตรปรีชา น่าจะจัดอยู่ในประเภทใดในแต่ละทฤษฎีโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในเส้นประเด็นหน้าทฤษฎีและประเภทที่เลือกตอบ (กรุณาตอบทุกทฤษฎีและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเภท)

**ทฤษฎีที่ 1 : ลีลา ไหวพริบทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของไทย 4 ประเภท**

- ..... เสาวงามนิย คือ รสนี้เป็นการชมความงาม ชมโฉม พรีภาพรรณาและบรรยายถึงความงามแห่งนาง ทั้งตามขนบวิเก่าก่อนและในแบบฉบับส่วนตัว
- ..... นารีปราโมทย์ คือ การทำให้ 'นารี' นั้น ปลื้ม 'ปราโมทย์' ซึ่งรูปแบบหนึ่งก็คือการแสดงความรักผ่านการเกี่ยวเอื้อโหมปฏิโลม
- ..... พิโรธวาจก คือ การแสดงความโกรธแค้นผ่านการใช้คำตัดพ้อต่อว่าให้สาใจ ทั้งยังสำแดงความน้อยเนื้อต่ำใจ ความผิดหวัง ความแค้นคับอับจิต และความโกรธกริ้ว
- ..... สัลลาบังคพิสัย คือ การโอศคร่ำครวญ หรือบทโศกอันว่าด้วยอาการจากพรากสิ่งอันเป็นที่รัก
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

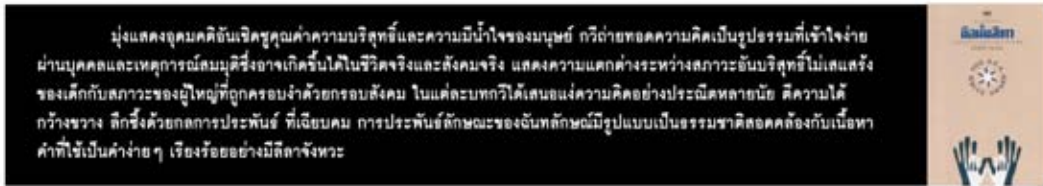
**ทฤษฎีที่ 2 : รสทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของอินเดีย 9 ประเภท**

- ..... ศฤงคารรส เป็นรสอันเกิดจากการพรรณนาเกี่ยวกับความรัก โดยความรักในที่นี้มิได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะในความรักของหนุ่มสาวผู้เมีย แต่อาจเป็นความรักของบิดามารดาต่อบุตร ความรักในหมู่คณะ หรือความรักชาติ เป็นต้น
- ..... หาสยรส กระบวนความใด ๆ พรรณนาสิ่งที่แปลกไปจากปกติ หรือกระบวนกรความที่พรรณนาสิ่งที่ปกติกับไม่ปกติ ประกอบเข้าด้วยกันและสร้างความรู้สึกขบขัน
- ..... กฤณกรส กระบวนความใด ๆ ก่อให้เกิดความรู้สึกเศร้าโศก ว่าเหว่ ละห้อยละเหี่ย สงสาร
- ..... รุทธรส กระบวนความแสดงความโกรธ ความแค้นเคือง ที่เนื่องมาจากเหตุใด ๆ จัดเป็นรุทธรส
- ..... วีรสรส กระบวนความแสดงความกล้าในลักษณะต่างๆ ความกล้าหาญในการรบ ความกล้าที่จะช่วยเหลือผู้ประสบภัย หรือความกล้าที่จะดูที่สิ่งที่เป็นสมบัติของตัวเอง
- ..... ภูยานกรส กระบวนความที่แสดงให้เห็นอารมณ์หวาดกลัวใด ๆ หรือความรู้สึกสยดสยอง
- ..... วิภังกรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกขะแยง เกลียดขี้ง
- ..... อัปสฤตส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกประหลาดใจ พิศวง หรืออัศจรรย์ใจในสิ่งหรือเรื่องใด ๆ
- ..... สานติรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกสงบ พ้นจากอารมณ์ที่เกาะเกี่ยวหรือก่อให้เกิดความยินดี ความเศร้าโศก หรือความหวั่นไหวใด ๆ
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

**ทฤษฎีที่ 3 : แนวคิดทางวรรณกรรม 7 ประเภท**

- ..... แนวคิดแบบอุดมคตินิยม (Idealism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเสนอเรื่องราวหรือสิ่งที่ผู้แต่งเห็นว่า 'น่าจะมี' หรือ 'ควรจะเป็น' อันเป็นความมุ่งหวังในความสมบูรณ์แบบของสรรพสิ่ง
- ..... แนวคิดแบบจินตนิยม (Romanticism) คือ แนวคิดที่มุ่งให้ความสำคัญแก่เรื่องอารมณ์ ความรู้สึก และญาณสังหรณ์ของผู้แต่ง มากกว่าจะเป็นเครื่องประเทืองปัญญา
- ..... แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม (Naturalism) มุ่งมองไปในด้านเศร้าและหม่นหมองของชีวิต และสังคมนมนุษย์ อันมีสาเหตุมาจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม
- ..... แนวคิดแบบสังคมนิยม (Realism) เป็นแนวคิดที่มุ่งสะท้อนภาพ ชีวิต และสังคมนมนุษย์ตามสภาพที่เป็นจริง
- ..... แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม (Symbolism) เป็นแนวที่ใช้สัญลักษณ์ในการเขียนแทนสิ่งที่ต้องการจะกล่าวถึง เชื่อว่าการใช้สัญลักษณ์ช่วยให้การสื่อความหมายทำได้ลึกซึ้ง กว้างไกล
- ..... แนวคิดแบบสังคมนิยม (Socialism) คือแนวคิดที่มุ่งสะท้อนปัญหาทางสังคมของส่วนรวม มากกว่าเรื่องราวส่วนบุคคล เพื่อสิทธิและเพื่อความเสมอภาค
- ..... แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม (Existentialism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการแสวงหาคูณค่าใหม่ๆ ยกย่องคนที่กล้าตัดสินใจเลือกสิ่งต่างๆ และพร้อมจะรับผิดชอบต่อการตัดสินใจด้วยตนเอง
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

แบบสอบถามการจัดแบ่งประเภทวิพนธ์ไทยสมัยใหม่ 5



ตามความคิดเห็นของท่าน หนังสือวิพนธ์ "มือนั้นสีขาว" ของศักดิ์ศรี มีลมสืบ น่าจะจัดอยู่ในประเภทใดในแต่ละทฤษฎี  
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในเส้นประด้านหน้าทฤษฎีและประเภทที่เลือกตอบ (กรุณาตอบทุกทฤษฎีและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเภท)

**ทฤษฎีที่ 1 : ลีลา ไหวทรงทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของไทย 4 ประเภท**

- ..... เสาวرنีย์ คือ ฤษนี่เป็นการชมความงาม ชมโฉม พร่ำพรรณนาและบรรยายถึงความงามแห่งนาง ทั้งตามชนบทวิเก่าก่อน และในแบบฉบับส่วนตัว
- ..... นาวิปราโมทย์ คือ การทำให้ "นาวิ" นั้น ปลื้ม "ปราโมทย์" ซึ่งรูปแบบหนึ่งก็คือการแสดงความรักผ่านการเกี่ยวไ้อโลมปฏิไอลม
- ..... พิโรชาทัง คือ การแสดงความโกรธแค้นผ่านการใช้คำตัดพ้อต่อว่าให้สาใจ ทั้งยังสำแดงความน้อยเนื้อต่ำใจ ความผิดหวัง ความแค้นคับอับจิต และความโกรธกริ้ว
- ..... สัลลาบังคพิสัย คือ การโอดครว้ครวญ หรือทโคถอนว่าด้วยการจากพรากสิ่งอันเป็นที่รัก
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

**ทฤษฎีที่ 2 : รัชทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของอินเดีย 9 ประเภท**

- ..... ศฤงคารรส เป็นรสอันเกิดจากการพรรณนาเกี่ยวกับความรัก โดยความรักในที่นี้มีได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะในความรักของหนุ่มสาว ฝ่ายเมีย แต่อาจเป็นความรักของบิดามารดาต่อบุตร ความรักในหมู่คณะ หรือความรักชาติ เป็นต้น
- ..... หาสยรส กระบวนความใด ๆ พรรณนาสิ่งแปลกไปจากปกติ หรือกระบวนการความที่พรรณนาสิ่งปกติดกับไม่ปกติ ประกอบเข้าด้วยกันและสร้างความรู้สึกขบขัน
- ..... กรูณารส กระบวนความใด ๆ ก่อให้เกิดความรู้สึกเศร้าโศก ว้าเหว่ ละห้อยละเหี่ย สงสาร
- ..... รุทธรส กระบวนความแสดงความโกรธ ความแค้นเคือง ที่เนื่องมาจากเหตุใด ๆ จัดเป็นรุทธรส
- ..... วีรสรส กระบวนความแสดงความกล้าในลักษณะต่างๆ ความกล้าหาญในการรบ ความกล้าที่จะช่วยเหลือผู้ประสบภัย หรือความกล้าที่จะอุทิศสิ่งที่เป็นสมบัติของตัวเอง
- ..... ภยานกรส กระบวนความที่แสดงให้เห็นอารมณ์หวาดกลัวใด ๆ หรือความรู้สึกสยดสยอง
- ..... วิภัจจรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกขบขะแยง เกล็ดขิง
- ..... อัปฤตสรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกประหลาดใจ พิศวง หรืออัศจรรย์ใจในสิ่งหรือเรื่องใด ๆ
- ..... ศานติสรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกสงบ พ้นจากอารมณ์ที่เกาะเกี่ยวหรือก่อให้เกิดความยินดี ความเศร้าโศก หรือความหวั่นไหวใด ๆ
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

**ทฤษฎีที่ 3 : แนวคิดทางวรรณกรรม 7 ประเภท**

- ..... แนวคิดแบบอุดมคตินิยม (Idealism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเสนอเรื่องราวหรือสิ่งที่ผู้แต่งเห็นว่า "น่าจะมี" หรือ "ควรจะเป็น" อันเป็ความมุ่งหวังในความสมบูรณ์แบบของสรรพสิ่ง
- ..... แนวคิดแบบจินตนิยม (Romanticism) คือ แนวคิดที่มุ่งให้ความสำคัญแก่เรื่องอารมณ์ ความรู้สึก และญาณสังหรณ์ของผู้แต่ง มากกว่าจะเป็นเครื่องประเทืองปัญญา
- ..... แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม (Naturalism) มุ่งมองไปในด้านเศร้าและหม่นหมองของชีวิต และสังคมนตรีย์ อันมีสาเหตุมาจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม
- ..... แนวคิดแบบสังคมนิยม (Realism) เป็นแนวคิดที่มุ่งสะท้อนภาพ ชีวิต และสังคมนตรีย์ตามสภาพที่เป็นจริง
- ..... แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม (Symbolism) เป็นแนวที่ใช้สัญลักษณ์ในการเขียนแทนสิ่งที่ต้องการจะกล่าวถึง เชื่อว่าการใช้สัญลักษณ์ช่วยให้การสื่อความหมายทำได้ลึกซึ้ง กว้างไกล
- ..... แนวคิดแบบสังคมนิยม (Socialism) คือแนวคิดที่มุ่งสะท้อนปัญหาทางสังคมของส่วนรวม มากกว่าเรื่องราวส่วนบุคคล เพื่อสิทธิและเพื่อความเสมอภาค
- ..... แนวคิดแบบอัตถิภาวนิยม (Existentialism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการแสวงหาคูณค่าใหม่ ๆ ยกย่องคนที่กล้าตัดสินใจเลือกสิ่งต่างๆ และพร้อมจะรับผิดชอบต่อการตัดสินใจด้วยตนเอง
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

แบบสอบถามการจัดแบ่งประเภทวิพนธ์ไทยสมัยใหม่ 6

รวมบทกวีนิพนธ์ไทยร่วมสมัยที่สะท้อนให้เห็นพลังชีวิตและจิตใจของคนชนบทที่เข้ามาสู่เมืองด้วยความไม่ฝันและความหวัง  
ถึงชีวิตที่ดีกว่าและได้กลายเป็นพลังสำคัญอันสร้างสรรค์สังคม ผู้เขียนใช้กลวิธีทางวรรณศิลป์สร้างความกลมกลืนของรูปแบบและเนื้อหา  
ด้วยการสรรคักวีโวหารและสำนวนแห่งเสียง อ่ายทอดอารมณ์สะท้อนใจให้ผู้อ่านได้ร่วมรับความรู้สึกนึกคิด และสาระที่สื่ออย่าง  
สมบูรณ์งดงาม



ตามความคิดเห็นของท่าน หนังสือกวีนิพนธ์ "น้าก้นกล้วย" ของไพโรจน์ ชาวงาม น่าจะจัดอยู่ในประเภทใดในแต่ละทฤษฎี  
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในเส้นประด้านหน้าทฤษฎีและประเภทที่เลือกตอบ (กรุณาตอบทุกทฤษฎีและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเภท)

**ทฤษฎีที่ 1 : ลีลา โวหารทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของไทย 4 ประเภท**

- ..... เสาวजनีย์ คือ รสนี้เป็นการชมความงาม ชมโฉม พราหมณ์และบรรยายถึงความงามแห่งนาง ทั้งตามชนบทวิเก่าก่อน  
และในแบบฉบับส่วนตัว
- ..... นาสิปราโมทย์ คือ การทำให้ "นาสิ" นั้น ปลื้ม "ปราโมทย์" ซึ่งรูปแบบหนึ่งก็คือการแสดงความรักผ่านการเกี่ยวแลโอโสมปฏิโลม
- ..... พิโรชาทัง คือ การแสดงความโกรธแค้นผ่านการใช้คำตัดพ้อต่อว่าให้สาใจ ทั้งยังแสดงความน้อยเนื้อต่ำใจ ความผิดหวัง  
ความคับแค้นอับจิต และความโกรธกริ้ว
- ..... สัลลาบังคพิสัย คือ การโอดคร่ำครวญ หรือบทโศกอันว่าด้วยการจากพรากสิ่งอันเป็นที่รัก
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

**ทฤษฎีที่ 2 : รสทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของอินเดีย 9 ประเภท**

- ..... ศฤงคารรส เป็นรสอันเกิดจากการพรรณนาเกี่ยวกับความรัก โดยความรักในที่นี้ไม่ได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะในความรักของหนุ่มสาว  
ผู้เมีย แต่อาจเป็นความรักของบิดามารดาต่อบุตร ความรักในหมู่คณะ หรือความรักชาติ เป็นต้น
- ..... หาสยรส กระบวนการความใด ๆ พรรณนาสิ่งที่แปลกไปจากปกติ หรือกระบวนการความที่พรรณนาสิ่งที่ปกติกับไม่ปกติ  
ประกอบเข้าด้วยกันและสร้างความรู้สึกขบขัน
- ..... กรูณารส กระบวนการความใด ๆ ก่อให้เกิดความรู้สึกเศร้าโศก ว่าเหว ละห้อยละเหี่ย สงสาร
- ..... รุทธรส กระบวนการความแสดงความโกรธ ความแค้นเคือง ที่เนื่องมาจากเหตุใด ๆ จัดเป็นรุทธรส
- ..... วีรรส กระบวนการความแสดงความกล้าในลักษณะต่าง ๆ ความกล้าหาญในการรบ ความกล้าที่จะช่วยเหลือผู้ประสบภัย  
หรือความกล้าที่จะอุทิศสิ่งที่ตนเป็นสมบัติของตัวเอง
- ..... ภยานกรส กระบวนการความที่แสดงให้เห็นอารมณ์หวาดกลัวใด ๆ หรือความรู้สึกสยดสยอง
- ..... นิเวจจรส กระบวนการความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกขะแยง แกล้งขิง
- ..... อัหฺนูดรส กระบวนการความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกประหลาดใจ พิศวง หรืออัศจรรย์ใจในสิ่งหรือเรื่องใด ๆ
- ..... ศานติรส กระบวนการความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกสงบ พ้นจากอารมณ์ที่เกาะเกี่ยวหรือก่อให้เกิดความยินดี ความเศร้าโศก  
หรือความหวั่นไหวใด ๆ
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

**ทฤษฎีที่ 3 : แนวคิดทางวรรณกรรม 7 ประเภท**

- ..... แนวคิดแบบอุดมคตินิยม (Idealism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเสนอเรื่องราวหรือสิ่งที่ผู้แต่งเห็นว่า "น่าจะมี" หรือ "ควรจะเป็น"  
อันเป็นความมุ่งหวังในความสมบูรณ์แบบของสรรพสิ่ง
- ..... แนวคิดแบบจินตนิยม (Romanticism) คือ แนวคิดที่มุ่งให้ความสำคัญแก่เรื่องอารมณ์ ความรู้สึก  
และคุณลักษณะของผู้แต่ง มากกว่าจะเป็นเครื่องประเทืองปัญญา
- ..... แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม (Naturalism) มุ่งมองไปในด้านเศร้าและหม่นหมองของชีวิต และสังคมมนุษย์  
อันมีสาเหตุมาจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม
- ..... แนวคิดแบบลัจนิยม (Realism) เป็นแนวคิดที่มุ่งสะท้อนภาพ ชีวิต และสังคมมนุษย์ตามสภาพที่เป็นจริง
- ..... แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม (Symbolism) เป็นแนวที่ใช้สัญลักษณ์ในการเขียนแทนสิ่งที่ต้องการจะกล่าวถึง  
เชื่อว่าการใช้สัญลักษณ์ช่วยให้การสื่อความหมายทำได้ลึกซึ้ง กว้างไกล
- ..... แนวคิดแบบสังคมนิยม (Socialism) คือแนวคิดที่มุ่งสะท้อนปัญหาทางสังคมของส่วนรวม มากกว่าเรื่องราวส่วนบุคคล  
เพื่อสิทธิและเพื่อความเสมอภาค
- ..... แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม (Existentialism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการแสวงหาคูณค่าใหม่ๆ ยกย่องคนที่กล้าตัดสินใจเลือก  
สิ่งต่างๆ และพร้อมจะรับผิดชอบต่อการตัดสินใจด้วยตนเอง
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

แบบสอบถามการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ 7



เป็นทิวทัศน์ที่มีแนวคิดเชื่อมโยงต่อเนื่องกันตลอดทั้งเล่ม ที่ตัวทิวทัศน์เรียกว่า "การทำงานเป็นคอนเซ็ปต์" กล่าวถึง "ชีวิตที่เปรียบเสมือน เวลาในหนึ่ง" คือ ขามแรกเกิดประหนึ่ง ขามรุ่งอรุณ ขามเติบโตเป็นผู้ใหญ่โตเต็มตัว ประคองยามเที่ยงวัน และขามแก่ชรา ก็เป็นเอกเช่น ขามเย็นที่อาทิตย์อัสดง ในแต่ละช่วงวัยนั้น การรับรู้สิ่งแวดล้อม ก็แตกต่างกันไป กลายเป็นความเปลี่ยนแปลงของชีวิต ในแต่ละช่วงของวัยวันสิ่งหนึ่งที่เรียกว่า "การเติบโต" หรือ "วุฒิภาวะ" ซึ่งก็คือการรู้จักตนเอง และรู้จักโลก



ตามความคิดเห็นของท่าน หนังสือกวีนิพนธ์ 'ในเวลา' ของแรคำ ประโยคคำ น่าจะจัดอยู่ในประเภทใดในแต่ละทฤษฎี

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในเส้นประด้านหน้าทฤษฎีและประเภทที่เลือกตอบ (กรุณาตอบทุกทฤษฎีและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเภท)

**ทฤษฎีที่ 1 : ลีลา โวหารทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของไทย 4 ประเภท**

- ..... เสาวราชนีย์ คือ รสนี้เป็นการชมความงาม ชมโฉม พร่ำพรรณนาและบรรยายถึงความงามแห่งนาง ทั้งตามขนบวิเก่าก่อน และในแบบฉบับส่วนตัว
- ..... นาฬิกาปรมาโทย คือ การทำให้ "นาฬิกา" นั้น ปลื้ม "ปรมาโทย" ซึ่งรูปแบบหนึ่งก็คือการแสดงความรักผ่านการเกี่ยวแกล้อโลมปฏิโลม
- ..... พิโรธวาหัง คือ การแสดงความโกรธแค้นผ่านการใช้คำตัดพ้อต่อว่าให้สาใจ ทั้งยังสำแดงความน้อยเนื้อต่ำใจ ความผิดหวัง ความแค้นคับอับจิต และความโกรธกริ้ว
- ..... สัลลาปังคพิลย์ คือ การโอดคร่ำครวญ หรือบทโศกอันว่าด้วยอาการจากพรากสิ่งอันเป็นที่รัก
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

**ทฤษฎีที่ 2 : รสทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของอินเดีย 9 ประเภท**

- ..... ศฤงคารรส เป็นรสอันเกิดจากการพรรณนาเกี่ยวกับความรัก โดยความรักในที่นี้มีได้จำกัดอยู่เฉพาะในความรักของหนุ่มสาว ฝ่ายเมีย แต่อาจเป็นความรักของบิดามารดาต่อบุตร ความรักในหมู่คณะ หรือความรักชาติ เป็นต้น
- ..... หาสยรส กระบวนความใด ๆ พรรณนาสิ่งที่แปลกไปจากปกติ หรือกระบวนความที่พรรณนาสิ่งที่ปกติกับไม่ปกติ ประกอบเข้าด้วยกันและสร้างความรู้สึกขบขัน
- ..... กฤณารส กระบวนความใด ๆ ก่อให้เกิดความรู้สึกเศร้าโศก รำเหว ละห้อยละเหี่ย สงสาร
- ..... รุทธรส กระบวนความแสดงความโกรธ ความแค้นเคือง ที่เนื่องมาจากเหตุใด ๆ จัดเป็นรุทธรส
- ..... วีรรส กระบวนความแสดงความกล้าในลักษณะต่างๆ ความกล้าหาญในการรบ ความกล้าที่จะช่วยเหลือผู้ประสบภัย หรือความกล้าที่จะอุทิศสิ่งที่เป็นสมบัติของตัวเอง
- ..... ภยานกรส กระบวนความที่แสดงให้เห็นอารมณ์หวาดกลัวใด ๆ หรือความรู้สึกสยดสยอง
- ..... วิภังจรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกขะแยง เกลียดขัง
- ..... อัพันธุรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกประหลาดใจ พิศวง หรืออัศจรรย์ใจในสิ่งหรือเรื่องใด ๆ
- ..... ศานติรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกสงบ พ้นจากอารมณ์ที่เกาะเกี่ยวหรือก่อให้เกิดความยินดี ความเศร้าโศก หรือความหวั่นไหวใด ๆ
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

**ทฤษฎีที่ 3 : แนวคิดทางวรรณกรรม 7 ประเภท**

- ..... แนวคิดแบบอุดมคตินิยม (Idealism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเสนอเรื่องราวหรือสิ่งที่ผู้แต่งเห็นว่า "น่าจะมี" หรือ "ควรจะเป็น" อันเป็นความมุ่งหวังในความสมบูรณ์แบบของสรรพสิ่ง
- ..... แนวคิดแบบจินตนิยม (Romanticism) คือ แนวคิดที่มุ่งให้ความสำคัญแก่เรื่องอารมณ์ ความรู้สึก และญาณสังหรณ์ของผู้แต่ง มากกว่าจะเป็นเครื่องประเทืองปัญญา
- ..... แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม (Naturalism) มุ่งมองไปในด้านเศร้าและหม่นหมองของชีวิต และสังคมนมนุษย์ อันมีสาเหตุมาจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม
- ..... แนวคิดแบบลัจนิยม (Realism) เป็นแนวคิดที่มุ่งสะท้อนภาพ ชีวิต และสังคมนมนุษย์ตามสภาพที่เป็นจริง
- ..... แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม (Symbolism) เป็นแนวที่ใช้สัญลักษณ์ในการเขียนแทนสิ่งที่ต้องการจะกล่าวถึง เชื่อว่าการใช้สัญลักษณ์ช่วยให้การสื่อความหมายทำได้ลึกซึ้ง กว้างไกล
- ..... แนวคิดแบบสังคมนิยม (Socialism) คือแนวคิดที่มุ่งสะท้อนปัญหาทางสังคมของส่วนรวม มากกว่าเรื่องราวส่วนบุคคล เพื่อสิทธิและเพื่อความเสมอภาค
- ..... แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม (Existentialism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการแสวงหาคุณค่าใหม่ๆ ยกย่องคนที่กล้าตัดสินใจเลือก สิ่งต่างๆ และพร้อมจะรับผิดชอบต่อการตัดสินใจด้วยตนเอง
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

แบบสอบถามการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ 8

เป็นหนังสือรวมบทกวีนิพนธ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตคนในชนบทที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป พร้อมกระแสบริโภคนิยมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ความแตกต่างระหว่างสังคมเมืองและสังคมชนบท คุณค่าทางจิตใจและคุณค่าทางวัตถุที่กำลังเป็นปัญหาหลักที่สำคัญ บ้านเก่าได้นำเสนอเรื่องคุณค่าที่แท้จริงของมนุษย์โดยผ่านทางมุมมองของบทกวี ที่เกิดจากการมองสังคมและการดำเนินชีวิตประจำวัน ที่ผู้แต่งได้พบเห็นมา โดยที่ผู้เขียนได้นำภาพบ้านเก่า ซึ่งแสดงถึงวิถีชีวิตดั้งเดิมเป็นพื้นฉาก และกระแสบริโภคนิยมและเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาจนภาพที่ละน้อย



ตามความคิดเห็นของท่าน หนังสือกวีนิพนธ์ "บ้านเก่า" ของไชยชัย บันชิต น่าจะจัดอยู่ในประเภทใดในแต่ละทฤษฎีโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในเส้นประด้านหน้าทฤษฎีและประเภทที่เลือกตอบ (กรุณาตอบทุกทฤษฎีและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเภท)

**ทฤษฎีที่ 1 : ลีลา ไหวพริบทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของไทย 4 ประเภท**

- ..... เสาวรสโรจน์ คือ รสอันเป็นการชมความงาม ชมโฉม พร่ำพรรณนาและบรรยายถึงความงามแห่งนาง ทั้งตามชนบทเก่าก่อน และในแบบฉบับส่วนตัว
- ..... นาวิปราโมทย์ คือ การทำให้ "นาวิ" นั้น ปลื้ม "ปราโมทย์" ซึ่งรูปแบบหนึ่งก็คือการแสดงความรักผ่านภาพเกี่ยวไอโลมปฏิโลม
- ..... พิโรชาทัง คือ การแสดงความโกรธแค้นผ่านการใช้คำตัดพ้อต่อว่าให้สาใจ ทั้งยังแสดงความน้อยเนื้อต่ำใจ ความผิดหวัง ความแค้นคับขี้เหล็ก และความโกรธกริ้ว
- ..... สัลลปังศพิสัย คือ การโศกคร่ำครวญ หรือทบทวนอันว่าด้วยการจากพรากสิ่งอันเป็นที่รัก
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

**ทฤษฎีที่ 2 : รสทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของอินเดีย 9 ประเภท**

- ..... ศฤงคารรส เป็นรสอันเกิดจากการพรรณนาเกี่ยวกับความรัก โดยความรักในที่นี้มิได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะในความรักของหนุ่มสาว ฝ่ายเมีย แต่อาจเป็นความรักของบิดามารดาต่อบุตร ความรักในหมู่คณะ หรือความรักชาติ เป็นต้น
- ..... หาสยรส กระบวนความใด ๆ พรรณนาสิ่งที่แปลกไปจากปกติ หรือกระบวนกรความที่พรรณนาสิ่งที่ปกติกับไม่ปกติ ประกอบเข้าด้วยกันและสร้างความรู้สึกขมขื่น
- ..... กรุนารส กระบวนความใดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกเศร้าโศก ว่าเหว่ ละห้อยละเหี่ย สงสาร
- ..... รุทธรส กระบวนความแสดงความโกรธ ความแค้นเคือง ที่เนื่องมาจากเหตุใด ๆ จัดเป็นรุทธรส
- ..... วีรรส กระบวนความแสดงความกล้าในลักษณะต่างๆ ความกล้าหาญในการรบ ความกล้าที่จะช่วยเหลือผู้ประสบภัย หรือความกล้าที่จะอุทิศสิ่งที่เป็นสมบัติของตัวเอง
- ..... ฌยานกรส กระบวนความที่แสดงให้เห็นอารมณ์หวาดกลัวใด ๆ หรือความรู้สึกสยดสยอง
- ..... วิภังกรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกขะแยง เกลี่ยคั่ง
- ..... อัปมูตรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกประหลาดใจ ทิศวง หรืออัศจรรย์ใจในสิ่งหรือเรื่องใด ๆ
- ..... ศานติรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกสงบ พ้นจากอารมณ์ที่เกาะเกี่ยวหรือก่อให้เกิดความยินดี ความเศร้าโศก หรือความหวั่นไหวใด ๆ
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

**ทฤษฎีที่ 3 : แนวคิดทางวรรณกรรม 7 ประเภท**

- ..... แนวคิดแบบอุดมคตินิยม (Idealism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเสนอเรื่องราวหรือสิ่งที่ผู้แต่งเห็นว่า "น่าจะมี" หรือ "ควรจะเป็น" อันเป็นความมุ่งหวังในความสมบูรณ์แบบของสรรพสิ่ง
- ..... แนวคิดแบบจินตนิยม (Romanticism) คือ แนวคิดที่มุ่งให้ความสำคัญแก่เรื่องอารมณ์ ความรู้สึก และคุณลักษณะของผู้แต่ง มากกว่าจะเป็นเครื่องประเทืองปัญญา
- ..... แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม (Naturalism) มุ่งมองไปในด้านเศร้าและหม่นหมองของชีวิต และสังคมมนุษย์ อันมีสาเหตุมาจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม
- ..... แนวคิดแบบลัทธินิยม (Realism) เป็นแนวคิดที่มุ่งสะท้อนภาพ ชีวิต และสังคมมนุษย์ตามสภาพที่เป็นจริง
- ..... แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม (Symbolism) เป็นแนวที่ใช้สัญลักษณ์ในการเขียนแทนสิ่งที่ต้องการจะกล่าวถึง เชื่อว่าการใช้สัญลักษณ์ช่วยให้การสื่อความหมายทำได้ลึกซึ้ง กว้างไกล
- ..... แนวคิดแบบสังคมนิยม (Socialism) คือแนวคิดที่มุ่งสะท้อนปัญหาทางสังคมของส่วนรวม มากกว่าเรื่องราวส่วนบุคคล เพื่อสิทธิและเพื่อความเสมอภาค
- ..... แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม (Existentialism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการแสวงหาคูณค่าใหม่ๆ ยกย่องคนที่กล้าตัดสินใจเลือกสิ่งต่างๆ และพร้อมจะรับผิดชอบต่อการตัดสินใจด้วยตนเอง
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

แบบสอบถามการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ 9

เป็นวรรณกรรมที่นำเสนอภาพชีวิตในวัยเยาว์ ซึ่งเป็นวัยที่สุกใสอันกระจำเริญในความทรงจำ โดยรำลึกย้อนผ่าน สถานที่ เหตุการณ์ ผู้คน และสรรพสิ่งรอบตัว ภาพแต่ละภาพมีเรื่องเล่าที่เรียงร้อย เป็นภาพชีวิตหลากหลายมิติซึ่งสื่อให้เห็นว่ามนุษย์ส่วนมีความฝันที่คือใจริ้ว แต่ความหมายที่แท้จริงของชีวิตกลับอยู่ที่ประสบการณ์ในวัยเยาว์อันเป็นพลังหล่อเลี้ยงชีวิตในปัจจุบัน



ตามความคิดเห็นของท่าน หนังสือกวีนิพนธ์ "แม่น้ำรำลึก" ของเรวัตร์ พันธุ์พิพัฒน์ น่าจะจัดอยู่ในประเภทใดในแต่ละทฤษฎี

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในเส้นประด้านหน้าทฤษฎีและประเภทที่เลือกตอบ (กรุณาตอบทุกทฤษฎีและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเภท)

**ทฤษฎีที่ 1 : ลีลา โวหารทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของไทย 4 ประเภท**

- ..... เสาวرنีย์ คือ รสนี้เป็นการชมความงาม ชมโฉม พร่ำพรรณนาและบรรยายถึงความงามแห่งนาง ทั้งตามขนบเก่าก่อน และในแบบฉบับส่วนตัว
- ..... นารีปราโมทย์ คือ การทำให้ "นารี" นั้น ปลื้ม "ปราโมทย์" ซึ่งรูปแบบหนึ่งก็คือการแสดงความรักผ่านการเกี่ยวแลโอ้อวมปฏิโลม
- ..... พิโรชาทัง คือ การแสดงความโกรธแค้นผ่านการใช้คำตัดพ้อต่อว่าให้สาใจ ทั้งยังสำแดงความน้อยเนื้อต่ำใจ ความผิดหวัง ความแค้นคับอับจิต และความโกรธกริ้ว
- ..... ลัลลาบังคพิสัย คือ การโอดคร่ำครวญ หรือบทโศกอันว่าด้วยการจากพรากสิ่งอันเป็นที่รัก
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

**ทฤษฎีที่ 2 : รสทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของอินเดีย 9 ประเภท**

- ..... ศฤงคารรส เป็นรสอันเกิดจากการพรรณนาเกี่ยวกับความรัก โดยความรักในที่นี้มิได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะในความรักของหนุ่มสาว ผู้เมีย แต่อาจเป็นความรักของบิดามารดาต่อบุตร ความรักในหมู่คณะ หรือความรักชาติ เป็นต้น
- ..... หาสยรส กระบวนความใด ๆ พรรณนาสิ่งที่แปลกไปจากปกติ หรือกระบวนการความที่พรรณนาสิ่งที่ปกติกับไม่ปกติ ประกอบเข้าด้วยกันและสร้างความรู้สึกขบขัน
- ..... กุณารส กระบวนความใด ๆ ก่อให้เกิดความรู้สึกเศร้าโศก ว่าเหว ละห้อยละเหี่ย สงสาร
- ..... รุทธรส กระบวนความแสดงความโกรธ ความแค้นเคือง ที่เนื่องมาจากเหตุใด ๆ จัดเป็นรุทธรส
- ..... วีรสรส กระบวนความแสดงความกล้าในลักษณะต่างๆ ความกล้าหาญในการรบ ความกล้าที่จะช่วยเหลือผู้ประสบภัย หรือความกล้าที่จะอุทิศสิ่งที่ตนสมบัติของตัว
- ..... ภยานกรส กระบวนความที่แสดงให้เห็นอารมณ์หวาดกลัวใด ๆ หรือความรู้สึกสยดสยอง
- ..... วิกัจฉรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกขะแยง เกลี่ยคั่ง
- ..... อัปฤถสรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกประหลาดใจ พิศวง หรืออัศจรรย์ใจในสิ่งหรือเรื่องใด ๆ
- ..... ศานติรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกสงบ พ้นจากอารมณ์ที่เกาะเกี่ยวหรือก่อให้เกิดความยินดี ความเศร้าโศก หรือความหวั่นไหวใด ๆ
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

**ทฤษฎีที่ 3 : แนวคิดทางวรรณกรรม 7 ประเภท**

- ..... แนวคิดแบบอุดมคตินิยม (Idealism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเสนอเรื่องราวหรือสิ่งที่ผู้แต่งเห็นว่า "น่าจะมี" หรือ "ควรจะเป็น" อันเป็นความมุ่งหวังในความสมบูรณ์แบบของสรรพสิ่ง
- ..... แนวคิดแบบจินตนิยม (Romanticism) คือ แนวคิดที่มุ่งให้ความสำคัญแก่เรื่องอารมณ์ ความรู้สึก และญาณสังหรณ์ของผู้แต่ง มากกว่าจะเป็นเครื่องประเทืองปัญญา
- ..... แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม (Naturalism) มุ่งมองไปในด้านเศร้าและหม่นหมองของชีวิต และสังคมนมนุษย์ อันมีสาเหตุมาจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม
- ..... แนวคิดแบบลัจนิยม (Realism) เป็นแนวคิดที่มุ่งสะท้อนภาพ ชีวิต และสังคมนมนุษย์ตามสภาพที่เป็นจริง
- ..... แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม (Symbolism) เป็นแนวที่ใช้สัญลักษณ์ในการเขียนแทนสิ่งที่ต้องการจะกล่าวถึง เชื่อว่าการใช้สัญลักษณ์ช่วยให้การสื่อความหมายทำได้ลึกซึ้ง กว้างไกล
- ..... แนวคิดแบบสังคมนิยม (Socialism) คือแนวคิดที่มุ่งสะท้อนปัญหาทางสังคมของส่วนรวม มากกว่าเรื่องราวส่วนบุคคล เพื่อสิทธิและเพื่อความเสมอภาค
- ..... แนวคิดแบบอัตถิภาวนิยม (Existentialism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการแสวงหาคำใหม่ ๆ ยกย่องคนที่กล้าตัดสินใจเลือกสิ่งต่างๆ และพร้อมจะรับผิดชอบต่อการตัดสินใจด้วยตนเอง
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

แบบสอบถามการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ 10

เป็นกวีนิพนธ์ ที่บันทึกภาพความเคลื่อนไหวในชุมชนต่างๆ ผ่านดวงคำที่เฝ้ามองจากร้านมะพร้าวเปิด ผลผลิตรายการรำลึกเรื่องราวเกี่ยวกับผู้คนที่ผ่านมาในวิถีชีวิตคนที่ผ่านมาไปมาที่ต่างก็มีเรื่องราว ขณะที่เดินจากบ้านไปตลาด ความหลากหลายในชุมชนมีน้อยที่เราเองด้วยมุมมองที่แตกต่างจากปกติ เรายังไม่นำเขียนเป็นบทกวี



ตามความคิดเห็นของท่าน หนังสือกวีนิพนธ์ 'โลกในดวงคำข้าพเจ้า' ของมนตรี ศรีวิงค์ น่าจะจัดอยู่ในประเภทใดในแต่ละทฤษฎีโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในเส้นประด้านหน้าทฤษฎีและประเภทที่เลือกตอบ (กรุณาตอบทุกทฤษฎีและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเภท)

**ทฤษฎีที่ 1 : ลีลา ไหวทรงทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของไทย 4 ประเภท**

- ..... เสาวรจนีย์ คือ รสนี้เป็นการชมความงาม ชมโฉม พร่ำพรรณนาและบรรยายถึงความงามแห่งนาง ทั้งตามชนบทวิเก่าก่อนและในแบบฉบับส่วนตัว
- ..... นาวิปราโมทย์ คือ การทำให้ "นาวิ" นั้น ปลื้ม "ปราโมทย์" ซึ่งรูปแบบหนึ่งก็คือการแสดงความรักผ่านการเกี่ยวแล้อิโสมปฏิโลม
- ..... พิโรธวาทัง คือ การแสดงความโกรธแค้นผ่านการใช้คำตัดพ้อต่อว่าให้สาใจ ทั้งยังลำแตงความน้อยเนื้อต่ำใจ ความผิดหวัง ความแค้นดับอัปจิต และความโกรธกริ้ว
- ..... สัลลาปังคพิสัย คือ การโอดครวญครวญ หรือทบทวนอันว่าด้วยการจากพรากสิ่งอันเป็นที่รัก
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

**ทฤษฎีที่ 2 : รหัสทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของอินเดีย 9 ประเภท**

- ..... ศฤงคารรส เป็นรสอันเกิดจากการพรรณนาเกี่ยวกับความรัก โดยความรักในที่นี้ไม่ได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะในความรักของหนุ่มสาวฝ่ายเมีย แต่อาจเป็นความรักของบิดามารดาต่อบุตร ความรักในหมู่คณะ หรือความรักชาติ เป็นต้น
- ..... หาสยรส กระบวนความใด ๆ พรรณนาสิ่งที่แปลกไปจากปกติ หรือกระบวนความที่พรรณนาสิ่งที่ปกติกับไม่ปกติ ประกอบเข้าด้วยกันและสร้างความรู้สึกขบขัน
- ..... กรุณารส กระบวนความใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความรู้สึกเศร้าโศก ว่าเหว่ ละห้อยละเหี่ย สงสาร
- ..... รุทสรส กระบวนความแสดงความโกรธ ความแค้นเคือง ที่เนื่องมาจากเหตุใด ๆ จัดเป็นรุทสรส
- ..... วีรสรส กระบวนความแสดงความกล้าในลักษณะต่างๆ ความกล้าหาญในการรบ ความกล้าที่จะช่วยเหลือผู้ประสบภัย หรือความกล้าที่จะอุทิศสิ่งที่เป็นสมบัติของตน
- ..... ภูยานกรส กระบวนความที่แสดงให้เห็นอารมณ์หวาดกลัวใด ๆ หรือความรู้สึกสยดสยอง
- ..... วิภังจรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกขบขันเยาะเย้ย เกลียดชัง
- ..... อัปหุตรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกประหลาดใจ พิศวง หรืออัศจรรย์ใจในสิ่งหรือเรื่องใด ๆ
- ..... ศานติรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกสงบ พ้นจากอารมณ์ที่เกาะเกี่ยวหรือก่อให้เกิดความยินดี ความเศร้าโศก หรือความหวั่นไหวใด ๆ
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

**ทฤษฎีที่ 3 : แนวคิดทางวรรณกรรม 7 ประเภท**

- ..... แนวคิดแบบอุดมคตินิยม (Idealism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเสนอเรื่องราวหรือสิ่งที่มีผู้แต่งเห็นว่า "น่าจะมี" หรือ "ควรจะเป็น" อันเป็นความมุ่งหวังในความสมบูรณ์แบบของสรรพสิ่ง
- ..... แนวคิดแบบจินตนิยม (Romanticism) คือ แนวคิดที่มุ่งให้ความสำคัญแก่เรื่องอารมณ์ ความรู้สึก และญาณสังหรณ์ของผู้แต่ง มากกว่าจะเป็นเครื่องประเทืองปัญญา
- ..... แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม (Naturalism) มุ่งมองไปในด้านเศร้าและหม่นหมองของชีวิต และสังคมนมนุษย์ อันมีสาเหตุมาจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม
- ..... แนวคิดแบบสัจนิยม (Realism) เป็นแนวคิดที่มุ่งสะท้อนภาพ ชีวิต และสังคมนมนุษย์ตามสภาพที่เป็นจริง
- ..... แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม (Symbolism) เป็นแนวที่ใช้สัญลักษณ์ในการเขียนแทนสิ่งที่ต้องการจะกล่าวถึง เชื่อว่าการใช้สัญลักษณ์ช่วยให้การสื่อความหมายทำได้ลึกซึ้ง กว้างไกล
- ..... แนวคิดแบบสังคมนิยม (Socialism) คือแนวคิดที่มุ่งสะท้อนปัญหาทางสังคมของส่วนรวม มากกว่าเรื่องราวส่วนบุคคล เพื่อสิทธิและเพื่อความเสมอภาค
- ..... แนวคิดแบบอัตถิภาวนิยม (Existentialism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการแสวงหาคูณค่าใหม่ๆ ยกย่องคนที่กล้าตัดสินใจเลือกสิ่งต่างๆ และพร้อมจะรับผิดชอบต่อการตัดสินใจด้วยตนเอง
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

แบบสอบถามการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ 11

“ไม่มีหญิงสาวในบทกวี” เป็นกวีนิพนธ์นำเสนอภาพและแนวคิดเพื่อการดำรงและดำเนินชีวิตอย่างสันติสุข ที่ผสมผสานวรรณศิลป์ ปรัชญาและศิลปะเข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน ประกอบด้วยเนื้อหาหลากหลายมิติ ตั้งแต่ปัจเจกบุคคลจนถึงระดับสังคม ไม่ผูกกับยุคสมัย ไม่มีพรแดน ข้ามมิติเวลาและมิติพื้นที่ มีความลุ่มลึก กระตุ้นให้เกิดจินตนาการ รับผิดชอบและคิดถึงกวีนิพนธ์เล่มนี้เป็นของขวัญหรือของขวัญ มีความสอดคล้องระหว่างรูปแบบกับเนื้อหาที่มีความหลากหลาย แม้ไม่มีจังหวะของฉันทลักษณ์ แต่ผู้เขียนก็สามารถวางจังหวะคำกวีได้อย่างทรงพลังและสามารถใช้ภาษาที่ทำให้เกิดจินตภาพ มีการสร้างภาพพจน์ที่ลุ่มลึก



คามความคิดเห็นของท่าน หนังสือกวีนิพนธ์ “ไม่มีหญิงสาวในบทกวี” ของชะกาเรียฮา อมตยา น่าจะจัดอยู่ในประเภทใดในแต่ละทฤษฎีโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในเส้นประด้านหน้าทฤษฎีและประเภทที่เลือกตอบ (กรุณาตอบทุกทฤษฎีและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ประเภท)

**ทฤษฎีที่ 1 : ลีลา ไวยาธราชวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของไทย 4 ประเภท**

- ..... เสาวรจนีย์ คือ รสนี้เป็นการชมความงาม ชมโฉม พร่ำพรรณนาและบรรยายถึงความงามแห่งนาง ทั้งตามขนบที่เก่าก่อนและในแบบฉบับส่วนตัว
- ..... นาวิปราโมทย์ คือ การทำให้ “นาวิ” นั้น ปลื้ม “ปราโมทย์” ซึ่งรูปแบบหนึ่งก็คือการแสดงความรักผ่านการเกี่ยวแลอ้อโลมปฏิโลม
- ..... พิโรธาทัง คือ การแสดงความโกรธแค้นผ่านการใช้คำตัดพ้อต่อว่าให้สาใจ ทั้งยังลำแตงความน้อยเนื้อต่ำใจ ความผิดหวัง ความแค้นคับอับจิต และความโกรธกริ้ว
- ..... สัลลาปิงคพิสัย คือ การโอศคร่ำครวญ หรือบทโศกอันว่าด้วยการจากพรากสิ่งอันเป็นที่รัก
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

**ทฤษฎีที่ 2 : รสทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของอินเดีย 9 ประเภท**

- ..... ศฤงคารรส เป็นรสอันเกิดจากการพรรณนาเกี่ยวกับความรัก โดยความรักในที่นี้ไม่ได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะในความรักของหนุ่มสาวตัวเมีย แต่อาจเป็นความรักของบิดามารดาต่อบุตร ความรักในหมู่คณะ หรือความรักชาติ เป็นต้น
- ..... ทาสยรส กระบวนความใด ๆ พรรณนาสิ่งแปลกไปจากปกติ หรือกระบวนการความที่พรรณนาสิ่งปกติกับไม่ปกติ ประกอบเข้าด้วยกันและสร้างความรู้สึกซับซ้อน
- ..... กุณารส กระบวนความใด ๆ ก่อให้เกิดความรู้สึกเศร้าโศก ว่าห่วย ละห้อยละเหี่ย สงสาร
- ..... รุทธรส กระบวนความแสดงความโกรธ ความแค้นเคือง ที่เนื่องมาจากเหตุใด ๆ จัดเป็นรุทธรส
- ..... วีรรส กระบวนความแสดงความกล้าในลักษณะต่างๆ ความกล้าหาญในการรบ ความกล้าที่จะช่วยเหลือผู้ประสบภัย หรือความกล้าที่จะอุทิศสิ่งที่เป็นสมบัติของตัวเอง
- ..... ฌยานกรส กระบวนความที่แสดงให้เห็นอารมณ์หวาดกลัวใด ๆ หรือความรู้สึกสยดสยอง
- ..... วิภังจรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกระแวงสงสัยเคลือบขัง
- ..... อัปทุตรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกประหลาดใจ พิศวง หรืออัศจรรย์ใจในสิ่งหรือเรื่องใด ๆ
- ..... ศานติรส กระบวนความที่ก่อให้เกิดความรู้สึกสงบ พ้นจากอารมณ์ที่เกาะเกี่ยวหรือก่อให้เกิดความยินดี ความเศร้าโศก หรือความหวั่นไหวใด ๆ
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

**ทฤษฎีที่ 3 : แนวคิดทางวรรณกรรม 7 ประเภท**

- ..... แนวคิดแบบอุดมคตินิยม (Idealism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเสนอเรื่องราวหรือสิ่งผู้แต่งเห็นว่า “น่าจะมี” หรือ “ควรจะเป็น” อันเป็นความมุ่งหวังในความสมบูรณ์แบบของสรรพสิ่ง
- ..... แนวคิดแบบจินตนิยม (Romanticism) คือ แนวคิดที่มุ่งให้ความสำคัญแก่เรื่องอารมณ์ ความรู้สึก และญาณสิ่งทรงหนของผู้แต่ง มากกว่าจะเป็นเครื่องประเทืองปัญญา
- ..... แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม (Naturalism) มุ่งมองไปในด้านเศร้าและหม่นหมองของชีวิต และสังคมมนุษย์ อันมีสาเหตุมาจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม
- ..... แนวคิดแบบสังคมนิยม (Realism) เป็นแนวคิดที่มุ่งสะท้อนภาพ ชีวิต และสังคมมนุษย์ตามสภาพที่เป็นจริง
- ..... แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม (Symbolism) เป็นแนวที่ใช้สัญลักษณ์ในการเขียนแทนสิ่งที่ต้องการจะกล่าวถึง เชื่อว่าการใช้สัญลักษณ์ช่วยให้การสื่อความหมายทำได้ลึกซึ้ง กว้างไกล
- ..... แนวคิดแบบสังคมนิยม (Socialism) คือแนวคิดที่มุ่งสะท้อนปัญหาทางสังคมของส่วนรวม มากกว่าเรื่องราวส่วนบุคคล เพื่อสิทธิและเพื่อความเสมอภาค
- ..... แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม (Existentialism) เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการแสวงหาคูณค่าใหม่ ๆ ยกย่องคนที่กล้าตัดสินใจเลือกสิ่งต่างๆ และพร้อมจะรับผิดชอบต่อการตัดสินใจด้วยตนเอง
- ..... ไม่จัดอยู่ในประเภทใดของทฤษฎีนี้

แบบสอบถามการจัดแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ 12

---

**ตอนที่ 3 : แบบสอบถามเพื่อหาทฤษฎีที่เหมาะสมสำหรับแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่**


---

จากการได้ทดลองแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ด้วยทฤษฎีทั้งสามทฤษฎีแล้ว ท่านเห็นว่าทฤษฎีใดเหมาะสมกับการจัดประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่

**คำชี้แจง :** กรุณาทำเครื่องหมายในช่องคะแนน ตามความเห็นเรื่องความเหมาะสมของทฤษฎีในการแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่

ระดับการให้คะแนน : 5 = เห็นด้วยมากที่สุด, 4 = เห็นด้วยมาก, 3 = เห็นด้วยปานกลาง, 2 = เห็นด้วยน้อย, 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด, และไม่เห็นด้วย

ทฤษฎีสำหรับแบ่งประเภทกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่	ความเห็น ( คะแนน )					
	5	4	3	2	1	ไม่เห็นด้วย
ทฤษฎีที่ 1 : ลีลา ไหวพริบทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของไทย						
ทฤษฎีที่ 2 : รสทางวรรณกรรม ตามหลักทฤษฎีของอินเดีย						
ทฤษฎีที่ 3 : แนวคิดทางวรรณกรรม						

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาคผนวก ข

แบบสอบถามชุดที่ 2

แบบสอบถามหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาใหม่  
สำหรับสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง

"หลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตสำหรับกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่"

( GRAPHIC DESIGN PRINCIPLE AND ELEMENTS FOR MODERN THAI POETRY )

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อหาหลักการในการจัดแบ่งประเภทของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่
2. เพื่อหาบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท
3. เพื่อหาหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภท
4. เพื่อนำหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่แต่ละประเภทไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบ

วิธีดำเนินการวิจัย :

งานวิจัยนี้เป็นการหาหลักการและองค์ประกอบทางเรขาคณิตที่สื่อถึงบุคลิกภาพในแบบต่างๆ ของกวีนิพนธ์ไทยสมัยใหม่ เพื่อให้ผลการวิจัยที่น่าเชื่อถือ ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ ( Expert Choice ) และแบ่งผู้เชี่ยวชาญออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวรรณกรรม และกลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกราฟิก โดยการทำวิจัยในกลุ่มที่ 1 ก่อน แล้วจึงนำผลที่ได้ไปทำการวิจัยกับกลุ่มที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีส่วนประกอบและขั้นตอน โดยสังเขป ดังนี้

แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านกราฟิก

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 : แบบสอบถามเพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนคือส่วนข้อมูลอ่านประกอบคำถามและส่วนของคำถาม โดยมีชุดคำถามเป็นดังนี้

คำถามที่ 1 : เทคนิควิธีคิดแบบกลไก (Why) ที่เหมาะสมสำหรับการออกแบบตามแนวคิดทางศิลปะแต่ละแนวคิด

คำถามที่ 2 : รูปแบบตัวอักษรที่เหมาะสมสำหรับการออกแบบตามแนวคิดทางศิลปะแต่ละแนวคิด

คำถามที่ 3 : รูปแบบของภาพประกอบที่เหมาะสมสำหรับนำมาใช้ในการออกแบบตามแนวคิดทางศิลปะแต่ละแนวคิด

คำถามที่ 4 : รูปแบบของภาพถ่ายที่เหมาะสมสำหรับนำมาใช้ในการออกแบบตามแนวคิดทางศิลปะแต่ละแนวคิด

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. คำนำหน้าชื่อ ..... ชื่อ - นามสกุล .....

2. อายุ :  20 - 30 ปี  31 - 40 ปี  41 - 50 ปี  51 ปีขึ้นไป

3. การศึกษาชั้นสูงสุด :  ต่ำกว่าปริญญาตรี  ปริญญาตรี  ปริญญาโท  ปริญญาเอก  อื่นๆ (ระบุ) .....

4. ตำแหน่งงาน .....

5. สถานที่ทำงาน .....

6. ประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ

1 - 5 ปี  6 - 10 ปี  11 - 15 ปี  16 - 20 ปี  21 - 25 ปี  26 - 30 ปี  มากกว่า 30 ปี

แบบสอบถาม 1



ตอนที่ 2 : ข้อมูลแนวทางในการออกแบบ

สำหรับอ่านประกอบคำถาม : แนวคิดทางศิลปะตะวันตก 7 แนวคิด

## 1. แนวคิดแบบอุดมคตินิยม (Idealism)

ลัทธิอุดมคติ นี้ ความหมายในแง่ศิลปะและวรรณคดี หมายถึงงานศิลปะที่แสดงถึงแนวคิดรวบยอดแห่งความสมบูรณ์ของศิลปิน หรือนักประพันธ์ในการสร้างสรรค์งานจากจินตนาการ เป็นความงามตามอุดมคติ อันมีลักษณะผิดเพี้ยนจากความเป็นจริงหรือนอกเหนือธรรมชาติอยู่บ้าง เพราะเป็นจินตภาพซึ่งเห็นขึ้นภายในจิตใจ มีสิ่งที่เห็นทางกายภาพแต่อย่างเดียว แต่ก็มีพื้นฐานอยู่บนเรื่องของธรรมชาติทั้งสิ้น ในการสร้างงานศิลปะ ศิลปินจะพยายามเลือกสรร มีการปรุงแต่งให้บริสุทธิ์สะอาด และเพิ่มพูนให้มีความรู้สึกสูง งาม บริสุทธิ์ และสมบูรณ์แบบขึ้น

ตัวอย่างภาพศิลปะแนวคิดแบบอุดมคตินิยม (Idealism)



Sandro Botticelli, The Birth of Venus, 1482.



Titian, Venus of Urbino, 1538.



Leonardo da Vinci's, Mona Lisa, 1503-5.



Raphael, Madonna of the Meadow, 1505.



Michelangelo, The Creation of Adam, 1508-1512.

แบบสอบถาม 2

Idealism

สำหรับอ่านประกอบคำถาม : แนวคิดทางศิลปะตะวันตก 7 แนวคิด

## 2. แนวคิดแบบจินตนิยม (Romanticism)

'โรแมนติซิซึม' เป็นชื่อกลุ่มศิลปินที่ทำการปฏิวัติทางศิลปะในปลายศตวรรษที่ 18 และต้นศตวรรษที่ 19 ทั้งหมดในด้านศิลปะ วรรณคดีที่เน้นการแสดงอารมณ์เฉพาะตน ซึ่งต่อต้านศิลปะแบบนีโอคลาสสิกที่เน้นเรื่องเหตุผล ศิลปะแบบจินตนิยมจึงเน้นอารมณ์อยู่เหนือเหตุผล รูปแบบในการแสดงออกมีลักษณะโดดเด่นเด่น แสดงความรัก ความคิดฝัน ความเห็นอกเห็นใจ พาให้ผู้พบเห็นหรือผู้อ่านเกิดอารมณ์ร่วมหรือคล้อยตาม ในด้านจิตรกรรมเป็นการใช้สีเป็นสื่อสร้างอารมณ์ ในงานวรรณคดี เช่น งานของ เซกส์เปียร์ เกอเต และคนอื่นๆ ล้วนเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความเป็นเด็ก ความเป็นมารดา ขาวนาขาวไร่ ความเป็นอยู่ของกรรมกร การผจญภัย ความกล้าหาญ การต่อสู้ ในอุดมการณ์ทางการเมือง ความอยู่ดีธรรมทางสังคม ความรู้สึกรักชาตินิยม เป็นต้น

### ตัวอย่างภาพศิลปะแนวจิตนิยม (Romanticism)



Eugene Delacroix, Liberty Leading the People, 1830.



Francisco Goya, The Third of May 1808, 1814.



Caspar David Friedrich, Abbey in the Oak Forest, 1810.



William Blake, The Ancient Of Days, 1794.



Theodore Gericault, Raft of the Medusa, 1819.

Romanticism

แบบสอบถาม 3

สำหรับอ่านประกอบคำถาม : แนวคิดทางศิลปะตะวันตก 7 แนวคิด

### 3. แนวคิดแบบธรรมชาตินิยม (Naturalism)

‘เนเจอร์ลลิสม์’ หรือ ‘ธรรมชาตินิยม’ เป็นความเคลื่อนไหวทั้งในวงวรรณกรรมและศิลปกรรมในตอนกลางและตอนปลายศตวรรษที่ 19 จุดมุ่งหมายของกลุ่มนี้ เพื่อดำเนินชีวิตความเป็นจริงของชีวิต ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทุกแง่มุมอย่างละเอียดถูกต้อง ตามสภาพของสังคม เสมือนการนำเสนอข้อมูลดิบของชีวิต โดยถือว่า โลกตามธรรมชาติเป็นส่วนรวมของความเป็นจริง ย่อมไม่มีการสร้างสรรค์ทางวิญญาณหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์นอกเหนือธรรมชาติ เพราะสิ่งดังกล่าวย่อมไม่มีคุณค่า ปราศจากเหตุผลหรือความหมายใดๆ ทั้งสิ้น แต่ยึดหลักว่า กฎเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์เท่านั้นที่สามารถจะอธิบายข้อเท็จจริงในปรากฏการณ์ทั้งหมดได้ ‘ธรรมชาตินิยม’ เน้นถึงผลของพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อมต่อพฤติกรรมและธรรมชาติของมนุษย์ Naturalism มีลักษณะผิดแผกจาก ‘อุดมคติ’ (idealism) ซึ่งมีความสูงส่งกว่า ธรรมชาติ และธรรมชาตินิยมมีความละเอียดอ่อนกว่า ‘สำนึกนิยม’ (Realism) ดังนั้นธรรมชาตินิยมจึงอยู่ตรงกลางอุดมคติกับสำนึกนิยม

#### ตัวอย่างภาพศิลปะแนวความคิดแบบธรรมชาตินิยม (Naturalism)



William Bliss Baker, Hiding in the Haycocks, 1881.



Ivan Ivanovich Shishkin, Mast-Tree Grove, 1898.



Thomas Eakins, The Agnew Clinic, 1889.



Emile Friant, Political Discussion, 1889.



Thomas Pollock Anschutz, The Ironworker's Noontime, 1880.

แบบสอบถาม 4

Naturalism

สำหรับอ่านประกอบคำถาม : แนวคิดทางศิลปะตะวันตก 7 แนวคิด

#### 4. แนวคิดแบบสำนึกนิยม (Realism)

เรียลลิซึม โดยทั่วไปหมายถึง การถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ตามความเป็นจริงโดยปราศจากการสกัดตัดทอนหรือแต่งเติมใดๆ บางครั้งคำนี้จะใช้ระบุถึงผลงานศิลปะที่ต่างไปจากจิตรกรรมแบบนามธรรม แต่ในกรณีเช่นนั้นควรใช้คำ reality จะเหมาะสมกว่า ศิลปะสำนึกนิยม ขบวนการศิลปะในประเทศฝรั่งเศสจาก ค.ศ. 1850-1875 ศิลปะลัทธิสำนึกนิยมแห่งคริสต์ศตวรรษที่สิบเก้าต่อต้านเนื้อหาเรื่องราวของศิลปะลัทธิจินตนิยมและคลาสสิกใหม่ เนื่องจากเกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรมขึ้น ทำให้ผู้คนจากชนบทเดินทางเข้ามาทำงานในเมือง ทำให้ศิลปินสนใจถ่ายทอดเรื่องราวของคนทำงาน และเรื่องราวในชีวิตประจำวันอย่างเปิดเผยด้วยวิธีการแสดงออกที่เป็นกันเอง

#### ตัวอย่างภาพศิลปะแนวความคิดแบบสำนึกนิยม (Realism)



Gustave Courbet, Stone-Breakers, 1849.



Jean-Francois Millet, The Gleaners, 1857.



Winslow Homer, The Veteran in a New Field, 1865.



Honore Daumier, Third-Class Carriage, 1862.



Wilhelm Leibl, Three Women in Church, 1882.

แบบสอบถาม 5

Realism

สำหรับอ่านประกอบคำถาม : แนวคิดทางศิลปะตะวันตก 7 แนวคิด

## 5. แนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม (Symbolism)

สัญลักษณ์นิยม หรือขบวนการสัญลักษณ์นิยม ศิลปะลักษณะเชิงวรรณกรรมในประเทศฝรั่งเศส เกิดขึ้นใน ค.ศ. 1885 ทั้งในแวดวงจิตรศิลป์ การให้ความสนใจกับจิตวิทยาของซิกมุนด์ ฟรอยด์เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้กลายเป็นกระแสทางศิลปะที่แปรเปลี่ยนสิ่งต่างๆ ให้เป็นภาพที่สื่อความหมายในเชิงสัญลักษณ์ ภาพจะซ่อนความหมายที่ลึกซึ้งไปมากกว่าที่ตาเห็น โดยเนื้อหาจะเน้นไปที่ความคิด จินตนาการ ของความฝัน อารมณ์ ความสะเทือนใจ และทัศนคติลึกลับ จึงได้ตั้งชื่อว่า 'สัญลักษณ์นิยม'

ตัวอย่างภาพศิลปะแนวคิดแบบสัญลักษณ์นิยม (Symbolism)



Pierre-Cecile Puvis de Chavannes, The Dream, 1883.



Paul Gauguin, Jacobs fight with the angel, 1888.



Gustave Moreau, The Apparition, 1876.



Odilon Redon, The Cyclops, 1914.



Henri Rousseau, Sleeping Gypsy, 1897.

แบบสอบถาม 6

Symbolism

สำหรับอ่านประกอบคำถาม : แนวคิดทางศิลปะตะวันตก 7 แนวคิด

## 6. แนวคิดแบบสังคมนิยม (Socialism)

หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ทั่วโลก ภาวะเงินเฟ้อ คนตกงาน นักการเมืองเอาต์เอาเปรียบประชาชน มาตรฐานของมนุษย์ล่มสลาย เนื้อหาสาระของงานศิลปะจึงล้วนเป็นการแสดงออกเพื่อการวิจารณ์หรือตัดค้านสังคมเกี่ยวกับความยากจน การไร้งานของกรรมกร การเอาต์เอาเปรียบระหว่างชนชั้น ความละโมภของคหบดีนายทุน และความทายนะของสงคราม

ตัวอย่างภาพศิลปะแนวความคิดแบบสังคมนิยม (Socialism)



Isaac Soyer, The Employment Agency, 1937.



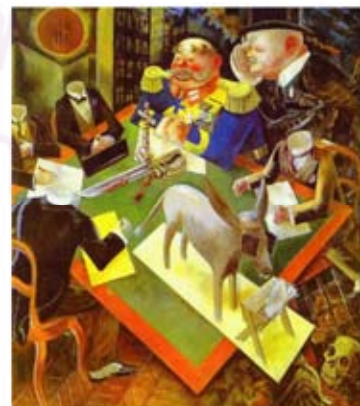
William Gropper, The Senate, 1935.



Philip Evergood, Mine Disaster, 1933/37.



Otto Dix, Trench in Flanders, 1934-36.



George Grosz, Eclipse of the Sun, 1926.

แบบสอบถาม 7

Socialism

สำหรับอ่านประกอบคำถาม : แนวคิดทางศิลปะตะวันตก 7 แนวคิด

## 7. แนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม (Existentialism)

ลัทธิเอ็กซิสเต็นเชียลลิสม์ เป็นปรัชญาที่นิยมมากที่สุดในยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มันแสดงถึงจุดยืนของมนุษย์ที่โดดเดี่ยวที่ยืนอยู่บนโลก การไร้ประโยชน์ ความไร้สาระของการดำรงอยู่ หรืออีกในกรณีหนึ่งก็คือมนุษย์มีอิสระที่จะกำหนดตนเอง หรือสร้างตนเองในรูปแบบต่างๆ ด้วยการกระทำ

ลัทธิ "Existentialism" ดูเหมือนว่าจะทำให้พวกเขายอมรับในสถานะที่ไม่ยั่งยืน โดยไม่ได้ตัดขาดจากความเป็นจริง และยังทำให้พวกเขาเผชิญกับความน่ากลัว และไร้สาระ ในขณะที่ยังคงยึดเอาความภูมิใจฐานของมนุษย์ไว้ ลัทธิ Existentialism เป็นปรัชญาที่ซึ่งสร้างสีสันให้กับศิลปะอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งวรรณกรรมและทัศนศิลป์ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกันอย่างแน่นแฟ้นระหว่างนักเขียนอย่าง อองเดร์ มาร์ลโรซ์ มอริส เมอโรล์ ปองตี ฟรานซิส ปอล ซามูเอล เบ็คเกต กับศิลปินในยุคนี้

ตัวอย่างภาพศิลปะปะแนวคิดแบบอัตถิภาวะนิยม (Existentialism)



Lucian Freud, Benefits Supervisor Sleeping, 1995.



Francis Gruber, Job, 1944.



Francis Bacon, Figure in movement, 1976.



Jean Fautrier, Hostage, 1945.



Bram Van Velde, MP 362 Sans titre, 1980.

Existentialism

แบบสอบถาม 8

สำหรับอ่านประกอบคำถาม : เทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่ใช้ในการออกแบบ (WIT)

**WITTY THINKING**

กราฟิก "Wit" เป็นเทคนิควิธีคิดแบบกลไกที่สามารถทำให้เกิดสิ่งที่น่าสนใจที่คนไทยเรียกว่า "มุก" นั่นเอง ในงานออกแบบกราฟิก การใช้วิธีคิดแบบ Wit เป็นที่นิยมมานานมาก กราฟิกดีไซน์เนอร์ที่มีชื่อเสียงมักใช้กราฟิก Wit เป็นตัวทำให้บรรลุดูประหลาดของงานออกแบบ เช่นเดียวกับนักออกแบบที่มีชื่อเสียงในการใช้กราฟิก Wit เช่น Paul Rand หรือ Alan Fletcher

นิยามของ Wit นิยามของ Wit ในเรื่องกราฟิกดีไซน์ได้กล่าวไว้ในหนังสือ A SMILE IN THE SMILE ว่า "กราฟิก Wit ไม่ใช่ความแตกต่าง แต่เป็นสื่อกลางที่เกิดจากพื้นฐานทางเทคนิคเหมือนๆ กัน" วิธีแบบ Wit สามารถแบ่งออกได้ดังต่อไปนี้

	<p><b>W1</b> แบบผู้ดูมีส่วนร่วม (Interactive Graphic)</p> <p>ตัวอย่าง : งานโปสเตอร์ "I want you for U.S Army" ของเจมส์ มอนคิงเมอริแพลก เรียกเรื่องให้คนไปสมัครเป็นทหารในสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยใช้นิ้วเพื่อให้ผู้ดูเข้าใจว่าเป็นตัวเองที่กำลังถูกชูดด้วย เป็นการทำให้ผู้ดูโปสเตอร์มีส่วนร่วม กับโปสเตอร์</p>		<p><b>W2</b> การแทนค่า (Substitute)</p> <p>ตัวอย่าง : งานออกแบบกราฟิกบนลูกฟุตบอลที่แทนค่าเมื่อของคู่รักภาษาประหลาดหรือโกลด์เป็นตัวแทนค่า</p>
	<p><b>W3</b> การปฏิเสธ (Rejection)</p> <p>ตัวอย่าง : ปกติเรามักจะให้ของขวัญในวันพ่อด้วยเนกไท เราเอาจุกขึ้นมาแสดงกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ชื่อ Not a tie หรือคืออะไรก็ได้ที่ไม่ใช่เนกไท ซึ่งเป็นการประชดนั่นเอง</p>		<p><b>W4</b> การยืมความหมายของสิ่งเก่ามาใช้ (Homage)</p> <p>ตัวอย่าง : งานออกแบบโฆษณาที่ใช้หมวกและทรงผมของฮอลลีวูดที่ฮิตเลอร์ และชาลี แชปลิน มาเป็นตัวละคร</p>
	<p><b>W5</b> สภาวะและคุณลักษณะ (Quality)</p> <p>ตัวอย่าง : งานออกแบบโปสเตอร์ We are all African ของ Milton Glaser ที่ใช้เนื้อหาของความรู้ที่ว่ามีมนุษย์ทุกเผ่าพันธุ์มีรากฐานจากที่เดียวกันโดยใช้สภาวะของสีผิวเป็นตัวแสดงออกด้วยสีของผิวแต่ละนิ้ว</p>		<p><b>W6</b> การเล่าเรื่องตามเวลา (Narrative from the Time)</p> <p>ตัวอย่าง : งานออกแบบโปสเตอร์ในพิพิธภัณฑ์วันที่แสดงการลำดับเวลาด้วยรูปพระอาทิตย์ที่กำลังจะตก</p>
	<p><b>W7</b> การจับคู่ (Pairs)</p> <p>ตัวอย่าง : งานออกแบบอัตลักษณ์แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคลด้วยตัวแสดงออกคือรอยหยักของสมองกับลายนิ้วมือ โดยฟอร์มของทั้งสองสัญลักษณ์มีส่วนคล้ายกัน</p>		<p><b>W8</b> ภาษา (Language)</p> <p>ตัวอย่าง : งานออกแบบแสดมบปีที่เข้าใจได้โดยการสัมผัสอักษรเบรลล์</p>
	<p><b>W9</b> ความกำกวมของภาษาภาพ (Ambiguity)</p> <p>ตัวอย่าง : การออกแบบด้วยความกำกวมระหว่างรูปหน้าแมวกับหน้าหนู</p>		<p><b>W10</b> การแทนที่ (Substitution)</p> <p>ตัวอย่าง : ออกแบบโลโก้ครบรอบ 50 ปีของไวเทล แซสซูน ที่มีฟอร์มร่วมกันระหว่างตัวอักษรโอกับเลขศูนย์</p>



สำหรับอ่านประกอบคำถาม : เทคนิควิคิดแบบกลไกที่ใช้ในการออกแบบ (WIT)

WITTY THINKING



W11 การเพิ่ม (Addition)

ตัวอย่าง : โปสเตอร์เชิญชวนให้มางานปาร์ตี้ชื่อ Dracula Party ที่จัดในโรงพยาบาลลอนดอน นักออกแบบใช้การเติมจุดสองจุดด้วยพลาสด์เรย์ยาที่คือ แทนรอยเขียวคล้ำที่ผิวหนัง



W12 การเชื่อมโยง (Missing Link)

ตัวอย่าง : งานออกแบบกราฟิกแสดง ชัตเตอร์ในซองบริษัทสิงคโปร์ แสดงให้เห็น เป็นรูปกระดูกที่สามารถมองเป็นจุกของหมุดได้



W13 การเลียนแบบอย่างสมจริง (Trompe l'oeil)

ตัวอย่าง : งานออกแบบปกหนังสือที่สื่อถึงคนแก่ โดยแสดงให้เห็นพร้อมของหนังสือมีความสมจริงเหมือนกับคนแก่ที่ห้อยยาน



W14 คำพ้องเสียงและวลีหักคำ (Puns And Rebus)

ตัวอย่าง : โลโก้บริษัทดูเวดดิโวลีที่เล่นกับการอ่านคำว่า ดู-เวด (Ku-wait) หรืออ่านอีกแบบว่า คิว-เวด (Ku-wit)



W15 การเป็นไปตามตัวอักษร (Talking It Literally)

ตัวอย่าง : งานออกแบบกราฟิกให้มีลักษณะเหมือนที่ตัวอักษรเขียน คือเมื่อนำหนักเบา (Light Weight) ก็อยู่ด้านบน แล้วยกต่อมา น้ำหนักปานกลาง (Middle Weight) แล้วน้ำหนักสุดด้านล่างคือ (Heavy Weight)



W16 วางอุบายให้คาดหวัง ในสิ่งหนึ่งแต่พบกับอีกสิ่งหนึ่ง (Expectation Confounded)

ตัวอย่าง : โบรมัวร์ที่ตอนแรกนึกว่าเป็นหนังสือธรรมชา แต่พอเปิดออกมาเป็นอีกอย่างหนึ่ง



W17 ความไม่เกี่ยวข้องกันแลย (Incongruity)

ตัวอย่าง : งานออกแบบกราฟิกที่เอาปลั๊กมาเป็นภาพเขียนที่ดูกลมกลืน



W18 การเป็นไปตามเทศกาล หรือตามเศรษฐกิจ (Economy)

ตัวอย่าง : ซองซองการ์ดแสดงความยินดี ที่ออกแบบตามเทศกาลคริสต์มาส



W19 เล่นกับหน้าตาและร่างกาย (The Face and The Body)

ตัวอย่าง : สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธ ถูกทำให้ร่างกายของพระองค์ทรงเป็นสีดำ



W20 ที่ว่างบวกและที่ว่างลบ (Positive Space And Negative Space)

ตัวอย่าง : งานออกแบบกราฟิกของ Shigeo Fukuda ที่ใช้เงาของผู้ชายและผู้หญิง ในลักษณะที่ว่างบวกและที่ว่างลบที่เป็นหนึ่งเดียวกัน

สำหรับอ่านประกอบคำถาม : การใช้ตัวอักษร

**ตัวอักษร (Font)**

F1 EAC Chuanpim **อีเอซี ชวนพิมพ์**  
ก ข ช ค ค ม ง จ ฉ ช ช ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ  
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

F2 EAC Tom Light **ทอมไลท์**  
ก ข ช ค ค ม ง จ ฉ ช ช ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ

F3 Manoptica **มานพติกา**  
ก ข ช ค ค ม ง จ ฉ ช ช ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ  
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

F4 DinDan™ **ดีนแดน**  
ก ข ค ง จ ฌ ช ฌ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ฬ อ ฮ  
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

F5 PSL Kittihada **พีเอสแอล กิตติธาดา**  
ก ข ช ค ค ข ง จ ฉ ช ฌ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ  
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

F6 PSL Display **พีเอสแอล ดิสเพลย์**  
ก ข ค ก ง จ ฉ ช ฌ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ  
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

F7 Cordia New **คอร์ดียะ นิว**  
ก ข ช ค ค ม ง จ ฉ ช ช ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ  
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

F8 DB Fongnam **ดีบี ฟองน้ำ**  
ก ข ค ก ง จ ฉ ช ฌ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ ฤ ฦ  
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

F9 DB Soda **ดีบี โซดา**  
ก ข ช ค ค ข ง จ ฉ ช ฌ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ค ค ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ  
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

F10 DB SaiKrok **ดีบี ไล่คน**  
ก ข ช ค ค ข ง จ ฉ ช ฌ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ  
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

F11 DB ThaiText **ดีบี ไทยเท็กซ์**  
ก ข ช ค ค ม ง จ ฉ ช ช ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ  
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

สำหรับอ่านประกอบคำถาม : การใช้ตัวอักษร

**ตัวอักษร (Font)**

F12	DB Erawan	<b>ถึบึ เอราวัณ</b> กขชคดคมงจฉชชฌญฎฐทฒณตดถทธนบปฝฝฟฝภมยรฤลฎวศษสทพฮฮ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
F13	DB Narai	<b>ถึบึ นารายณ์</b> กขชคดคมงจฉชชฌญฎฐทฒณตดถทธนบปฝฝฟภมยรฤลฎวศษสทพฮฮ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
F14	DB Template	<b>ถึบึ เทมเปิwan</b> กขชคดคมงจฉชชฌญฎฐทฒณตดถทธนบปฝฝฟภมยรฤลฎวศษสทพฮฮ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
F15	DB KhaoSan	<b>ถึบึ ข้าวสาร</b> กขชคดคมงจฉชชฌญฎฐทฒณตดถทธนบปฝฝฟภมยรฤลฎวศษสทพฮฮ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
F16	Garuda	<b>ครุฑ</b> กขชคดคมงจฉชชฌญฎฐทฒณตดถทธนบปฝฝฟภมยรฤลฎวศษสทพฮฮ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
F17	Kinnari	<b>กินนรี</b> กขชคดคมงจฉชชฌญฎฐทฒณตดถทธนบปฝฝฟภมยรฤลฎวศษสทพฮฮ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
F18	Norasi	<b>นรสีห์</b> กขชคดคมงจฉชชฌญฎฐทฒณตดถทธนบปฝฝฟภมยรฤลฎวศษสทพฮฮ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
F19	Loma	<b>โลมา</b> กขชคดคมงจฉชชฌญฎฐทฒณตดถทธนบปฝฝฟภมยรฤลฎวศษสทพฮฮ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
F20	TH Charmonman	<b>ทีเอช จามรมาน</b> กขชคดคมงจฉชชฌญฎฐทฒณตดถทธนบปฝฝฟภมยรฤลฎวศษสทพฮฮ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
F21	TH Krub	<b>ทีเอช ครับ</b> กขชคดคมงจฉชชฌญฎฐทฒณตดถทธนบปฝฝฟภมยรฤลฎวศษสทพฮฮ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
F22	TH Srisakdi	<b>ถึเอช ศรีศักดิ์</b> กขชคดคมงจฉชชฌญฎฐทฒณตดถทธนบปฝฝฟภมยรฤลฎวศษสทพฮฮ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

สำหรับอ่านประกอบคำตาม : การใช้ตัวอักษร

**ตัวอักษร (Font)**

F23	TH Naramit AS	ทีเอช นิรมิตร
	ก ข ช ค ต ข ม ง จ ฉ ช ช ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
F24	TH Charm of Au	ทีเอช ชาร์ม ออฟ แอู
	ก ข ช ค ต ข ม ง จ ฉ ช ช ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
F25	TH Kodchasan	ทีเอช คชสาร
	ก ข ช ค ต ข ม ง จ ฉ ช ช ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
F26	TH SarabunPSK	ทีเอช สารบรรณ
	ก ข ช ค ต ข ม ง จ ฉ ช ช ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
F27	TH K2D July 8	ทีเอช 8 กรกฎาคม
	ก ข ช ค ต ข ม ง จ ฉ ช ช ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
F28	TH Mall Grade 6	ทีเอช ด.ญ.มะลิ ป.6
	ก ข ช ค ต ข ม ง จ ฉ ช ช ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
F29	TH Chakra Petch	ทีเอช จักรเพชร
	ก ข ช ค ต ข ม ง จ ฉ ช ช ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
F30	TH Bal Jamjuree Cp	ทีเอช ไบจามจรี
	ก ข ช ค ต ข ม ง จ ฉ ช ช ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
F31	TH KoHo	ทีเอช กอ-ฮอ
	ก ข ช ค ต ข ม ง จ ฉ ช ช ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
F32	TH Fah Kwang	ทีเอช ฟ้ากว้าง
	ก ข ช ค ต ข ม ง จ ฉ ช ช ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
F33	Aksaramatee	อักษราเมธี
	ก ข ช ค ต ข ม ง จ ฉ ช ช ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

สำหรับอ่านประกอบคำถาม : การใช้ตัวอักษร

ตัวอักษร (Font)

F34	ChulaNarak	จุฬาน่ารัก
	ก ข ช ค ต ข ม ง จ ฉ ช ช ฅ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 0	
F35	CmPrasanmit	ซีเอ็ม ประสานมิตร
	ก ข ช ค ต ข ม ง จ ฉ ช ช ฅ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 0	
F36	DC-Palamongkol	ดีซี-ปาลมมงคล
	ก ข ช ค ต ข ม ง จ ฉ ช ช ฅ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 0	
F37	Fonleb	ฟ็อนเล็บ
	ก ข ช ค ต ข ม ง จ ฉ ช ช ฅ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 0	
F38	Hlmmaparnt	หิมพานต์
	ก ข ช ค ต ข ม ง จ ฉ ช ช ฅ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 0	
F39	KaniGa	คณิกา
	ก ข ช ค ต ข ม ง จ ฉ ช ช ฅ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 0	
F40	Nakaracha	นาคราชา
	ก ข ช ค ต ข ม ง จ ฉ ช ช ฅ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 0	
F41	Psk Smart	พีเอสเค สมาร์ท
	ก ข ช ค ต ข ม ง จ ฉ ช ช ฅ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 0	
F42	SR FahMal	เอสอาร์ ฟ้าใหม่
	ก ข ช ค ต ข ม ง จ ฉ ช ช ฅ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 0	

สำหรับอ่านประกอบคำถาม : การใช้ภาพประกอบ

**ภาพประกอบ (Illustration)**

ภาพประกอบในงานสิ่งพิมพ์แบ่งตามประเภทการสร้างสรรค์ได้ดังนี้

ภาพประกอบสองมิติ

**11 ภาพประกอบลายเส้น (drawing illustration)**



ภาพลายเส้นเป็นรูปแบบพื้นฐานของการเขียนภาพประกอบ กล่าวคือเมื่อมนุษย์ได้รู้จักถ่ายทอดความคิดจินตนาการการออกมาเป็นเรื่องราวด้วยการขีดเขียนเป็นภาพลายเส้น เพราะเป็นวิธีที่ไม่สลับซับซ้อน สามารถหาวัสดุรอบตัวมาเขียนได้ เช่น แท่งถ่าน ดินสอ สีชอล์ก ปากกา เป็นต้น สิ่งสำคัญอยู่ที่ความคิดและจินตนาการที่ต้องการจะถ่ายทอด ผนวกเข้ากับประสบการณ์ในการรับรู้และความสามารถเฉพาะตัวที่จะถ่ายทอดออกมาให้ผู้อื่นรับรู้ได้ตรงกับความต้องการของตน

**12 ภาพประกอบระบายสี (painting illustration)**



ภาพประกอบที่ใช้เทคนิคระบายสีช่วยเพิ่มความงามและการถ่ายทอดจินตนาการ อารมณ์ ซึ่งใกล้เคียงกับความต้องการของผู้เขียนภาพ ภาพระบายสีโดยทั่วไปโดยทั่วไปนิยมวาดลงบนกระดาษ สีที่ใช้ได้แก่ สีน้ำ สีโปสเตอร์ สีน้ำมัน สีอะครีลิก สีดินสอ สีเทียน สีหมึก หรือสีชนิดอื่นๆ การสร้างภาพประกอบระบายสีต้องอาศัยทั้งความรู้และทักษะในงานจิตรกรรม ผู้ถ่ายทอดสามารถเลือกถ่ายทอดได้ตามความถนัดและความสนใจในศิลปะสื่อต่างๆ

**13 ภาพประกอบจากแม่พิมพ์ (print-making illustration)**



หมายถึง ภาพประกอบที่ถูกสร้างขึ้นมาด้วยวิธีการพิมพ์กดให้ติดเป็นภาพบนกระดาษจากแม่พิมพ์หรือชนิดต่างๆ เช่น แม่พิมพ์ไม้ แม่พิมพ์โลหะ หรือแม่พิมพ์อื่นใด แม่พิมพ์มี 4 ประเภท คือ 1.แม่พิมพ์หิน ได้แก่ ภาพพิมพ์แกะไม้ เป็นต้น 2. แม่พิมพ์ร่องลึก เป็นงานที่มีความละเอียดคมชัดสูงใช้ในการพิมพ์งานที่เป็นศิลปะ 3. แม่พิมพ์พื้นราบ ได้แก่ ภาพพิมพ์หิน การพิมพ์ออฟเซต ภาพพิมพ์กระดาษ ภาพพิมพ์ครั้งเดียว 4. แม่พิมพ์จุด ได้แก่ ภาพพิมพ์จุด ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม เป็นต้น

**14 ภาพประกอบจากแอร์บรัช (airbrush illustration)**



เทคนิคแอร์บรัชจะช่วยให้ภาพมีความกลมกลืนของค่าน้ำหนักและแสงเงา ทำให้สร้างภาพแบบเหมือนจริงที่ทั้งรายละเอียดและถ่ายทอดอารมณ์ของได้ดี เช่นเดียวกับภาพถ่าย หรืออาจสร้างภาพนามธรรมตามแบบสมัยใหม่ก็ได้ ปัจจุบันเทคนิคแอร์บรัชถูกนำมาใช้ทั้งในงานจิตรกรรม งานเขียนภาพประกอบเรื่อง งานโฆษณา และงานออกแบบต่างๆ

**15 ภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์ (computer graphic illustration)**



ภาพประกอบจากคอมพิวเตอร์ สามารถสร้างสรรค์งานทั้งแบบสองมิติและสามมิติ ผู้ออกแบบสามารถถ่ายทอดจินตนาการเป็นเรื่องราวและสีสันได้ตามต้องการ ที่สำคัญคือ กระบวนการสร้างภาพจะรวดเร็วกว่าวิธีอื่นจึงเป็นที่นิยมกันในปัจจุบัน

ภาพประกอบสามมิติ

**16 ภาพประกอบแบบภาพปะติด (collage illustration)**



ภาพประกอบสามมิติที่สร้างจากงานปะติด เป็นการแสวงหาแนวทางแปลกใหม่ในการนำเสนอความคิด เพื่อให้เป็นที่น่าสนใจแก่ผู้อ่าน วิธีการปะติดคือการสร้างสรรค์ภาพโดยใช้วัสดุชนิดต่างๆ เช่น กระดาษ ผ้า วัสดุธรรมชาติมาปะติดบนวัสดุพื้นระนาบ เช่น กระดาษหรือไม้ งานปะติดอาจนำไปผสมกับวิธีอื่นก็ได้ เช่น

ปะติดประกอบงานระบายสีน้ำหรือสีน้ำมัน หากนำวัสดุสามมิติขนาดใหญ่มาสร้างงานร่วมด้วย ก็จะเรียกว่างานสื่อประสม

**17 ภาพประกอบด้วยการปั้น (modeling illustration)**



ภาพประกอบลักษณะนี้ประยุกต์เอางานประติมากรรมเป็นแนวทางการสร้างสรรค์ เพราะทำให้เกิดรูปแบบใหม่ที่มีรูปร่างรูปทรง มีปริมาตร มีความสัมพันธ์ก่อให้เกิดแสง เงา ตามที่กำหนด

**18 ภาพประกอบแบบภาพตัดเจาะ (pop up illustration)**



ผู้สร้างสรรค์ภาพประกอบซึ่งต้องการค้นหาความแปลกใหม่จูงใจผู้อ่าน โดยเฉพาะผู้อ่านในวัยเด็ก จึงคิดค้นภาพตัดเจาะหรือป๊อปอัพขึ้น โดยวิธีการเจาะภาพตัวละครในเรื่องแล้วยกปูนขึ้น ให้เกิดมิติขึ้นลึกในหน้าหนังสือ

สำหรับอ่านประกอบคำถาม : การใช้ภาพถ่าย

ภาพถ่าย (Photo)

ประเภทของภาพถ่ายแบ่งตามเทคนิคการสร้างสรรคได้ดังนี้

<p><b>P1</b> คัดโค้ง (bending to bend)</p>  <p>การคัด การงอ และการบิดตัวในชีวิตประจำวัน ให้มีรูปทรง หรือสร้างสรรคประดิษณ์กรณน้อยๆ ที่น่าสนใจเป็นอาวูอันทรงพลังในการถ่ายภาพ แนวศิลปะ เทคนิคนี้จะช่วยสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวและจะช่วยให้คนในนัยภาพผลลัพธ์ ด้วยมุมมองทางศิลปะ</p>	<p><b>P2</b> สมมาตร (Symmetry)</p>  <p>วางเฟรมและจัดองค์ประกอบภาพหนึ่ง ด้วยความแม่นยำและมีสมมาตรที่เท่าเทียม จะก่อให้เกิดพลัง มุมที่แปลกตาจะเหมาะสำหรับการถ่ายภาพทั่วไป แต่การใช้ สัดส่วนและสมดุลในงานภาพศิลปะนี้ จะช่วยกระตุ้นต่อมศิลปะของผู้ดูได้เป็นอย่างดี</p>
<p><b>P3</b> โดดเดี่ยวและโดดเดี่ยว (High Key and Low Key)</p>  <p>ไม่จำเป็นต้องหาคำการเปิดรับแสงที่พอดีเพื่อ เก็บรายละเอียดทุกกระเมีนนิ้ว เขฟ้ที่คหิโด้ยที่ ขาดรายละเอียดของโดดเดี่ยวสามารถตั้งให้ขาโรว ในภาพผู้มีชีวิตชีวาขึ้นได้ ในทางกลับกัน การถ่ายภาพโด้ยที่โด้ยที่สามารถให้แอลทียที่เปี่ยม ประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน รายละเอียดที่หาย ไปได้ไม่ผู้ความรู้สึกถึงความลึกถัน</p>	<p><b>P4</b> ขาวดำ (Black and White)</p>  <p>เป็นเทคนิคง่าย ๆ ที่มีถูกมองข้ามไปใน ห้องมิดคหิจิต โดยพอจะอย่างถึงในเวลา ที่ถ่ายภาพด้วยแบบที่มีสีสดในสคุดคห พยายามสร้างนิสัยด้วยการทำให้งานถ่ายภาพ เป็นขาวดำเพื่อคุณภาพผลลัพธ์ที่ดูว่าเป็นเช่นไร</p>
<p><b>P5</b> หลวงตา (Illusion)</p>  <p>องค์ประกอบทางภาพที่สามารถสอดผสานดูกัน ในแฟรมภาพเดียวกัน เพื่อการสร้างภาพหลวงตา</p>	<p><b>P6</b> พื้นที่ว่าง (Space)</p>  <p>การถ่ายภาพเป็นแนวศิลปะจะให้ผลลัพธ์ที่ดี เมื่อมีพื้นที่ว่างรอบๆ ตัวแบบเพื่อที่คนดูสามารถ มองไปมารอบๆ แฟรมภาพได้อย่างอิสระ แฟรมภาพที่จับสามารถทำลายเอฟเฟคท์และ จะแปลงภาพให้ภาพแนวศิลปะกลายเป็น ภาพถ่ายทั่วไป</p>
<p><b>P7</b> พื้นผิว (texture)</p>  <p>การเพิ่มพื้นผิวในห้องมิดคหิจิตจะช่วยขันถัน ตัวแบบ ในกรณีที่มีนั้ไม่มีรายละเอียดหรือ พื้นผิวในตัวเองมากนัก ทดองใจรณาค ของกรณแบบต่างๆ ฟือสเตอร์ Noise หรือ แม้แต่เลเซอร์หลายด่างๆ เพื่อสร้างสรรค รูปแบบศิลปะที่สวยงาม</p>	<p><b>P8</b> ทำให้เก่า (make old)</p>  <p>การจะหาวัตถุที่มีทั้งความงดงามตามธรรมชาติ และมนต์เสน่ห์แห่งความลึกลับที่เกิดจากการใช้งาน นั้นทำได้ค่อนข้างยาก และวัตถุชิ้นใหม่มักจะไม่มีความน่าสนใจนักเมื่อเปรียบเทียบกับวัตถุที่ผ่านการ ใช้งานมาอย่างยาวนานวัตถุประเภทโลหะจะ ขึ้นสนิมเมื่อนำไปแช่ในน้ำเกลือส่วนวัสดุธรรมชาติ ก็สามารถนำไปขัดกับกระดาษทรายซึ่งจะทำให้ มันดูเก่าขึ้นได้ทันตาเห็นหรือคุณอาจสร้างรอยด่าง โดยใช้ซาเย็บหรือนำดินเมารวัตถุ ที่สามารถหลอกลตาได้</p>
<p><b>P9</b> สี (color)</p>  <p>การปรับแต่งสีในห้องมิดคหิจิตสามารถแปลง ภาพธรรมดาคให้กลายเป็นผลงานชิ้นเอกได้ วิธีนี้ ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว แต่พยายามอย่าปรับสีให้จัด เกินไปก็แล้วกัน</p>	<p><b>P10</b> เก็บรายละเอียด (detail)</p>  <p>พยายามมองหาวัตถุที่ดูแปลกตาและน่าสนใจ บ้านขายของมือสองหรือตลาดนัดของเก่ามักจะเป็นแหล่งวัตถุดิบชั้นยอดที่ผ่านการใช้งานมาแล้ว อย่างหนักหน่วง ซึ่งมีภาพที่ 'เก่า' อย่างแท้จริง</p>

## ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายสกกลชนก เผื่อนพงษ์ เกิดวันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2519 ที่กรุงเทพมหานคร

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ศิลปบัณฑิต สาขาจิตรกรรม คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2544 และนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาภาพยนตร์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2547 ระดับปริญญาโท ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขานฤมิตศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2554

ปัจจุบัน ศึกษาาระดับปริญญาโท ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาทฤษฎีศิลป์ คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และทำงานเป็นอาจารย์พิเศษ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย



ศูนย์วิทยพัชร์พยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย